

2023 M. PAVASARIS | EB 99.1

DG COMM | PUBLIC NUOMONĖS MONITARIMAS UNIT

EUROPOS PARLAMENTAS

„EUROB AROME TRO“

APKLAU SA

DEMOKRATIJA VEIKIA

LIKUS VIENERIEMS METAMS IKI EUROPOS
PARLAMENTO RINKIMŲ

Europos Parlamentas

Pierre'o Dieumegardo parengtas dokumentas Europai [-demokratijai-Esperanto](#)

Šio „laikinojo“ dokumento tikslas – leisti daugiau žmonių Europos Sąjungoje susipažinti su Europos Sąjungos parengtais dokumentais (kurie finansuojami iš jų mokesčių). **Dėl vertimo raštu žmonės yra atskirti nuo diskusijų.**

Šis dokumentas „Eurobarometras“ buvo [tik anglų kalba](#) pdf rinkmenoje. Iš šio pradinio failo mes sukūrėme „LiberOffice“ programinės įrangos parengtą odt-failą mašininiam vertimui į kitas kalbas. Dabar rezultatai pateikiami [visomis oficialiosiomis kalbomis](#).

Pageidautina, kad svarbių dokumentų vertimą perimtų ES administracija. „Svarbūs dokumentai“ yra ne tik įstatymai ir kiti teisės aktai, bet ir svarbi informacija, reikalinga priimant pagrįstus sprendimus kartu.

Siekiant kartu aptarti mūsų bendrą ateitį ir sudaryti sąlygas patikimiems vertimams, tarptautinė kalba esperanto kalba būtų labai naudinga dėl jos paprastumo, tvarkingumo ir tikslumo.

Susisiekite su mumis:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakt@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Pranešimą Europos Parlamentui parengė Kantar Public.

ATSAKINGAS

Philipp SCHULMEISTER, skyriaus vadovas

PRISIDEDANTYS AUTORIAI

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, projekto vadovas

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

Antoine MOUNIER

OLAF ZÜHLKE

GAMYBA

Katarzyna Oniszk

GRAFINIS DIZAINAS

Ana-Maria ZAMBORI

Rankraštis parengtas 2023 m. gegužės mėn.

Briuselis, © Europos Sąjunga, 2023 m.

APIE LEIDĖJĄ

Šį dokumentą paskelbė Europos Parlamento Komunikacijos generalinio direktorato Visuomenės nuomonės stebėsenos skyrius (COMM GD).

Norėdami susisiekti su Visuomenės nuomonės stebėsenos skyriumi, rašykite šiuo adresu: dgcomm-pom@europarl.europa.eu

KALBINĖ VERSIJA

Originalas: LT

ATSAKOMYBĖS RIBOJIMO PAREIŠKIMAS

Šis dokumentas parengtas ir visų pirma skirtas Europos Parlamento nariams ir darbuotojams, siekiant padėti jiems atlikti parlamentinį darbą. Už dokumento turinį atsako tik jo autorius (-ai), o visos jame išreikštos nuomonės neturėtų būti laikomos oficialia Parlamento pozicija.

TURINYS

10 PAGRINDINIŲ IŠVYKŲ.....	6
SANTRAUKA.....	8
APLINKYBĖS.....	12
METODOLOGIJA.....	17
1. GYVENIMAS ES: DEMOKRATIJA IR GYVENIMO LYGIS.....	18
1.1. Rusijos agresija prieš Ukrainą.....	41
1.2. Infliacija ir didėjančios pragyvenimo išlaidos.....	46
1.3. Piliečių gyvenimas įvairių krizių metu.....	51
1.4. Demokratijos padėtis ES.....	76
2. EUROPOS PARLAMENTO KADENCIJOS PERŽIŪRA: KETVERI METAI PER.....	99
3. LIKUS VIENERIEMS METAMS IKI 2024 M. EUROPOS PARLAMENTO RINKIMŲ: PILIEČIAI PRIEŠ BALSAVIMĄ.....	128
3.1. Europos Parlamento rinkimai.....	128
3.2. Dėmesys jaunimui.....	158
3.3. Balsavimo elgsena.....	163
4. PILIEČIŲ POŽIŪRIS Į ES IR EUROPOS PARLAMENTĄ.....	182
4.1. ES suvokimas.....	182
4.2. Europos Parlamento ir jo vaidmens suvokimas.....	215
IŠVADA.....	229
TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS.....	230
Komentarai laisvėje.....	236

10 PAGRINDINIŲ IŠVYKŲ

1 ŽINGSNIS NUO „PERMAKRATIJOS“

Po daugelį metų trukusios permakrizės ES gali baigtis blogėjantis piliečių suvokimas apie jų asmenines ekonomines perspektyvas ir lūkesčius dėl jų gyvenimo sąlygų ateityje. Dauguma respondentų (52 proc.) vis dar tikisi, kad jų šalies ekonominė padėtis ateinančiais metais pablogės, tačiau per pastaruosius šešis mėnesius ši dalis sumažėjo aštuoniais procentiniais punktais.

2 TIKROJI VILTIS

Viltis – tai emocija, kurią dažniausiai mini ES piliečiai (37 proc.), atsirandanti aštuoniose ES valstybėse narėse. Tačiau netikrumas dėl tebesitęsiančių krizių užima antrą vietą (34 proc.) ir taip pat užima aukščiausią vietą aštuoniose ES valstybėse narėse.

3 PRAGYVENIMO IŠLAIDOS VIS DAR DIDELĖS

Gyvenimo išlaidų krizė vis dar labai priklauso nuo daugelio europiečių nuomonės. 65 proc. nėra patenkinti nacionalinės vyriausybės taikomomis priemonėmis, 57 proc. nepatenkinti ES taikomomis priemonėmis.

4 ATEITIS ŠVIEČIA ŠVIESIAU (ER)

Vis dėlto dauguma 25 ES valstybių narių optimistiškai vertina ES ateitį. Nuo 2022 m. rudens optimizmas padidėjo septyniais procentiniais punktais ir dabar ES lygmeniu iš viso siekia 64 proc.

5 MES #STANDWITHUKRAINE

Praėjus daugiau nei metams po Rusijos karo prieš Ukrainą, visos ES piliečiai toliau remia ES paramą pastarajai: 76 proc. pritaria šioms priemonėms, t. y. nuo 2022 m. rudens jos padidėjo dviem procentiniais punktais. Be to, parama Ukrainai yra pirmasis ESveiksmas, kurį prisimena piliečiai: 74 proc. apie tai yra girdėję, 36 procentiniais punktais daugiau nei antras pagal dydį ES veiksmas.

6 VEIKSMINGA DEMOKRATIJA: ES REZULTATAI

71 proc. europiečių teigia, kad ES veiksmas daro poveikį jų kasdieniam gyvenimui. ES veiksmas, su kuriais piliečiai yra labiausiai susiję, yra parama Ukrainai (69 proc.), demokratiniams teisėms ir pagarbai teisinei valstybei (64 proc.), taip pat užsienio politikai (54 proc.).

7 DALYKO ŠERDIS

Demokratija yra pagrindinė vertybė, kurią piliečiai nori ginti Europos Parlamente. 37 proc. tai minėjo ir 14 ES valstybių narių. Daugumai piliečių taip pat būdinga tai, kaip demokratija veikia Europos Sąjungoje (54 proc.).

8 DEMOKRATIJA YRA TAI, KAS MUS DARO

Absoliuti dauguma ES piliečių taip pat turi septynis iš dešimties demokratijos aspektų. Laisvi ir sąžiningi rinkimai (70 proc.), žodžio laisvė (70 proc.) ir pagarba pagrindinėms teisėms (66 proc.) yra labiausiai pasitenkinimo keliantys aspektai.

9 TAI DATA (IR DAUGIAU PILIEČIŲ JAU ŽINO APIE TAI)

Informuotumas, kad Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m., akivaizdžiai didėja iki 45 proc. piliečių, t. y. devyniais procentiniais punktais daugiau nei prieš šešis mėnesius ir gerokai daugiau nei panašiu momentu iki paskutinių 2019 m. Europos Parlamento rinkimų, kai ši data buvo 32 proc.

2024 M. EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI: ARTĖJA

Piliečių susidomėjimas kitais Europos Parlamento rinkimais siekia 56 proc., t. y. 6 procentiniais punktais daugiau nei prieš metus iki paskutinių Europos Parlamento rinkimų. Kas yra daugiau: du trečdaliai piliečių (67 proc.) teigia, kad balsuos, o 2018 m. – 58 proc.

SANTRAUKA

Pavasaris yra gražus laikas visame pasaulyje. Japonijoje žydi milijonai vyšnių žiedų, reiškiančių gyvybingumą ir naują pradžią. Aliaskoje grizzly lokys mieguistai atsibunda iš žiemos į tirpstančio sniego traškučius. Kiekvienais metais Europoje, kaip ir migruojančių paukščių pulkai, paliekantys savo žiemos buveines, Europos Parlamento pavasario „Eurobarometro“ apklausos dalyviai spėjo išsiaiškinti, kas pasikeitė šaltuoju metų laiku ir kas liko ta pati. Ką jie galėtų tikėtis rasti šį kartą apie 2023?

Deja, pastarieji treji metai buvo sudėtingi. 2022 metų žodynas „Collins Dictionary of the Year“ buvo „permakrizė“, o tai rodo ilgesnį nestabilumo ir netikrumo laikotarpį. Tačiau 26,376 dalyvių atsakymai rodo stebėtinai niuansuotą atsparumo vaizdą. Be abejo, dabartiniai ekonominiai sunkumai daro didelį poveikį europiečiams. Tačiau, likus vieneriems metams iki Europos Parlamento rinkimų, apklausa taip pat rodo, kad demokratija yra tvirtai įsišaknijusi piliečių širdyse. Europiečiai pripažįsta ES svarbą ir į ją žiūri daugiausia teigiamai. Tiesą sakant, jų požiūris į ateitį virsta vis daugiau vilčių.

GYVENIMAS, DEMOKRATIJA IR EUROPA

Nepaisant to, diagnozės pradžia yra blaivus. Tik maždaug ketvirtadalis respondentų (26 proc., + 2 procentiniais punktais nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) mano, kad jų šalyje padėtis eina teisinga linkme, o aiški 61 proc. (-1 proc. punktu) dauguma teigia, kad bendra padėtis juda neteisinga kryptimi. ES lygmeniu rezultatai yra teigiamesni – beveik trečdalis (32 proc., + 1 proc. p. p.) respondentų mano, kad padėtis ES vyksta teisinga kryptimi, tačiau 47 proc. (-4 proc. punktu) mano priešingai. Šis jausmas stipriausias Prancūzijoje (61 proc.) ir Graikijoje (62 proc.).

Šis vertinimas grindžiamas tuo, kad Europos piliečiams tai yra asmeninių sunkumų metas. Akivaizdus gyvenimo lygio mažėjimas. Pusė respondentų (50 proc.) pastaruoju metu mato savo gyvenimo lygį ir tikisi, kad jis dar labiau sumažės. Todėl, žinoma, piliečiai nori, kad jų

vadovai reaguotų, ir jie tikisi, kad ES imsis veiksmų. Tačiau kol kas dauguma mano, kad reikia nuveikti daugiau. Beveik du trečdaliai (65 proc., + 1 proc. p. p.) teigia, kad nėra patenkinti priemonėmis, kurių jų šalis ėmėsi krizei įveikti, o 57 proc. (+ 1 proc. p.) nepatenkinti tuo, ką ES nuveikė šioje srityje.

Tačiau žmonės neprarado tikėjimo demokratinio procesu. Manoma, kad verta kovoti už demokratiją, o visuomenė tvirtai laikosi demokratinę vertybių. Paklaustas apie vertybes, kurias EP turėtų ginti kaip prioritetą, demokratija yra dažniausiai piliečių minima vertybė (37 proc., + 1 proc. p. p.), taip pat žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje (28 proc., -1 p. p.), taip pat žodžio ir minties laisvė (27 proc., -1 p. p.).

Be to, žmonės vertina tai, kaip demokratija įgyvendinama Europoje. 56 proc. piliečių yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia savo šalyje, o 54 proc. patenkinti tuo, kaip demokratija veikia ES. Tai taikoma ir daugeliui pagrindinių jos aspektų: ES piliečiai labiausiai patenkinti laisvais ir sąžiningais rinkimais (70 proc.), žodžio laisve (70 proc.) ir pagarba pagrindinėms teisėms (66 proc.).

ŠTAI PRISTATYMAS – KĄ EUROPA PADARĖ DĖL JŪSŲ

Taigi, demokratija gauna didžiulį kreditą iš piliečių. Siekiant išsiaiškinti, koku mastu žmonės atkreipė dėmesį į Europos demokratiją, „Eurobarometro“ klausė piliečių apie jų informuotumą ir pasitenkinimą ES politika ir ypač EP rezultatais. Ar Europos Parlamentas davė rezultatų, kurių žmonės tikėjosi?

Pastaraisiais metais informuotumo apie Europos Sąjungos veiksmus lygis apskritai yra aukštas. Didžioji dauguma žino, kokį poveikį ES daro jų kasdieniam gyvenimui: Maždaug septyni iš dešimties (71 proc.) pritaria šiai nuomonei, įskaitant beveik penktadalį (18 proc.), kuriems ES veiksmai „labai“ daro poveikį. Taip pat pripažįstamas Europos Parlamento vaidmuo siekiant rezultatų – 62 proc. neseniai perskaitė, matė ar girdėjo apie EP. Tačiau tarp šalių esama didelių skirtumų,

kurių vertė svyruoja nuo 85 proc. žiniasklaidos atstovų Suomijoje iki tik 39 proc. Prancūzijoje.

Kalbant išsamiai, praėjus vieneriems Rusijos invazijos metams, ES parama Ukrainai išsiskiria kaip laimėjimas, apie kurį piliečiai iki šiol labiausiai žino: 74 proc. apklaustųjų yra girdėję apie ES ir EP veiksmus šioje srityje, o 69 proc. patenkinti veiksmiais, kurių imtasi. Didžiausias pasitenkinimas yra Švedijoje (97 proc.), Suomijoje (96 proc.), Nyderlanduose ir Portugalijoje (po 95 proc.). Respondentai Slovakijoje, Graikijoje (po 51 proc.) ir Bulgarijoje (54 proc.) tam pritaria mažiausiai.

Kitos politikos sritys paprastai yra mažiau matomos. Su tam tikru atstumu migracija ir prieglobstis (38 proc.) ir ES žaliasis kursas (37 proc.) atitinka piliečių išsakytas temas. Šios temos yra ne tik mažiau žinomos, bet ir mažiau pritaria (atitinkamai 43 proc. ir 47 proc.). Didesnis pasitenkinimas yra demokratinių teisių ir (arba) pagarbos teisinei valstybei (64 proc.) ir užsienio politikos (54 proc.) srityse.

RINKIMAI – DEMOKRATIJOS KERTINIS AKMUO

2024 m. pavasario pabaigoje piliečiai bus paraginti pateikti užsakymą dėl naujo pristatymo: Europos Parlamento rinkimai. „Eurobarometro“ apklausa įvertino šio įvykio svarbą rinkėjų akyse. Piliečių svarba šiems rinkimams išliko stabili, tačiau ir susidomėjimas Europos Parlamento rinkimais, ir balsavimo tikimybė gerokai padidėjo, ypač palyginti su prieš penkerius metus.

Respondentų, kurie domisi Europos Parlamento rinkimais, dalis dabar yra didesnė nei panašiu laikotarpiu iki ankstesnių rinkimų. 2018 m. pradžioje 50 proc. teigė, kad domisi, o 48 proc. teigė, kad jie nedomina. 2023 m. aiški dauguma respondentų (56 proc.) domėjosi būsimais Europos Parlamento rinkimais (įskaitant 15 proc. respondentų, kurie teigia esantys „labai suinteresuoti“), o 43 proc. respondentų teigė, kad jie nėra suinteresuoti. Didžiausias susidomėjimas yra Nyderlanduose (75 proc.), o Čekijos (27 proc.) ir Slovakijos (26 proc.) gyventojai nėra tokie intriguojantys.

Taip pat padidėjo informuotumas apie kitų Europos Parlamento rinkimų datą: 45 proc. gyventojų žino, kad jis bus surengtas kitais metais. Tai 13 procentinių punktų daugiau,

palyginti su ankstesniais rinkimais (2018 m. balandžio mėn.), ir devyniais punktais daugiau nei 2022 m. rudenį.

Kalbant apie apsilankymo balsadėžėje svarbą, beveik pusė piliečių (48 proc., + 2 proc. punktais nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) daug dėmesio skiria balsavimui Europos Parlamento rinkimuose, o 38 proc. (-1 proc. punktų) mano, kad balsavimas juose yra bent vidutinės svarbos. Tik 13 % (-1 p. p.) mano, kad šie rinkimai visai nesvarbu.

Šie skaičiai atitinka duomenis, užregistruotus atitinkamu laikotarpiu iki paskutinių Europos Parlamento rinkimų. 2018 m. balandžio mėn. (t. y. likus maždaug trylikai mėnesių iki rinkimų) 49 proc. respondentų daug dėmesio skyrė balsavimui tuose rinkimuose, o 17 proc. manė, kad jie yra nereikšmingi.

Didelė svarba, sąmoningumas ir susidomėjimas lemia didelį polinkį balsuoti. Du trečdaliai (67 proc.) piliečių teigia esantys labai linkę balsuoti Europos Parlamento rinkimuose, jei jie vyks kitą savaitę. Taigi, apibendrinant, su rinkimais susiję rodikliai jau dabar yra aukštesni nei prieš penkerius metus.

KONTEKSTAS SVARBUS – KĄ PILIEČIAI GALVOJA APIE EUROPA

Rinkimai yra bendros politinės sistemos dalis. Bendras europiečių požiūris į Europos Sąjungą ir Europos Parlamentą vystėsi ilgą laiką. Iš tiesų teigiami požiūriai per pastarąjį dešimtmetį labai išaugo ir per pastaruosius šešis mėnesius iš esmės nepasikeitė. Dauguma (45 proc., -2 proc. punktų) teigia, kad ES jų įvaizdis yra teigiamas, o 17 proc. (+ 3 proc. punktų) – neigiamas. Viena nuomonė yra labai stabili ir aukšto lygio nuo maždaug 2018 m.: aiški dauguma (61 proc., -1 proc. p.) mano, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas, o tik maždaug vienas iš dešimties (11 proc., + 1 proc. p.) mano, kad jis neigiamas. Šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis (27 %, jokių pokyčių) mano, kad tai nėra nei geras, nei blogas dalykas.

Kalbant apie Europos Parlamentą, daugiau nei trečdalis respondentų (37 proc., + 1 proc. p.) turi teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, o mažiau nei vienas iš penkių respondentų (19 proc., + 2 proc. p.) turi neigiamą įvaizdį.

Dauguma respondentų (43 proc., -2 proc. punktu) laikosi neutralios nuomonės.

Uždavus klausimus, kuriuos jie norėtų laikyti EP prioritetu, kova su skurdu ir socialine atskirtimi ir toliau užima aukščiausią vietą (38 proc., +1 proc. p.). Be to, visuomenės sveikata (33 proc., -1 proc. p.), kovos su klimato kaita veiksmai (31 proc., jokių pokyčių) ir parama ekonomikai bei naujų darbo vietų kūrimui (31 proc., jokių pokyčių).

DĖMESYS JAUNIMUI

Jauni respondentai (15–24 m.) ypač domisi „Eurobarometro“ apklausa, nes jų požiūris ir nuomonės atspindi ateities tendencijas ir pokyčius. Keletas pagrindinių išvadų:

- Vertybių eiliškumas, kurį Europos Parlamentas turėtų ginti pirmumo tvarka, yra panašus į tą, kurį vertina visi respondentai. Demokratija yra svarbiausias abiejų grupių vertybių sąrašas (32 proc.; visi respondentai: 37 proc.), tačiau jaunimui žodžio ir minties laisvė laikoma vienodai svarbia (32 proc.; visi respondentai: 27 PROC.).
- Prioritetai, kuriuos jaunimas norėtų aptarti Europos Parlamente, šiek tiek skiriasi nuo plačiosios visuomenės prioritetų. Nors kova su skurdu ir socialine atskirtimi vis dar pirmauja (40 proc.; visi respondentai: 38 %), prie jų prisideda kovos su klimato kaita veiksmai, kuriuos dažniau mini 15–24 m. amžiaus asmenys nei plačioji visuomenė (40 proc., palyginti su 31 proc.).
- 42 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų teigia, kad jiems labai svarbu asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose – šiek tiek mažiau tikėtina, kad jie tai pasakys nei vidurkis (48 proc.).
- Pokyčiai yra svarbūs jauniems žmonėms. Paprašė nurodyti priežastis balsuoti, nes tai yra pilietinė pareiga (35 proc.; visi respondentai: 38 proc. ir noras remti politinę partiją (35 proc., palyginti su 36 proc.) yra dvi pagrindinės priežastys tiek jaunimui, tiek vidurkiui. Tačiau jaunų respondentų noras

keisti padėtį (33 proc., palyginti su 29 proc.) yra trečias.

ATEITISYRA PRIEŠAIS MUS – PIRMASIS PAVASARIO ŠVILPUKAS

2023 m. pavasario „Eurobarometro“ apklausa rodo, kad piliečiai turi dviprasmišką vaizdą apie Sąjungos padėtį. Jose kritiškai vertinami ES ir Europos Parlamento rezultatai krizių metu, tačiau taip pat pripažįstama, kad jie yra sėkmingi. Jie turi skirtingus ES ir EP vaizdus, tačiau labai tiki Europos demokratiniiais procesais. Nepaisant krizės ir ką tik patirto netinkamo turinio žiemos, per pastaruosius šešis mėnesius šios nuomonės – didžiąja dalimi – labai nepasikeitė. Tačiau yra puiki išimtis šiam modeliui. Kai žmonių buvo konkrečiai klausama apie būsimus pokyčius, atsakymai buvo gerokai ryškesni nei prieš pusę metų:

- Kalbant apie ES ateitį, beveik du trečdaliai (64 proc.) teigia esantys optimistiškai nusiteikę dėl ES ateities, o tik 32 proc. teigia esantys pesimistiniai. Optimistiškai nusiteikusių asmenų dalis nuo ankstesnės apklausos 2022 m. rudenį padidėjo septyniais procentiniais punktais.
- Kalbant apie jų pačių gyvenimo lygį, didžioji dauguma respondentų vis dar tikisi, kad kitais metais jis sumažės (79 proc.), tačiau šis skaičius gerokai mažesnis nei prieš pusę metų – jis sumažėjo 6 procentiniais punktais. Piliečiai taip pat labiau linkę nurodyti, kad apskritai nesitiki keisti savo gyvenimo lygio (19 proc., +5 proc. punktai).
- Kalbant apie būsimą ekonomikos plėtrą, dauguma respondentų vis dar tikisi, kad kitais metais padėtis pablogės (52 proc.), tačiau šis skaičius yra gerokai mažesnis nei prieš pusę metų – jis sumažėjo aštuoniais procentiniais punktais.

Taigi, nepaisant sudėtingo konteksto, tendencijos gali rodyti pirmuosius atsigavimo ženklus – požiūrį, kuris lėtai, bet stabiliai virsta teigiamu požiūriu į būsimus dalykus.

Klausimyne buvodar vienas klausimas, kuris buvo vertas dėmesio. Tai buvo ne apie nuomones ar nuostatas, bet apie jausmus.

Respondentams buvo pateikta keturiolika nuotaikų – teigiamų ir neigiamų – ir buvo klausiama, kuris iš jų geriausiai apibūdina savo dabartinę emocinę būklę. Žinoma, jų pasirinkimai atspindi laiko dviprasmiškumą, tačiau pagrindinis atsakymas buvo: viltinga (37 proc.).

Šiuo metu europiečiai išgyvena sunkumų laikotarpį. Tačiau jų viltis į ateitį neabejotinai padės jiems bendromis pastangomis paversti „permakratiją“ praeities žodžiu.

APLINKYBĖS

Kovo 2–26 d. visose 27 ES valstybėse narėse Kantar atliko Europos Parlamento 2023 m. pavasario Eurobarometro tyrimą. Siekiant teisingai interpretuoti apklausos rezultatus, labai svarbu atsižvelgti į politinį ir visuomeninį kontekstą darbo vietoje metu. Visi nacionaliniai rezultatai, susiję su šioje apklausoje pateiktais klausimais, taip pat ir vidutiniai Europos rezultatai, turi būti vertinami atsižvelgiant į padėtį ir viešas diskusijas tuo metu, kai buvo atliekamas tyrimas vietoje.

RUSIJOS KARAS PRIEŠ UKRAINĄ

Praėjus vieneriems metams po Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą, karas Europos teritorijoje ir toliau atliko pagrindinį vaidmenį viešose diskusijose, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad pasaulis 2023 m. vasario 24 d. paminėjo pirmąsias neteisėtos agresijos metines. Prieš pat prasidedant konfliktui antrus metus JT Generalinė Asamblėja didele balsų dauguma balsavo už rezoliuciją, raginančią Rusiją „besąlygiškai ir nedelsiant“ pasitraukti iš Ukrainos ir pasiekti „visuotinę, teisingą ir ilgalaikę taiką“. 141 valstybė narė balsavo už šią rezoliuciją ir tik septynios valstybės narės balsavo prieš Baltarusiją, Korėjos Liaudies Demokratinę Respubliką, Eritrėją, Malį, Nikaragvą, Rusiją ir Siriją. 32 susilaikė Kinija, Indija ir Pakistanas.¹

Nuo Rusijos karo prieš Ukrainą pradžios ES teikė Ukrainai humanitarinę, politinę, finansinę ir karinę paramą. ES labai greitai susitarė dėl sankcijų Rusijai reaguojant į invaziją ir nuo to laiko išliko ryžtinga ir vieninga savo veiksmuose.² 2023 m. vasario 25 d. ES vadovai susitarė dėl dešimtojo sankcijų rinkinio reaguojant į Rusijos invaziją į Ukrainą, įskaitant ypatingos svarbos technologijų ir pramoninių prekių eksporto draudimus ir papildomų sankcijų taikymą asmenims ir subjektams, įskaitant pagrindinius sprendimus priimančius asmenis, karinius vadovus, „Wagner“ grupės karinius vadus ir bepiločių orlaivių gamintojus.³

Kadangi daugelis Ukrainos miestų ir toliau kentėjo nuo Rusijos raketų atakų, o ypač intensyvios kovos dėl Bakhmuto miesto, Ukraina pabrėžė, kad reikia skubiai gauti daugiau ginklų. Ginklų ir šaudmenų tiekimas Ukrainai buvo svarbi tema daugelyje ES valstybių narių darbo vietoje laikotarpiu. ES vykdo veiklą, susijusią su šaudmenų perdavimu iš esamų nacionalinių atsargų, bendrais Europos viešaisiais pirkimais, skirtais kariniams poreikiams patenkinti, ir gerokai padidėjusiais gamybos pajėgumais, siekiant padėti Ukrainai tiekti ginklus, taip pat atkurti Europos atsargas.

Kovo 13 d. Rusija susitarė pratęsti grūdų eksporto iš Ukrainos per Juodąją jūrą susitarimą 60 dienų po derybų su Jungtinėmis Tautomis. Tuo pačiu metu Europos Komisija svarstė galimybę sukurti krizių rezervą trims kaimyninėms Ukrainos šalims: Lenkijai, Bulgarijai ir Rumunijai nukentėjusioms nuo spaudimo, kurį šių šalių rinkose darė Ukrainos grūdų importas.

Kovo 17 d. Tarptautinis baudžiamasis teismas (TBT) išdavė Vladimiro Putino arešto orderį dėl „neteisėto Ukrainos vaikų deportavimo“ į Rusiją.⁴ Kovo 20 d. Kinijos prezidentas Xi Jinpingas atvyko į Maskvą trijų dienų valstybinio vizito, kur susitiko su prezidentu V. Putinu, tapdamas pirmuoju užsienio lyderiu, susitikusiu su prezidentu V. Putinu nuo tada, kai TBT jam buvo pareikšti kaltinimai dėl karo nusikaltimų.

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

2022 m. kovo mėn. ES aktyvavo Laikinosios apsaugos direktyvą, padedančią nuo karo bėgantiems⁵ žmonėms. Nuo tada Ukrainos pabėgėliai turi teisę gauti leidimą gyventi, taip pat teisę gauti išsilavinimą ir patekti į darbo rinką. Šiuo metu ES gyvena apie 4 mln. ukrainiečių, kurie pabėgo nuo invazijos ir rado prieglobstį valstybėse narėse.

Po Rusijos agresijos Suomija ir Švedija atsisakė dešimtmečius trukusios karinio nesuderinamumo politikos ir 2022 m. gegužės mėn. kreipėsi dėl prisijungimo prie NATO. Nors Suomija priartėjo prie savo tikslo greitai prisijungti prie Transatlantinės gynybos pakto, parlamentas didžiąja dalimi patvirtino būtinus teisės aktus, kol buvo atliekami tyrimai vietoje, Švedija ir toliau buvo blokuojamos Tūrikyje ir Vengrijoje.

EKONOMINĖS APLINKYBĖS

2022 m. ES ekonomika vos išvengė nuosmukio. Nuo 2022 m. rudens ES ekonomikoje įvyko keletas teigiamų pokyčių. Bendromis pastangomis ir planu „REPowerEU“ ES sugebėjo užpildyti istoriškai aukšto lygio dujų saugyklas ir įvairinti energijos importą, taip prisidedama prie priklausomybės nuo Rusijos iškastinio kuro mažinimo. Nepaisant energijos sukrėtimo ir rekordiškai didelės infliacijos, 2022 m. trečiąjį ketvirtį ekonomikos sulėtėjimas buvo švelnesnis, nei manyta anksčiau, o 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį ES ekonomikai teko didelė sąstingis, o ne rudenį numatomas 0,5 % susitraukimas. EK 2023 m. žiemos ekonominė prognozė paneigia augimo perspektyvą ir šiek tiek sumažina infliacijos projekcijas. Apskaičiuota, kad 2022 m. augimas tiek ES, tiek euro zonoje sudarys 3,5 proc. Numatoma, kad BVP ES padidės 0,8 % 2023 m. ir 1,6 % 2024 m.⁶

Remiantis Eurostato, ES statistikos tarnybos, paskelbtais duomenimis, 2023 m. kovo mėn. Europos Sąjungos metinė infliacija buvo 8,3 %, palyginti su 9,9 % vasario mėn. Prieš metus šis rodiklis buvo 7,8 proc. 2023 m. kovo mėn. euro zonos metinė infliacija buvo 6,9 % (vasario mėn. buvo 8,5 %). Prieš metus šis rodiklis buvo 7,4 proc. Žemiausi metiniai rodikliai buvo Liuksemburge (2,9 proc.), Ispanijoje (3,1 proc.) ir Nyderlanduose (4,5 proc.). Didžiausi metiniai rodikliai buvo Vengrijoje (25,6 proc.), Latvijoje (17,2 proc.) ir Čekijoje (16,5 proc.).⁷

Kelis mėnesius trukęs infliacijos mažėjimas patvirtina, kad infliacija pasiekė aukščiausią tašką, tačiau ji tebėra didelė, o vartojimo mažėjimas artimiausiu metu turėtų išlikti, nes infliacija neviršys nominaliojo darbo užmokesčio augimo. Numatoma, kad pinigų politikos griežtinimas tęsis, o tai slopins investicijas. Kovo 17 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) nusprendė dar kartą padidinti palūkanų normas 0,50 %, nepaisant panikos, kurią finansų rinkose sukėlė Silicio slėnio banko krizė prieš savaitę.

Be to, darbo rinkų rezultatai ir toliau buvo geri – 2023 m. vasario mėn. nedarbo lygis ES tebebuvo žemiausias – 6,0 %.⁹

Savo 2024 m. fiskalinės politikos gairėse Europos Komisija panaikino bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą, kuria nuo COVID-19 pandemijos pradžios buvo panaikintas Stabilumo ir augimo paktas, ir paragino valstybes nares pradėti laipsniškai panaikinti didžiules energijos subsidijas, nes ji

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fcb8073271c>

paskelbė, kad 2024 m. pavasarį pradės perviršinio deficito procedūras. Šiuo metu vyksta diskusijos, kaip reformuoti Stabilumo ir augimo paklą.¹⁰

ES INSTITUCIJOS IR TEISINIS KONTEKSTAS ES LYGMENIU

2022 m. gruodžio 9 d. Belgijos federalinė policija suėmė kelis asmenis dėl kaltinimų pinigų plovimu ir korupcija, įskaitant vieną iš Europos Parlamento pirmininko pavaduotojų ir buvusius Europos Parlamento narius. Skandalas buvo pavadintas „Qatargate“ dėl įtarimų, kad gryniesiems pinigais buvo gauti iš trečiųjų šalių siekiant daryti įtaką ES politikos formuotojams. 2023 m. sausio mėn. EP pirmininkė M. Metsola inicijavo 14 punktų reformos procesą, kuriuo siekiama sustiprinti Europos Parlamento skaidrumą, etikos ir elgesio priemones, kad būtų išsaugotas visuomenės pasitikėjimas šia institucija. Tuo metu, kai buvo atliekamas tyrimas vietoje, Komisija paskelbė planus sugriežtinti taisykles dėl apmokamų Europos pareigūnų kelionių po to, kai paaiškėjo, kad Kataras apmokėjo kai kurias generalinio direktoriaus kelionės išlaidas tuo metu, kai Komisija derėjosi su Kataru dėl oro transporto susitarimo.

Metų pradžioje Švedija rotacijos tvarka perėmė pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai ir paskelbė, kad jų prioritetai – saugumas, konkurencingumas, perėjimas prie žaliosios ekonomikos ir energetikos, demokratinės vertybės ir teisinė valstybė.¹¹

Likus kelioms dienoms iki darbo vietoje pradžios, Europos Komisija uždraudė pareigūnams naudotis programėle „TikTok“ įmonių įrenginiuose, nes baiminasi dėl galimų saugumo ir duomenų apsaugos problemų. Vėliau Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba paskelbė panašius „TikTok“ apribojimus.

Kovo 8 d. minint Tarptautinę moters dieną valstybėse narėse įvyko daug renginių. ES priėmė istorinį sprendimą dėl moterų teisių ir nustatė sankcijas devyniems asmenims ir trims organizacijoms, kurios, jos nuomone, yra atsakingos už seksualinį smurtą ir didelio masto moterų teisių pažeidimus. Sankcijomis draudžiama atvykti į ES ir patekti į ES, naudotis turtu ir joje judėti.¹²

Europos Sąjunga taip pat toliau dirbo siekdama bendro tikslo iki 2050 m. užtikrinti, kad bloko poveikis klimatui būtų neutralus. Darbo vietoje laikotarpis vis labiau priešinas vidaus degimo variklių uždraudimui Europoje. 2022 m. spalio mėn. ES Tarybos ir Europos Parlamento derybininkai iš esmės susitarė dėl reglamento dėl privalomo naujų automobilių ir furgonų netaršių normų taikymo nuo 2035 m. Tačiau kovo pradžioje per paskutinę minutę „U“ pasuko į kai kurias valstybes nares, įskaitant Vokietiją, atšaukė savo paramą draudimui ir pareikalavo išimties automobiliams, kuriuose naudojami e. degalai.

Be to, atsižvelgdamos į su klimatu susijusius teisės aktus, Prancūzija ir kelios kitos ES valstybės narės ragino branduolinę energiją įtraukti į ES atsinaujinančiosios energijos politiką. Galiausiai kovo 14 d. Europos Parlamentas balsavo dėl teksto, kuriuo siekiama iki 2030 m. gerokai sumažinti pastatų anglies pėdsaką. Pirmą kartą Europos lygmeniu šiame tekste aptariamas esamų būstų ir pastatų rezervas, nustatant privalomos renovacijos tvarkaraštį. Nauji pastatai nuo 2028 m. bus visiškai netaršūs.¹³

KITI SVARBŪS NACIONALINIO IR TARPTAUTINIO LYGMENS RENGINIAI

10 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

11 <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

13 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

Vasario 27 d., prieš pradedant tyrimą vietoje, ES ir Jungtinė Karalystė susitarė dėl naujų prekybos taisyklių Šiaurės Airijai. Susitarimas, vadinamas „Windsor Framework“, buvo sudarytas po kelis mėnesius trukusių derybų, kuriomis siekiama palengvinti prekybą tarp Šiaurės Airijos ir likusios Jungtinės Karalystės dalies po „Brexit“.

Vasario 28 d. įvyko susidūrimas tarp dviejų traukinių į pietus nuo Tempės slėnio Graikijoje ir žuvo mažiausiai 58 žmonės, tarp kurių buvo daug studentų. Ši tragedija sukrėtė Graikiją ir sukėlė nacionalinį sielvartą ir pasipiktinimą, daugiausia nukreiptą prieš šalies vyriausybę ir pareigūnus. Nors tiesioginė šios nelaimės priežastis galėjo būti žmogiškoji klaida, geležinkelių tinklas nukentėjo nuo daugelio metų nepakankamo investavimo ir aplaidumo.

Nuo kovo 7 d. Gruzijos protestuotojai išėjo į gatves prieš įstatymą, pagal kurį žiniasklaida ir nevyriausybinių organizacijų, gaunančios daugiau nei 20 proc. savo finansavimo iš užsienio, būtų paskelbusios „užsienio įtakos agentais“. Protesteriai baiminosi, kad įstatymas atkartos panašius Rusijos įstatymus, kurie buvo naudojami siekiant apriboti pilietinę visuomenę ir engti vyriausybės oponentus, žymint autoritarinį pokytį. Protestai privertė Gruzijos vyriausybę atšaukti įstatymo projektą.

Viduržemio jūros pakrantėse buvo keletas laivų sudužimų, vežančių migrantus ir sukėlusių žmonių nuostolius. Mažiausiai 62 žmonės, įskaitant 12 vaikų, žuvo vasario 26 d., kai medinis burlaivis iš Turkiye, gabenęs migrantus iš Afganistano, Irano ir kelių kitų šalių į Europą, sudužo ant uolų Kalabrijos pakrantėje. Apie 30 migrantų buvo dingę ir manoma, kad nuskendo po to, kai kovo 12 d. prie Libijos krantų esančiame kroviniame laive buvo apvirtęs perpildytas laivas.

Kovo 20 d. Prancūzijos prezidentas E. Macronas vos išgyveno balsavimą dėl nepasitikėjimo parlamente po to, kai jis stūmė labai nepopuliarią ir daug prieštaringą pensijų reformą be balsavimo parlamente, pasinaudodamas prieštaringa konstitucine priemone – 49 straipsnio 3 dalimi. Tai lėmė tolesnį pasipiktinimą ir streikus, taip pat vis labiau smurtinius protestus visoje šalyje.

RINKIMAI

Vasario 12 d., prieš pradedant tyrimą vietoje, Nikos Christodoulides, nepriklausomas centristų kandidatas, remiamas socialdemokratų ir liberalių partijų, laimėjo Kipro prezidento rinkimus 51,9 proc. balsų. Rinkėjų aktyvumas siekė 72,45 proc.¹⁴ Viena iš jo kampanijos temų buvo derybų dėl salos suvienijimo atnaujinimas. Taigi, Christodoulides užmezgė ryšius su Europos partneriais, kad suteiktų naują postūmį susitarimo procesui, 2023 m. kovo mėn. susitiko su EP Pirmininke Roberta Metsola, EK Pirmininke Ursula von der Leyen ir Europos Vadovų Tarybos pirmininku Charles'iu Micheliu.

Estija kovo 5 d. išrinko naują nacionalinį parlamentą, patvirtindama Kaja Kallas, žinomą dėl nepaliaujamos paramos Ukrainai, premjerės pareigas. Jos partija, Liberalų Reformų partija, kuri posėdžiauja su frakcija „Renew Europe“ Europos Parlamente, laimėjo 31,2 proc. (+ 2,3), tai buvo geriausias rezultatas partijos istorijoje, ir Kallasas gavo didžiausią bet kurio politiko pirmenybės balsų skaičių nacionaliniuose parlamento rinkimuose. Dešinioji EKRE partija, kuri posėdžiauja su ID frakcija Europos Parlamente, užėmė antrą vietą, tačiau 2019 m. ji sumažėjo nuo 17,8 proc. iki 16,1 proc. balsų. Ji agitavo prieš griežtai proUkrainą palaikančią Estijos poziciją ir puolė Kallasą už sparčiai didėjančią infliaciją šalyje. Daugiau nei pusė balsavimo biuletenių buvo atiduota elektroniniu būdu, o tai tikriausiai padėjo pasiekti rekordinį 63 proc. rinkėjų skaičių.¹⁵

14 https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL__EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023/Islandwide

15 <https://www.valimised.ee/en>

Kovo 15 d. Nyderlanduose buvo surengti regioniniai rinkimai, kurie lėmė istorinę sėkmę žemės ūkio interesų partijai „BoerBurgerBeweging“ (BBB) –¹⁶palyginti jaunajai partijai, įsteigtai 2019 m., kuri iš pradžių įgijo traukos jėgą prieš azoto mažinimo įstatymus. Rinkimų rezultatai reiškė pralaimėjimą premjerui Markui Ruttei, nes Nyderlandų provincijų atstovai rinks Senato narius. Senatas negali keisti teisės aktų, tačiau turi įgaliojimus tvirtinti arba atmesti įstatymus. Nors premjero Rutte vyriausybė anksčiau turėjo tik mažumą senate, ši mažuma dar labiau sumažėjo.

Tiek Suomija, tiek Bulgarija balandžio 2 d. turėjo surengti parlamento rinkimus, o rinkimų kampanijos vietoje buvo vykdomos visu pajėgumu. Bulgarams tai buvo penktas kartas per dvejus metus, kai jie buvo pakviesti balsuoti parlamento rinkimuose, nes šalis gilėja į politinę krizę ir nestabilumą.

---

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

METODOLOGIJA

Šioje 2023 m. pavasario „Eurobarometro“ apklausoje, atliktoje 99.1 bangoje, naudota „Eurobarometro“ apklausų, atliktų Europos Parlamento Komunikacijos generaliniame direktorate (Viešosios nuomonės stebėsenos skyrius), metodika. Tyrimą „Kantar Public“ atliko 2023 m. kovo 2–26 d. visose 27 ES valstybėse narėse. Iš viso buvo surengtos 26376 apklausos. ES rezultatai buvo įvertinti atsižvelgiant į kiekvienos šalies gyventojų skaičių.

„Eurobarometro“ apklausos atliekamos tiesiogiai žmonių namuose arba jų namuose nacionaline kalba. Visose šalyse buvo naudojamas CAPI (kompiuterinis asmeninis pokalbis).

Danijoje, Čekijoje, Maltoje ir Suomijoje kai kurie pokalbiai buvo surengti naudojant kompiuterinio vaizdo interviu (CAVI) metodą. Apklauskėjas klausimyną atsakovui administruoja nuotoliniu būdu per vaizdo konferenciją, kurioje abi dalys gali matyti viena kitą: pokalbių sąlygos labai panašios į akis į akį.

Pagal ES bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR) respondentų buvo klausiama, ar jie sutinka, kad jiems būtų užduodami klausimai klausimais, kurie galėtų būti laikomi „jautriais“.

Skaitytojas turėtų žinoti, kad šioje ataskaitoje vieno konkretaus rodiklio raida apskritai laikoma stabilia, kai ji kinta ± 2 procentiniais punktais ar mažiau. Daugiau informacijos pateikiama XX puslapyje pateiktoje lentelėje, kurioje nurodyta paklaida, priklausanti nuo pokalbių skaičiaus.

Pastaba. Šioje ataskaitoje ES šalys vadinamos oficialia santrumpa.

Šioje ataskaitoje vartojamos santrumpos atitinka:

Belgija	BŪTI	Prancūzija	FR	Nyderlandai	NL
Bulgarija	BG	Kroatija	HR	Austrija	AT
Čekija	CZ	Italija	IT	Lenkija	PL
Danija	DK	Kipro Respublika	CY*	Portugalija	PT
Vokietija	DE	Latvija	LV	Rumunija	RO
Estija	EE	Lietuva	LT	Slovėnija	SI
Airija	IE	Liuksemburgas	LIU	Slovakija	SK
Graikija	EL	Vengrija	HU	Suomija	FI
Ispanija	ES	Malta	MT	Švedija	SE

Europos Sąjunga. 27 valstybių narių svertinis vidurkis	ES 27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT	euro zona
BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE	ne euro zona

Kipras, kaip visuma, yra viena iš 27 Europos Sąjungos valstybių narių. Tačiau *acquis communautaire* galiojimas sustabdytas šalies dalyje, kurios Kipro Respublikos vyriausybė nekontroliuoja. Dėl praktinių priežasčių į „CY“ kategoriją ir į ES 27 vidurkį įtraukiami tik Kipro Respublikos vyriausybės kontroliuojamoje šalies dalyje surengti pokalbiai.

1. GYVENIMAS ES: DEMOKRATIJA IR GYVENIMO LYGIS

Koks yra europiečių požiūris į demokratijos padėtį Europos Sąjungoje, jų gyvenimo lygio pokyčius didėjant infliacijai ir jų lūkesčius dėl ekonominės padėties ir jų pačių gyvenimo sąlygų? Iš apklausos matyti, kad dėl tebesitęsiančių asmeninių ir ekonominių sunkumų ir toliau išliekant asmeniniams ir ekonominiams sunkumams matyti, kad demokratinėms vertybėms ir apskritai pasitenkinimui ES demokratija. Be to, panašu, kad, kaip matyti iš Parlamento 2022 m. rudens apklausos, pablogėjo piliečių asmeninės ekonominės perspektyvos ir lūkesčiai dėl jų būsimų gyvenimo sąlygų.

Ši mišrų vaizdą, ko gero, geriausiai iliustruoja tai, kad europiečiai savo emocinį statusą linę apibūdinti kaip viltingą, pasitikintį ir ramų, tačiau taip pat kaip netikrumą ir nerimą. Kalbant apie požiūrį į demokratiją, piliečiai puoselėja demokratiją kaip vertybę, kurią Europos Parlamentas turėtų ginti kaip prioritetą. Jie taip pat tebėra patenkinti tiek tuo, kaip demokratija veikia ES ir jų šalyje, tiek įvairiais konkrečiais ES demokratijos aspektais. Tačiau europiečiai yra mažiau patenkinti priemonėmis, kurių ėmėsi ES ir jų nacionalinės vyriausybės, kad įveiktų gyvenimo išlaidų krizę. Tai nenuostabu, atsižvelgiant į tai, kad dauguma jų patyrė arba tikisi, kad sumažės jų gyvenimo lygis, ir kad didelė dalis piliečių susiduria su sunkumais apmokėti savo sąskaitas bent jau kartkartėmis. Nepaisant karo Ukrainoje poveikio piliečių gyvenimui, vis dar plačiai pritariama ES paramai Ukrainai. Galiausiai, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2022 m. pabaigos iki 2023 m. pradžios infliacijos lygis sulėtėjo, 2022 m. spalio-lapkričio mėn. sustiprėjus¹⁷ europiečių lūkesčiams dėl jų gyvenimo sąlygų ir nacionalinės ekonomikos, šie rodikliai stabilizavosi.

Vertybės, kurias Europos Parlamentas turėtų ginti pirmiausia

Demokratija yra vertybių, kurias Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka, sąrašas.

Kaip ir ankstesnėse apklausose, piliečiai dažniausiai mini demokratiją (37 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.), taip pat žmogaus teisių apsaugą ES ir visame pasaulyje (28 proc., - 1 p. p.) ir žodžio ir minties laisvę (27 proc., -1 p. p.). Daugiau nei penktadalis respondentų mano, kad Europos Parlamentas turėtų teikti pirmenybę teisinei valstybei (24 proc., jokių pokyčių), moterų ir vyrų lygybei (21 proc., jokių pokyčių) ir ES valstybių narių bei regionų solidarumui (21 proc., -2 proc. p.). Visas kitas vertybes nurodo mažiau nei vienas iš penkių respondentų.

Nuo to laiko, kai šis klausimas paskutinį kartą buvo užduotas 2022 m. spalio-lapkričio mėn., rezultatai iš esmės nesikeitė.

¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

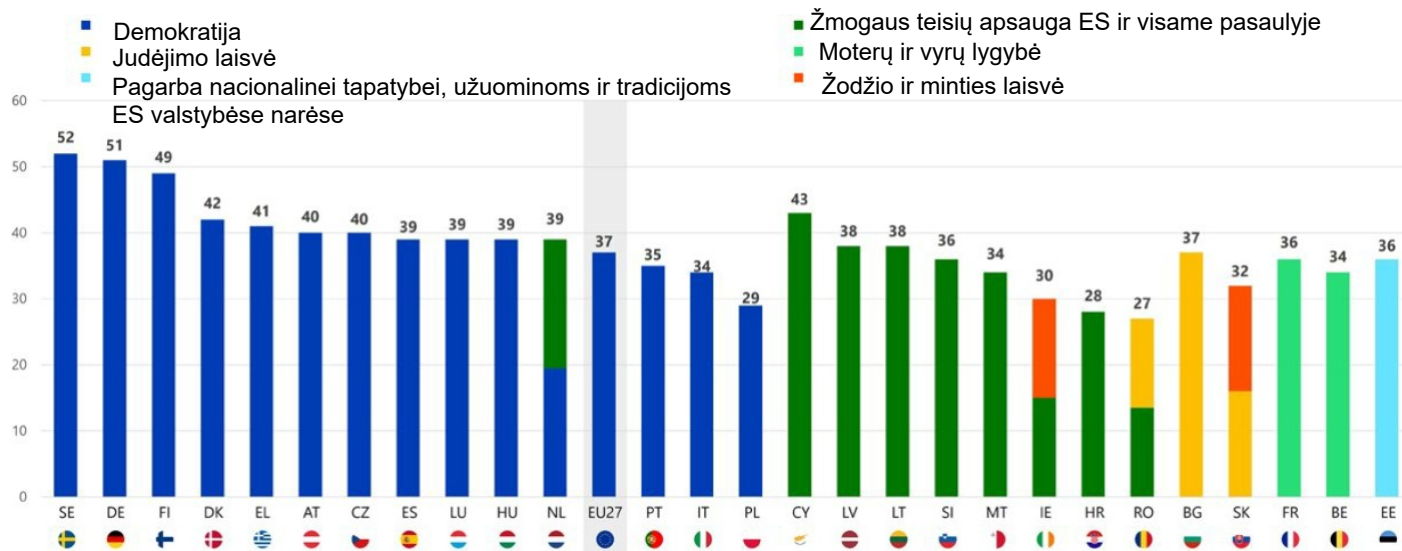
QA6ab Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (%)

14 šalių demokratija yra labiausiai minima (arba bendrai minima) vertybė, kurią Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka. Devynių šalių respondentams žmogaus teisių apsauga yra vienas iš svarbiausių prioritetų (arba bendras svarbiausias prioritetas).

Moterų ir vyrų lygybė yra dažniausiai minima Belgijoje ir Prancūzijoje. Judėjimo laisvė yra viena iš svarbiausių Bulgarijos prioritetų sąrašo ir užima aukščiausią vietą Slovakijoje ir Rumunijoje, o žodžio ir minties laisvė yra labiausiai minima vertybė Airijoje ir Slovakijoje. Estija yra vienintelė šalis, kurioje pagarba nacionalinei tapatybei, kultūroms ir tradicijoms ES valstybėse narėse yra laikoma svarbiausiais respondentų prioritetais.

QA6ab Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 PRIEŽIŪROS) (% – Dažniausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

Demokratija yra viena iš trijų dažniausiai minimų vertybių 21 šalyje: nuo 52 proc. Švedijoje, 51 proc. Vokietijoje ir 49 proc. Suomijoje iki 24 proc. Kroatijoje, Slovėnijoje ir Rumunijoje.

Be to, žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje yra viena iš trijų pagrindinių vertybių 20-yje šalių. Tai dažniausiai minėjo Švedijos (46 proc.), Kipro (43 proc.) ir Nyderlandų (39 proc.) respondentai. Tačiau 22 proc. Italijoje ir Lenkijoje mano, kad tai turėtų būti prioritetas.

Žodžio ir minties laisvė yra viena iš trijų pagrindinių vertybių, kurias reikia ginti 16 šalių. Daugiau nei trečdalis tai paminėjo Latvijoje, Nyderlanduose ir Švedijoje (visose 34 proc.), o mažiau nei penktadalis – Portugalijoje (14 proc.) ir Vengrijoje (19 proc.).

Teisinė valstybė yra tarp trijų iš dešimties šalių. Ši vertė plačiausiai minima Suomijoje (38 proc.), po jos eina Bulgarija, Vokietija ir Graikija (visos 34 proc.), nors mažiausiai tikėtina, kad ji bus minima Portugalijoje (12 proc.), Prancūzijoje ir Lietuvoje (abiejose šalyse – 14 proc.).

Moterų ir vyrų lygybė laikoma didžiausia verte Prancūzijoje (36 proc.) ir Belgijoje (34 proc.) ir antra pagal dydį Liuksemburge (30 proc.). Priešingoje skalės dalyje tai paminėta 9 proc. Estijoje ir 11 proc. Graikijoje ir Lietuvoje.

Šešiose šalyse ES valstybių narių ir jų regionų solidarumas yra tarp trijų svarbiausių vertybių. Ši dalis svyruoja nuo 38 proc. Graikijoje ir 32 proc. Portugalijoje ir 28 proc. Bulgarijoje, iki 11 proc. Airijoje, 12 proc. Danijoje ir 14 proc. Austrijoje.

QA6ab Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Demokratija	37	30	25	40	42	51	26	28	41	39	32	24	34	33	29	30	39	39	33	39	40	29	35	24	24	25	49	52
Žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje	28	25	23	30	35	31	29	30	29	29	25	28	22	43	38	38	23	34	34	39	23	22	31	27	36	30	33	46
Žodžio ir minties laisvė	27	31	21	30	29	28	32	30	26	22	33	25	28	23	34	29	29	19	21	34	31	20	14	23	25	32	27	34
Teisinė valstybė	24	15	34	22	23	34	19	19	34	27	14	21	17	29	23	14	20	25	27	25	26	26	12	23	28	23	38	21
Moterų ir vyrų lygybė	21	34	12	12	19	18	9	27	11	27	36	13	18	25	13	11	30	13	18	21	29	15	23	14	17	13	18	22
ES valstybių narių ir jų regionų solidarumas	21	21	28	24	12	19	16	11	38	17	15	25	26	25	19	23	18	21	15	24	14	22	32	26	20	21	16	15
Žmogaus orumas, įskaitant mirties bausmės, kankinimo ar vergijos draudimą	19	19	13	14	24	19	12	15	18	18	18	22	22	18	14	11	16	15	14	18	19	18	23	12	15	15	21	29
Pagarba nacionalinei tapatybei, kultūroms ir tradicijoms ES valstybėse narėse	17	14	30	28	17	13	36	16	29	8	15	21	20	24	21	21	9	23	17	20	19	19	17	23	17	19	15	9
Tolerancija ir pagarba įvairovei visuomenėje	16	19	13	9	17	16	16	15	11	15	20	17	16	9	9	17	11	19	15	19	15	17	14	11	23	12	15	15
Judėjimo laisvė	15	10	37	22	18	9	29	28	7	14	9	23	20	9	18	19	14	19	13	10	13	22	8	27	16	32	16	10
Kova su diskriminacija ir mažumų apsauga	14	19	7	7	11	10	11	15	14	18	15	13	17	11	11	13	17	19	22	15	16	14	22	14	9	11	13	10
ES ir neturtingų pasaulio šalių solidarumas	14	14	11	9	12	12	7	11	21	14	11	21	17	20	16	14	15	12	22	9	12	14	21	20	15	11	5	10
Religijos ir tikėjimo laisvė	8	9	9	3	7	5	14	14	6	4	10	11	8	8	5	5	6	8	9	7	8	11	5	16	6	16	8	4
Teisė prašyti prieglobsčio nuo persekiojimo	7	7	6	3	8	5	3	11	3	7	5	4	9	5	7	7	7	8	6	6	10	9	6	8	3	3	3	9
Kita (spontaninė)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1
Nėra (spontaninis)	1	0	0	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1	0	1	4	1	0	2	0	1	0	0	0	2	1	0	1
Nežinau	1	0	2	2	1	1	1	0	1	2	0	1	0	2	1	1	1	2	0	2	1	3	1	1	1	1	0	0
Atsisakymas (spontaninis)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1. Dažniausiai minimas punktas

2. Dažniausiai minimas punktas

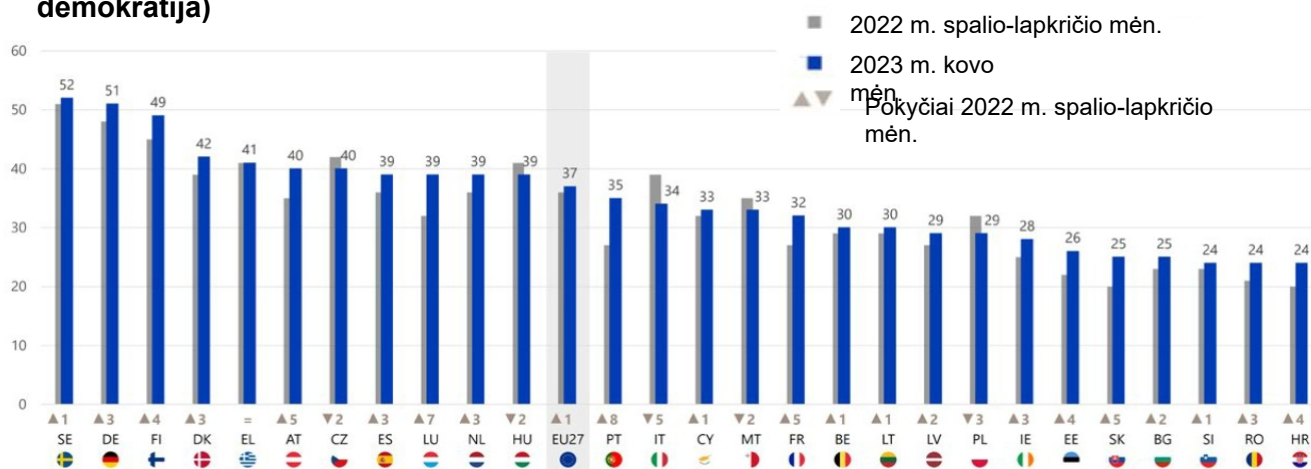
3. Dažniausiai minimas punktas

2023 m.
kovo mėn.

Bulgarijoje (37 proc.) ypač daug asmenų, kurie judėjimo laisvę laiko vertybe, kurią Europos Parlamentas turėtų ginti kaip vertybę (37 proc.), o Estijoje (36 proc.) dažniau nei kitose šalyse minima pagarba nacionalinei tapatybei, kultūroms ir tradicijoms ES valstybėse narėse.

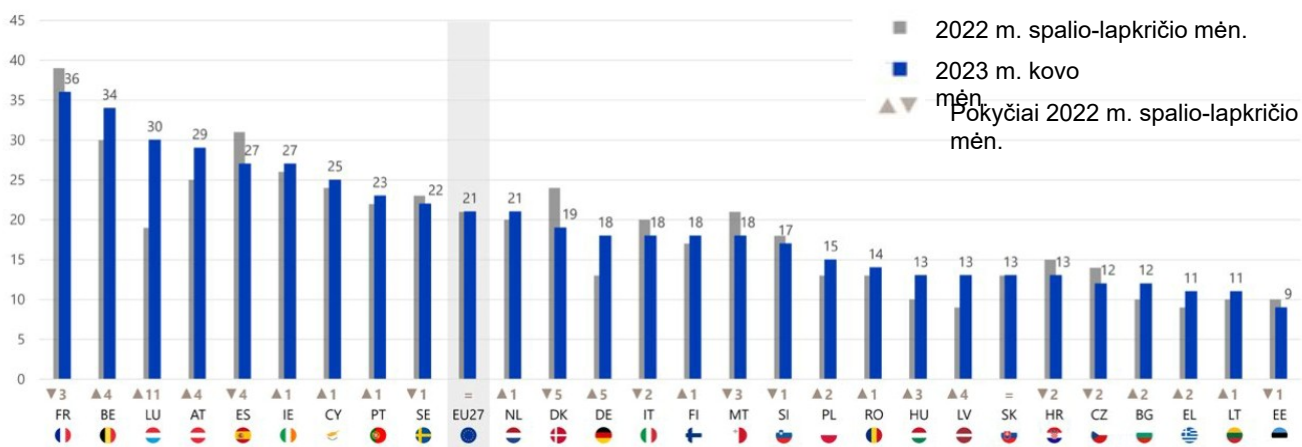
Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. demokratija tapo svarbesnė kaip vertybė gintis respondentams 14 šalių, visų pirma Portugalijoje (35 proc., + 8 proc. punktai), Liuksemburge (39 proc., + 7 proc. p.), Austrijoje (40 proc., + 5 proc. p.), Prancūzijoje (32 proc., + 5 proc. p.) ir Slovakijoje (25 proc., + 5 proc. p.). Kita vertus, mažėjanti respondentų dalis mini demokratiją Italijoje (34 proc., – 5 proc. p.) ir Lenkijoje (29 proc., – 3 proc. punktai). 17 šalių šis skaičius išliko nepakitęs arba stabilus.

QA6ab Jūsų nuomone, kuri iš toliau nurodytų vertybių turėtų būti Europos Parlamento gintis prioriteto tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 ANSWERS) (% – demokratija)

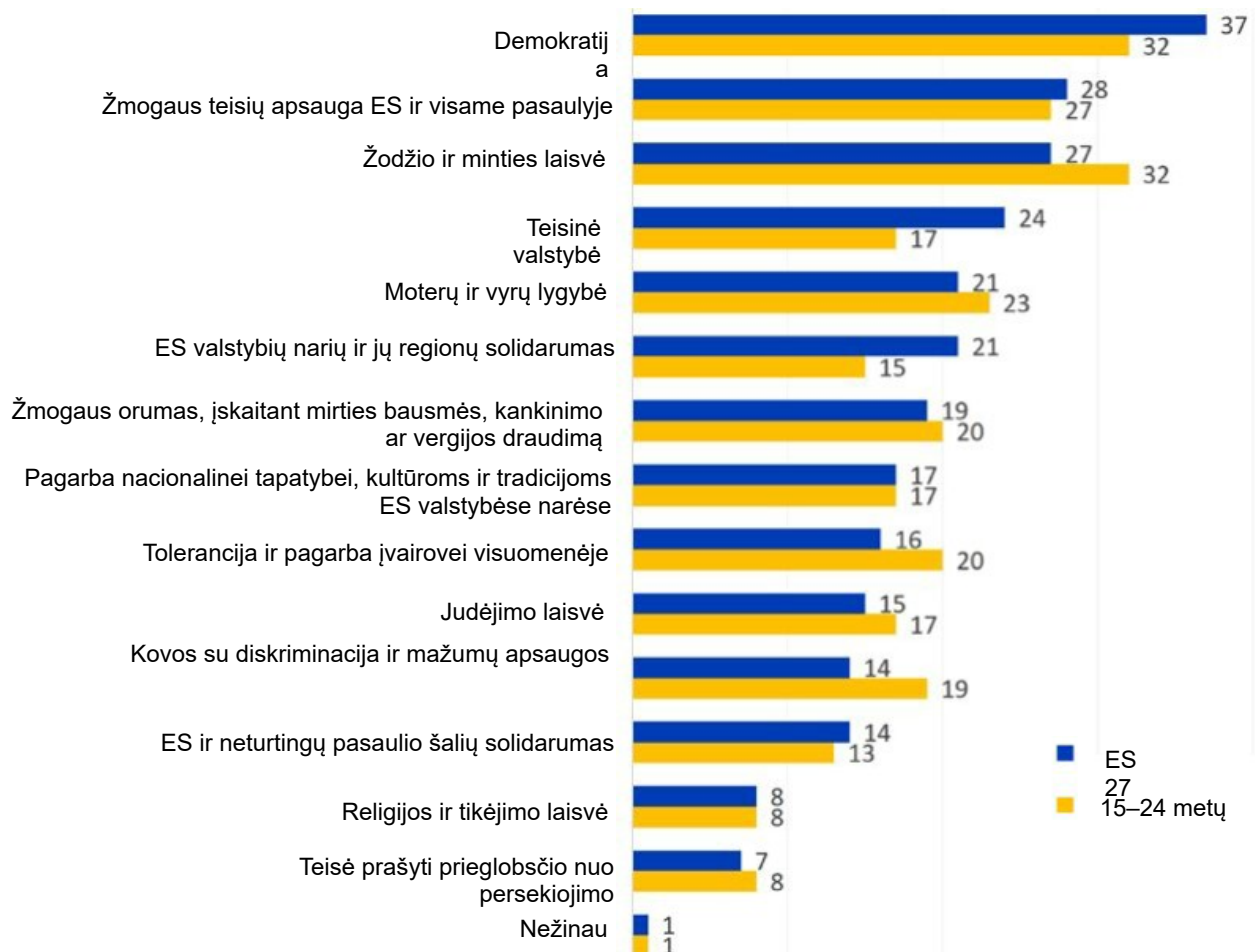
Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., šešiose šalyse moterų ir vyrų lygybė tapo vis svarbesnė. Liuksemburgas yra šalis, kurioje šis padidėjimas buvo didžiausias (30 proc., + 11 proc. punktų), po jo eina Vokietija (18 proc., + 5 proc. punktai), Belgija (34 proc., + 4 proc. punktai), Austrija (29 proc., + 4 proc. punktai) ir Latvija (13 proc., + 4 proc. punktai). Priešingai, moterų ir vyrų lygybė rečiau minima Danijoje (19 %, -5 p. p.), Ispanijoje (27 %, -4 p. p.), Maltoje (18 %, -3 pp) ir Prancūzijoje (36 %, -3 pp). 17 šalių ši dalis išliko nepakitusi arba stabili.

QA6ab Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 PASLAUGOS) (% – moterų ir vyrų lygybė)

Sutelkus dėmesį į jauniausių respondentų (t. y. 15–24 m. amžiaus) rezultatus, reikšmių eiliškumas iš esmės atitinka visų respondentų nustatytąjį ir šiek tiek skiriasi. Demokratija yra vienas iš svarbiausių vertybių, kurias reikia ginti šioje amžiaus grupėje, tačiau ją papildė žodžio ir minties laisvė (abiem atvejais 32 proc.), o žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje (27 proc.) yra trečioji. Jauniausi respondentai rečiau nei vidutiniškai mini demokratiją (32 proc., palyginti su 37 proc.), teisinės valstybės principą (17 proc., palyginti su 24 proc.) ir ES valstybių narių bei jų regionų solidarumą (15 proc., palyginti su 21 proc.). Tačiau jie labiau linkę pasirinkti žodžio ir minties laisvę (32 proc., palyginti su 27 proc.), toleranciją ir pagarbą įvairovei visuomenėje (20 proc., palyginti su 16 proc.), taip pat kovą su diskriminacija ir mažumų apsaugą (19 proc., palyginti su 14 proc.).

QA6ab Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 PASLAUGOS) (% – moterų ir vyrų lygybė)
(pastaba. šie paskutiniai žodžiai yra klaida iš kopijavimo/įklijavimo)

Socialinėje ir demografinėje analizėje daugiausia dėmesio skiriama šešioms vertybėms, kurias, piliečių nuomone, Europos Parlamentas turėtų ginti prioritetine tvarka. Vyrų dažniau nei moterų teigia, kad pirmenybė turėtų būti teikiama demokratijai (41 proc., palyginti su 34 proc.) ir teisinei valstybei (28 proc., palyginti su 20 proc.), o vyrų ir moterų lygybei – priešingai (16 proc., palyginti su 27 proc.).

Dieninį išsilavinimą baigę 20 metų ir vyresni asmenys dažniau nurodo žmogaus teisių apsaugą ES ir visame pasaulyje (31 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad 15 metų ar jaunesnius mokslus baigę respondentai Europos Parlamentas turėtų teikti pirmenybę žodžio ir minties laisvei (21 proc.) ir teisinei valstybei (20 proc.).

Respondentai, manantys, kad priklauso aukštesnei ar aukštesnei viduriniajai visuomenės klasei, labiau linkę nei tie, kurie save laiko darbo klase, paminėti teisinės valstybės principo gynimą (29–32 proc., palyginti su 22 proc.), o moterų ir vyrų lygybės atveju – priešingai (17–18 proc., palyginti su 24 proc.).

Respondentai, kurie mano, kad jų šalies narystė ES yra gera, yra labiau linkę nei tie, kurie mano, kad blogai laikyti demokratiją (40 proc., palyginti su 33 proc.), žmogaus teisių apsaugą ES ir pasaulio solidarumą (32 proc., palyginti su 19 proc.) ir ES valstybių narių ir jų regionų solidarumą (24 proc., palyginti su 13 proc.), kaip vertybes, kurias reikia ginti.

Galiausiai respondentai, turintys teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, dažniau nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, teigia, kad pirmenybė turėtų būti teikiama žmogaus teisių apsaugai ES ir visame pasaulyje (31 proc., palyginti su 24 proc.) ir ES valstybių narių ir jų regionų solidarumui (26 proc., palyginti su 16 proc.). Priešingai, tie, kurie turi neigiamą įvaizdį, dažniau mini žodžio ir minties laisvę (33 proc., palyginti su 23 proc.).

QA6ab Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti prioriteto tvarka? Pirmiausia? Ir tada?

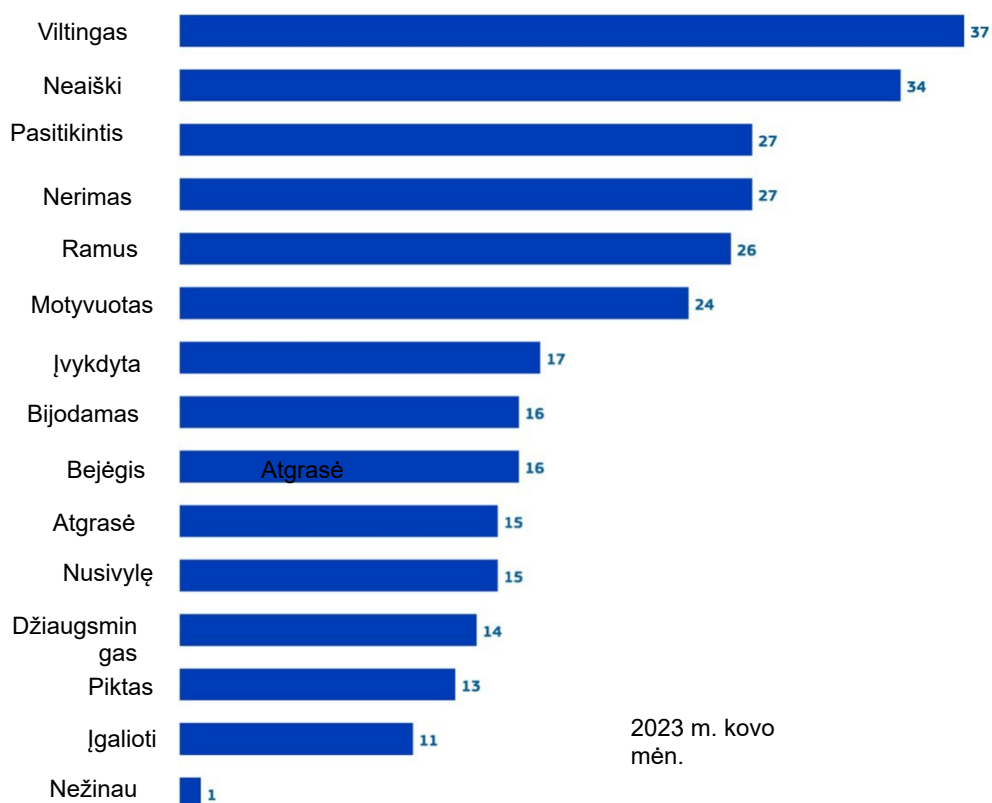
	Moterų vyrų lygybė	ES valstybių ir narių ir jų regionų solidarumas	Žmogaus teisių apsauga ir visame pasaulyje	Žodžio ES minties laisvė	ir Demokratija	Teisinė valstybė
ES 27	21	21	28	27	37	24
Lytis						
Vyras	16	22	27	28	41	28
Moteris	27	19	30	26	34	20
Amžius						
15–24	23	15	27	32	32	17
25–39	22	21	30	27	37	22
40–54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Išsilavinimas (pabaiga)						
15–	23	21	27	21	39	20
16–19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Vis dar studijuoja	24	14	29	31	35	18
Apsvarstykite priklausymą						
Darbininkų klasė	24	18	25	27	35	22
Žemesnioji vidurinioji klasė	20	20	28	26	40	23
Vidurinė klasė	21	22	30	27	37	24
Vidurinioji klasė	18	23	30	29	40	29
Viršutinė klasė	17	27	32	23	52	32
Europos Parlamento įvaizdis						
Teigiamas	20	26	31	23	40	26
Neutralus	23	19	28	28	36	23
Neigiamas	21	16	24	33	36	24
Nuomonė apie šalies narystę ES						
Geras dalykas	21	24	32	25	40	25
Blogas dalykas	21	13	19	31	33	22
Nei geras, nei blogas dalykas	22	17	25	30	33	22

Dabartinė piliečių emocinė padėtis

Respondentų buvo klausama, kaip jie geriausiai apibūdintų savo dabartinę emocinę būklę galvodami apie savo gyvenimą. Tarp šešių geriausių atsakymų stebimas teigiamų ir neigiamų emocijų derinys, nors šiek tiek vyrauja teigiami. Visų pirma daugiau nei trečdalis teigia, kad jie yra viltingi (37 proc.), o maždaug ketvirtadalis ar daugiau jų emocinę būklę apibūdina kaip pasitikinčią savimi (27 proc.), ramybę (26 proc.) ir motyvuotą (24 proc.). Iš neigiamos pusės, maždaug trečdalis teigia, kad jie yra neaiškūs (34 proc.), o daugiau nei ketvirtadalis jaučia nerimą (27 proc.).

Visos kitos emocijos yra paminėtos mažiau nei penktadaliu: išsipildė (17 proc.), bejėgiai (abu – 16 proc.), nusivylę (15 proc.), džiaugsmingi (14 proc.), pikti (13 proc.) ir įgalinti (11 proc.).

QA10ab Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas spręstų prioritetine tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (ES 27) (%)

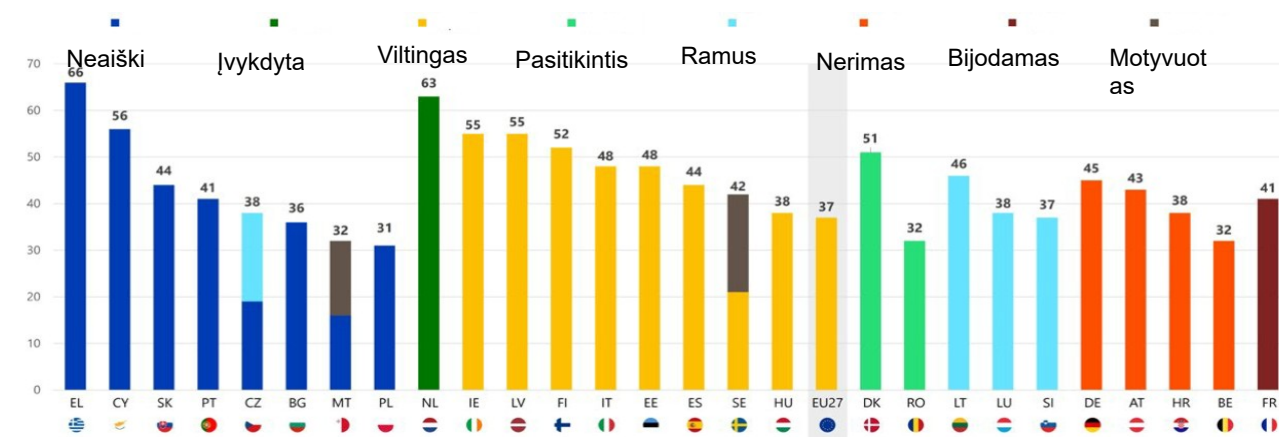
2023 m. kovo mėn.

Aštuoniose šalyse labiausiai cituojamas (arba bendrai minimas) emocinis statusas, o ramybės jausmas yra svarbiausias atsakymas (arba bendras aukščiausias atsakymas) kitose keturiose šalyse. Dauguma respondentų pasitiki Danija ir Rumunija, o Nyderlanduose laikosi reikalavimų.

Tarp neigiamų emocijų neapibrėžtumo jausmas yra labiausiai paminėtas (arba bendras labiausiai paminėtas) respondentų aštuoniose šalyse, o dauguma respondentų nerimauja dar keturiose šalyse. Tik Prancūzijoje „baisus“ yra atsakymas, kurį respondentai dažniausiai cituoja savo emocinei būklei apibūdinti.

QA10ab Kalbant apie gyvenimą, kurį vedate, kaip geriausiai apibūdintumėte savo dabartinę emocinę būklę? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 PRIEŽIŪROS) (% – Dažniausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

Aš21 šalis, viltinga yra viena iš trijų labiausiai paminėtų respondentų, kai galvoja apie savo gyvenimą, proporcijos svyruoja nuo daugiau nei pusės Airijoje, Latvijoje (abiejose 55 %) ir Suomijoje (52 %), iki 15 % Kipre, 22 % Bulgarijoje ir 23 % Čekijoje.

Neapibrėžtumo jausmas patenka į tris pagrindinius atsakymus 14 šalių, o respondentai Graikijoje (66 proc.), Kipre (56 proc.) ir Slovakijoje (44 proc.) yra labiausiai linkę tai paminėti. Kita vertus, šis emocinis statusas yra mažiau paplitęs Danijoje (13 proc.), Nyderlanduose (18 proc.) ir Suomijoje (21 proc.).

Dešimtyje šalių pasitikintis yra vienas iš trijų labiausiai cituojamų atsakymų. Šis jausmas labiausiai paplitęs Danijoje (51 proc.), Suomijoje (47 proc.) ir Airijoje (42 proc.), o 6 proc. – Kipre ir Graikijoje, o Slovakijoje – 12 proc.

Nerimo jausmas yra vienas iš trijų didžiausių iš dešimties šalių: nuo 45 proc. Vokietijoje, 43 proc. Austrijoje ir 42 proc. Graikijoje, iki 7 proc. Ispanijoje, 9 proc. Čekijoje ir 11 proc. Rumunijoje.

Ramus yra vienas iš trijų dažniausiai minimų emocijų respondentai apibūdinti savo emocinę būklę 11 šalių. Jį cituoja keturi iš dešimties ar daugiau Lietuvoje (46 proc.), Latvijoje (41 proc.) ir Švedijoje (40 proc.). Priešingoje skalės dalyje šį atsakymą pasirenka 13 proc. Graikijoje ir 15 proc. Kroatijoje ir Slovakijoje.

Ypač daug respondentų teigia, kad jie yra motyvuoti – Nyderlanduose (45 proc.) ir Švedijoje (42 proc.). Nyderlandai (63 proc.) taip pat yra šalis, kurioje daugiausia respondentų teigia, kad jie tenkinami, o Prancūzijoje (41 proc.) dauguma save apibūdina kaip bauginančius.

QA10ab Kalbant apie gyvenimą, kurį vedate, kaip geriausiai apibūdintumėte savo dabartinę emocinę būklę? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Viltingas	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Neaiški	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Confident	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Nerimas	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Ramus	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Motyvuotas	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Fulfinlled	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Bijodamas	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Bejėgis	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Atgrasė	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Nusivylę	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Džiaugsming	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Piktas	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Įgalioti	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Kita (spontaniinė)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Nežinau	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

1. Dažniausiai minimas punktas

2. Dažniausiai minimas punktas

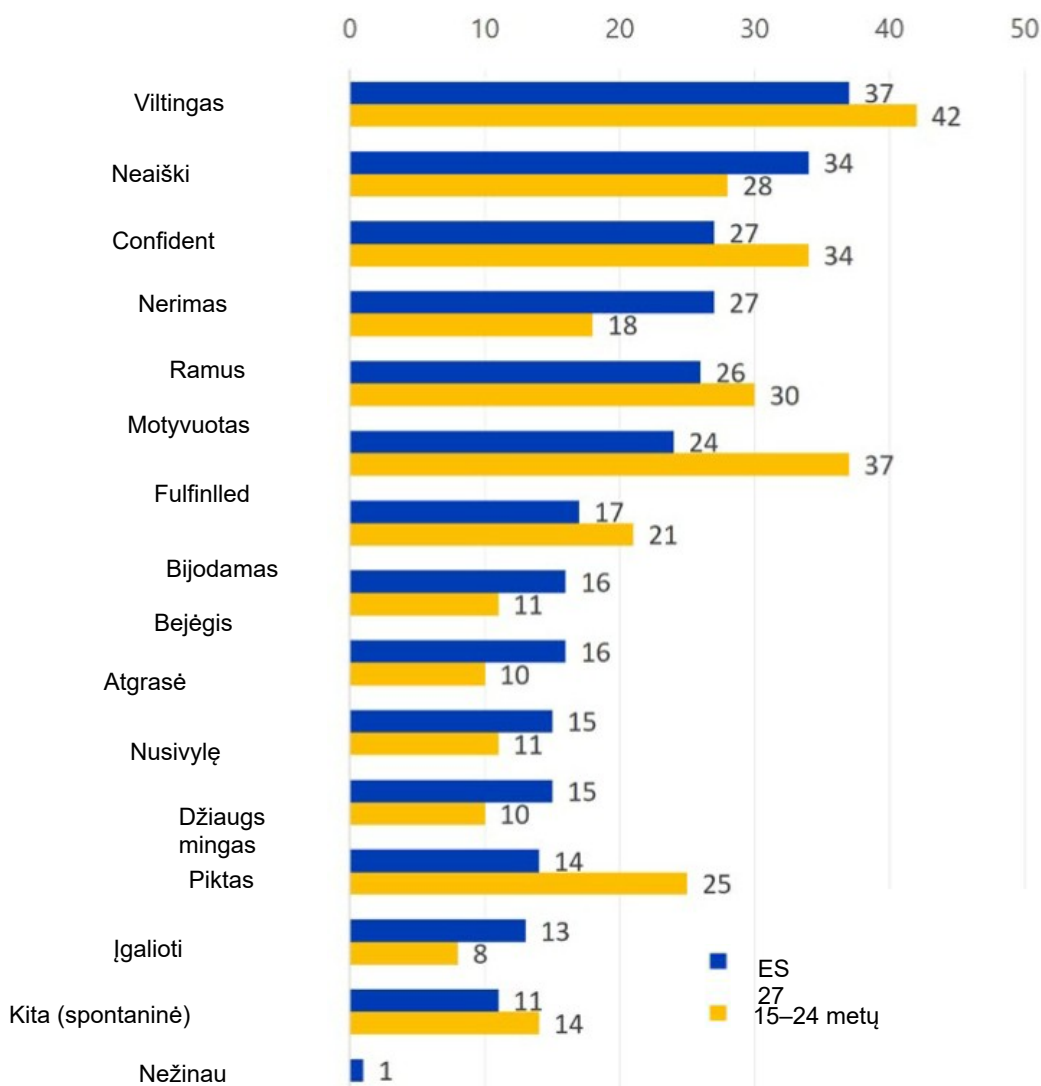
3. Dažniausiai minimas punktas

2022 m. kovo mėn.

Teigiami jausmai ryškesni tarp jauniausių respondentų, t. y. 15–24 m. amžiaus respondentų, nei tarp plačiosios visuomenės. Visų pirma, nors 15–24 m. ir plačiosios visuomenės atsakymų sąrašas yra viltingas (42 proc., palyginti su 37 proc.), antras pagal dažnumą jauniausiųjų terminas, apibūdinantis jų emocinę būklę, yra motyvuotas (37 proc., palyginti su 24 proc.), po to – pasitikintis savimi (34 proc., palyginti su 27 proc.). 15–24 m. respondentai ne tik jaučiasi labiau viltingi, motyvuoti ir ramesni nei vidutiniškai, bet ir yra daug labiau linkę džiaugtis (25 proc., palyginti su 14 proc.), šiek tiek labiau linkę jaustis ramūs (30 proc., palyginti su 26 proc.) ir įvykdyti (21 proc., palyginti su 17 proc.).

Tačiau jie yra mažiau linkę nei vidutiniai pasirinkti neigiamus terminus, apibūdinančius jų emocinę būklę. Nerimo jausmas (18 proc., palyginti su 27 proc.), netikrumas (28 proc. ir 34 proc.), bejėgiškumas (10 proc., palyginti su 16 proc.), baugumas (11 proc., palyginti su 16 proc.), nusivylimas (10 proc. ir 15 proc.) ir pyktis (8 proc., palyginti su 13 proc.) yra mažiau paplitę tarp jauniausiųjų.

QA10ab Kalbant apie gyvenimą, kurį vedate, kaip geriausiai apibūdintumėte savo dabartinę emocinę būklę? Pirmiausia? Ir tada? (ES 27) (%)

Vertinant šešių dažniausiai minimų emocijų socialinius ir demografinius duomenis, akivaizdu, kad vyrai labiau linkę jaustis ramūs (29 proc., palyginti su 22 proc. moterų), pasitikintys savimi (29 proc., palyginti su 25 proc.) ir motyvuoti (26 proc., palyginti su 22 proc.), o moterys yra labiau linkusios jausti nerimą (30 proc., palyginti su 24 proc. vyrų) ir neaiškios (36 proc., palyginti su 32 proc.).

Daugiau laiko švietime praleidę respondentai dažniau mini teigiamus jausmus. Pavyzdžiui, 29 proc. 20 m. ar vyresnių išsilavinimą baigusių asmenų teigia, kad jaučiasi motyvuoti, palyginti su 13 proc. 15 metų ar jaunesnių asmenų. Priešingai, tai pasakytina apie neigiamus jausmus, nes tie, kurie baigė mokslus 15 metų ar jaunesni, yra labiau linkę pasakyti, kad jie yra netikrūs (43 proc., palyginti su 29 proc. tų, kurie baigė 20 metų ir vyresnius) arba nerimauja (33 proc., palyginti su 25 proc.).

Respondentai, kurie patiria mažiausiai sunkumų apmokėti sąskaitas, dažniausiai apibūdina savo emocinę būklę teigiamais terminais. Pavyzdžiui, 31 proc., kurie niekada arba beveik niekada neturi sunkumų, teigia esą pasitikintys savimi, palyginti su 15 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų. Šie respondentai taip pat mažiausiai linkę jaustis neapibrėžti (29 proc., palyginti su 41–42 proc. tų,

kurie patiria sunkumų bent kartą) arba nerimauja (25 proc., palyginti su 32 proc. daugiausia sunkumų patiriančių asmenų).

Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, labiau linkę nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, turėti teigiamų jausmų. Pavyzdžiui, 47 proc. teigiamo ES įvaizdžio turinčių asmenų jaučiasi viltingi, palyginti su 18 proc. tų, kurių įvaizdis neigiamas. Atvirkščiai, tai pasakytina apie netikrumo jausmus (40 proc. tų, kurie turi neigiamą įvaizdį, palyginti su 28 proc. tų, kurie turi teigiamą įvaizdį) ir nerimą (34 proc., palyginti su 22 proc.).

Respondentai, kurie mano, kad dalykai jų gyvenime eina teisinga linkme, labiau linkę apibūdinti savo emocinę būklę teigiamais terminais ir mažiau linkę pasirinkti neigiamus terminus. Pavyzdžiui, 43 proc. šių respondentų jaučiasi viltingi (palyginti su 23 proc. tų, kurie sako, kad viskas vyksta ne ta kryptimi) ir 30 proc. jaučiasi neapibrėžti (palyginti su 41 proc.). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie mano, kad viskas vyksta teisinga kryptimi ES arba jų šalyje.

Tie, kurie tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos ir nacionalinės ekonomikos padėtis per vienerius metus bus geresnės, labiau linkę paminėti teigiamus jausmus. Pavyzdžiui, 36 proc. tų, kurie mano, kad viskas bus geriau dėl savo gyvenimo sąlygų, jaučiasi motyvuoti, palyginti su 16 proc. tų, kurie mano, kad padėtis bus blogesnė. Priešingai, respondentai, kurie tikisi, kad padėtis pablogės, yra labiau linkę jaustis neapibrėžti arba susirūpinę. Pavyzdžiui, 38 proc. tų, kurie mano, kad padėtis bus blogesnė šalies ekonomikai, jaučia netikrumą, palyginti su 25 proc. tų, kurie mano, kad viskas bus geriau.

Be to, labiau tikėtina, kad respondentai, kurie yra patenkinti ES ar nacionalinėmis priemonėmis, skirtomis didėjančioms pragyvenimo išlaidoms spręsti, turės teigiamus jausmus, o neigiamų jausmų atveju – atvirkščiai. Pavyzdžiui, 36 proc. respondentų, kurie patenkinti ES priemonėmis, jaučiasi pasitikintys (palyginti su 22 proc. nepatenkintų), o 39 proc. nepatenkintų asmenų jaučiasi neužtikrinti (palyginti su 25 proc. patenkintų asmenų).

QA10ab Kalbant apie gyvenimą, kurį vedate, kaip geriausiai apibūdintumėte savo dabartinę emocinę būklę? Pirmiausia? Ir tada? (PROC. – ES 27)

	Viltingas	Pasitikintis	Neaiški	Ramus	Nerimas	Motyvuotas
ES 27	36	26	34	26	26	24
Lytis						
Vyras	37	29	32	29	24	26
Moteris	36	25	36	22	30	22
Amžius						
15–24	42	34	28	30	18	37
25–39	37	26	33	25	24	29
40–54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Išsilavinimas (pabaiga)						
15–	34	19	43	22	33	13
16–19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Vis dar studijuoja	44	36	28	31	20	37
Sunkumai apmokėti sąskaitas						
Didžiąją laiko dalį	26	15	42	15	32	16
Laikas nuo laiko	33	21	41	20	28	19
Beveik niekada/niekada	39	31	29	29	25	27
ES įvaizdis						
Teigiamas	47	36	28	30	22	31
Neutralus	33	23	38	25	28	20
Neigiamas	18	13	40	17	34	15
Jūsų gyvenime vyksta dalykai						
Teisinga kryptis	43	33	30	29	24	29
Neteisinga kryptis	23	14	41	17	32	13
Nė	33	20	44	22	33	18
Nacionalinės ekonomikos lūkesčiai						
Geriau	46	36	25	29	21	33
Blogiau	31	22	38	23	30	21
Tas pats	42	32	31	29	24	27
Gyvenimo sąlygų lūkesčiai						
Geriau	44	33	25	26	19	36
Blogiau	27	18	41	20	33	16
Tas pats	43	33	30	30	23	28
Pasitenkinimas nacionalinėmis priemonėmis, kurių imtasi pragyvenimo išlaidoms mažinti						
Patenkintas	43	36	27	30	25	28
Nepatenkintas	34	22	38	23	28	22
Pasitenkinimas ES priemonėmis, kurių imtasi pragyvenimo išlaidoms mažinti						
Patenkintas	45	36	25	30	23	30
Nepatenkintas	32	22	39	22	29	21

Kaip reikalai vyksta ES ir valstybėse narėse

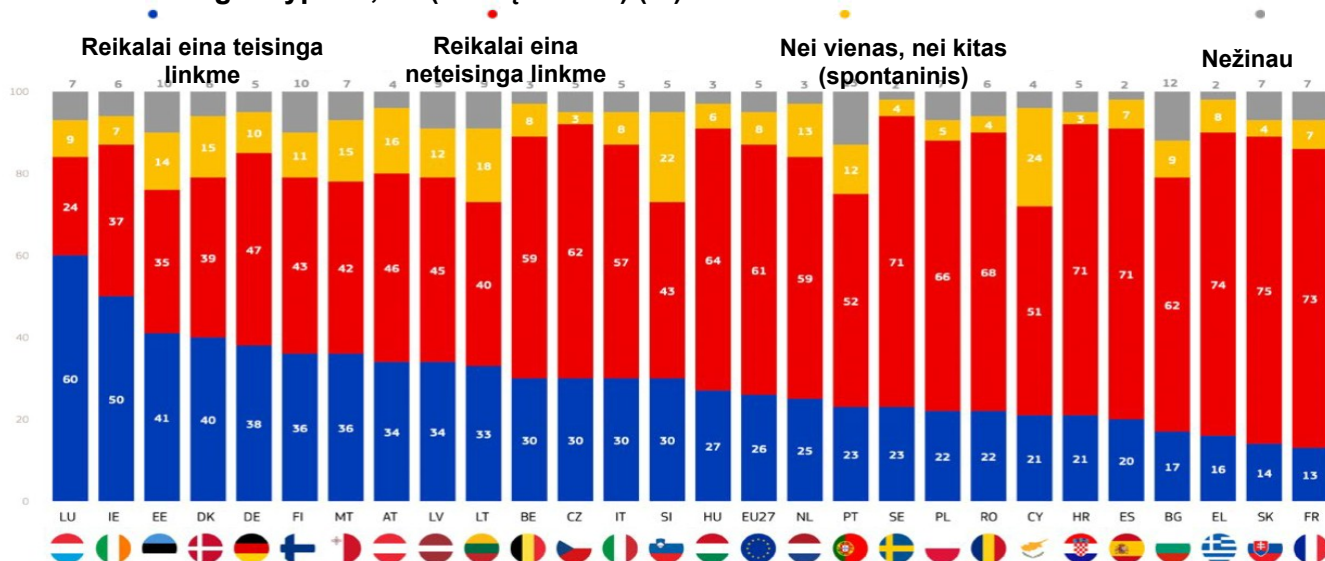
Maždaug ketvirtadalis respondentų (26 proc., + 2 procentiniais punktais nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) mato, kad jų šalyje vyksta teisinga kryptimi, o aiški dauguma (61 proc., -1 p. p.) mano, kad padėtis eina ne ta kryptimi. 2022 m. balandžio-gegužės mėn.-spalio-lapkričio mėn. labai susilpnėjus teigiamam jausmui apie jų šalies kryptį, dabartinės apklausos rezultatai iš esmės nesikeitė.

D73.1 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? (MŪSŲ ŠALIS) (% – ES 27)

Kalbant apie tai, kaip reikalai vyksta savo šalyje, dauguma keturių valstybių narių mano, kad reikalai eina teisinga linkme: Liuksemburgas (60 proc.), Airija (50 proc.), Estija (41 proc.) ir Danija (40 proc.). Likusiose 23 valstybėse narėse dauguma mano, kad padėtis eina ne ta linkme, ypač Slovakijoje (75 proc.), Graikijoje (74 proc.) ir Prancūzijoje (73 proc.).

D73.1 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? (MŪSŲ ŠALIS) (%)

Dešimties valstybių narių respondentai labiau linkę nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigiamai vertinti savo šalies kryptį. Tai ypač pasakytina apie Estiją (41 %, + 12 procentinių punktų), Daniją (40 %, + 11 pp) ir Vokietiją (38 %, + 9 p. p.). Vis dėlto respondentai dabar mažiau linkę manyti, kad jų šalis eina teisinga kryptimi dar dešimtyje valstybių narių, o Maltoje (36 proc., -29 proc. punktų) ši dalis labai sumažėjo, po jos eina Portugalija (23 proc., -7 proc. p.) ir Liuksemburgas (60 proc., -5 proc. punktai). Septyniose šalyse ši respondentų dalis išliko stabili arba nepakitusi.

D73.1 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? (MŪSŲ ŠALIS) (%)

Reikalai eina teisinga linkme

2023 m. kovo mėn.

Reikalai eina neteisinga linkme

Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.

Nei vienas, nei kitas (spontaninis)

2023 m. kovo mėn.

Nežinau

Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.

2023 m. kovo mėn.

Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.

2023 m. kovo mėn.

Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.

2023 m. kovo mėn.

Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.

26	41	40	38	36	30	30	21	33	50	22	17	20	27	25	21	30	22	34	34	23	16	13	30	14	60	23	36
▲2	▲12	▲11	▲9	▲9	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲2	▲2	▲1	▲1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼7	▼29
61	35	39	47	43	59	57	51	40	37	66	62	71	64	59	71	62	68	45	46	71	74	73	43	75	24	52	42
▼1	▼11	▼9	▼6	▼16	▼6	▼5	▼13	▼10	▲1	▼4	▼3	▼1	▼4	▼6	=	▲1	=	▲4	▲3	▲8	▲6	▲3	▲4	▲3	▲5	▲9	▲29
8	14	15	10	11	8	8	24	18	7	5	9	7	6	13	3	3	4	12	16	4	8	7	22	4	9	12	15
=	▲2	▼3	▼2	▲4	▲2	▲3	▲8	▲2	▼2	▲1	▲1	=	▲2	▲3	=	▼1	▲1	▼1	=	▼3	▼1	=	▲2	=	▼3	▲1	▼3
5	10	6	5	10	3	5	4	9	6	7	12	2	3	3	5	5	6	9	4	2	2	7	5	7	7	13	7
▼1	▼3	▲1	▼1	▲3	▼2	▼3	=	▲3	▼3	=	=	▼1	▲1	▲2	=	▲2	▲1	=	=	▼2	▼1	▲1	▼2	▲1	▲3	▼3	▲3

Atidžiau pažvelgus į socialinį ir demografinį suskirstymą, patvirtinama, kad dauguma visų kategorijų gyventojų mano, jog jų šalis eina neteisinga kryptimi.

Nors rezultatai visose amžiaus grupėse yra panašūs, respondentų išsilavinimo lygis šiek tiek skiriasi: 20 m. ir vyresnių dieninį išsilavinimą baigusių asmenų tikimybė manyti, kad jų šalis eina teisinga kryptimi, palyginti su 19 m. ar jaunesniais asmenimis (29 proc. ir 24 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad vadovai (35 proc.) teigiamai vertins jų šalies kryptį, ypač palyginti su bedarbiais (16 proc.) ir namų gyventojais (18 proc.).

Taip pat labiau tikėtina, kad tie, kurių finansinės sąlygos yra geresnės, bus teigiami. Visų pirma respondentai, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (31 proc.), dažniau nei tie, kuriems dažniausiai (13 proc.) sunku patikėti, kad jų šalis eina teisinga kryptimi.

Respondentai, kurie yra patenkinti demokratija savo šalyje (42 proc., palyginti su 6 proc. nepatenkintų), tie, kurie pritaria savo balsui, yra svarbūs savo šalyje (37 proc., palyginti su 11 proc. tų, kurie nesutinka) ir tie, kurie balsavo paskutiniuose nacionaliniuose rinkimuose (28 proc., palyginti su 19 proc. tų, kurie nebalsavo), labiau linkę manyti, kad viskas vyksta teisinga linkme. Tai pasakytina ir apie tuos, kurie tikisi, kad jų nacionalinės ekonomikos padėtis pagerės (53 proc., palyginti su 14 proc. tų, kurie mano, kad padėtis bus blogesnė).

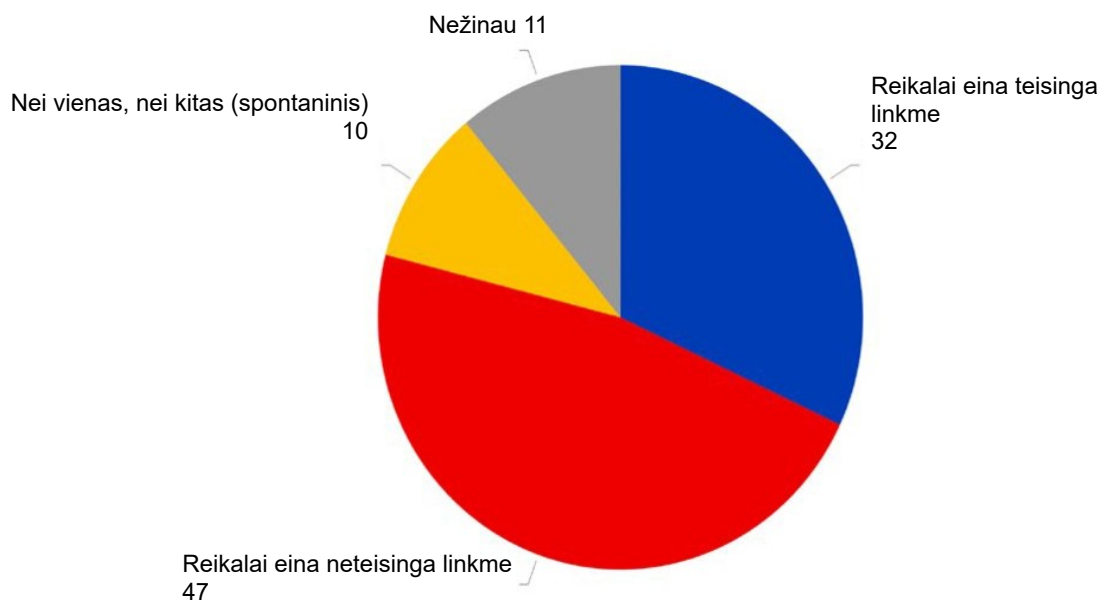
D73.1 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? (MŪSŲ ŠALIS) (% – ES 27)

	Reikalai eina teisinga linkme	Reikalai eina neteisinga linkme	Nežinau
ES 27	26	61	5
Lytis			
Vyras	28	59	5
Moteris	24	61	6
Amžius			
15–24	28	54	9
25–39	26	62	4
40–54	25	64	4
55+	26	59	6
Išsilavinimas (pabaiga)			
15–	24	61	8
16–19	24	64	4
20+	29	58	4
Vis dar studijuoja	31	50	10
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	28	60	4
Vadovai	35	52	4
Kitos baltos apykaklės	27	62	4
Darbininkai	20	68	4
Namudiniai asmenys	18	69	6
Bedarbis	16	72	5
Išėjęs į pensiją	27	57	7
Studentai	31	50	10
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	13	76	4
Laikas nuo laiko	20	69	5
Beveik niekada/niekada	31	54	6
Mano balsas svarbus (Mūsų šalyje)			
Sutinku	37	49	5
Nesutinku	11	79	4
Pasitenkinimas demokratija savo šalyje			
Patenkintas	42	42	6
Nepatenkintas	6	86	3
Nacionalinės ekonomikos lūkesčiai			
Geriau	53	35	4
Blogiau	14	76	4
Tas pats	35	49	6
Balsavo per paskutinius nacionalinius rinkimus			
Taip	28	59	5
Ne	19	66	6

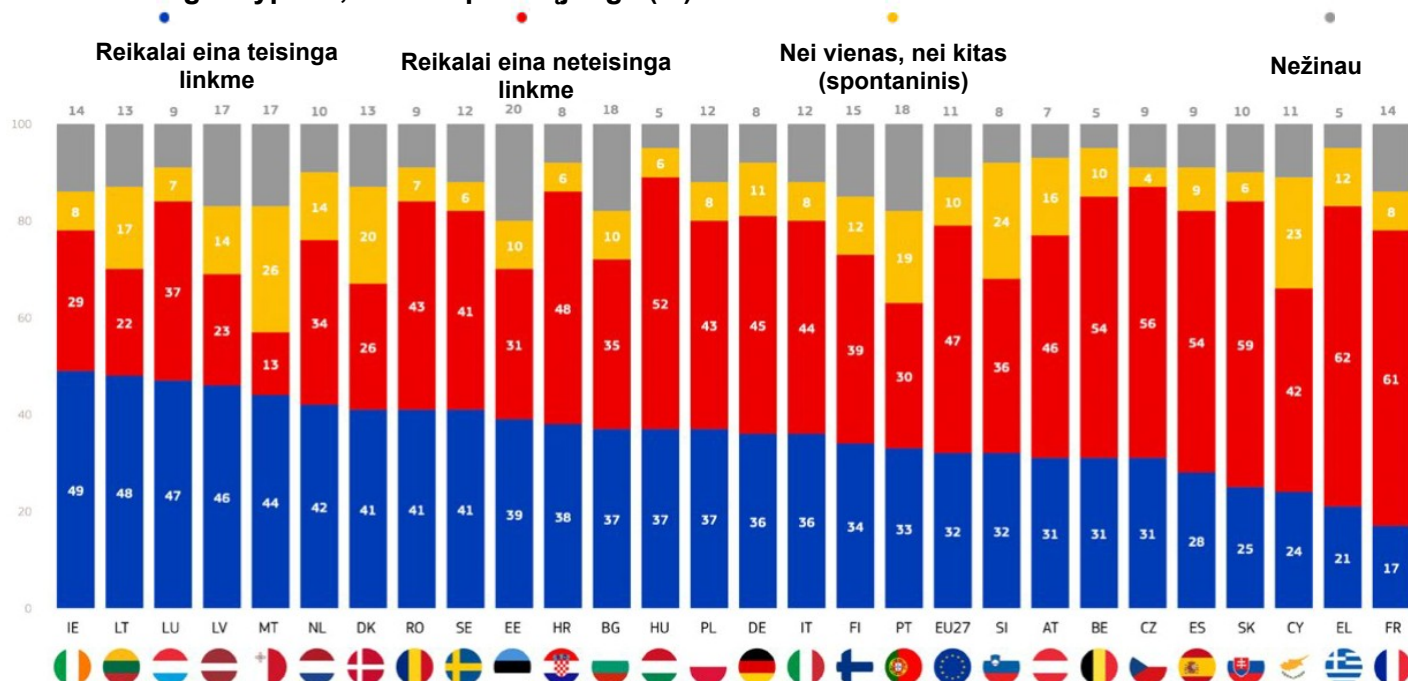
ES piliečiai paprastai yra šiek tiek pozityvesni, kai kalbama apie Europos Sąjungos kryptį. Respondentų, kurie mano, kad padėtis ES vyksta teisinga linkme, dalis išlieka stabili – tik beveik trečdalis respondentų (32 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) labai sumažėjo nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. iki spalio-lapkričio mėn. Kita vertus, respondentų, kurie mano, kad padėtis ES eina neteisinga linkme, dalis sumažėjo keturiais procentiniais punktais iki 47 proc.

D73.2 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? Europos Sąjunga (proc. – ES 27)

Devyniose šalyse dauguma mano, kad padėtis ES eina teisinga linkme. Šis požiūris labiausiai paplitęs Airijoje (49 proc.), Lietuvoje (48 proc.) ir Liuksemburge (47 proc.). Nuomonės Švedijoje skiriasi (41 proc. „teisinga kryptimi“ ir 41 proc. „neteisinga kryptis“). Likusiose 17 šalių respondentai, manantys, kad viskas eina ne ta linkme, yra daugumoje. Tai ypač pasakytina apie Graikiją (62 proc.), Prancūziją (61 proc.) ir Slovakiją (59 proc.).

D73.2 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? Europos Sąjunga (%)

14 šalių teigiamas požiūris į ES kryptį tapo labiau paplitęs nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. Labiausiai ši dalis didėja Danijoje (41 proc., + 10 proc. punktų), Estijoje (39 proc., + 10 proc. punktų) ir Suomijoje (34 proc., + 9 proc. punktų). Ši respondentų dalis sumažėjo šešiose šalyse ir, kaip ir nacionaliniu lygmeniu, labiausiai sumažėjo Maltoje (44 proc., 21 proc. p. p.). Likusiose septyniose šalyse ši dalis iš esmės išliko stabili.

D73.2 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? Europos Sąjunga (%)

	EU27	DK	EE	FI	HR	LT	BE	SE	DE	IT	CY	NL	HU	ES	RO	BG	IE	LV	LU	SK	PT	SI	EL	PL	CZ	AT	FR	MT
Reikalai eina teisinga linkme	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	37	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44
Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.	▲1	▲10	▲10	▲9	▲8	▲8	▲6	▲6	▲5	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲3	▲1	▲1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼5	▼5	▼6	▼21
Reikalai eina neteisinga linkme	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13
Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.	▼4	▼14	▼6	▼16	▼7	▼8	▼7	▼2	▼3	▼11	▼14	▼10	▼6	▼6	▼7	▼3	▼2	▼3	▲5	▲4	▼5	▲1	=	▲1	▲1	▲1	▲2	▲4
Nei vienas, nei kitas (spontaninis)	▲1	▼1	▼1	▲5	=	▼2	▲4	▼4	▼2	▲3	▲4	▲1	▲1	=	▲3	▲2	▼1	▲4	▼8	=	▲7	▲3	▲2	▲1	▼1	▲2	▲2	▲12
Nežinau	11	13	20	15	8	13	5	12	8	12	11	10	5	9	9	18	14	17	9	10	18	8	5	12	9	7	14	17
Δ 2022 m. spalio/lapkričio mėn.	▲2	▲5	▼3	▲2	▼1	▲2	▼2	=	=	▲3	▲5	▲4	▲1	▲3	▲1	=	▲2	=	▲4	▼3	=	▼2	▲1	▲1	▲5	▲2	▲2	▲5

Socialiniai ir demografiniai modeliai nuomonėse apie kryptį ES lygmeniu yra iš esmės panašūs į tuos, kurie buvo pastebėti anksčiau nacionaliniu lygmeniu. Šį kartą galima pastebėti aiškesnius amžiaus grupių nuomonių skirtumus: Kuo jaunesni respondentai, tuo didesnė tikimybė, kad padėtis ES vyksta teisinga linkme (37 proc. 15–24 m. ir 29 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų).

Respondentų išsilavinimo lygis taip pat turi įtakos požiūriui: dieninį išsilavinimą baigę 20 metų ir vyresni asmenys dažniau teigia, kad viskas vyksta teisinga linkme nei tie, kurie pasitraukė iš 19 metų ar jaunesnio amžiaus (39 proc., palyginti su 22–29 proc.).

Vadovai (46 proc.) dažniausiai teigia, kad padėtis ES eina teisinga linkme, ypač palyginti su bedarbiais (22 proc.) arba namų ūkio asmenimis (23 proc.). Taip pat svarbios finansinės sąlygos, nes respondentai, kuriems retai arba niekada sunku apmokėti sąskaitas, yra labiau linkę būti teigiami atsižvelgiant į kryptį (38 proc., palyginti su 15 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų).

Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, labiau linkę nei tie, kurių įvaizdis neigiamas, manyti, kad reikalai eina teisinga linkme (53 proc., palyginti su 6 proc.). Panašiai tie, kurie sutinka, kad jų balsas svarbus ES (50 proc., palyginti su 17 proc. tų, kurie nesutinka), tie, kurie yra patenkinti demokratija ES (51 proc., palyginti su 11 proc. nepatenkintų asmenų), ir tie, kurie balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus (39 proc., palyginti su 23 proc. tų, kurie nebalsavo), labiau linkę manyti, kad viskas vyksta teisinga kryptimi. Be to, tie, kurie seka Europos politiką, taip pat dažniau pritaria šiai nuomonei nei tie, kurie to nedaro (40 proc., palyginti su 23 proc.).

Galiausiai požiūris į padėtį nacionaliniu ir ES lygmenimis yra susijęs. Trys ketvirtadaliai tų, kurie mano, kad viskas vyksta teisinga linkme savo šalyje, taip pat mano, kad padėtis ES vyksta gerai, o 70 proc. tų, kurie mano, kad reikalai klostosi ne ta kryptimi nacionaliniu lygmeniu, taip pat neigiamai vertina kryptį ES.

D73.2 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? Europos Sąjunga (proc. – ES 27)

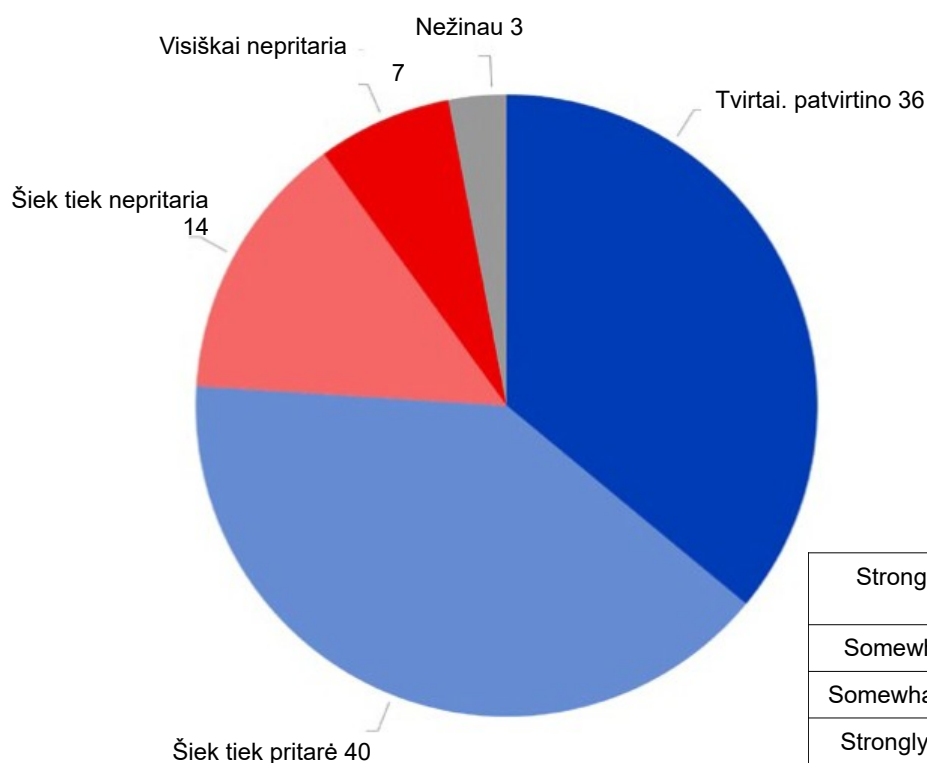
	Reikalai eina teisinga linkme	Reikalai eina neteisinga linkme	Nežinau
ES 27	32	47	11
Lytis			
Vyras	34	48	9
Moteris	31	47	12
Amžius			
15–24	37	38	15
25–39	36	46	9
40–54	32	51	8
55+	29	49	12
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	22	52	16
16–19	29	53	9
20+	39	43	8
Vis dar studijuoja	39	34	16
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	34	47	8
Vadovai	46	39	6
Kitos baltos apykaklės	37	48	8
Darbininkai	27	55	8
Namudiniai asmenys	23	53	14
Bedarbis	22	56	13
Išėjęs į pensiją	28	48	13
Studentai	39	34	16
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	15	65	9
Laikas nuo laiko	26	57	9
Beveik niekada/niekada	38	41	11
ES įvaizdis			
Teigiamas	53	27	10
Neutralus	20	56	13
Neigiamas	6	85	4
Viskas šalyje vyksta...			
Teisinga kryptis	75	16	5
Neteisinga kryptis	18	70	7
Nė	14	7	6
Mano balsas svarbus ES			
Sutinku	50	32	8
Nesutinku	17	64	10
Pasitenkinimas demokratija ES			
Patenkintas	51	29	10
Nepatenkintas	11	74	6
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus			
Taip	39	42	8
Ne	23	56	13
Sekite Europos politiką			
Sekite	40	43	7
Nesekite	23	53	15

1.1. Rusijos agresija prieš Ukrainą

Europos Sąjungos pritarimas Ukrainai išlieka stiprus praėjus metams nuo Rusijos karo pradžios. Daugiau kaip trys ketvirtadaliai pritarė ES paramai Ukrainai – stabiliam vystymuisi, palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn. (76 proc., + 2 procentiniais punktais). 36 proc. „tvirtai pritaria“ ES paramai – ji padidėjo trimis procentiniais punktais. Maždaug penktadalis (21 proc., -2 proc. punktų) nepritaria ES paramai Ukrainai, įskaitant 7 proc. (jokių pokyčių), kurie „visiškai nepritaria“.

Šios išvados atitinka 2023 m. sausio-vasario mėn. atliktos Europos Komisijos standartinės „Eurobarometro“ apklausos duomenis, iš kurių matyti, kad didelė dauguma ES piliečių (nuo 65 proc. iki 91 proc.) pritaria veiksams, kurių ES ėmėsi reaguodama į Rusijos invaziją į Ukrainą¹⁸.

Apskritai, ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą? (ES 27) (%)

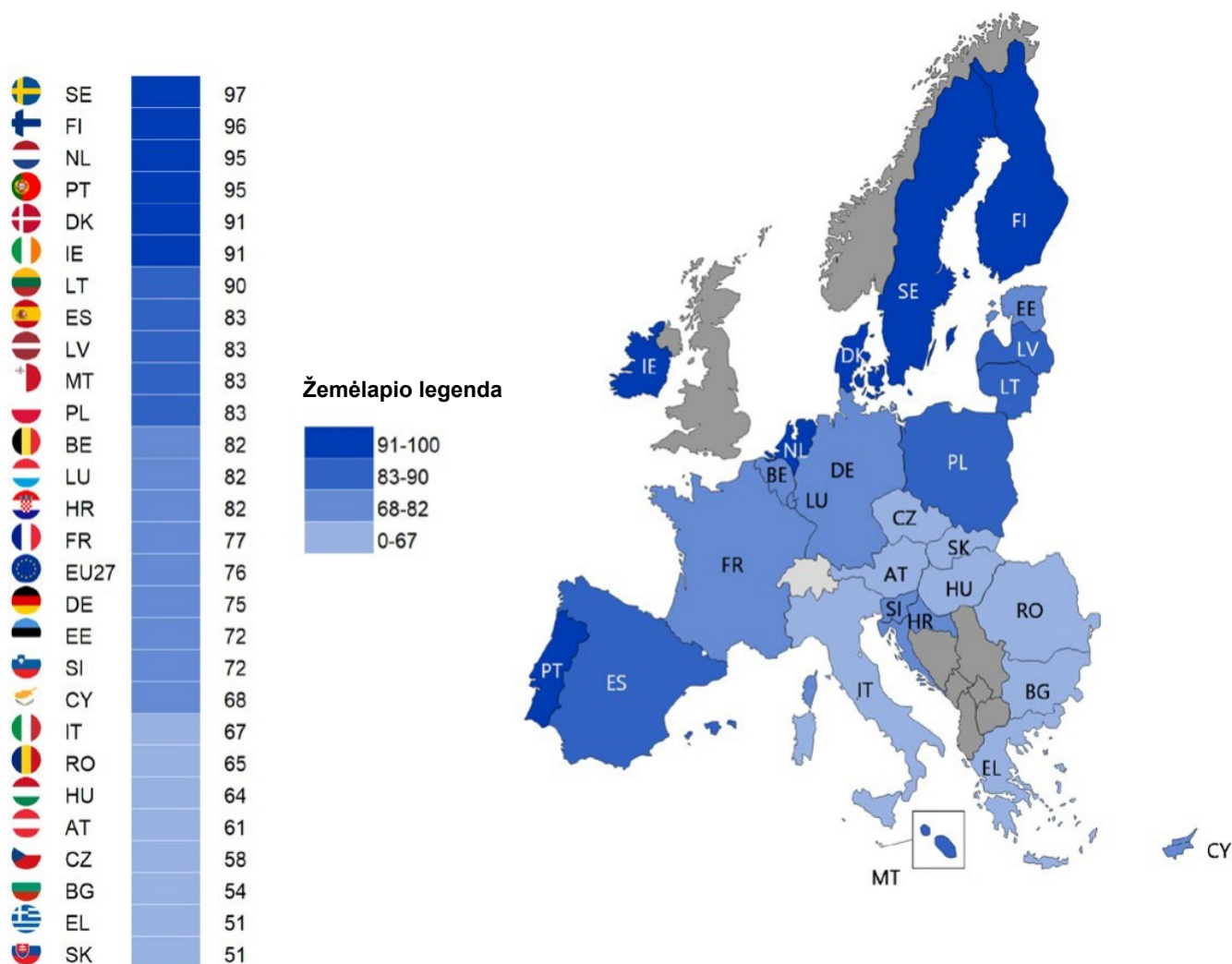

Strongly approve	+3
Somewhat approve	-1
Somewhat disapprove	-2
Strongly disapprove	0
Don't know	0

Visose šalyse absoliuti dauguma pritaria ES paramai Ukrainai po Rusijos invazijos. Ši dalis didžiausia Švedijoje (97 proc.), Suomijoje (96 proc.), Nyderlanduose ir Portugalijoje (po 95 proc.). Respondentai Slovakijoje, Graikijoje (po 51 proc.) ir Bulgarijoje (54 proc.) pritaria mažiausiai. Graikija (46 proc.), Slovakija (44 proc.) ir Bulgarija (39 proc.) taip pat yra šalys, kuriose didžiausias nepritarimo lygis, taip pat Čekija (39 proc.). Kaip ir ankstesnėje apklausoje, nepritarimas ES paramai Ukrainai yra labiau paplitęs pietryčių Europos regionuose.

¹⁸ Europos Komisija, Standartinė „Eurobarometro“ apklausa Nr. 98–2022–2023 m. žiema (EB 98.2), paskelbta adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

Apskritai, ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą? Iš viso „patvirtinti“ (%)

Nuo to laiko, kai šis klausimas paskutinį kartą buvo užduotas 2022 m. spalio-lapkričio mėn., 14 šalių padidėjo ES paramos Ukrainai lygis. Labiausiai ši dalis padidėjo Kipre (68 proc., + 15 proc. punktų), po jo sekė Belgija ir Kroatija (po 82 proc., + 7 proc. punktai). Vis dėlto Čekijoje (58 proc., - 10 proc. punktų) ir Estijoje (72 proc., -4 proc. punktų) patvirtinimo lygis sumažėjo. Švedijoje šis skaičius išliko stabilus arba nepakitęs.

Apskritai, ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą? (%)

	Tvirtai pritarti		Iš dalies pritaria		Šiek tiek nepritaria		Visiškai nepritaria		Nežinau		Iš viso „patvirtinti“		Iš viso „Nepriimta“	
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
BŪTI	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
CZ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
EE	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
IE	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
EL	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ES	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
FR	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
HR	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
IT	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
LIU	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
NL	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
AT	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
PL	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
PT	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
RO	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
SI	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
SK	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
FI	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
SE	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Labiau išsilavinę respondentai labiau linkę pritarti ES paramai Ukrainai po Rusijos invazijos (81 proc. 20 m. ar daugiau išsilavinimą baigusių respondentų, palyginti su 72–73 proc. anksčiau išvykusių asmenų). Pritarimo lygis taip pat aukštesnis tarp asmenų, kurių socialinė ir ekonominė padėtis yra geresnė. Tai ypač pasakytina apie vadovus (83 proc., palyginti su 68 proc. namų ūkių asmenų), tuos, kurie niekada arba beveik niekada nesusiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas (82 proc., palyginti su 62 proc. daugiausia sunkumų patiriančių asmenų), ir tuos, kurie mano, kad jie priklauso aukštesnei arba aukštesnei viduriniajai visuomenės klasei (86–94 proc., palyginti su 72 proc. tų, kurie save laiko darbo klase arba žemesniąja viduriniąja klase).

ES parama Ukrainai taip pat yra didesnė tarp tų, kurių įvaizdis apie ES yra teigiamas (91 proc., palyginti su 46 proc. tų, kurių ES įvaizdis yra neigiamas).

Respondentai, kurie tikisi, kad per vienus metus pagerės jų gyvenimo sąlygos ir šalies ekonomikos padėtis, labiau linkę pritarti ES paramai Ukrainai (80–83 proc., palyginti su 67–71 proc. tų, kurie tikisi, kad padėtis pablogės). Be to, tie, kurie yra patenkinti ES ir nacionalinėmis priemonėmis, kurių

imtas siekiant spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą, yra labiau linkę pritarti šiai paramai (88–89 proc., palyginti su 68–70 proc. nepatenkintų asmenų).

Apskritai, ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą? (%)

	Iš viso „patvirtinti“	Iš viso „Nepriimta“
ES 27	76	21
Lytis		
Vyras	76	22
Moteris	76	21
Amžius		
15–24	79	18
25–39	75	23
40–54	74	23
55+	77	20
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	72	24
16–19	73	25
20+	81	16
Vis dar studijuoja	81	15
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	78	20
Vadovai	83	15
Kitos baltos apykaklės	79	19
Darbininkai	70	28
Namudiniai asmenys	68	29
Bedarbis	70	27
Išėjęs į pensiją	77	20
Studentai	81	15
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	62	34
Laikas nuo laiko	69	28
Beveik niekada/niekada	82	16
Apsvarstykite priklausymą		
Darbininkų klasė	72	25
Žemesnioji vidurinioji klasė	72	25
Vidurinė klasė	78	20
Vidurinioji klasė	86	13
Viršutinė klasė	94	5
ES įvaizdis		
Teigiamas	91	8
Neutralus	73	23
Neigiamas	46	51
Nacionalinės ekonomikos lūkesčiai		
Geriau	83	15
Blogiau	71	26
Tas pats	81	16
Gyvenimo sąlygų lūkesčiai		
Geriau	80	19
Blogiau	67	30
Tas pats	83	14
Pasitenkinimas nacionalinėmis priemonėmis, kurių imtasi pragyvenimo išlaidoms mažinti		
Patenkintas	88	11
Nepatenkintas	70	27
Pasitenkinimas ES priemonėmis, kurių imtasi pragyvenimo išlaidoms mažinti		
Patenkintas	89	10
Nepatenkintas	68	29

1.2. Infliacija ir didėjančios pragyvenimo išlaidos

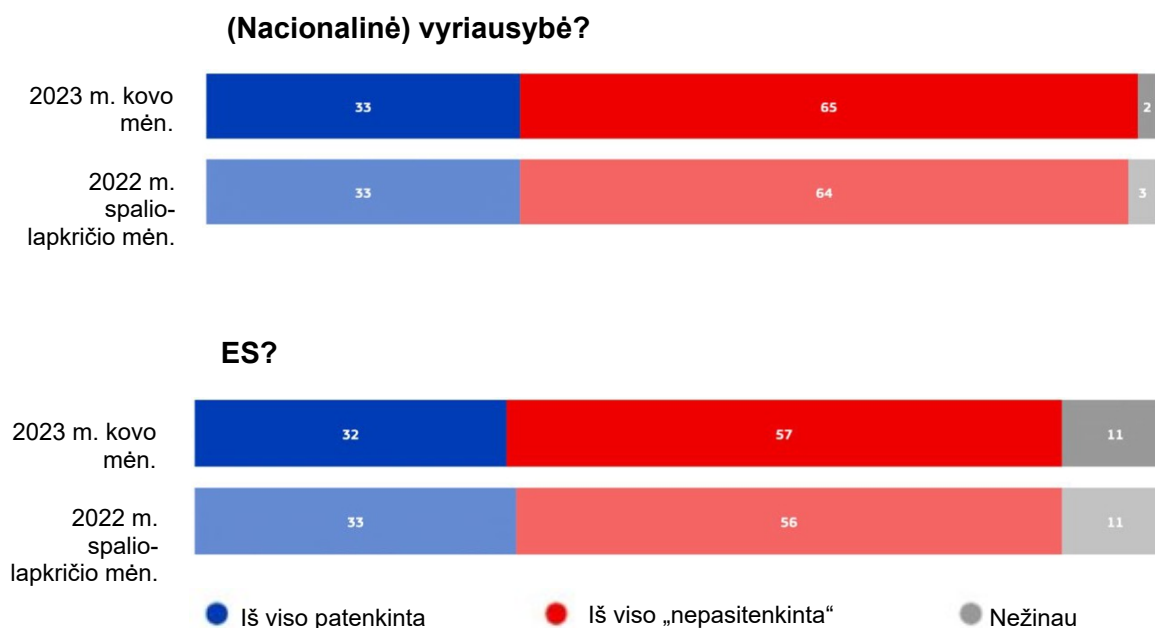
Atsižvelgiant į didėjančią infliaciją ir pragyvenimo išlaidų krizę, darančią poveikį namų ūkių perkamajai galiai, dauguma ES piliečių nėra patenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi ES ir nacionalinės vyriausybės šiai problemai spręsti, o nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. proporcijos išliko stabilios.

Visų pirma daugiau kaip trys iš dešimties (33 proc., jokių pokyčių nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) yra patenkinti priemonėmis, kurių nacionalinės vyriausybės ėmėsi siekdamos spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą. Beveik du trečdaliai (65 proc., + 1 proc. p. p.) teigia, kad jie nepatenkinti, įskaitant 28 proc. (+ 1 proc. p.), kurie yra „visiškai nepatenkinti“.

Panaši dalis (32 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) rodo, kad jos yra patenkintos ES taikomomis priemonėmis, o 57 proc. (+ 1 proc. p.) nepatenkinti, įskaitant beveik ketvirtadalį (23 proc., + 1 proc. p.), kurie teigia esantys „visiškai nepatenkinti“.

Kaip ir ankstesnėje apklausoje, respondentai linkę labiau kritiškai vertinti priemones, kurių ėmėsi jų nacionalinės vyriausybės, nei tas, kurių ėmėsi ES (atitinkamai 65 proc., o 57 proc. – „nepatenkinta“), nors atsakymų „nežinau“ labiau tikėtina, kad ES atžvilgiu bus pateikti atsakymai, palyginti su nacionalinėmis vyriausybėmis (atitinkamai 11 proc. ir 2 proc.).

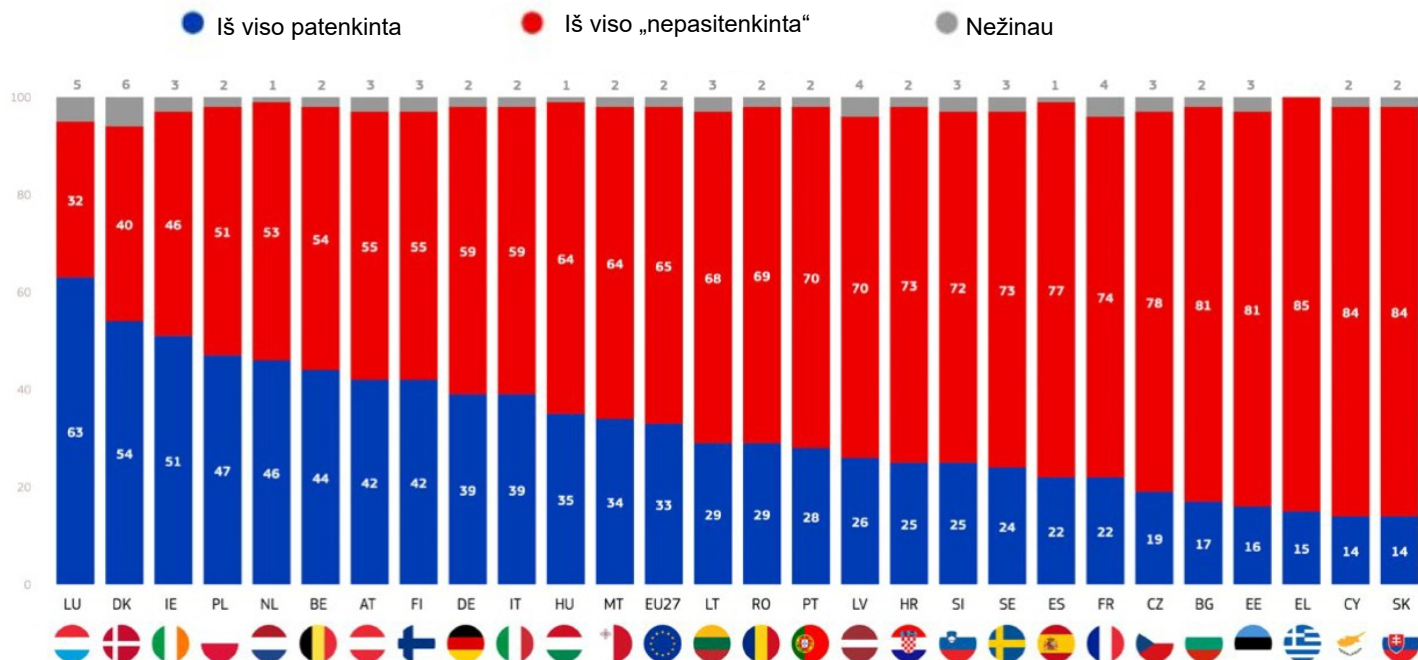
QA24 Kaip esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų (pavyzdžiui, didėjančių maisto ar energijos kainų) problemą (ES 27) (%)

2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.

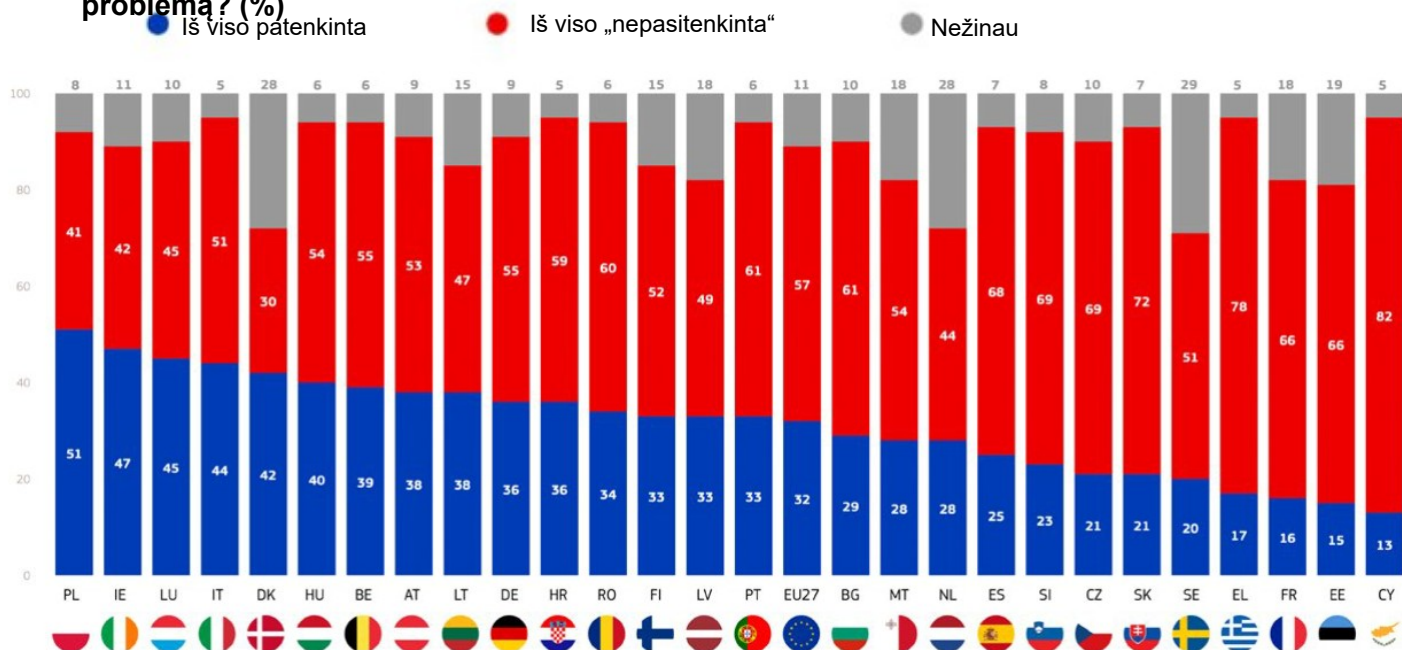
Dauguma yra patenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi jų nacionalinės vyriausybės siekdamos spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą trijose šalyse, t. y. Liuksemburge (63 proc.), Danijoje (54 proc.) ir Airijoje (51 proc.). Tačiau likusiose 24 šalyse dauguma jų nėra patenkinti savo nacionalinių vyriausybių veiksmais. Tai visų pirma pasakytina apie Graikiją (85 proc.), Kiprą ir Slovakiją (po 84 proc.).

KA24.1 Ar esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi (NACALITY) vyriausybė, kad išspręstų didėjančių pragyvenimo išlaidų (pvz., kylančių maisto ar energijos kainų) problemą? (%)

Trijose valstybėse narėse dauguma respondentų teigia esantys patenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi ES siekdama spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą: Lenkija (51 proc.), Airija (47 proc.) ir Danija (42 proc.). 23 šalyse dauguma nepatenkintų, o daugiausia Kipre (82 proc.), Graikijoje (78 proc.) ir Slovakijoje (72 proc.). Nuomonės pasidalijo Liuksemburge (45 proc. patenkintų, o 45 proc. – „nepasitenkinta“).

KA24.2 Ar esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi ES, kad išspręstų didėjančių pragyvenimo išlaidų (pavyzdžiui, didėjančių maisto ar energijos kainų) problemą? (%)

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., 14 šalių sumažėjo pasitenkinimas priemonėmis, kurių ėmėsi nacionalinės vyriausybės siekdamos spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą. Ypač didelį pasitenkinimo sumažėjimą rodo Malta (34 proc., -32 proc. p. p.), Portugalija (28 proc., -11 proc. p.) ir Slovėnija (25 proc., -10 proc. punktų). Priešingai, pasitenkinimo lygis padidėjo šešiose šalyse: Lenkija (47 proc., + 9 proc. punktai), Danija (54 proc., + 8 proc. punktai), Belgija (44 proc., + 8 proc. punktai), Vokietija (39 proc., + 8 proc. punktai), Lietuva (29 proc., + 8 proc. punktai) ir Latvija (26 proc., + 4 proc. punktai).

Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. 13 šalių pasitenkinimo priemonėmis, kurių ėmėsi ES, lygis sumažėjo daugiau kaip dešimt procentinių punktų Maltoje (28 proc., 24 proc. p. p.), Portugalijoje (33 proc., -12 proc. punktų) ir Slovėnijoje (23 proc., -11 proc. punktų). Priešingai, ši dalis padidėjo aštuoniose šalyse, ypač Vokietijoje (36 proc., + 9 proc. punktais), Latvijoje (33 proc., + 9 proc. p.) ir Belgijoje (39 proc., + 8 proc. punktais). Rezultatai išlieka stabilūs dar šešiose šalyse.

KA24.2 Ar esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi ES, kad išspręstų didėjančių pragyvenimo išlaidų (pavyzdžiui, didėjančių maisto ar energijos kainų) problemą? (%)

	Iš viso patenkinta		Iš viso „Nepatenkinta“			
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	32	-1	57	1	11	0
BŪTI	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
CZ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IE	47	-8	42	7	11	1
EL	17	-2	78	1	5	1
ES	25	-7	68	9	7	-2
FR	16	-6	66	5	18	1
HR	36	3	59	-3	5	0
IT	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
LIU	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
NL	28	-4	44	0	28	4
AT	38	-1	53	0	9	1
PL	51	4	41	-3	8	-1
PT	33	-12	61	14	6	-2
RO	34	-2	60	4	6	-2
SI	23	-11	69	10	8	1
SK	21	-3	72	8	7	-5
FI	33	-5	52	2	15	3
SE	20	-8	51	9	29	-1

Gilus socialinis ir demografinis lygmuo rodo, kad požiūris į priemones, kurių ėmėsi nacionalinės vyriausybės ir ES, siekdamos spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą, yra nuoseklus. Pasitenkinimo lygis skiriasi priklausomai nuo respondentų išsilavinimo lygio ir socialinių bei ekonominių sąlygų. Tie, kurie baigė mokslus visą darbo dieną nuo 20 metų amžiaus (36 proc. nacionalinių vyriausybių ir 35 proc. ES), yra labiau patenkinti nei 15 metų ar jaunesni asmenys (31 proc. ir 27 proc.). Vertinant socialinius ir ekonominius veiksnius, didžiausias pasitenkinimo lygis tenka vadovams (40 proc. vyriausybių ir, kartu su kitomis baltosiomis apykaklėmis, 40 proc. ES), taip pat tiems, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (37 proc. ir 35 proc.), o mažiausiai – bedarbiams (20 proc. ir 21 proc.) ir tiems, kurie dažniausiai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (21 proc. ir 20 proc.).

Respondentai, turintys teigiamą ES įvaizdį, labiau linkę nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, būti patenkinti ES taikomomis priemonėmis (48 proc., palyginti su 10 proc.). Be to, labiau tikėtina, kad jie bus patenkinti savo nacionalinių vyriausybių veiksmais (44 proc., palyginti su 17 proc.).

Tie, kurie tikisi, kad jų nacionalinės ekonomikos ir gyvenimo sąlygų padėtis pagerės per vienus metus, yra labiau patenkinti taikomomis priemonėmis. Pavyzdžiui, 47 proc. tų, kurie tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos pagerės, yra patenkinti priemonėmis, kurių ėmėsi jų nacionalinės vyriausybės ir ES, palyginti su 22 proc. tų, kurie mano, kad jų gyvenimo sąlygos blogės.

Be to, tie, kurie teigia, kad jų gyvenimo lygis buvo sumažintas, yra mažiau linkę teigti, kad yra patenkinti savo nacionalinių vyriausybių ir ES taikomomis priemonėmis (23 proc. abiem atvejais), palyginti su tais, kurie teigia, kad jų gyvenimo lygis padidėjo arba nesitiki jokių pokyčių (49 proc. nacionalinėms vyriausybėms ir 45 proc. ES).

QA24 Kaip esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant kovoti su didėjančiomis pragyvenimo išlaidomis (pavyzdžiui, didėjančiomis maisto ar energijos kainomis) iki... (PROC. – ES 27)

	(Nacionalinė) vyriausybė	ES
ES 27	33	32
Lytis		
Vyras	34	33
Moteris	32	31
Amžius		
15–24	32	34
25–39	32	34
40–54	33	33
55+	34	30
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	31	27
16–19	32	32
20+	36	35
Vis dar studijuoja	34	34
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	36	33
Vadovai	40	40
Kitos baltos apykaklės	35	40
Darbininkai	29	29
Namudiniai asmenys	25	26
Bedarbis	20	21
Išėjęs į pensiją	34	29
Studentai	34	34
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	21	20
Laikas nuo laiko	27	30
Beveik niekada/niekada	37	35
ES įvaizdis		
Teigiamas	44	48
Neutralus	27	24
Neigiamas	17	10
Nacionalinės ekonomikos lūkesčiai		
Geriau	58	54
Blogiau	22	24
Tas pats	41	40
Gyvenimo sąlygų lūkesčiai		
Geriau	47	47
Blogiau	22	22
Tas pats	40	38
Jūsų gyvenimo lygis yra...		
Jau sumažintas	23	23
Dar nesumažėjo, bet bus	40	40
Nepasikeitė/ padidėjo	49	45

1.3. Piliečių gyvenimas įvairių krizių metu

Europiečių gyvenimo lygio pokyčiai

Beveik aštuoni iš dešimties jų gyvenimo lygis per ateinančius metus jau sumažėjo arba numato, kad jis sumažės, nors ši dalis mažėja.

Respondentų buvo paprašyta pagalvoti apie savo asmeninį gyvenimo lygį, galvoti apie tokius klausimus kaip COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos. Pusė respondentų teigia, kad jų gyvenimo lygis jau buvo sumažintas, ir jie tikisi, kad taip bus ir kitais metais. Beveik trys iš dešimties (29 proc.) rodo, kad jų gyvenimo lygis dar nesumažėjo, tačiau jie mano, kad taip bus ir kitais metais. Beveik penktadalis (19 proc.) nesitiki jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui, o 1 proc. teigia, kad jų gyvenimo lygis padidėjo.

25 klausimas. Daugelis elementų, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kuris iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės padėties? (%)

Vėlgi, šie rezultatai atitinka 2023 m. sausio-vasario mėn. standartinės „Eurobarometro“ apklausos, kurioje daugiausia dėmesio skirta karo Ukrainoje poveikiui asmeniniams finansams, išvadas; didžioji dauguma ES piliečių (63 proc.) teigė, kad karas Ukrainoje turi rimtų finansinių pasekmių jiems asmeniškai¹⁹.

¹⁹ Europos Komisija, Standartinė „Eurobarometro“ apklausa Nr. 98–2022–2023 m. žiema (EB 98.2), paskelbta adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

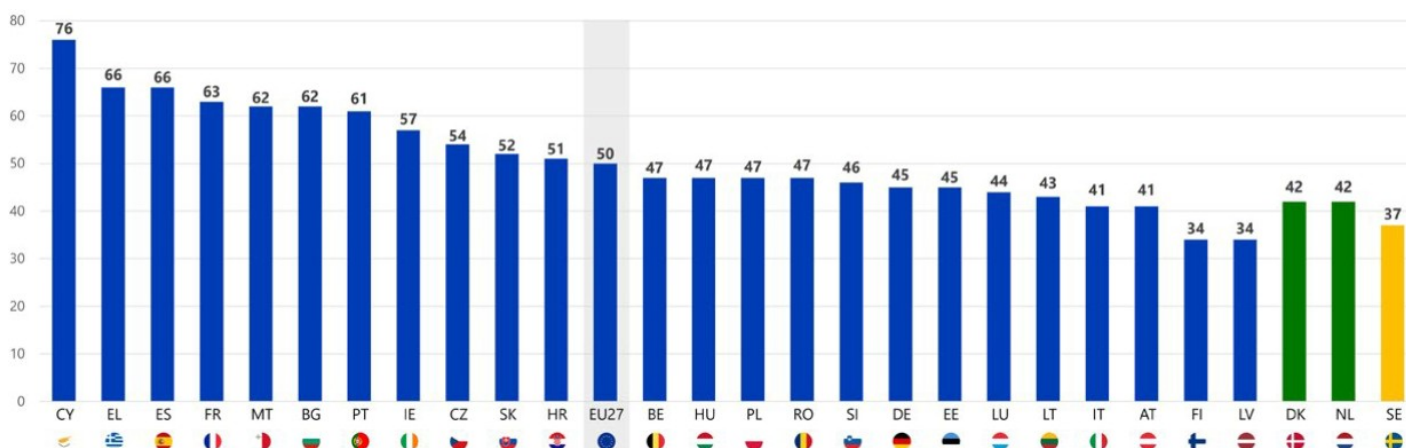
Palyginus šiuos rezultatus su 2022 m. spalio-lapkričio mėn. stebėtais rezultatais, ES piliečių gyvenimo lygio pokyčiai skiriasi. Viena vertus, asmenų, kurių gyvenimo lygis pablogėjo, dalis šiek tiek padidėjo (+ 4 p. p.). Kita vertus, respondentai šiuo metu yra kur kas mažiau linkę sakyti, kad nors jų gyvenimo lygis dar nebuvo sumažintas, jie vis tiek tikisi, kad kitais metais pablogės (10 procentinių punktų), ir jie taip pat labiau linkę nurodyti, kad nesitiki jokių pokyčių (+ 5 p. p.).

24 šalyse (palyginti su 142 022 m. spalio-lapkričio mėn.) respondentai dažniausiai atsakė, kad jų gyvenimo lygis jau buvo sumažintas ir jie tikisi, kad taip bus ir kitais metais. Ypač daug žmonių, kurių gyvenimo lygis pablogėjo, yra Kipre (76 proc.), Graikijoje ir Ispanijoje (po 66 proc.).

Danijoje ir Nyderlanduose (po 42 proc.) dauguma respondentų teigia nesitikintys jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui, o Švedijoje (37 proc.) – labiausiai tikėtina, kad jų gyvenimo lygis dar nebuvo sumažintas, tačiau jie mano, kad taip bus kitais metais.

25 klausimas. Daugelis elementų, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kuris iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės padėties? (Proc. – labiausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

- Jūsų gyvenimo lygis jau buvo sumažintas ir jūs tikėtės, kad tai vis dar bus jo atvejis kitais metais.
- Nesitiki jokių pokyčių ar įtakos jūsų gyvenimo lygiui.
- Jūsų gyvenimo lygis dar nesumažėjo, bet jūs manote, kad taip bus kitais metais.

17-oje šalių respondentai dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigia, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo, ir tikisi, kad taip bus ir kitais metais. Ispanijoje (66 proc., + 12 proc. punktų), Bulgarijoje (62 proc., + 11 proc. punktų), Slovakijoje (52 proc., + 11 proc. punktų), Airijoje (57 proc., + 10 proc. punktų) ir Lenkijoje (47 proc., + 10 proc. punktų) pastebėtas padidėjimas bent dešimt procentinių punktų. Ši respondentų dalis sumažėjo Danijoje (34 proc., -5 proc. p. p.), Latvijoje (34 proc., -4 proc. p.), Belgijoje (47 proc., -3 proc. punktais) ir Maltoje (62 proc., -3 proc. punktais).

Proporcijos, kurių gyvenimo lygis dar nesumažėjo, tačiau tikimasi, kad tai įvyks kitais metais, mažėja visose šalyse, daugiausia Liuksemburge (31 proc., -18 proc. punktų), Danijoje (22 proc., -16 proc. punktų), Čekijoje (26 proc., -16 proc. punktų), Suomijoje (30 proc., -16 proc. p. p.) ir Slovakijoje (34 proc., -16 proc. p. p.). Kita vertus, respondentai šiuo metu labiau linkę teigti, kad nesitiki jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui 17-oje šalių. Tai ypač pasakytina apie Daniją (42 proc., + 20 proc. punktų), Belgiją (23 proc., + 12 proc. punktų) ir Nyderlandus (42 proc., + 12 proc. punktų).

25 klausimas. Daugelis elementų, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kuris iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės padėties? (%)

	Jūsų gyvenimo lygis jau buvo sumažintas ir jūs tikėtės, kad taip bus ir kitais metais.		Jūsų gyvenimo lygis dar nesumažėjo, bet jūs manote, kad taip bus kitais metais.		Nesitiki jokių pokyčių ar įtakos jūsų gyvenimo lygiui.		Jūsų gyvenimo lygis padidėjo		Nežinau		Iš viso „Jūs manote, kad jūsų gyvenimo lygis ateinančiais metais sumažės“	
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
BŪTI	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
CZ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IE	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
EL	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ES	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
FR	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
HR	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
IT	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
LIU	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4
MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
NL	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
AT	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
PL	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
PT	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
RO	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
SI	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
SK	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5
FI	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
SE	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Daugumos socialinių ir demografinių kategorijų piliečiai patyrė gyvenimo lygio pablogėjimą ir tikisi, kad kitais metais taip ir bus.

15–24 m. respondentai rečiau teigia, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo (43 proc., palyginti su 49–52 proc. vyresnio amžiaus asmenų), ir šiek tiek labiau linkę teigti, kad nesitiki jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui (22 proc., palyginti su 17–19 proc.). Respondentai, kurie baigė mokslus visą darbo laiką 15 metų ar jaunesni, dažniau teigia, kad jų gyvenimo lygis jau pablogėjo (61 proc., palyginti su 41 proc. 20 metų ar vyresnių asmenų), o tie, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, dažniausiai teigia nesitikintys jokių pokyčių (23 proc., palyginti su 14–15 proc. 19 metų ar jaunesnių asmenų).

Respondentai, kurių socialinė ir ekonominė padėtis blogesnė, dažniau teigia, kad jų gyvenimo lygis pablogėjo, ir mažiau tikėtina, kad jie nesitiki jokių pokyčių. Pavyzdžiui, daugiau kaip du trečdaliai (67 proc.) bedarbių teigia, kad jų gyvenimo lygis pablogėjo, palyginti su 38 proc. vadovų. Be to, daugiau kaip trys ketvirtadaliai (78 proc.) asmenų, kuriems sunku apmokėti sąskaitas, teigia, kad jų gyvenimo lygis pablogėjo, palyginti su 41 proc. tų, kurie niekada arba retai patiria sunkumų.

Kuo aukštesni respondentai atsiduria socialinėse kopėčiose, tuo mažiau tikėtina, kad jie sako, kad jų gyvenimo lygis pablogėjo: 26–28 proc. tų, kurie save laiko aukštesniąja ar aukštesne viduriniąja visuomenės klase, teigia tai, palyginti su 67 proc. tų, kurie save laiko darbininkų klase.

25 klausimas. Daugelis elementų, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kuris iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės padėties? (%)

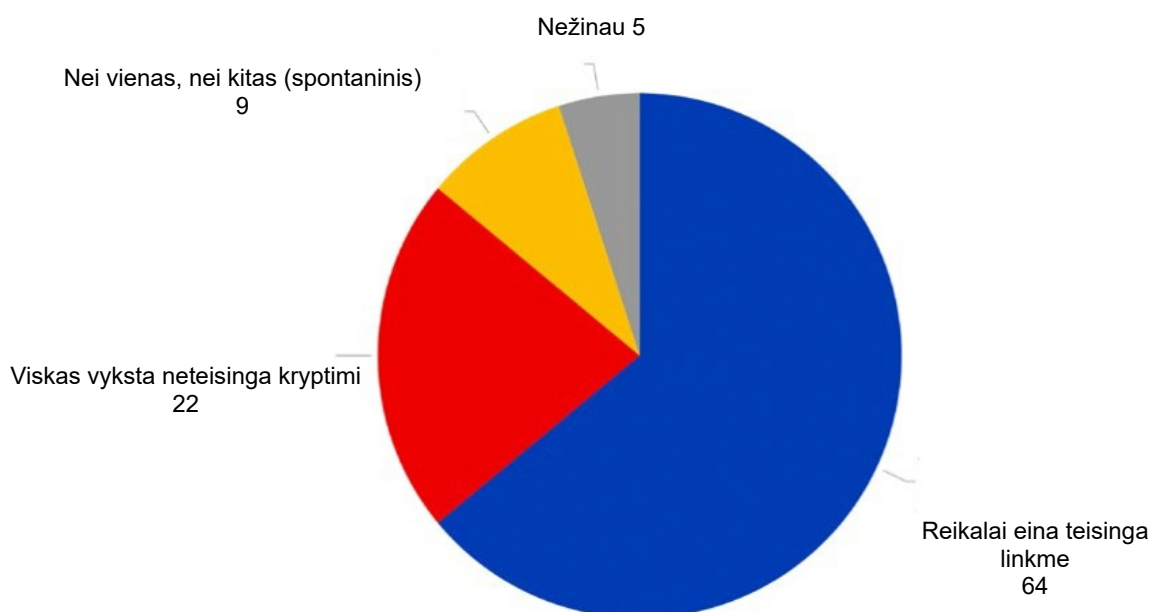
	Jūsų gyvenimo lygis jau buvo sumažintas ir jūs tikėtės, kad taip bus ir kitais metais.	Jūsų gyvenimo lygis dar nesumažėjo, bet jūs manote, kad taip bus kitais metais.	Nesitiki jokių pokyčių ar įtakos jūsų gyvenimo lygiui.	Jūsų gyvenimo lygis padidėjo
ES 27	50	29	19	1
Lytis				
Vyras	48	29	20	2
Moteris	52	29	17	1
Amžius				
15–24	43	29	22	3
25–39	49	31	17	2
40–54	51	29	17	2
55+	52	27	19	1
Išsilavinimas (pabaiga)				
–15	61	23	14	1
16–19	55	28	15	1
20+	42	32	23	2
Vis dar studijuoja	41	30	25	1
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	45	30	23	2
Vadovai	38	33	26	2
Kitos baltos apykaklės	45	34	18	2
Darbininkai	56	28	13	2
Namudiniai asmenys	61	23	14	2
Bedarbis	67	18	12	1
Išėjęs į pensiją	53	26	19	1
Studentai	41	30	25	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	78	13	7	1
Laikas nuo laiko	62	26	10	1
Beveik niekada/niekada	41	32	24	2
Europos Parlamento įvaizdis				
Teigiamas	41	34	23	2
Neutralus	51	29	17	1
Neigiamas	65	20	13	1

Kaip vyksta piliečių asmeninis gyvenimas?

Beveik du trečdaliai (64 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) mano, kad jų gyvenimas vyksta teisinga linkme, o šiek tiek daugiau nei penktadalis (22 proc., -2 p. p.) teigia, kad reikalai eina ne ta kryptimi.

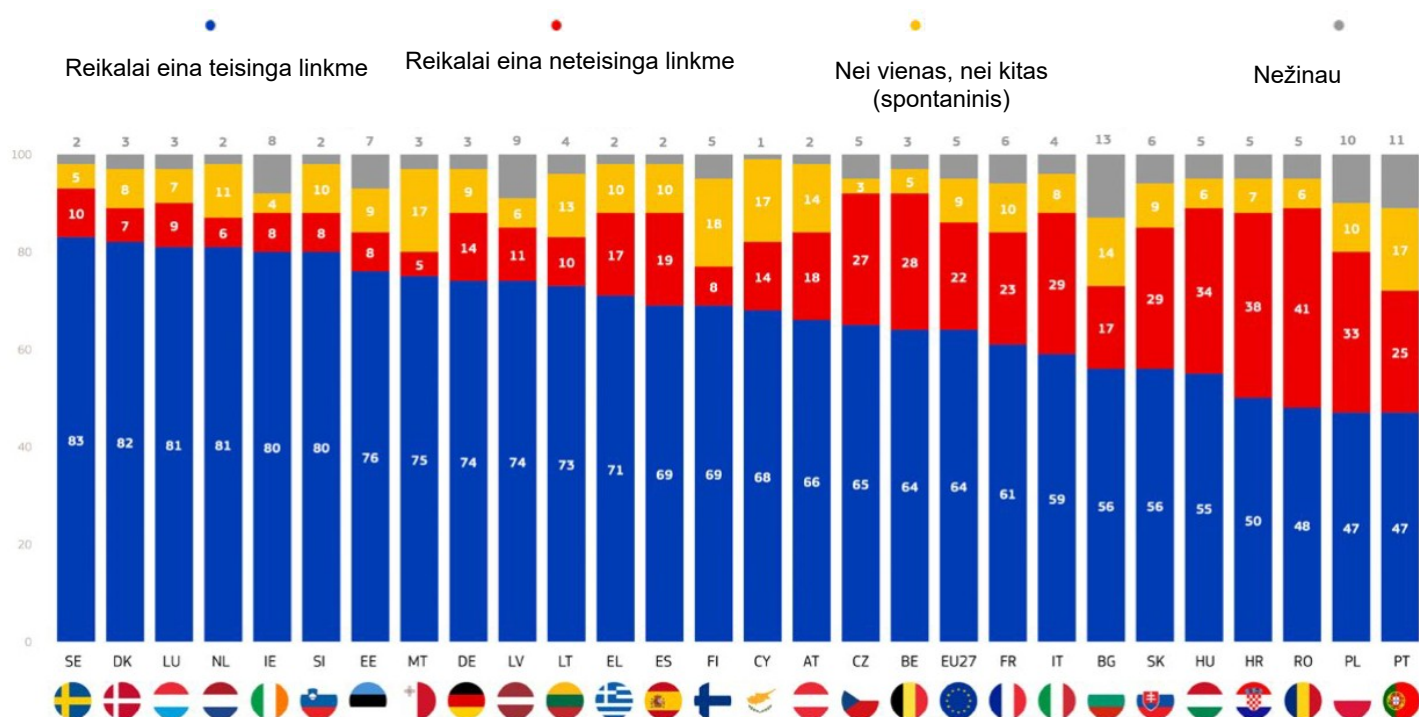
Atsižvelgiant į tai, kad per ateinančius metus šiek tiek sumažėjo bendra asmenų, kurie jau patyrė savo gyvenimo lygio mažėjimą arba numato, kad jų gyvenimo lygis sumažės, nenuostabu, kad dabartinėje apklausoje teigiama, jog padėtis gerėja, nes 2022 m. balandžio-gegužės mėn.-spalio-lapkričio mėn. padėtis pablogėjo.

D73.4 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Jūsų asmeninis gyvenimas (ES 27) (%)

Visose valstybėse narėse dauguma mano, kad padėtis jiems asmeniškai yra teisinga, o Švedijoje (83 proc.), Danijoje (82 proc.), Nyderlanduose ir Liuksemburge (po 81 proc.) tai jaučia daugiau kaip aštuoni iš dešimties. Kita vertus, Lenkijoje, Portugalijoje (po 47 proc.) ir Rumunijoje (48 proc.) mažiau nei pusė jų asmeninio gyvenimo yra teigiami.

D73.4 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Jūsų gyvenimas asmeniškai (%)

Optimizmas, kad jų asmeniniame gyvenime einama teisinga kryptimi, yra labiau paplitęs nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. devyniose šalyse, visų pirma Belgijoje (64 proc., + 10 proc. punktų), Italijoje (59 proc., + 9 proc. p.), Danijoje (82 proc., + 7 proc. p.) ir Suomijoje (69 proc., + 7 proc. p.). Priešingai, Čekijoje (65 proc., -6 proc. punktų), Austrijoje (66 proc., - 5 proc. punktų) ir Slovakijoje (56 proc., - 4 p. p.) šis rodiklis sumažėjo. Procentas, kuris mano, kad reikalai eina teisinga kryptimi, išliko stabilus arba nepakitęs 15-oje šalių.

D73.4 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Jūsų gyvenimas asmeniškai (%)

	Reikalai eina teisinga linkme		Reikalai eina neteisinga linkme		Nei vienas, nei kitas (spontaninis)		Nežinau	
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	64	1	22	-2	9	1	5	0
BŪTI	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
CZ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
EE	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IE	80	0	8	-1	4	-2	8	3
EL	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ES	69	2	19	-4	10	2	2	0
FR	61	0	23	-3	10	2	6	1
HR	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
IT	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
LIU	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
NL	81	4	6	-5	11	1	2	0
AT	66	-5	18	5	14	0	2	0
PL	47	0	33	-3	10	3	10	0
PT	47	1	25	-3	17	5	11	-3
RO	48	-1	41	1	6	1	5	-1
SI	80	1	8	-1	10	1	2	-1
SK	56	-4	29	6	9	-2	6	0
FI	69	7	8	-7	18	4	5	-4
SE	83	3	10	0	5	-3	2	0

Kuo jaunesni respondentai, tuo labiau tikėtina, kad jie jaučiasi optimistiškai dėl savo asmeninio gyvenimo krypties (74 proc. 15–24 metų amžiaus ir 60 proc. 55 metų ir vyresnių). Svarbus vaidmuo tenka ir švietimo lygiui: 72 proc. dieninį išsilavinimą baigusių 20 metų ir vyresnių žmonių mano, kad viskas vyksta teisinga linkme, palyginti su 52 proc., kurie taip jaučiasi tarp 15 m. ar jaunesnių asmenų, baigusių mokslus.

Labiausiai tikėtina, kad vadovai (79 proc.) bus teigiami (palyginti su 42 proc. bedarbių), taip pat tie, kurie patiria mažiausiai finansinių sunkumų (75 proc. tų, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, palyginti su 34 proc. daugiausia sunkumų patiriančių asmenų). Be to, dauguma žmonių, kuriems sunkiau apmokėti sąskaitas (49 proc.), jaučia, kad viskas vyksta neteisinga linkme jų gyvenime.

Tie, kurie atsiduria aukščiau socialinėse kopėčiose, labiau linkę jaustis teigiamai dėl savo gyvenimo krypties (83 proc. tų, kurie save laiko aukštesniosios arba aukštesnės vidurinės klasės dalimi, palyginti su 51 proc. tų, kurie save laiko darbininkų klase).

Galiausiai, tie, kurie matė, kad jų gyvenimo lygis pablogėjo, yra daug mažiau linkę jausti, kad reikalai eina teisinga kryptimi savo gyvenime asmeniškai nei tie, kurie (dar) nepatyrė nuosmukio (55 proc., palyginti su 72–78 proc.).

D73.4 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Jūsų asmeninis gyvenimas (proc. – ES 27)

	Reikalai eina teisinga linkme	Reikalai eina neteisinga linkme	Nežinau
ES 27	64	22	5
Lytis			
Vyras	66	21	4
Moteris	63	23	5
Amžius			
15–24	74	16	3
25–39	68	20	4
40–54	63	24	4
55+	60	23	6
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	52	29	7
16–19	60	26	4
20+	72	16	4
Vis dar studijuoja	77	13	4
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	69	18	5
Vadovai	79	11	3
Kitos baltos apykaklės	67	22	4
Darbininkai	59	27	4
Namudiniai asmenys	52	31	7
Bedarbis	42	41	4
Išėjęs į pensiją	61	22	6
Studentai	77	13	4
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	34	49	5
Laikas nuo laiko	50	35	5
Beveik niekada/niekada	75	13	4
Apsvarstykite priklausymą			
Darbininkų klasė	51	31	6
Žemesnioji vidurinioji klasė	55	30	4
Vidurinė klasė	71	17	4
Vidurinioji klasė	83	10	2
Viršutinė klasė	83	11	3
Jūsų gyvenimo lygis turi			
Jau sumažintas	55	28	5
Dar nesumažėjo, bet bus	72	17	4
Nepasikeitė/padidėjo	78	13	3

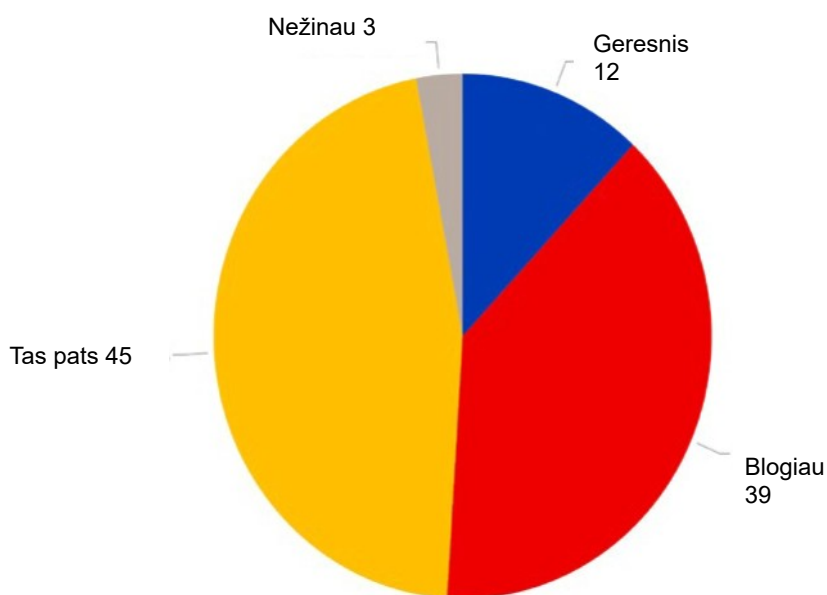

Piliečių lūkesčiai dėl gyvenimo sąlygų per vienerius metus

Maždaug keturi iš dešimties (39 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos per vienerius metus bus blogesnės, o šiek tiek daugiau nei vienas iš dešimties (12 proc., -1 proc. p.) mano, kad jos bus geresnės. Dauguma (46 proc., + 4 proc. punktų) tikisi, kad jie išliks tokie patys.

Kaip ir optimizmo dėl būsimos jų asmeninio gyvenimo krypties atveju, lūkesčiai, kad gyvenimo sąlygos blogės, taip pat stabilizavosi po to, kai nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. spalio-lapkričio mėn. gerokai padidėjo.

SD21.1 Ar manote, kad po vienerių metų kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? Jūsų gyvenimo sąlygos (ES 27) (%)

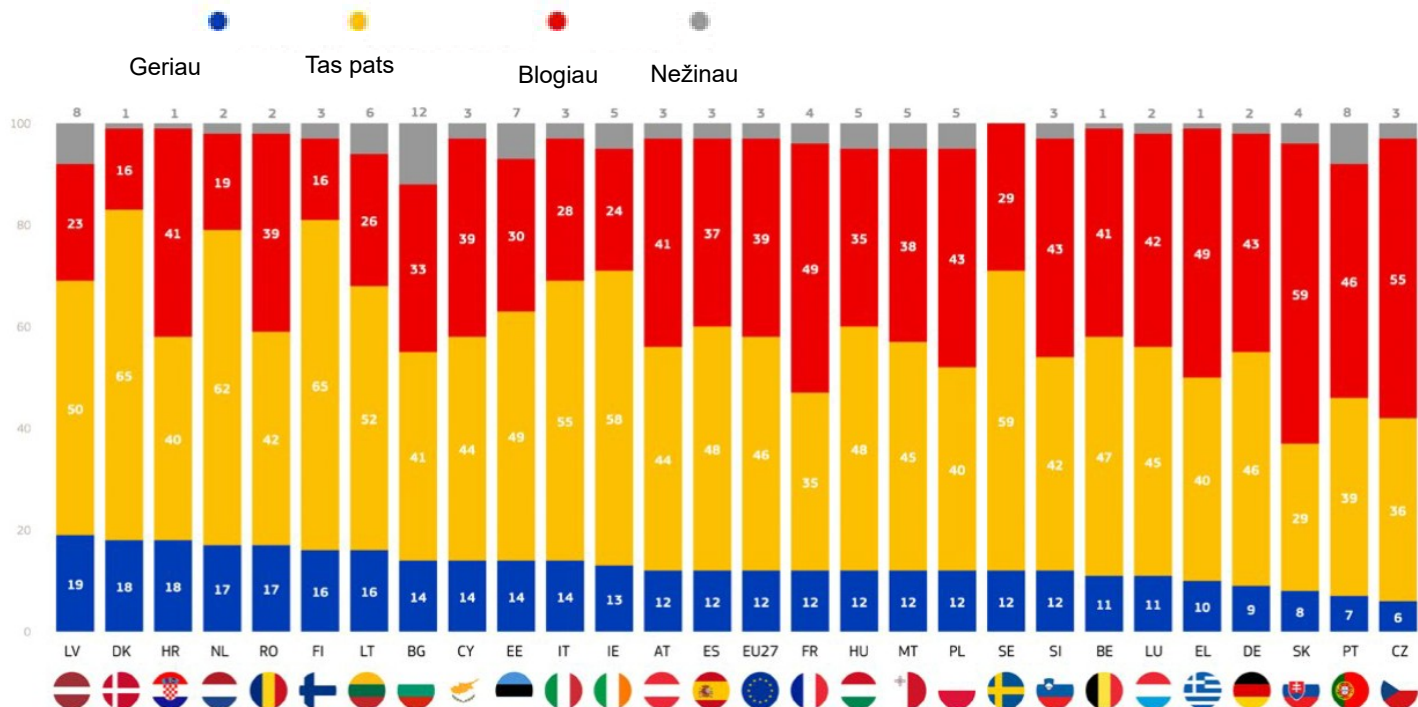

Aštuoniose šalyse dauguma mano, kad kitais metais gyvenimo sąlygos blogės, daugiausia Slovakijoje (59 proc.), Čekijoje (55 proc.), Prancūzijoje ir Graikijoje (po 49 proc.). Likusiose 19 šalių dauguma tikisi, kad gyvenimo sąlygos išliks tokios pačios. Tai ypač pasakytina apie Daniją, Suomiją (po 65 proc.) ir Nyderlandus (62 proc.).

Visose šalyse mažiau nei vienas iš penkių mano, kad jų gyvenimo sąlygos bus geresnės per vienerius metus. Respondentai labiausiai linkę pritarti šiai nuomonei Latvijoje (19 proc.), Kroatijoje ir Danijoje (po 18 proc.).

Aštuoniose šalyse respondentai rečiau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos per vienerius metus bus geresnės, o didžiausias sumažėjimas užfiksuotas Švedijoje (12 proc., -7 proc. punktų), Liuksemburge (11 proc., -6 proc. p.) ir Rumunijoje (17 proc., -6 proc. p.).

SD21.1 Ar manote, kad po vienerių metų kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? Jūsų gyvenimo sąlygos (%)

Ispanija (37 proc., + 8 proc. punktai), Liuksemburgas (42 proc., + 7 proc. punktai), Prancūzija (49 proc., + 4 proc. punktai) ir Slovėnija (43 proc., + 4 proc. punktai) yra vienintelės šalys, kuriose padidėjo jų gyvenimo sąlygų pablogėjimo ateinančiais metais proporcijos. Kita vertus, ši respondentų dalis sumažėjo 11 šalių, daugiausia Maltoje (38 proc., -9 p. p.), Latvijoje (23 proc., -9 p. p.), Vengrijoje (35 proc., -8 proc. punktų) ir Lietuvoje (26 proc., -8 p. p.).

SD21.1 Ar manote, kad po vienerių metų kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? Jūsų gyvenimo sąlygos (%)

	Geriau		Blogiau		Tas pats		Nežinau	
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
BŪTI	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
CZ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
EE	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IE	13	-4	24	1	58	4	5	-1
EL	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ES	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
FR	12	0	49	4	35	-3	4	-1
HR	18	-4	41	2	40	2	1	0
IT	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
LIU	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
NL	17	-4	19	-1	62	4	2	1
AT	12	0	41	2	44	0	3	-2
PL	12	0	43	0	40	1	5	-1
PT	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
RO	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
SI	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
SK	8	-2	59	2	29	3	4	-3
FI	16	-1	16	0	65	1	3	0
SE	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Daugumos socialinių ir demografinių grupių respondentai labiau linkę manyti, kad jų gyvenimo sąlygos per metus bus blogesnės, nei manyti, kad jos bus geresnės.

25 metų ir vyresni respondentai dažniau nei 15–24 metų amžiaus respondentai tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos blogės (37–41 proc., palyginti su 30 proc.). Jausmas, kad gyvenimo sąlygos blogės, taip pat labiau paplitęs tarp respondentų, kurie dieninį išsilavinimą baigė iki 20 metų amžiaus (43–46 proc., palyginti su 35 proc. 20 m. ar vyresnių išsilavinimą baigusių asmenų).

Labiausiai tikėtina, kad bedarbiai (48 proc.), namų ūkio darbuotojai (46 proc.) ir fiziniai darbuotojai (45 proc.) mano, kad jų gyvenimo sąlygos per vienus metus bus prastesnės, ypač palyginti su vadovais (31 proc.). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie patiria daugiausia sunkumų apmokėti sąskaitas (61 proc., palyginti su 32 proc. tų, kurie niekada arba retai patiria sunkumų).

Respondentai, kurie save laiko aukštesniąja visuomenės klase, yra vieninteliai, iš kurių vyrauja jausmas, kad gyvenimo sąlygos bus geresnės (26 proc. „geresnės“ ir 20 proc. „blogesnės“) ir kartu su tais, kurie save laiko aukštesniąja viduriniąja klase (22 proc.), mažiausiai tikėtina, kad sąlygos blogės (palyginti su 50 proc. tų, kurie save laiko darbo klase).

Kaimo kaimuose arba mažuose ir (arba) vidutinio dydžio miestuose gyvenantys respondentai dažniau nei tie, kurie gyvena didesniuose miestuose, tikisi, kad padėtis pablogės (40–41 proc., palyginti su 35 proc.).

Respondentų, kurie tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos per ateinančius metus pagerės, dalis yra didžiausia tarp 15–24 m. amžiaus (20 proc.), bedarbių (19 proc.) ir tų, kurie save laiko aukštesniąja klase (26 proc.).

SD21.1 Ar manote, kad po vienerių metų kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? Jūsų gyvenimo sąlygos (ES 27) (%)

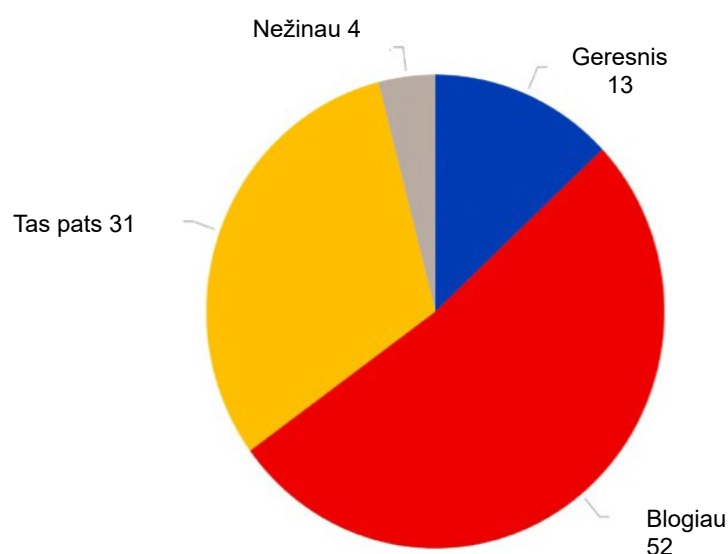
	Geriau	Blogiau	Tas pats	Nežinau
ES 27	12	39	46	3
Lytis				
Vyras	14	37	46	3
Moteris	10	41	46	3
Amžius				
15–24	20	30	45	5
25–39	18	37	42	3
40–54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Išsilavinimas (pabaiga)				
–15	7	46	43	4
16–19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Vis dar studijuoja	18	28	48	6
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	15	34	48	3
Vadovai	14	31	53	2
Kitos baltos apykaklės	13	36	48	3
Darbininkai	14	45	38	3
Namudiniai asmenys	9	46	42	3
Bedarbis	19	48	29	4
Išėjęs į pensiją	5	42	50	3
Studentai	18	28	48	6
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	11	61	26	2
Laikas nuo laiko	11	49	37	3
Beveik niekada/niekada	13	32	52	3
Apsvarstykite priklausymą				
Darbininkų klasė	9	50	38	3
Žemesnioji vidurinioji klasė	9	48	40	3
Vidurinė klasė	14	34	49	3
Vidurinioji klasė	16	22	60	2
Viršutinė klasė	26	20	53	1
Subjektyvi urbanizacija				
Kaimo kaimas	10	41	46	3
Mažas/vidutinio dydžio miestas	13	40	44	3
Didelis miestas	13	35	48	4

Piliečių lūkesčiai dėl nacionalinės ekonomikos

ES piliečiai tapo mažiau pesimistiškai nusiteikę dėl savo nacionalinės ekonomikos padėties, nors tai tiesiogiai nereiškia didesnio teigiamo požiūrio. Dauguma respondentų (52 proc.) tikisi, kad šalies ekonominė padėtis per vienerius metus pablogės. Ši dalis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. sumažėjo aštuoniais procentiniais punktais po to, kai ši respondentų dalis nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. spalio-lapkričio mėn. labai padidėjo (+ 23 p. p.). Maždaug trys iš dešimties (31 proc.) mano, kad padėtis išliks tokia pati – ji padidės septyniais procentiniais punktais. Galiausiai daugiau nei vienas iš dešimties (13 proc., + 2 proc. punktai) tikisi, kad ateinančiais metais padėtis pagerės.

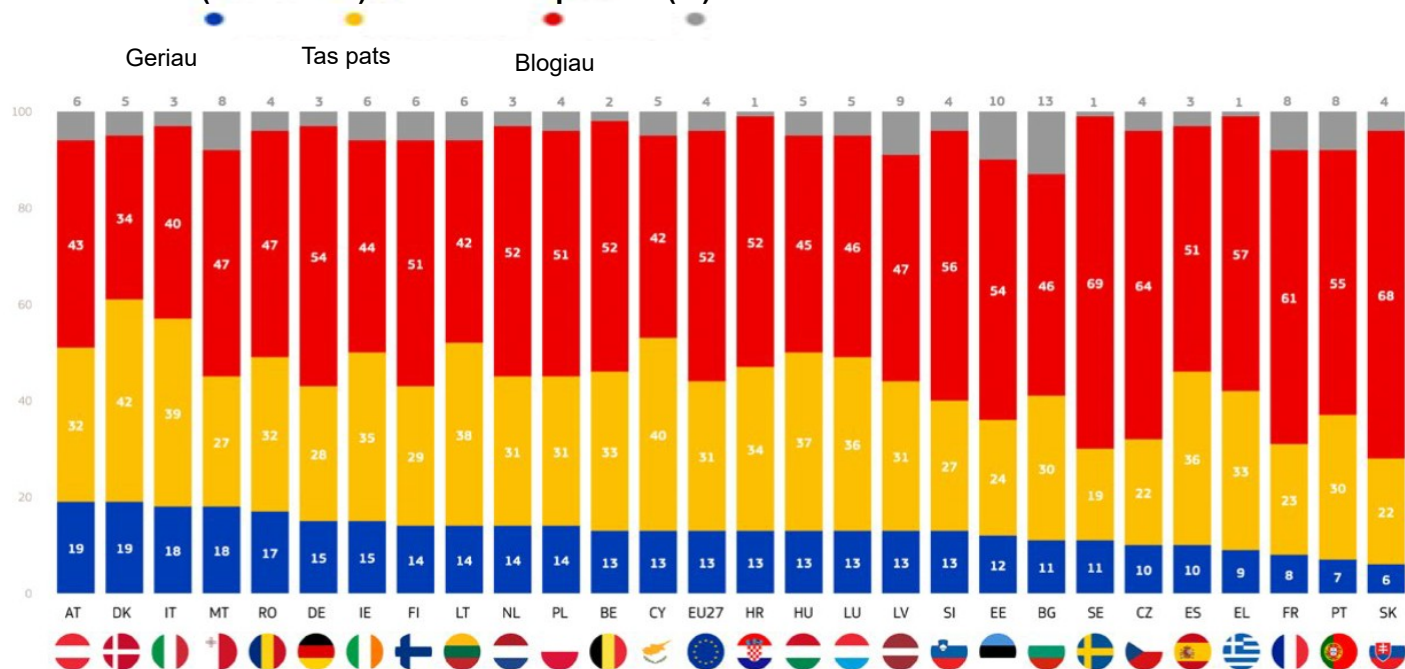
SD21.2 Ar manote, kad kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? (Nacionalinės) ekonomikos padėtis (ES 27) (%)

Visose valstybėse narėse, išskyrus vieną, dauguma mano, kad jų nacionalinės ekonomikos padėtis per vienus metus blogės: nuo 69 proc. Švedijoje, 68 proc. Slovakijoje ir 64 proc. Čekijoje, iki 40 proc. Italijoje ir 42 proc. Lietuvoje ir Kipre. Danija (34 %) yra vienintelė šalis, kurioje respondentai, kurie tikisi, kad padėtis blogės, yra mažuma.

Kaip ir Danija (42 proc.), palyginti didelė respondentų dalis Kipre (40 proc.), Italijoje (39 proc.) ir Lietuvoje (38 proc.) mano, kad nacionalinės ekonomikos padėtis išliks tokia pati. Mažiau nei vienas iš penkių šalių tikisi, kad padėtis pagerės. Labiausiai optimistiškai nusiteikę Danijos, Austrijos (po 19 proc.), Italijos ir Maltos (18 proc.) respondentai.

SD21.2 Ar manote, kad kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? (NACALITY) ekonomikos padėtis (%)

21 šalyje sumažėjo dalis, kurios tikisi, kad nacionalinės ekonomikos padėtis per vienus metus pablogės. Devyniose šalyse, visų pirma Vokietijoje (54 proc., -20 proc. punktų), Nyderlanduose (52 proc., -17 proc. punktų) ir Lietuvoje (42 proc., -16 proc. punktų), sumažėjo bent dešimt procentinių punktų.

Optimizmas dėl nacionalinės ekonomikos padėties per ateinančius metus padidėjo aštuoniose šalyse, ypač Vokietijoje (15 proc., + 9 proc. punktai), Austrijoje (19 proc., + 5 proc. p.), Vengrijoje (13 proc., + 5 proc. p.) ir Suomijoje (14 proc., + 5 proc. punktai).

SD21.2 In vieneri metai, ar manote, kad kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? (Nacionalinės) ekonomikos padėtis (%)

	Geriau		Blogiau		Tas pats		Nežinau	
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio- lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio- lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio- lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio- lapkričio mėn.
ES 27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
BŪTI	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
CZ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IE	15	1	44	-2	35	5	6	-4
EL	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ES	10	-1	51	1	36	2	3	-2
FR	8	1	61	-1	23	-2	8	2
HR	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
IT	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
LIU	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
NL	14	3	52	-17	31	13	3	1
AT	19	5	43	-9	32	4	6	0
PL	14	1	51	-7	31	7	4	-1
PT	7	0	55	-6	30	8	8	-2
RO	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
SI	13	3	56	-2	27	0	4	-1
SK	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
FI	14	5	51	-12	29	6	6	1
SE	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Socialiniai ir demografiniai duomenys panašūs į duomenis apie lūkesčius dėl gyvenimo sąlygų. Vyresni nei 24 metų respondentai labiau nei jaunesni respondentai linkę tikėtis, kad jų nacionalinės ekonomikos padėtis per vienerius metus pablogės (52–55 proc., palyginti su 45 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad namų ūkio darbuotojai (60 proc.), bedarbiai ir fiziniai darbuotojai (po 57 proc.) mano, kad šalies ekonominė padėtis bus blogesnė, palyginti su vadovais (51 proc.), savarankiškai dirbančiais asmenimis ir kitomis baltosiomis apykaklėmis (po 50 proc.).

Respondentai, kuriems dažniausiai sunku apmokėti sąskaitas, yra daug labiau linkę nei tie, kurie retai arba niekada neturi sunkumų tikėtis, kad padėtis pablogės (67 proc., palyginti su 48 proc.). Panašiai tie, kurie save laiko aukštesniąja visuomenės klase, mažiau linkę manyti, kad nacionalinė ekonominė padėtis pablogės (43 proc., palyginti su 57–58 proc.).

Lūkesčiai dėl nacionalinės ekonominės padėties taip pat yra susiję su gyvenimo sąlygomis. Daugiau nei aštuoni iš dešimties (86 proc.) tų, kurie tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos pablogės, taip pat tikisi to savo šalies ekonomikai.

Optimizmas dėl nacionalinės ekonomikos perspektyvų per vienerius metus labiausiai paplitęs tarp 15–24 m. amžiaus (15 proc.), vadovų (16 proc.), vadovų (16 proc.), tų, kuriems niekada ar retai sunku apmokėti sąskaitas (15 proc.), ir tų, kurie mano, kad priklauso aukštesnei ar aukštesnei viduriniajai klasei (19–20 proc.).

SD21.2 Ar manote, kad kiekvienas iš šių dalykų bus geresnis, blogesnis ar toks pat kaip ir šiandien? (NACALITY) ekonomikos padėtis (proc. – ES 27)

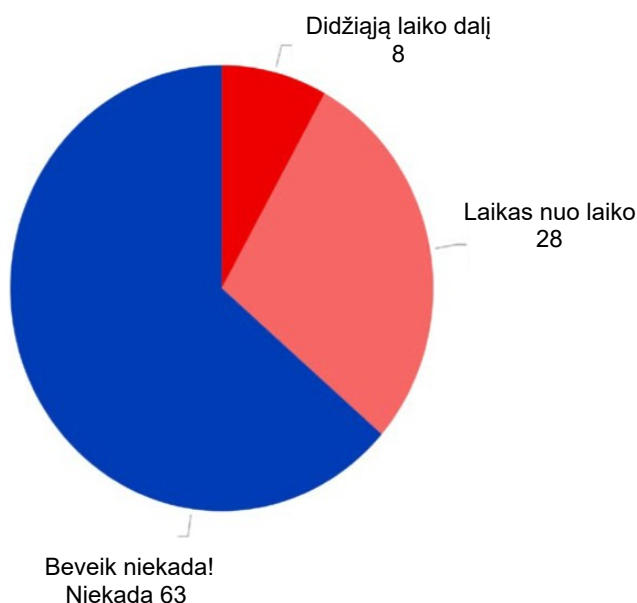
	Geriau	Blogiau	Tas pats	Nežinau
ES 27	13	52	31	4
Lytis				
Vyras	14	50	31	5
Moteris	12	54	30	4
Amžius				
15–24	15	45	33	7
25–39	14	54	29	3
40–54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	15	50	31	4
Vadovai	16	51	31	2
Kitos baltos apykaklės	15	50	32	3
Darbininkai	12	57	27	4
Namudiniai asmenys	9	60	28	3
Bedarbis	11	57	27	5
Išėjęs į pensiją	11	51	32	6
Studentai	15	43	35	7
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	8	67	21	4
Laikas nuo laiko	10	57	29	4
Beveik niekada/niekada	15	48	33	4
Apsvarstykite priklausymą				
Darbininkų klasė	8	58	29	5
Žemesnioji vidurinioji klasė	10	57	29	4
Vidurinė klasė	15	48	33	4
Vidurinioji klasė	19	49	29	3
Viršutinė klasė	20	43	36	1
Gyvenimo sąlygų lūkesčiai				
Geriau	56	28	14	2
Blogiau	4	86	8	2
Tas pats	9	31	57	3

Sunkumai apmokėti sąskaitas

Dauguma respondentų (63 proc.) niekada arba beveik niekada nesusiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, t. y. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. padidėjo trimis procentiniais punktais. Retkarčiais beveik trys iš dešimties (28 %, -2 p. p.) patiria sunkumų, o dažniausiai sunkumų patiria mažiau nei vienas iš dešimties (8 %, -1 p. p.).

Visose valstybėse narėse, išskyrus vieną, dauguma mano, kad jų nacionalinės ekonomikos padėtis per vienus metus blogės: nuo 69 proc. Švedijoje, 68 proc. Slovakijoje ir 64 proc. Čekijoje, iki 40 proc. Italijoje ir 42 proc. Lietuvoje ir Kipre. Danija (34 %) yra vienintelė šalis, kurioje respondentai, kurie tikisi, kad padėtis blogės, yra mažuma.

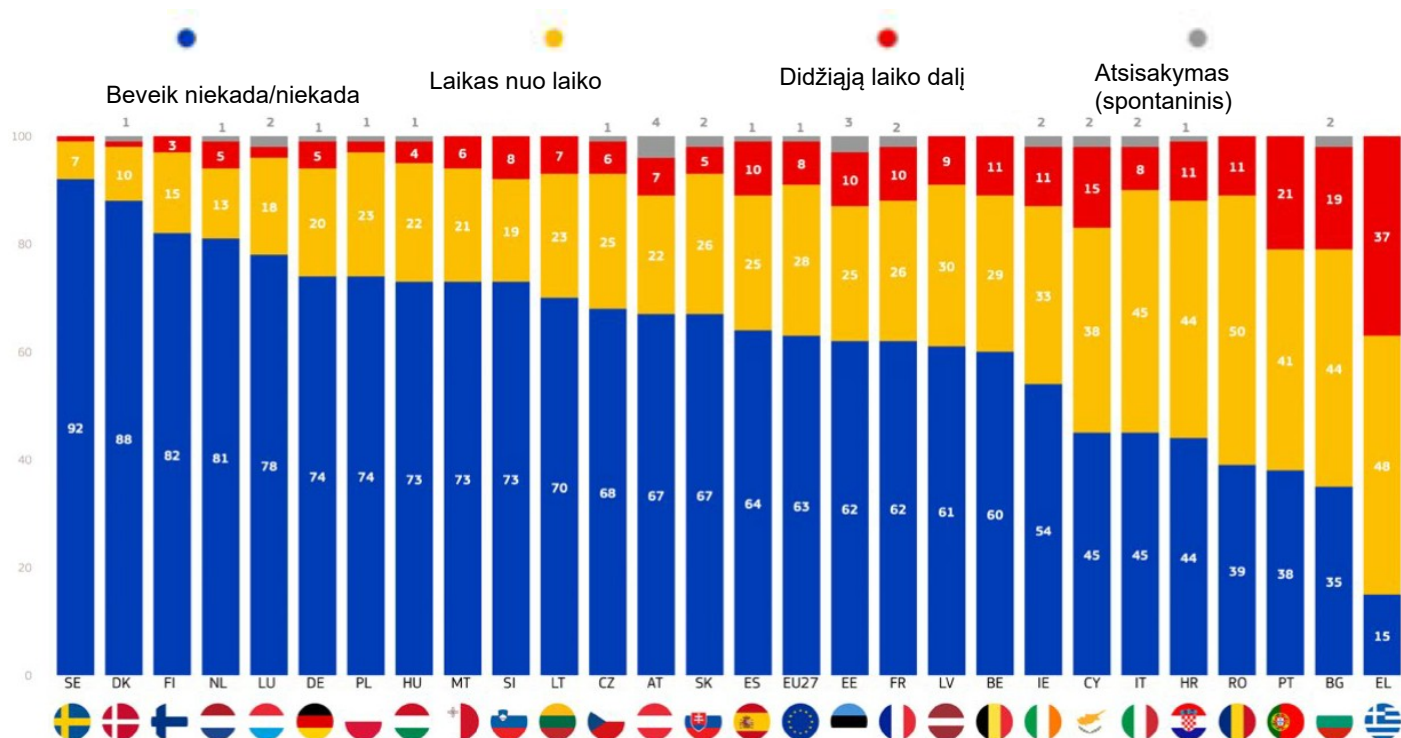
D60 Per pastaruosius dvylika mėnesių, ar galėtumėte pasakyti, kad jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...? (ES 27) (%)

20 šalių dauguma teigia, kad niekada arba retai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas. Didžiausias jų yra Švedijoje (92 proc.), Danijoje (88 proc.) ir Suomijoje (82 proc.).

Graikijos respondentai (37 proc.) dažniausiai teigia, kad dažniausiai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, po jų – Portugalijoje (21 proc.) ir Bulgarijoje (19 proc.). Graikija taip pat yra vienintelė šalis, kurioje daugiausia sunkumų patiriančių respondentų dalis yra didesnė už tuos, kurie niekada arba beveik niekada sunkumų patiria (15 proc.).

D60 Per pastaruosius dvylika mėnesių, ar galėtumėte pasakyti, kad jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...? (%)

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., Maltos respondentai (73 proc., + 23 proc. punktais) yra daug labiau linkę sakyti, kad niekada arba beveik niekada nesusiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, po to – Italijoje (45 proc., + 11 proc. punktų), Slovėnijoje (73 proc., + 6 proc. punktai) ir Kipre (45 proc., + 5 proc. punktai). Malta (6 proc., -6 proc. punktai) ir Italija (8 proc., -5 proc. punktai) taip pat yra šalys, kuriose pastebimai sumažėjo respondentų, kurie teigia, kad dažniausiai patiria sunkumų, dalis.

D60 Per pastaruosius dvylika mėnesių, ar galėtumėte pasakyti, kad jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...? (%)

	Didžiąją laiko dalį		Laikas nuo laiko		Beveik niekada/niekada		Atsisakymas (spontaniškas)	
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
BŪTI	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
CZ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IE	11	2	33	-2	54	0	2	0
EL	37	2	48	-3	15	1	0	0
ES	10	1	25	-1	64	-1	1	1
FR	10	-1	26	-2	62	1	2	2
HR	11	2	44	-6	44	3	1	1
IT	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
LIU	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
NL	5	0	13	2	81	-2	1	0
AT	7	1	22	-1	67	0	4	0
PL	2	-1	23	-4	74	4	1	1
PT	21	4	41	-7	38	4	0	-1
RO	11	1	50	-3	39	2	0	0
SI	8	-3	19	-3	73	6	0	0
SK	5	2	26	-2	67	-1	2	1
FI	3	-1	15	-1	82	2	0	0
SE	1	-1	7	0	92	1	0	0

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad seniausieji respondentai (55 metų ir vyresni) dažniausiai sako, kad niekada arba retai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (66 proc., palyginti su 59–61 proc. 15–54 metų amžiaus asmenų). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie turi aukščiausią išsilavinimą (75 proc. dieninį išsilavinimą baigusių 20 metų ir vyresnių asmenų, palyginti su 51–57 proc. 19 m. ar jaunesnių asmenų).

Labiausiai tikėtina, kad vadovai (81 proc.) niekada arba beveik niekada nesusidurs su sunkumais, ypač palyginti su bedarbiais (33 proc.). Kuo aukštesni respondentai atsiduria socialinėse kopėčiose, tuo labiau tikėtina, kad jie niekada arba retai kada patiria finansinių sunkumų (87–91 proc. tų, kurie save laiko aukštesniąja arba aukštesne viduriniąja visuomenės klase, palyginti su 45 proc. tų, kurie save laiko darbininkų klase).

Tie, kurie matė, kad jų gyvenimo lygis sumažėjo, mažiausiai tikėtina, kad jie niekada arba beveik niekada neturi sunkumų apmokėti savo sąskaitas (51 %, palyginti su 70–79 % tų, kurie teigia, kad jų gyvenimo lygis dar nebuvo sumažintas, bet tikisi, kad jis bus, ir tie, kurie nepatyrė jokių pokyčių).

Daugiausia sunkumų apmokėti sąskaitas patiria 15 m. ir jaunesnių (15 proc.), bedarbių (28 proc.) ir asmenų, kurie save laiko darbo klasės nariais (18 proc.), procentinė dalis.

D60 Per pastaruosius dvylika mėnesių, ar galėtumėte pasakyti, kad jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...?

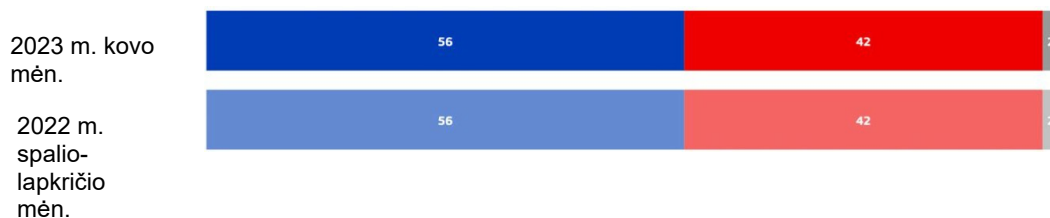
	Didžiąją laiko dalį	Laikas nuo laiko	Beveik niekada/niekada
ES 27	8	28	63
Lytis			
Vyras	8	26	64
Moteris	8	30	61
Amžius			
15–24	8	29	59
25–39	9	30	61
40–54	9	30	60
55+	8	25	66
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	15	33	51
16–19	9	33	57
20+	5	19	75
Vis dar studijuoja	6	26	63
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	8	24	67
Vadovai	2	16	81
Kitos baltos apykaklės	6	29	64
Darbininkai	10	36	53
Namudiniai asmenys	15	37	48
Bedarbis	28	39	33
Išėjęs į pensiją	7	24	68
Studentai	6	26	63
Apsvarstykite priklausymą			
Darbininkų klasė	18	36	45
Žemesnioji vidurinioji klasė	12	37	50
Vidurinė klasė	4	25	70
Vidurinioji klasė	2	10	87
Viršutinė klasė	0	8	91
Jūsų gyvenimo lygis turi			
Jau sumažintas	13	35	51
Dar nesumažėjo, bet bus	4	25	70
Nepasikeitė/padidėjo	4	16	79

1.4. Demokratijos padėtis ES

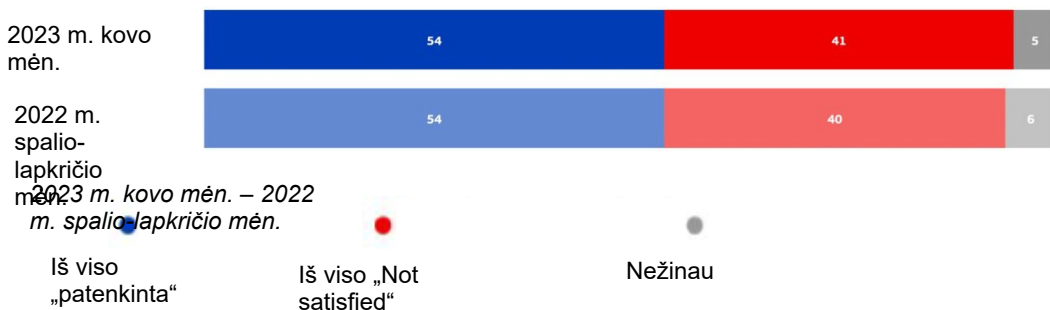
Dauguma europiečių yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia tiek ES, tiek savo šalyje. Daugiau kaip pusė (54 proc.) yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia ES, įskaitant vieną iš dvidešimties, kurie yra „labai patenkinti“. Šie skaičiai nesikeitė nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. Maždaug keturi iš dešimties (41 proc., + 1 proc. p.) teigia, kad jie nepatenkinti, o vienas iš dešimties (jokių pokyčių) yra „visiškai nepatenkintas“.

Be to, beveik šeši iš dešimties (56 proc.) yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia savo šalyje, o 7 proc. teigia esantys „labai patenkinti“. Net ir šiuo atveju nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. skaičiai nesikeitė. Maždaug keturi iš dešimties (42 proc., jokių pokyčių) nepatenkinti, įskaitant 11 proc. (-1 proc. punktų), kurie „visiškai nepatenkinti“.

SD18a Apskritai, ar esate labai patenkinti, gana patenkinti, nepatenkinti ar visiškai nepatenkinti tuo, kaip demokratija veikia (MŪSŲ ŠALYS)?

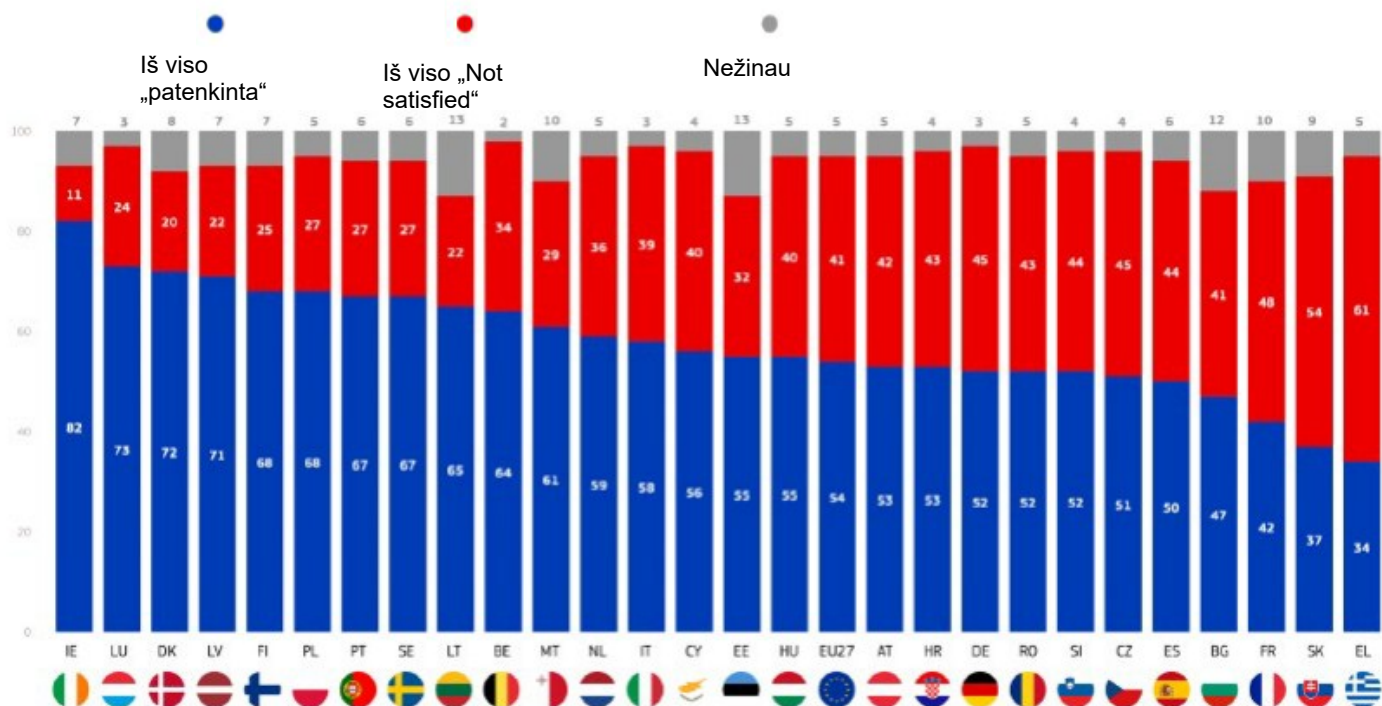
SD18b Ir kaip veikia demokratija ES?

24 šalyse dauguma jų yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia ES lygmeniu. Didžiausias jų yra Airijoje (82 proc.), Liuksemburge (73 proc.) ir Danijoje (72 proc.). Graikija (34 proc. patenkinta, 61 proc. nepatenkinta), Slovakija (37 proc., palyginti su 54 proc.) ir Prancūzija (42 proc., palyginti su 48 proc.) yra vienintelės šalys, kuriose tenkinama tik mažuma. Palyginti daug asmenų, kurie yra „labai patenkinti“ tuo, kaip demokratija veikia ES, yra Airijoje (21 proc.) ir Danijoje (14 proc.).

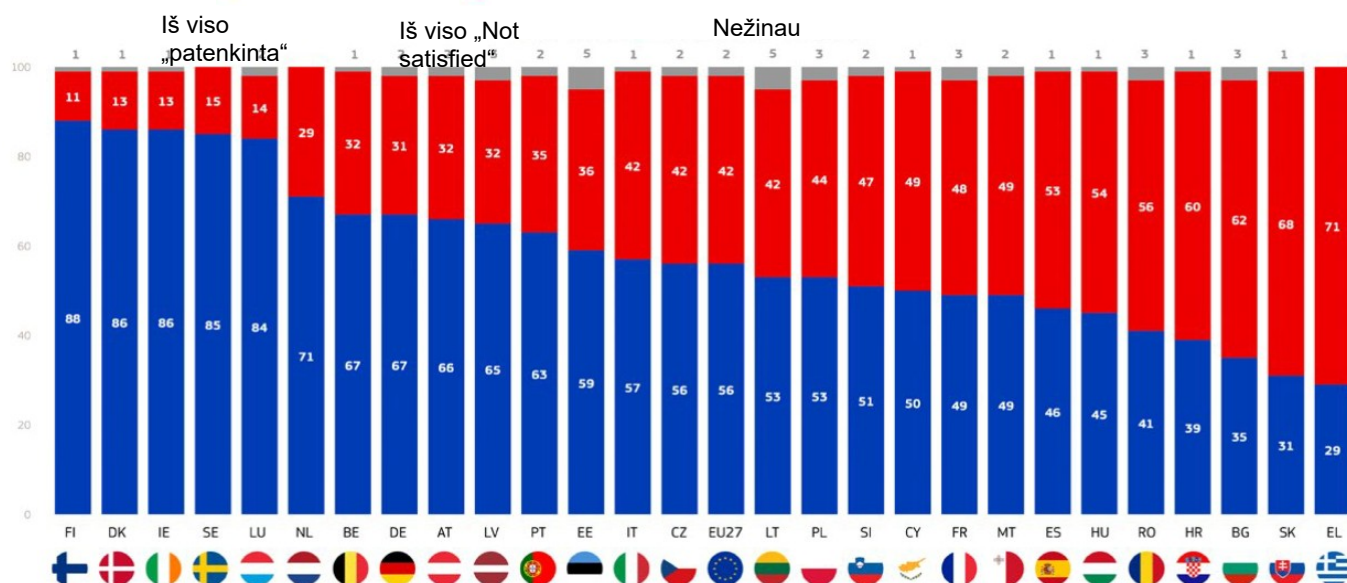

SD18b Ir kaip veikia demokratija ES? (%)

Dauguma 19 šalių yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia savo šalyje, o labiausiai tikėtina, kad jos bus patenkintos Suomijoje (88 proc.), Danijoje ir Airijoje (86 proc.). Žemiausias pasitenkinimo lygis yra Graikijoje (29 proc.), Slovakijoje (31 proc.) ir Bulgarijoje (35 proc.). Šiose šalyse, kaip ir kitose keturiose šalyse, nepasitenkinimas yra daugumos nuomonė, o Maltoje nuomonės nesutampa (49 proc. nepatenkintų, o 49 proc. – nepatenkinti). Daugiau nei penktadalis respondentų Danijoje (40 proc.), Suomijoje (28 proc.), Airijoje (25 proc.) ir Švedijoje (24 proc.) yra labai patenkinti tuo, kaip demokratija veikia nacionaliniu lygmeniu.

SD18a Apskritai, ar esate labai patenkinti, gana patenkinti, nepatenkinti ar visiškai nepatenkinti tuo, kaip demokratija veikia (MŪSŲ ŠALYS)? (%)

Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. 12 valstybių narių padidėjo pasitenkinimas demokratijos veikimu nacionaliniu lygmeniu, o labiausiai – Nyderlanduose (71 proc., + 12 proc. punktų), Kipre (50 proc., + 10 proc. punktų) ir Lietuvoje (53 proc., + 8 proc. punktai). Pasitenkinimas sumažėjo septyniose šalyse: Maltoje (49 proc., 21 proc. p. p.) jis labai sumažėjo, po jos sekė Rumunija (41 proc., -6 proc. p.) ir Portugalija (63 proc., -5 proc. p. p.).

SD18a Apskritai, ar esate labai patenkinti, gana patenkinti, nepatenkinti ar visiškai nepatenkinti tuo, kaip demokratija veikia (MŪSŲ ŠALYS)? (%)

	Labai patenkintas		Gana patenkintas		Nelabai patenkintas		Visiškai nepatenkintas		Nežinau		Nežinau		Iš viso „nepatenkinta“	
	Diff. 2023 m.		Diff. 2023 m.		Diff. 2023 m.		Diff. 2023 m.		Diff. 2023 m.		Diff. 2023 m.		Diff. 2023 m.	
	2023 m. kovo mėn.	2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
BŪTI	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
CZ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IE	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
EL	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ES	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
FR	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
HR	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
IT	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
LIU	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
NL	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
AT	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
PL	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
PT	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
RO	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
SI	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
SK	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
FI	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
SE	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., dešimtyje šalių padidėjo pasitenkinimas tuo, kaip demokratija veikia ES. Kipre (56 proc., + 13 proc. punktų) pastebimai padidėjo patenkinamų asmenų dalis, po jo eina Latvija (71 proc., + 8 proc. punktai) ir Belgija (64 proc., + 8 proc. punktai). Ši respondentų dalis sumažėjo šešiose šalyse, visų pirma Maltoje (61 proc., -11 proc. punktų), Čekijoje (51 proc., -7 proc. punktų) ir Danijoje (72 proc., - 6 proc. punktais).

SD18b Ir kaip veikia demokratija ES? (%)

	Labai patenkintas		Gana patenkintas		Nelabai patenkintas		Visiškai nepatenkintas		Nežinau		Nežinau		Iš viso „nepatenkinta“	
	Diff. 2023 m.	2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	Diff. 2023 m.	2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	Diff. 2023 m.	2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	Diff. 2023 m.	2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	Diff. 2023 m.	2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	Diff. 2023 m.	2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	Diff. 2023 m.	2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
BŪTI	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
CZ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IE	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
EL	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ES	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
FR	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
HR	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
IT	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
LIU	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
NL	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
AT	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
PL	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
PT	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
RO	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
SI	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
SK	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
FI	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
SE	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

Socialinėje ir demografinėje analizėje pabrėžiamos panašios tendencijos, susijusios su pasitenkinimu tuo, kaip demokratija veikia tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis, nes labiau tikėtina, kad bus patenkinti jaunesni ir labiau išsilavinę respondentai ir asmenys, kurių socialinė ir ekonominė padėtis yra geresnė.

15–24 m. respondentai yra labiausiai patenkinti tuo, kaip demokratija veikia tiek ES (61 proc., palyginti su 51–56 proc. 25 metų ir vyresnių asmenų), tiek nacionaliniu (62 proc., palyginti su 55–56 proc.). Dieninį išsilavinimą baigę 20 metų ir vyresni respondentai taip pat yra labiau patenkinti nei 19 metų ar jaunesni respondentai (61 proc., palyginti su 43–51 proc. ES lygmeniu, 63 proc., palyginti su 49–52 proc. nacionaliniu lygmeniu).

Labiausiai tikėtina, kad vadovai (66 proc. ES lygmeniu, 69 proc. nacionaliniu lygmeniu) bus patenkinti tuo, kaip veikia demokratija, ypač palyginti su bedarbiais (40 proc. ir 41 proc.). Respondentai, kurie niekada arba retai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, yra labiau patenkinti nei tie, kurie patiria sunkumų (60 proc., palyginti su 32–48 proc. ES lygmeniu, 64 proc., palyginti su 32–47 proc. nacionaliniu lygmeniu).

Be to, tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, labiau linkę nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, būti patenkinti tuo, kaip demokratija veikia ES (78 proc., palyginti su 16 proc.). Tas pats pasakytina ir apie Europos Parlamento įvaizdį (81 proc., palyginti su 19 proc.).

SD18 Apskritai, ar esate labai patenkintas, gana patenkintas, nelabai patenkintas ar visai nepatenkintas tuo, kaip demokratija veikia... (PROC. – ES 27)

	(Mūsų šalis)	ES
ES 27	56	54
Lytis		
Vyras	58	56
Moteris	56	53
Amžius		
15–24	62	61
25–39	56	56
40–54	55	54
55+	56	51
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	49	43
16–19	52	51
20+	63	61
Vis dar studijuoja	65	65
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	58	55
Vadovai	69	66
Kitos baltos apykaklės	60	61
Darbininkai	50	48
Namudiniai asmenys	47	47
Bedarbis	41	40
Išėjęs į pensiją	56	51
Studentai	65	65
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	32	32
Laikas nuo laiko	47	48
Beveik niekada/niekada	64	60
ES įvaizdis		
Teigiamas	73	78
Neutralus	51	43
Neigiamas	27	16
Europos Parlamento įvaizdis		

Teigiamas	74	81
Neutralus	56	48
Neigiamas	28	19

Pasitenkinimas įvairiais demokratijos aspektais ES

Šioje apklausoje taip pat vertinamas pasitenkinimo dešimt skirtingų ES demokratijos aspektų lygis ir nustatyta, kad dauguma ES piliečių yra patenkinti 7 iš šių 10 aspektų.

ES piliečiai labiausiai patenkinti laisvais ir sąžiningais rinkimais (70 proc.) ir žodžio laisve (70 proc.), pagarba pagrindinėms teisėms (66 proc.), galimybe pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime (61 proc.) ir žiniasklaidos įvairovė (60 proc.). Dauguma taip pat patenkinti pilietinės visuomenės (t. y. piliečių, asociacijų, NVO) galimybėmis apsaugoti demokratiją (59 proc.) ir teisinės valstybės principu (58 proc.).

Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? (ES 27) (%)

Laisvi ir sąžiningi rinkimai

Žodžio laisvė

Galimybė pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime (t. y. kaip kandidatai rinkimuose, politinių partijų nariai)

Žiniasklaidos įvairovė

Teisinė valstybė (Teismų nepriklausomumo paisymas, rinkimų sistemos sąžiningumas ir nešališkumas)

● Labai patenkinti
 ● Gana patenkinti
 ● Ne labai patenkinti
 ● Visiškai nepatenkinti
 ● Nežinau

Nepaisant to, politinių partijų pasitenkinimas yra gerokai mažesnis, atsižvelgiant į tokių žmonių interesus (43 proc.), kovą su dezinformacija žiniasklaidoje (41 proc.) ir kovą su korupcija (35 proc.). Tai vieninteliai aspektai, dėl kurių vyrauja nepasitenkinimas (atitinkamai 52 %, 52 % ir 60 %).

Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? (ES 27) (%)

Pagarba pagrindinėms teisėms

Pilietinės visuomenės (Le. piliečių, asociacijų, N605) galimybės apsaugoti demokratiją

Politinės partijos, atsižvelgiant į žmonių, tokių kaip jūs, interesus

„Finght“ prieš dezinformaciją žiniasklaidoje (Le. melaging. perdėtas arba neteisingai atskleistas naujienų istorijas)

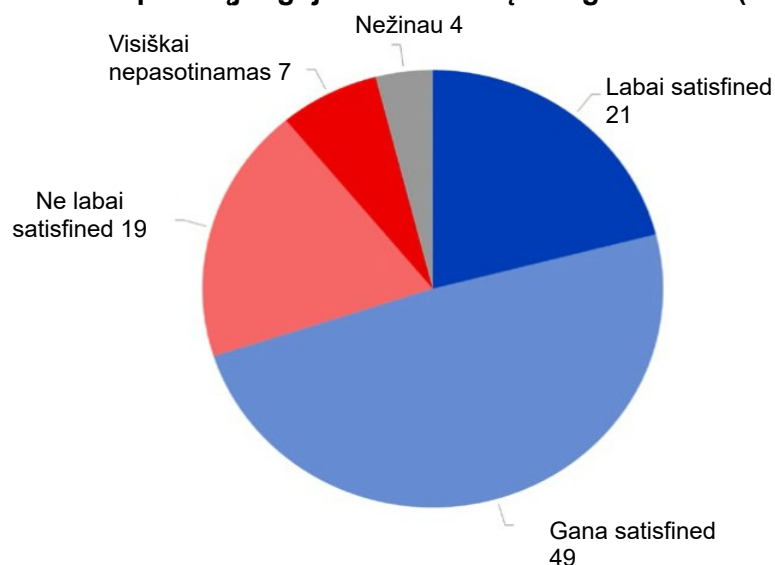
„Finght“ prieš korupciją

Labai patenkintas Gana patenkintas Ne labai patenkintas Visiškai nepatenkintas Nežinau

Septyni iš dešimties yra patenkinti laisvais ir sąžiningais rinkimais ES, įskaitant maždaug penktadalį (21 proc.), kurie yra „labai patenkinti“. Ir atvirkščiai, maždaug ketvirtadalis (26 proc.) teigia, kad nėra patenkinti šiuo aspektu.

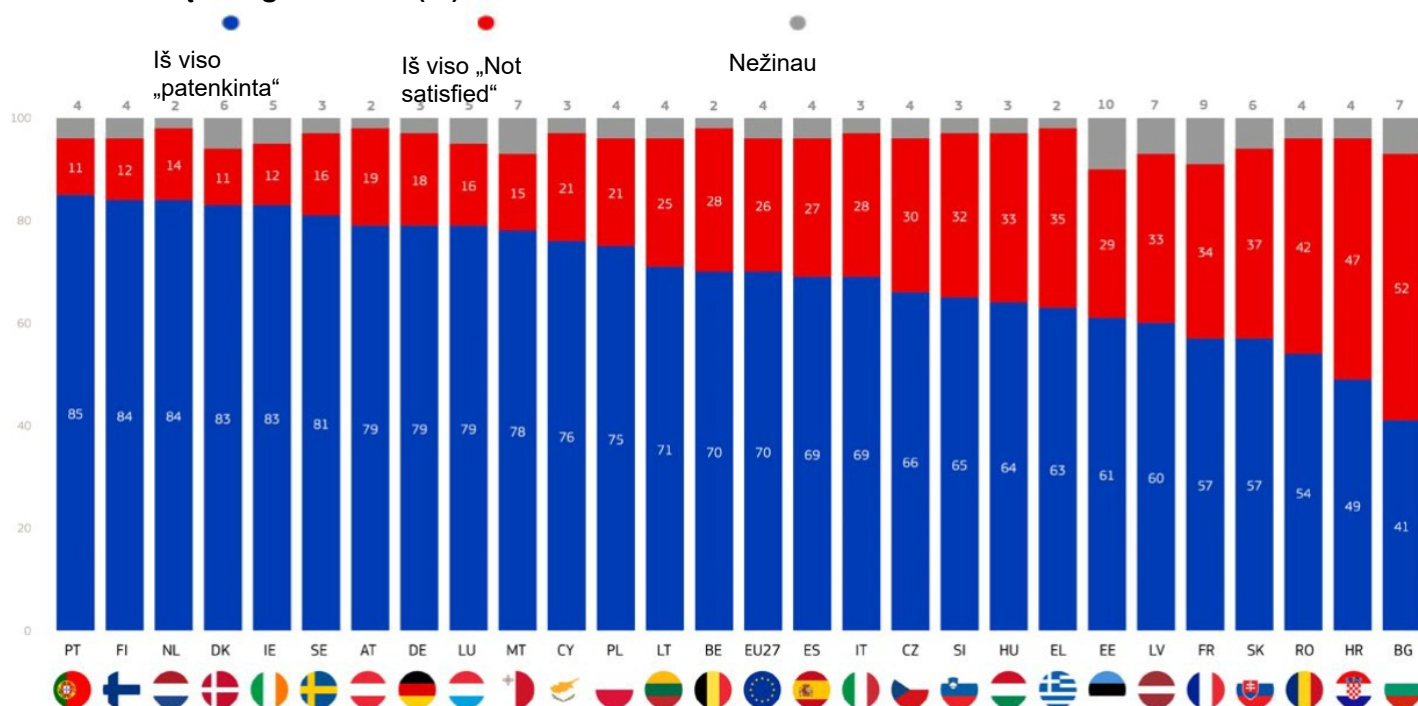
KA11.1 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Laisvi ir sąžiningi rinkimai (ES 27) (%)

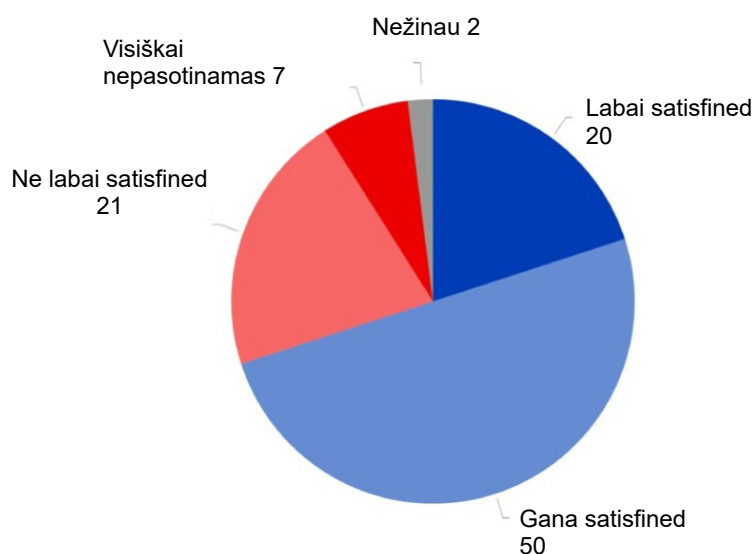
Visose šalyse, išskyrus vieną, dauguma respondentų yra patenkinti laisvais ir sąžiningais rinkimais ES. Didžiausia jų dalis – Portugalijoje (85 proc.), Nyderlanduose ir Suomijoje (po 84 proc.). Vienintelė išimtis yra Bulgarija, kurioje 41 % yra patenkinti, o 52 % nepatenkinti. Be Bulgarijos, žemiausias pasitenkinimo lygis yra Kroatijoje (49 proc.) ir Rumunijoje (54 proc.).

KA11.1 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Laisvi ir sąžiningi rinkimai (%)

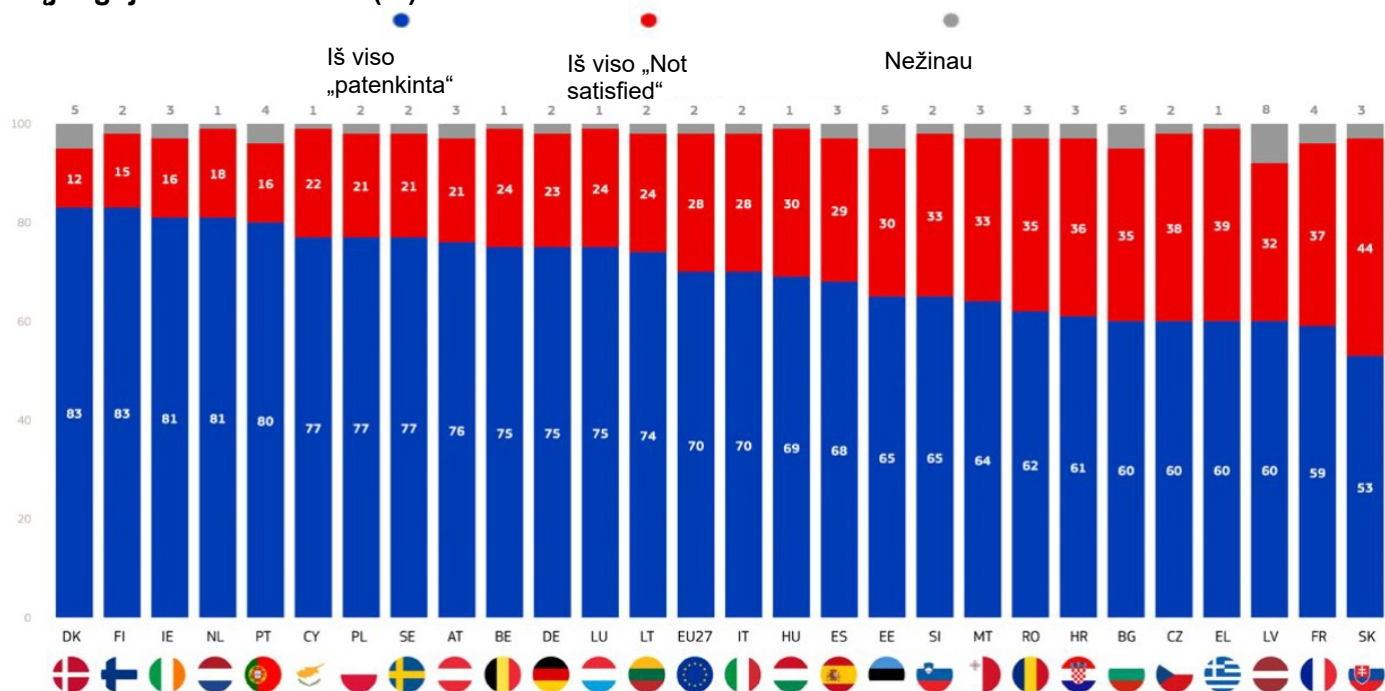
Septyni iš dešimties taip pat yra patenkinti žodžio laisve, penktuoju sakiniu jie yra „labai patenkinti“. Beveik trys iš dešimties (28 proc.) nėra patenkinti šiuo aspektu.

QA11.2 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Žodžio laisvė (ES 27) (%)

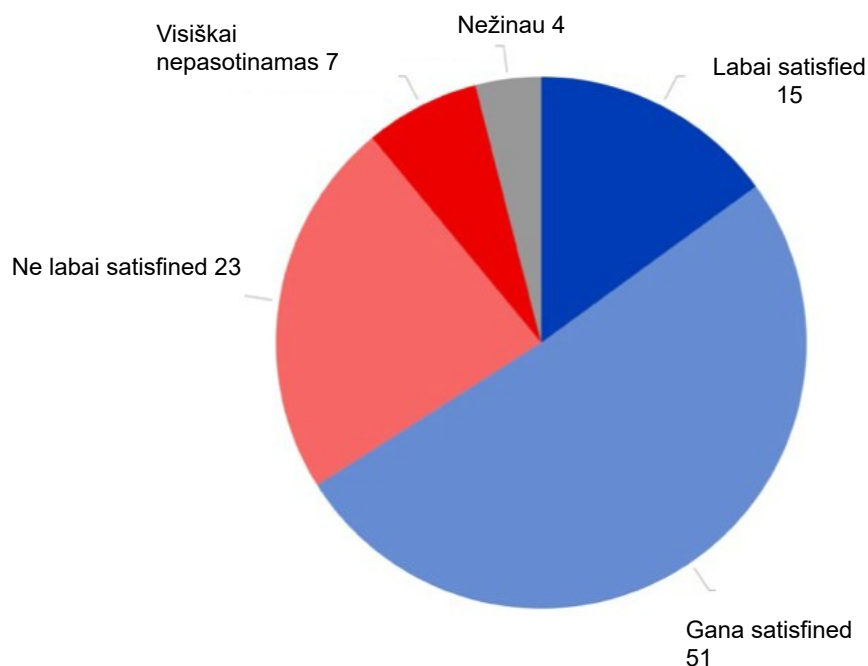

Respondentų, kurie patenkinti žodžio laisve, dauguma yra visose šalyse. Proporcijos svyruoja nuo daugiau kaip aštuonių iš dešimties Danijoje, Suomijoje (abiejose 83 proc.), Airijoje ir Nyderlanduose (po 81 proc.) iki šešių iš dešimties ar mažiau Slovakijoje (53 proc.), Prancūzijoje (59 proc.), Bulgarijoje, Čekijoje, Graikijoje ir Latvijoje (visose 60 proc.).

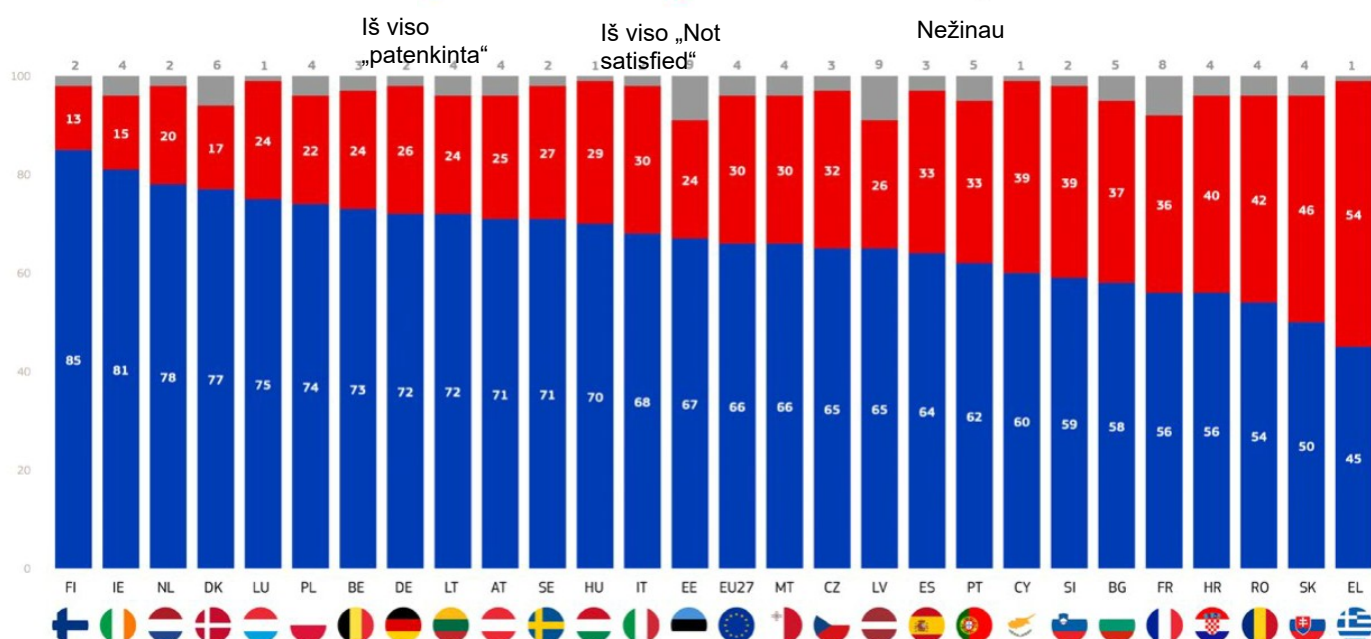
QA11.2 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Žodžio laisvė (%)

Du trečdaliai respondentų (66 proc.) yra patenkinti pagarba pagrindinėms teisėms, įskaitant 15 proc., kurie yra „labai patenkinti“, o trys iš dešimties teigia esantys nepatenkinti.

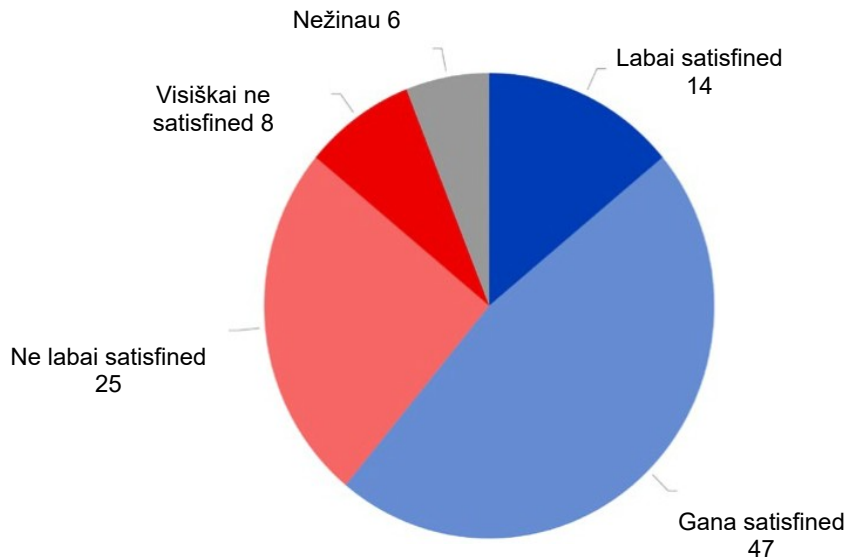
KA11.6 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Pagarba pagrindinėms teisėms (ES 27) (%)

Dauguma yra patenkinti pagarba pagrindinėms teisėms 26 ES valstybėse narėse. Respondentai labiausiai patenkinti šiuo aspektu Suomijoje (85 proc.), Airijoje (81 proc.) ir Nyderlanduose (78 proc.). Priešingai, Graikija yra vienintelė šalis, kurioje patenkinti asmenys priklauso mažumai (45 proc. patenkinti, o 54 proc. – nepatenkinti). Pasitenkinimo lygis taip pat palyginti mažesnis Slovakijoje (50 proc.) ir Rumunijoje (54 proc.).

KA11.6 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Pagarba pagrindinėms teisėms (%)

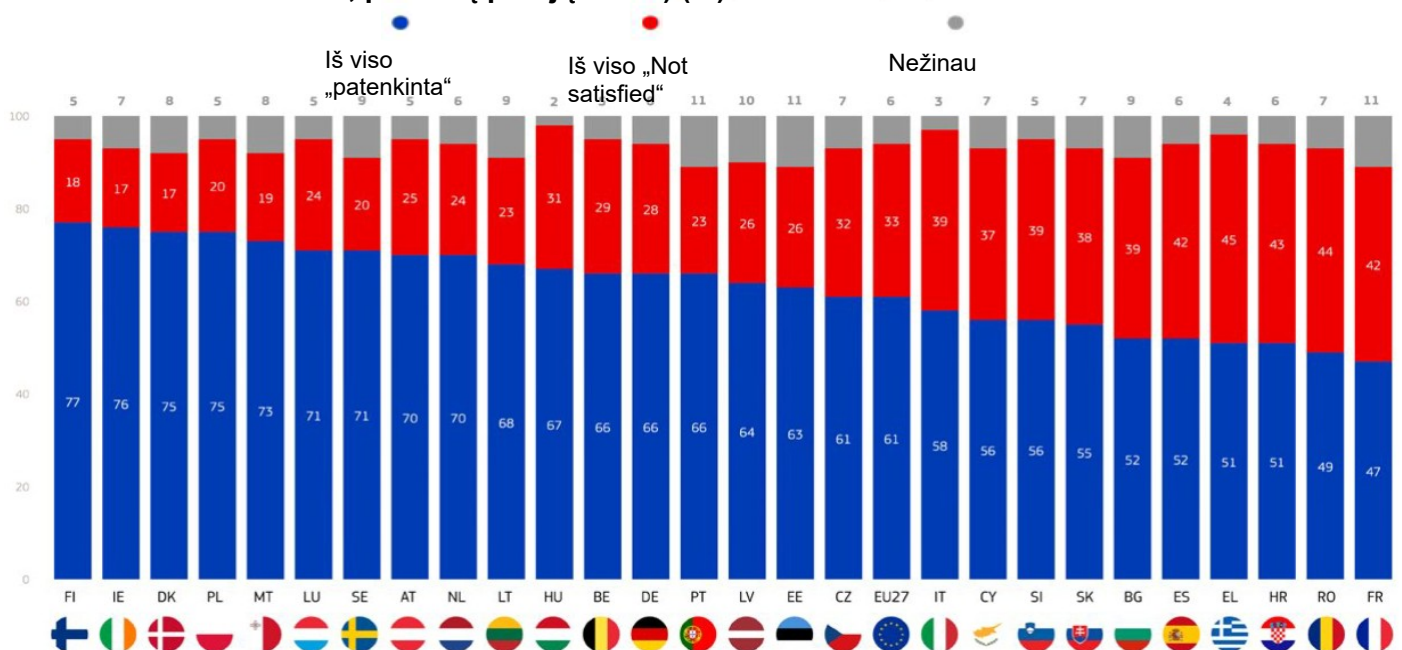
Maždaug šeši iš dešimties (61 proc.) išreiškė pasitenkinimą galimybe pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime, o 14 proc. teigė esantys „labai patenkinti“. Trečdalis respondentų (33 proc.) nėra patenkinti šiuo demokratijos aspektu ES.

KA11.4 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Galimybė pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime (t. y. kaip kandidatai rinkimuose, politinių partijų nariai) (ES 27) (%)

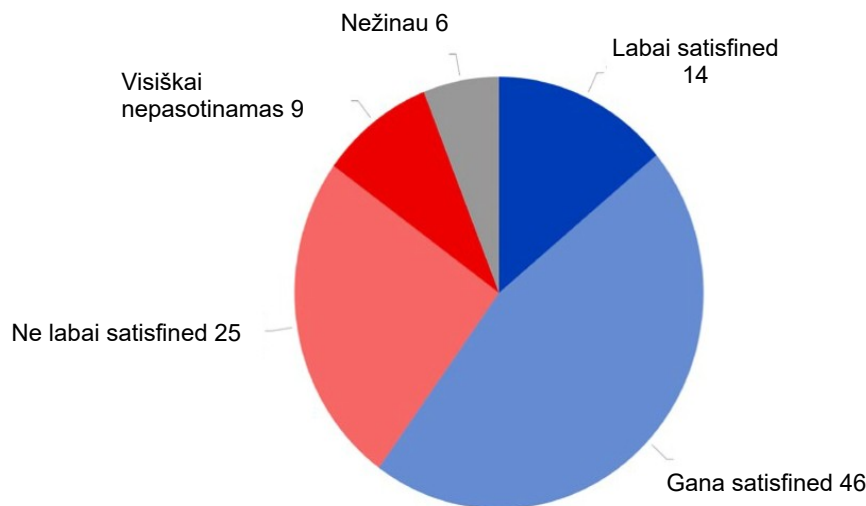
Dauguma visų šalių yra patenkinti galimybe pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime: nuo ne mažiau kaip trijų ketvirtadalių Suomijoje (77 proc.), Airijoje (76 proc.), Danijoje ir Lenkijoje (po 75 proc.) iki mažiau nei pusės Prancūzijoje (47 proc.) ir Rumunijoje (49 proc.).

KA11.4 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Galimybė pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime (t. y. kaip kandidatai rinkimuose, politinių partijų nariai) (%)

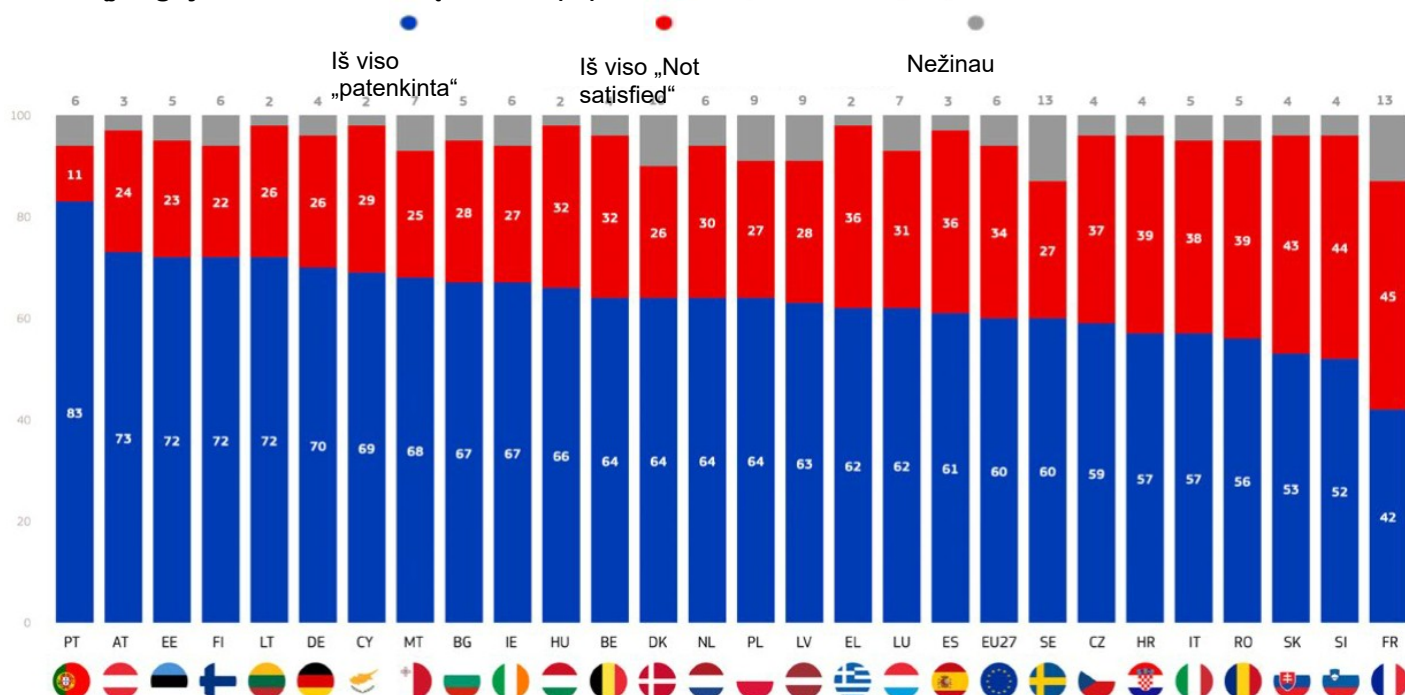
Šeši iš dešimties teigia, kad yra patenkinti žiniasklaidos įvairove ES, įskaitant 14 proc., kurie yra „labai patenkinti“. Šiek tiek daugiau nei trečdalis (34 proc.) teigia, kad nėra patenkinti šiuo aspektu.

KA11.3 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Žiniasklaidos įvairovė (ES 27) (%)

Pasitenkinimas žiniasklaidos įvairove nusveria nepasitenkinimą visose ES valstybėse narėse, išskyrus vieną. Daugiau kaip septyni iš dešimties Portugalijoje (83 proc.), Austrijoje (73 proc.), Estijoje, Suomijoje ir Lietuvoje (visose 72 proc.) yra patenkinti šiuo aspektu, o Prancūzija yra vienintelė šalis, kurioje patenkinta mažuma (42 proc. patenkinta, o 45 proc. – nepatenkinta). Kartu su Prancūzija mažiausias pasitenkinimo lygis yra Slovėnijoje (52 proc.) ir Slovakijoje (53 proc.).

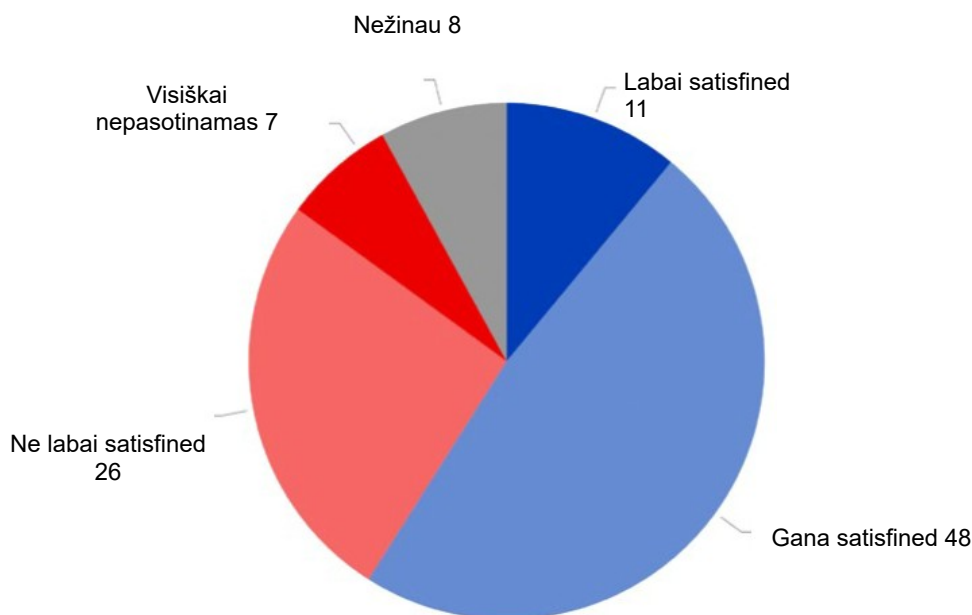
KA11.3 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Žiniasklaidos įvairovė (%)

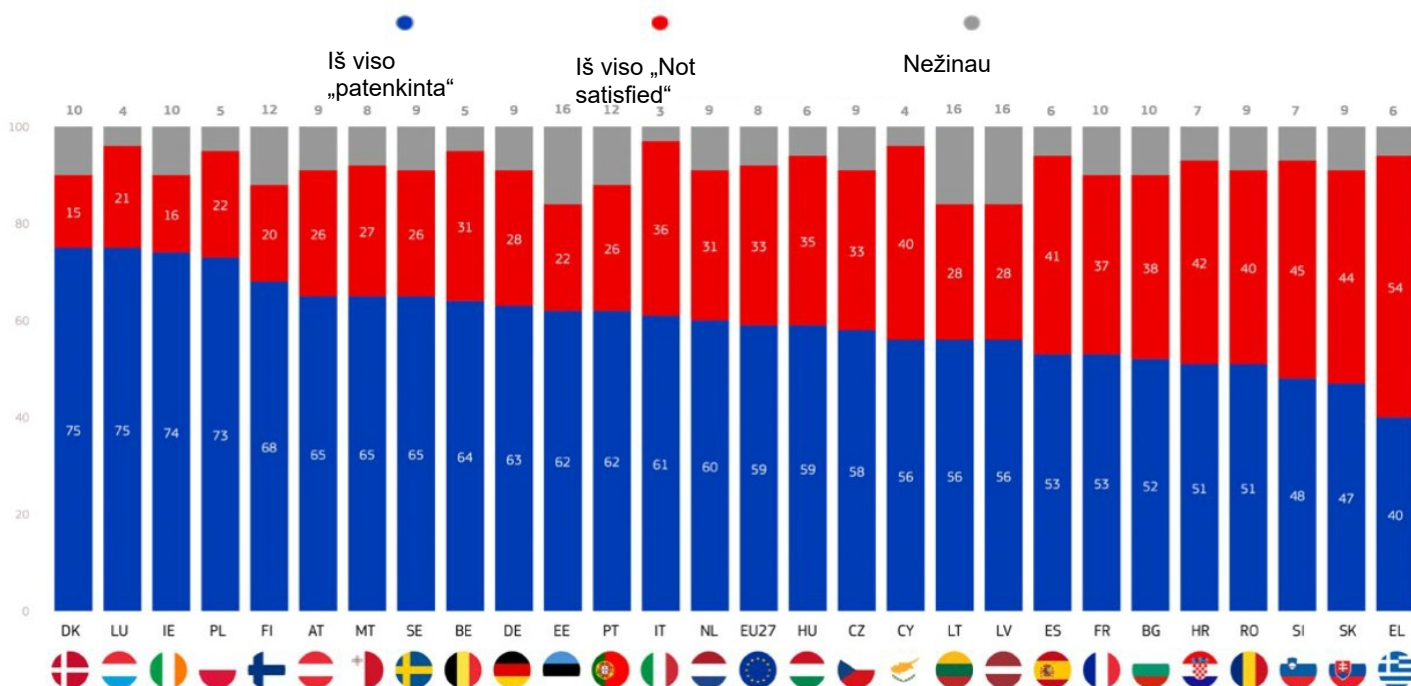
Dauguma respondentų (59 proc.) yra patenkinti pilietinės visuomenės (t. y. piliečių, asociacijų, NVO) galimybėmis apsaugoti demokratiją, o 11 proc. respondentų yra „labai patenkinti“. Trečdalis respondentų (33 proc.) išreiškė nepasitenkinimą šiuo demokratijos aspektu ES.

QA11.7 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Pilietinės visuomenės (t. y. piliečių, asociacijų, NVO) galimybės apsaugoti demokratiją (ES 27) (%)

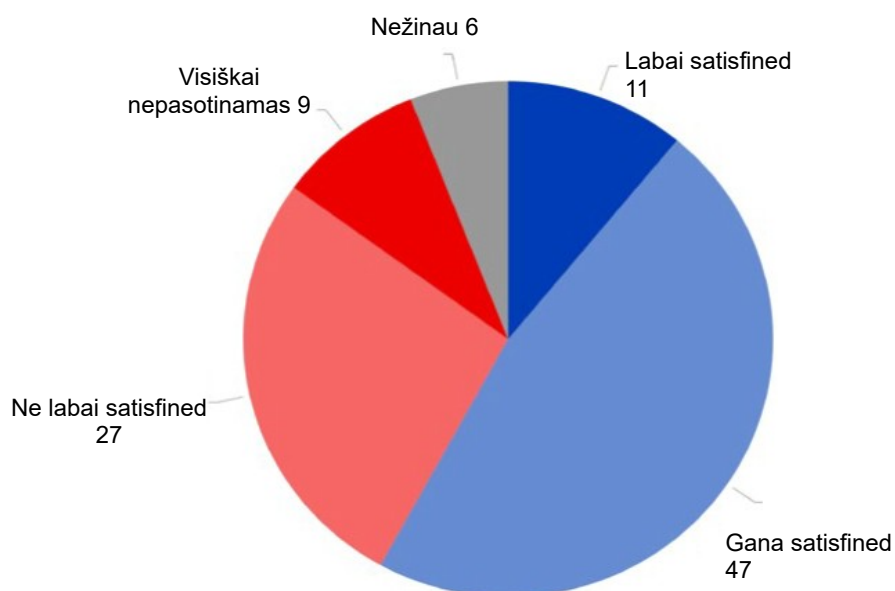
Respondentų, kurie patenkinti pilietinės visuomenės (t. y. piliečių, asociacijų, NVO) galimybėmis apsaugoti demokratiją, dauguma jų yra 26 šalyse. Pasitenkinimo lygis ypač aukštas Danijoje, Liuksemburge (po 75 proc.) ir Airijoje (74 proc.). Graikija yra vienintelė šalis, kurioje patenkinta mažuma respondentų (40 proc. patenkintų ir 54 proc. nepatenkintų), o mažiau nei pusė respondentų taip pat patenkinti Slovakijoje (47 proc.) ir Slovėnijoje (48 proc.).

QA11.7 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Pilietinės visuomenės (t. y. piliečių, asociacijų, NVO) galimybės apsaugoti demokratiją (%)

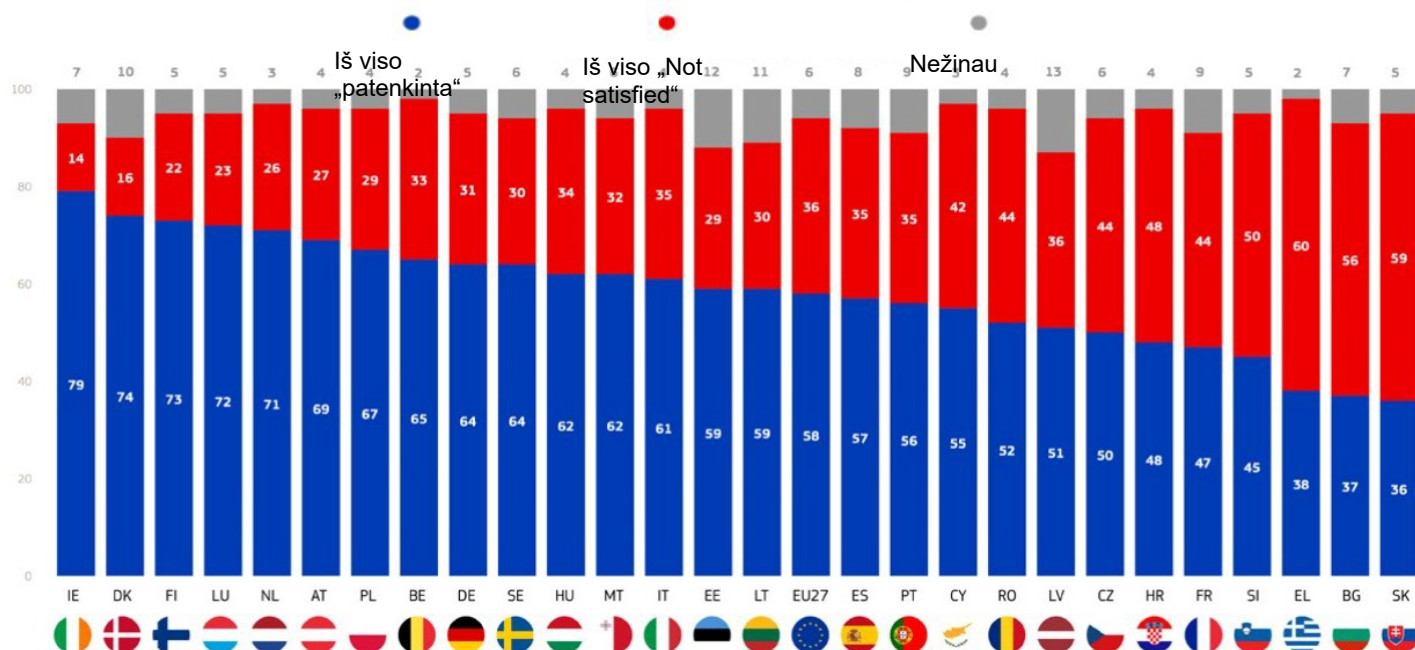
Beveik šeši iš dešimties (58 proc.) teigia, kad yra patenkinti teisinės valstybės principu Europos Sąjungoje, įskaitant maždaug vieną iš dešimties (11 proc.), kurie teigia esantys „labai patenkinti“. Daugiau nei trečdalis (36 proc.) reiškia nepasitenkinimą.

QA11.5 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Teisinė valstybė (t. y. pagarba teismų nepriklausomumui, rinkimų sistemos sąžiningumui ir nešališkumui) (ES 27) (%)

22 šalyse dauguma respondentų yra patenkinti teisinės valstybės principu Europos Sąjungoje, o respondentai Airijoje (79 proc.), Danijoje (74 proc.) ir Suomijoje (73 proc.) yra labiausiai patenkinti šiuo aspektu. Ir atvirkščiai, nepasitenkinimas nusveria pasitenkinimą keturiose šalyse: Slovakijoje (36 proc. patenkinti, o 59 proc. nepatenkinti), Bulgarija (37 proc., palyginti su 56 proc.), Graikija (38 proc., palyginti su 60 proc.) ir Slovėnija (45 proc., palyginti su 50 proc.). Nuomonės skiriasi Kroatijoje (48 proc. patenkintų, o 48 proc. – nepatenkintų).

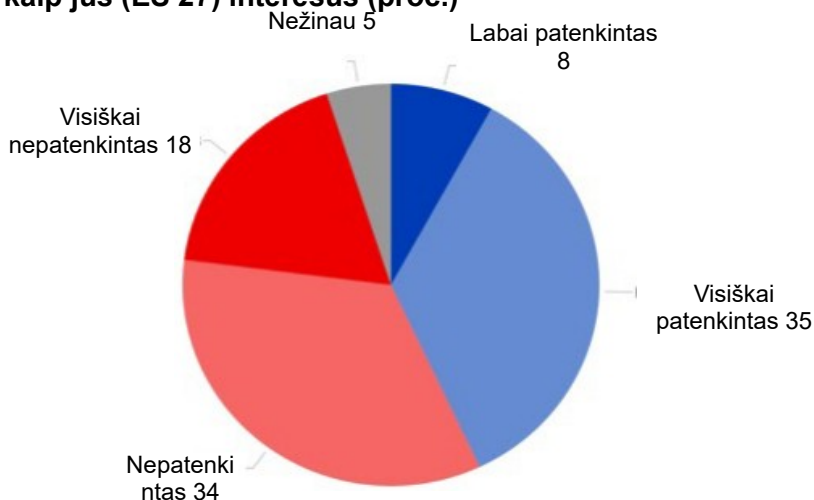
QA11.5 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Teisinė valstybė (t. y. pagarba teismų nepriklausomumui, rinkimų sistemos sąžiningumui ir nešališkumui) (%)

Daugiausiai keturi iš dešimties (43 proc.) yra patenkinti politinėmis partijomis, atsižvelgdamos į tokių žmonių interesus, o mažiau nei dešimtadalis (8 proc.) teigia esantys „labai patenkinti“. Tačiau dauguma (52 proc.) yra nepatenkinti šiuo aspektu, įskaitant beveik penktadalį (18 proc.) respondentų, kurie teigia esantys „visiškai nepatenkinti“.

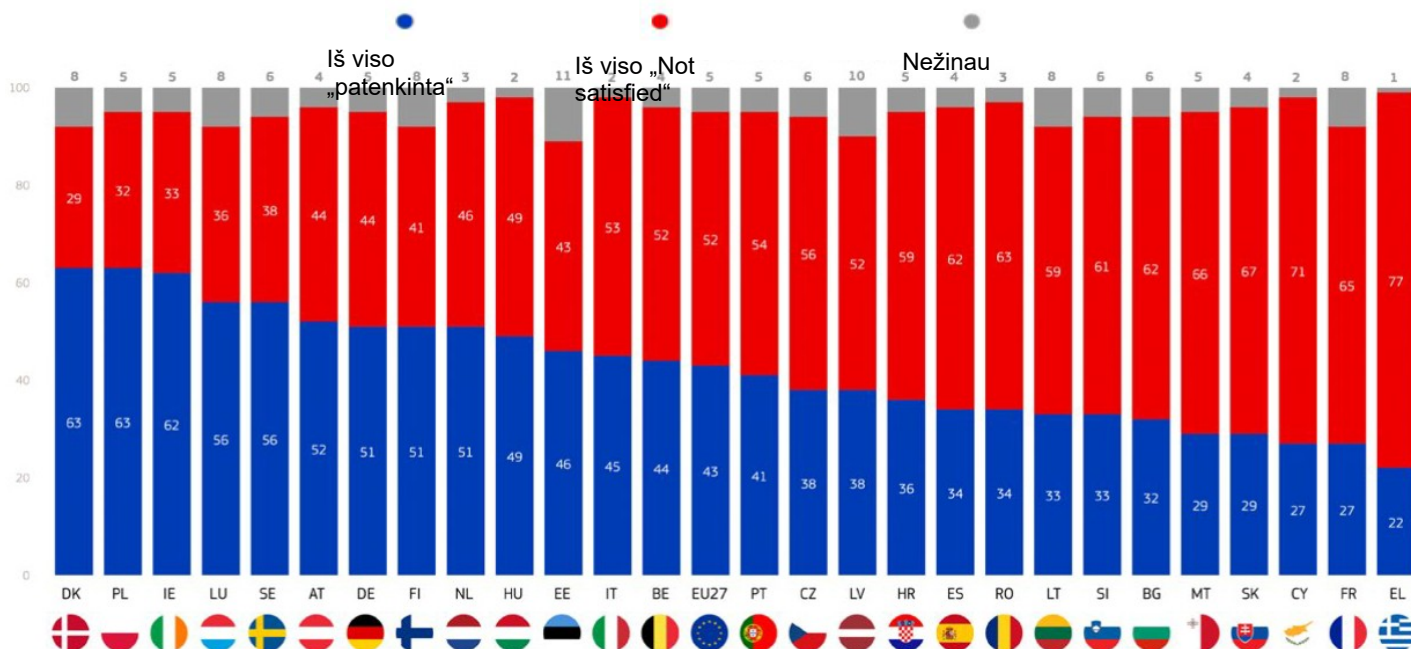

QA11.8 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Politinės partijos, atsižvelgiant į tokių žmonių kaip jūs (ES 27) interesus (proc.)

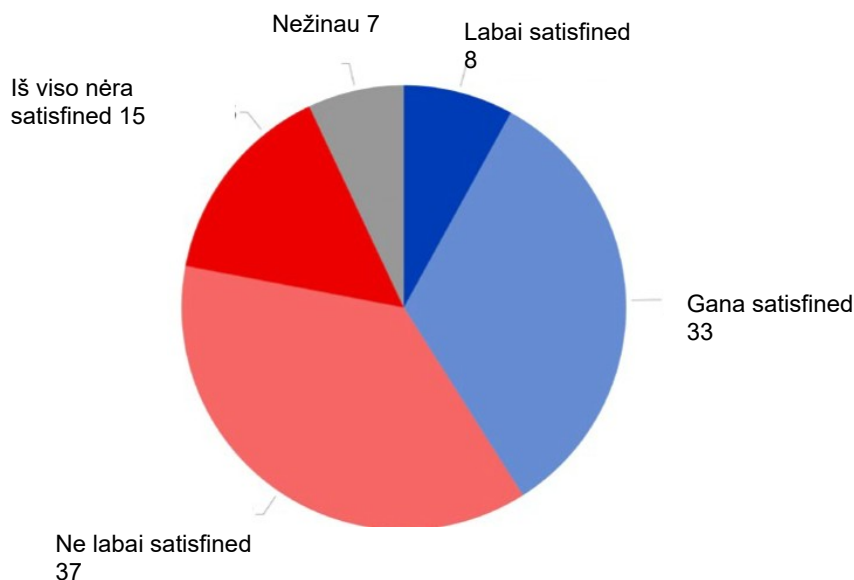
Dešimtyje šalių respondentai labiau linkę būti patenkinti nei nepatenkinti politinėmis partijomis, atsižvelgiant į tokių žmonių interesus: Danijoje, Lenkijoje (po 63 proc.) ir Airijoje (62 proc.) yra daugiau kaip šeši iš dešimties respondentų, Graikijoje – 22 proc., Kipre ir Prancūzijoje – 27 proc.

QA11.8 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Politinės partijos, atsižvelgiant į tokių žmonių kaip jūs interesus (%)

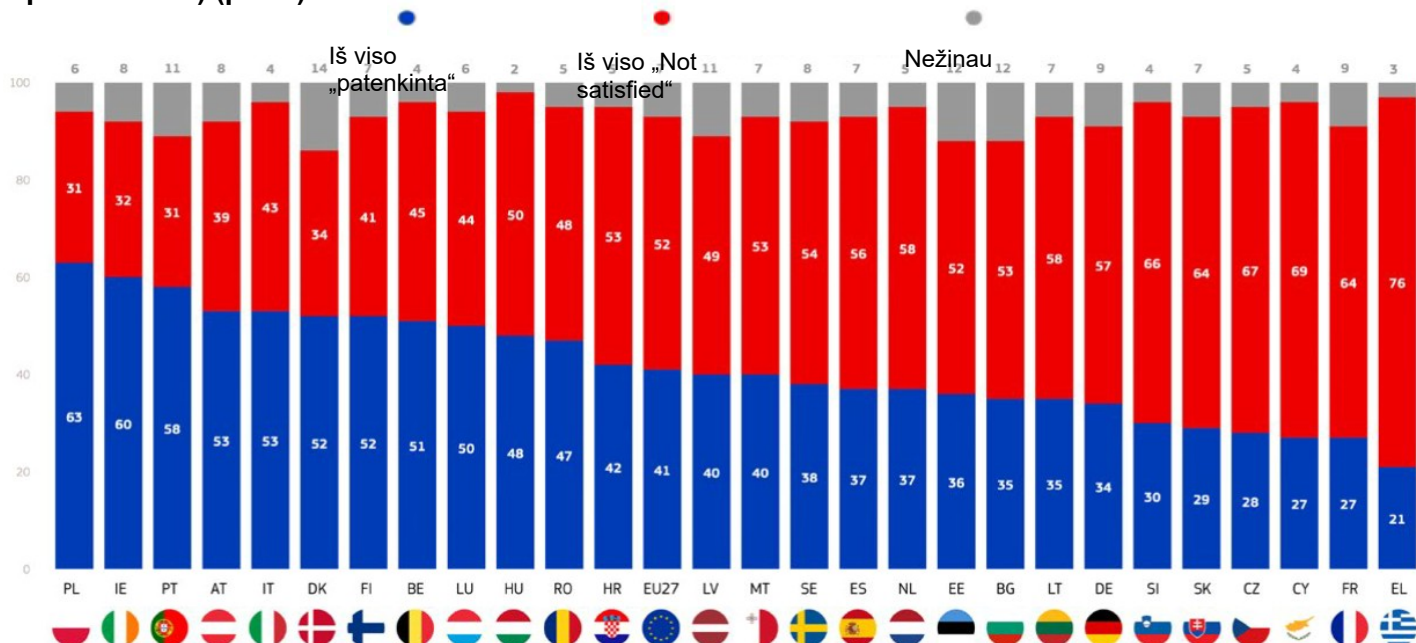
Mažuma respondentų (41 proc.) yra patenkinti kova su dezinformacija žiniasklaidoje, įskaitant mažiau nei vieną iš dešimties (8 proc.), kurie yra „labai patenkinti“. Daugiau nei pusė (52 proc.) yra nepatenkinti šiuo aspektu. Į šią dalį įeina 15 proc. respondentų, kurie teigia esantys „visiškai nepatenkinti“.

KA11.9 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Kova su dezinformacija žiniasklaidoje (t. y. melagingos, perdėtos ar neteisingai pristatytos naujienos) (ES 27) (%)

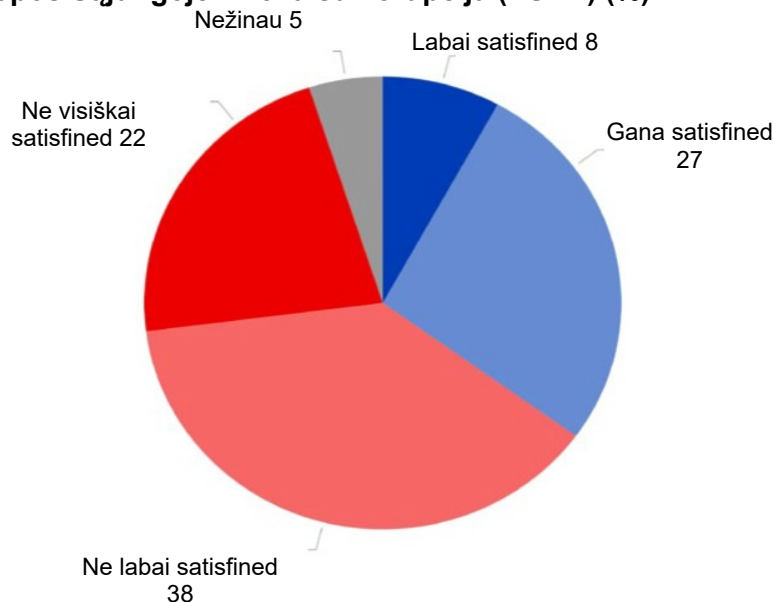
Pasitenkinimas kova su dezinformacija žiniasklaidoje nusveria nepasitenkinimą devyniose šalyse. Lenkija (63 proc.), Airija (60 proc.) ir Portugalija (58 proc.) yra šalys, kuriose respondentai labiausiai patenkinti šiuo aspektu. 21 proc. Graikijoje ir 27 proc. Kipre ir Prancūzijoje teigia esantys patenkinti.

KA11.9 Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Kova su dezinformacija žiniasklaidoje (t. y. melagingais, perdėtais ar klaidingais pranešimais) (proc.)

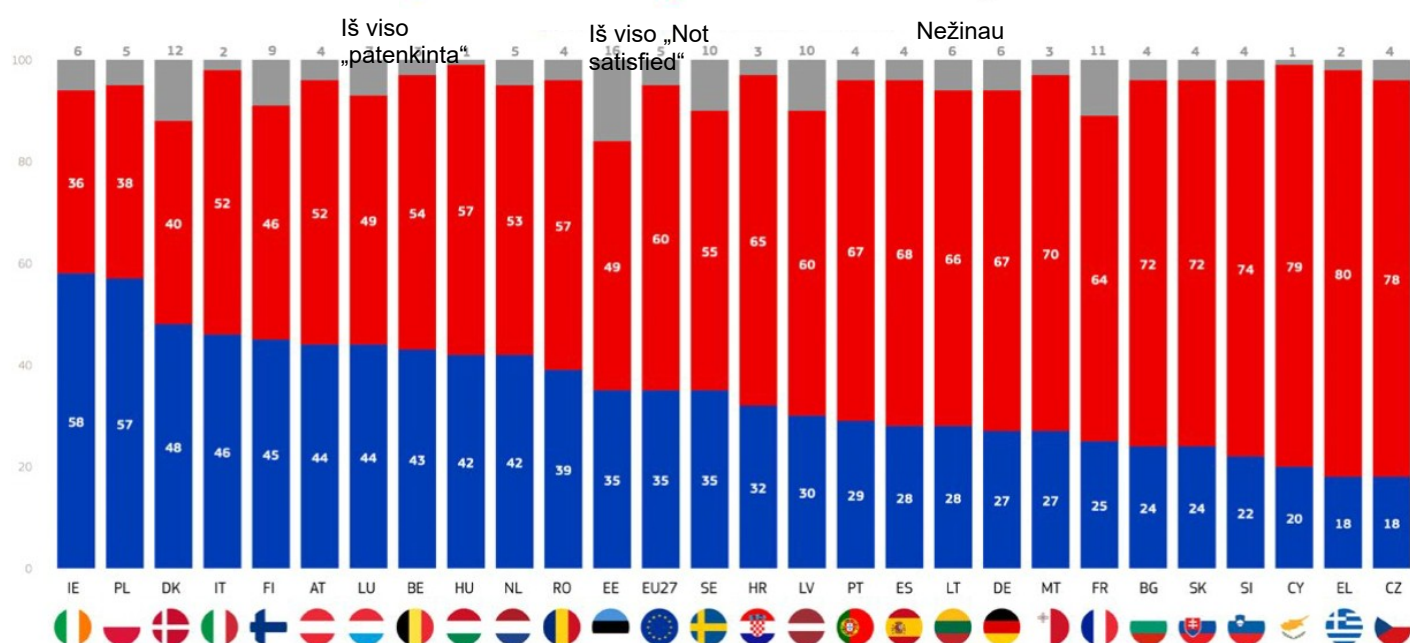
Šiek tiek daugiau nei trečdalis (35 proc.) yra patenkinti kova su korupcija, o 8 proc. teigė esantys „labai patenkinti“. Tačiau didžioji dauguma respondentų (60 proc.) reiškia nepasitenkinimą šiuo aspektu, įskaitant daugiau kaip penktadalį (22 proc.) respondentų, kurie „visiškai nepatenkinti“.

QA11.10 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Kova su korupcija (ES 27) (%)

Airijoje (58 proc.), Lenkijoje (57 proc.) ir Danijoje (48 proc.) dauguma yra patenkinti kova su korupcija, o likusiose 24 šalyse tokia nuomonė yra mažuma. Mažiausias pasitenkinimo lygis nustatytas Čekijoje, Graikijoje (po 18 proc.) ir Kipre (20 proc.).

QA11.10 Kaip esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? Kova su korupcija (%)

Analizuojant rezultatus pagal respondentų socialines ir demografines charakteristikas, galima stebėti nuoseklius pasitenkinimo lygio modelius visais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje. Visų pirma pasitenkinimo lygis paprastai skiriasi priklausomai nuo amžiaus, išsilavinimo lygio, socialinės ir ekonominės padėties ir požiūrio į ES.

Jauniausi respondentai (15–24 m.) yra linkę labiau pasitenkinti dauguma demokratijos aspektų ES. Ši tendencija ryškiausia, kai kalbama apie kovą su korupcija (40 proc., palyginti su 31 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų) ir politines partijas, atsižvelgiant į tokių žmonių interesus (48 proc., palyginti su 40 proc.).

Labiau išsilavinę respondentai labiau linkę būti patenkinti kiekvienu konkrečiu aspektu. Pavyzdžiui, tie, kurie baigė dieninį mokymą, yra labiau patenkinti pagarba pagrindinėms teisėms (72 proc., palyginti su 59 proc. 15 m. ar jaunesnio amžiaus asmenų) ir pilietinės visuomenės galimybėmis apsaugoti demokratiją (64 proc., palyginti su 51 proc.).

Vadovai yra labiausiai linkę būti patenkinti dauguma aspektų. Pavyzdžiui, beveik septyni iš dešimties vadovų (68 proc.) yra patenkinti pilietinės visuomenės galimybėmis apsaugoti demokratiją, palyginti su 49 proc. namuose gyvenančių asmenų.

Respondentai, kurie niekada arba retai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, yra daug labiau linkę nei tie, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais, kad būtų patenkinti kiekvienu demokratijos aspektu. Tai ypač pasakytina apie pagarbą pagrindinėms teisėms (72 proc., palyginti su 49 proc.) ir teisinės valstybės principą (63 proc., palyginti su 40 proc.). Šis modelis yra panašus tiems, kurie save laiko aukštesniosios ar aukštesnės vidurinės visuomenės dalimi, palyginti su tais, kurie save laiko darbininkų klase, ir tiems, kurie sako, kad jų gyvenimo lygis nepasikeitė, palyginti su tais, kurie patyrė pablogėjimą. Ši išvada rodo, kad pasitenkinimo kiekvienu demokratijos aspektu lygis paprastai didėja atsižvelgiant į respondentų (suvoktą) socialinę ir ekonominę padėtį.

Respondentai, turintys teigiamą ES įvaizdį, labiau linkę nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, būti patenkinti kiekvienu aspektu. Tai visų pirma pasakytina apie pagarbą pagrindinėms teisėms (83 proc., palyginti su 36 proc.) ir teisinės valstybės principą (75 proc., palyginti su 28 proc.). Be to, jei respondentai sutinka, kad jų balsas svarbus ES ir savo šalyje, jie labiau linkę išreikšti pasitenkinimą kiekvienu iš šių aspektų. Pavyzdžiui, 76 proc. tų, kurie sutinka, kad jų balsas svarbus ES (palyginti su 46 proc. tų, kurie nesutinka), ir 72 proc. tų, kurie sutinka, kad jų balsas svarbus savo šalyje (palyginti su 42 proc. tų, kurie nesutinka), yra patenkinti galimybe pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime.

Galiausiai, per paskutinius Europos Parlamento rinkimus balsavusių asmenų pasitenkinimo lygis yra didesnis, ypač kalbant apie laisvus ir sąžiningus rinkimus (76 proc., palyginti su 61 proc. tų, kurie nebalsavo).

Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? (PROC. – ES 27)

	Laisvi ir sąžiningi rinkimai	Žodžio laisvė	Galimybė pavieniams piliečiams dalyvauti politiniame gyvenime (t. y. kaip kandidatai rinkimuose, politinių partijų nariai)	Žiniasklaidos įvairovė	Teisinė valstybė (t. y. pagarba teismų nepriklausomumui, Elektorat sistemos vientisumas ir nešališkumas)
ES 27	70	70	61	60	56
Lytis					
Vyras	72	71	61	61	66
Moteris	68	69	60	66	57
Amžius					
15–24	73	73	64	64	63
25–39	71	69	62	61	60
40–54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Išsilavinimas (pabaiga)					
–15	66	66	53	57	53
16–19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Vis dar studijuoja	75	75	66	65	64
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	72	70	58	61	61
Vadovai	78	77	68	65	67
Kitos baltos apykaklės	72	72	65	65	63
Darbininkai	65	66	56	59	53
Namudiniai asmenys	62	65	50	53	53
Bedarbis	63	62	53	54	49
Išėjęs į pensiją	70	70	60	60	56
Studentai	75	75	66	65	64
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	56	56	43	51	46
Laikas nuo laiko	63	64	55	56	54
Beveik niekada/niekada	76	75	65	65	63
Apsvarstykite priklausymą					
Darbininkų klasė	63	61	51	55	50
Žemesnioji vidurinioji klasė	67	67	56	59	54
Vidurinė klasė	73	73	64	62	61
Vidurinioji klasė	81	81	72	68	71
Viršutinė klasė	81	83	72	67	77
ES įvaizdis					
Teigiamas	84	85	75	74	75
Neutralus	66	66	55	57	53
Neigiamas	42	39	35	38	26
Mano balsas svarbus ES					
Sutinku	83	83	76	74	74
Nesutinku	58	58	46	49	45
Mano balsas svarbus (Mūsų šalyje)					
Sutinku	81	60	72	71	70
Nesutinku	54	54	42	45	41
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus					
Taip	76	75	65	65	64
Ne	61	62	52	53	51
Jūsų gyvenimo lygis turi...					
Jau sumažintas	64	64	54	55	51
Dar nesumažėjo, bet bus	76	76	67	67	67
Nepasikeitė/padidėjo	77	77	68	67	67

Ar esate patenkintas ar nepatenkintas šiais demokratijos aspektais Europos Sąjungoje? (PROC. – ES 27)

	Pagarba pagrindinėms teisėms	Pilietinės visuomenės (t. y. piliečių, asociacijų, NVO) galimybės apsaugoti demokratiją	Politinės partijos, atsižvelgiant į žmonių, tokių kaip jūs, interesus	Kova su dezinformacija žiniasklaidoje (t. y. melagingos, perdėtos ar neteisingai pristatytos naujienos)	Kova su korupcija
ES 27	66	59	43	41	35
Lytis					
Vyras	68	61	43	41	35
Moteris	65	59	42	40	35
Amžius					
15–24	70	63	48	45	40
25–39	68	63	45	43	38
40–54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Išsilavinimas (pabaiga)					
–15	59	51	35	35	29
16–19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Vis dar studijuoja	71	67	50	45	41
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	68	58	42	40	35
Vadovai	74	68	50	43	39
Kitos baltos apykaklės	72	63	49	49	39
Darbininkai	62	57	41	41	35
Namudiniai asmenys	58	49	38	36	36
Bedarbis	59	50	29	34	27
Išėjęs į pensiją	64	57	39	36	29
Studentai	71	67	50	45	41
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	49	43	25	31	24
Laikas nuo laiko	60	52	38	41	35
Beveik niekada/niekada	72	64	47	43	36
Apsvarstykite priklausymą					
Darbininkų klasė	57	50	33	35	29
Žemesnioji vidurinioji klasė	62	54	38	40	30
Vidurinė klasė	70	64	46	44	38
Vidurinioji klasė	78	70	57	45	41
Viršutinė klasė	86	78	63	42	53
ES įvaizdis					
Teigiamas	83	75	58	53	46
Neutralus	60	54	36	37	29
Neigiamas	35	30	18	21	17
Mano balsas svarbus ES					
Sutinku	80	75	59	51	46
Nesutinku	53	46	28	32	26
Mano balsas svarbus (Mūsų šalyje)					
Sutinku	77	71	54	48	42
Nesutinku	49	42	26	30	25
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus					
Taip	71	65	48	44	37
Ne	58	52	37	37	32
Jūsų gyvenimo lygis turi...					
Jau sumažintas	59	53	34	35	28
Dar nesumažėjo, bet bus	73	66	52	49	42
Nepasikeitė/padidėjo	75	68	54	45	42

2. EUROPOS PARLAMENTO KADENCIJOS PERŽIŪRA: KETVERI METAI PER

Antrajame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama europiečių informuotumui ir požiūriui į Europos Sąjungos ir Europos Parlamento veiksmus pastaraisiais metais. Pirmiausia nagrinėjama, ar piliečiai žiniasklaidoje ką nors perskaitė, matė ar girdėjo apie Europos Parlamentą ir ar ši informacija paliko įspūdį. Toliau analizuojamas bendras požiūris į ES veiksmų poveikį ir informuotumas apie pastarojo meto veiksmus, kurių ES ir Europos Parlamentas ėmėsi keliose politikos srityse, ir jų patenkinimo lygis.

Rezultatai rodo, kad žiniasklaidos perduodama informacija apie Europos Parlamentą paliko ES piliečiams teigiamą įspūdį ir kad didžioji dauguma suvokia ES poveikį jų kasdieniam gyvenimui. Be to, atsižvelgiant į sparčius didelius ES politikos pokyčius, kuriais siekiama kovoti su įvairiomis krizėmis, pastaraisiais metais informuotumo apie ES veiksmus ir pasitenkinimo jais lygis apskritai yra aukštas. Praėjus vieneriems metams po Rusijos invazijos į Ukrainą, ES parama Ukrainai neabejotinai yra veiksmas, apie kurį piliečiai labiausiai žino ir yra labiausiai patenkinti.

Europos Parlamento matomumas žiniasklaidoje

ES piliečių informuotumas apie Europos Parlamentą paprastai yra labai aukštas. Standartinės „Eurobarometro“ apklausos parodė, kad nuo 2006 m. Europos Parlamentas nuolat pirmauja ES institucijų sąraše. Paskutinės standartinės „Eurobarometro“ apklausos, atliktos 2023 m. sausio-vasario mėn., rezultatai yra ne išimtis: beveik devyni iš dešimties pareiškė, kad yra girdėję apie Europos Parlamentą²⁰.

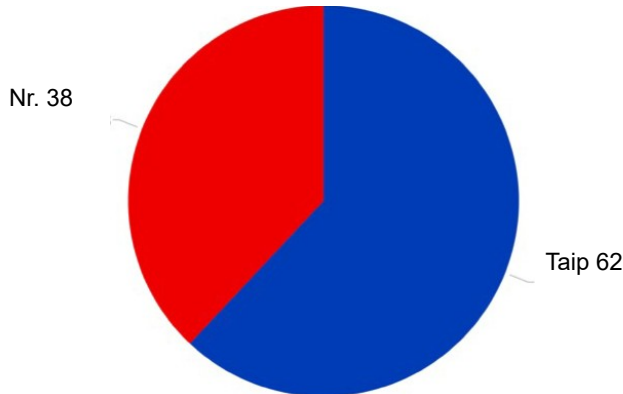
Todėl nenuostabu, kad dabartinėje apklausoje aktyviai dauguma piliečių (62 proc., -2 p. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) neseniai skaitė spaudoje, matė internete ar televizijoje arba per radiją girdėjo ką nors apie Europos Parlamentą. Ir atvirkščiai, mažiau nei keturi iš dešimties (38 %, + 2 p. p.) į šį klausimą atsako neigiamai. Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., šie skaičiai iš esmės nesikeitė.

---

20 Europos Komisija, Standartinė „Eurobarometro“ apklausa Nr. 98–2022–2023 m. žiema (EB 98.2), paskelbta adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

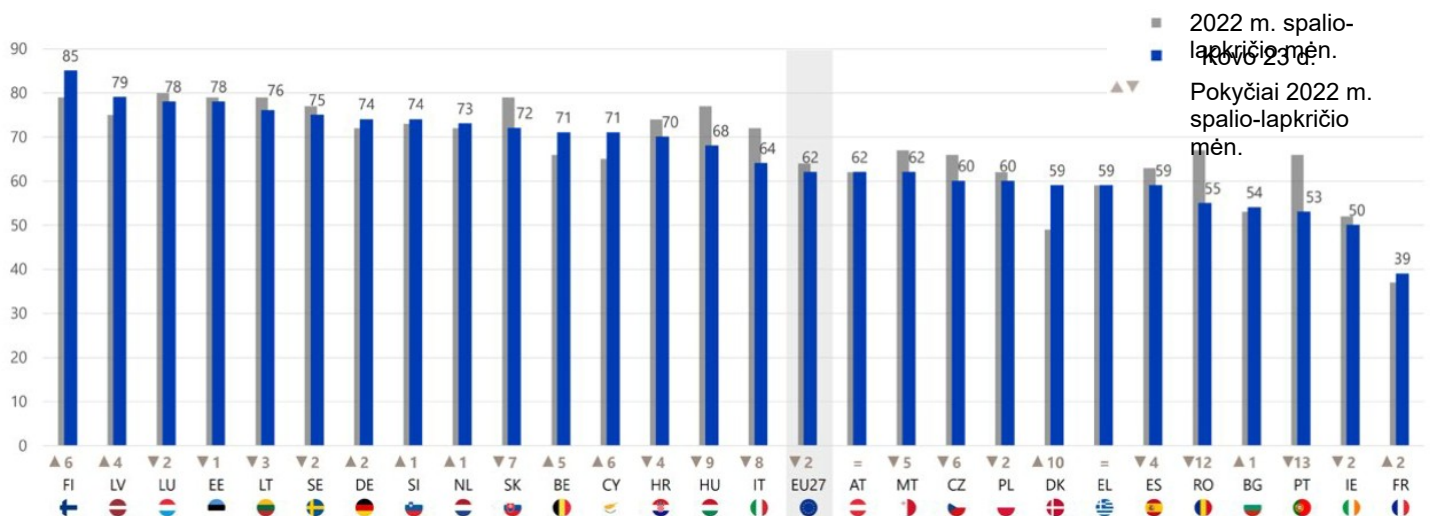

QA1 Ar neseniai spaudoje, internete ar televizijoje skaitėte ar per radiją girdėjote ką nors apie Europos Parlamentą? (ES 27) (%)

Bent trys ketvirtadaliai respondentų šešiose šalyse neseniai perskaitė, matė ar girdėjo apie Europos Parlamentą internete, televizijoje ar radijuje: Suomija (85 proc.), Latvija (79 proc.), Estija, Liuksemburgas (po 78 proc.), Lietuva (76 proc.) ir Švedija (75 proc.). Šį atsakymą pateikė 39 proc. Prancūzijoje, 50 proc. Airijoje ir 53 proc. Portugalijoje.

QA1 Ar neseniai spaudoje, internete ar televizijoje skaitėte ar per radiją girdėjote ką nors apie Europos Parlamentą? (% – taip)

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., dešimtyje šalių respondentų, kurie ką nors apie Europos Parlamentą perskaitė, matė ar girdėjo, dalis sumažėjo. Didžiausias nuosmukis pastebimas Portugalijoje (53 %, -13 p. p.), Rumunijoje (55 %, -12 p. p.) ir Vengrijoje (68 %, -9 p. p.). Be to, ši respondentų dalis padidėjo penkiose šalyse: Danija (59 %, +10 pp), Suomija (85 %, +6 pp), Kipras (71 %, +6 pp), Belgija (71 %, +5 pp) ir Latvija (79 %, +4 p. p.). Likusiose 12 šalių šis skaičius išliko stabilus arba nepakitęs.

Vyrai dažniau nei moterys sako, kad neseniai perskaitė, matė ar girdėjo apie Europos Parlamentą internete, televizijoje ar radijuje (66 proc., palyginti su 57 proc.). Be to, ši dalis didėja su amžiumi: du trečdaliai 55 metų ir vyresnių asmenų (66 proc.) teigia neseniai skaitę, matę ar girdėję apie Europos Parlamentą, palyginti su mažiau nei puse 15–24 m. amžiaus asmenų (49 proc.).

Kuo ilgiau respondentai mokėsi visą darbo dieną, tuo labiau tikėtina, kad jie ką nors skaitė, matė ar girdėjo apie Europos Parlamentą. Tai pasakytina apie 69 proc. 20 m. ar vyresnių išsilavinimą

baigusių asmenų, palyginti su 55 proc. 15 m. ar jaunesnių asmenų. Labiausiai tikėtina, kad vadovai (72 proc.) teigiamai atsakys į šį klausimą, ypač palyginti su bedarbiais (45 proc.) ir namų ūkio asmenimis (46 proc.). Daugiau respondentų, kurie ką nors apie Europos Parlamentą perskaitė, matė ar girdėjo, taip pat yra tarp tų, kurie niekada arba retai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (66 proc., palyginti su 49 proc. dažniausiai sunkumų patiriančių respondentų).

Teigiamo ES įvaizdžio turintys respondentai dažniau nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, teigia, kad neseniai kažką apie Europos Parlamentą perskaitė, matė ar girdėjo (69 proc., palyginti su 61 proc.), ir panašus atotrūkis gali būti tarp tų, kurie turi teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, ir tų, kurie turi neigiamą įvaizdį (73 proc., palyginti su 60 proc.).

Galiausiai, didesnė dalis tų, kurie neseniai ką nors apie Europos Parlamentą perskaitė, matė ar girdėjo, yra tarp tų, kurie mano, kad jų balsas svarbus ES (70 proc., palyginti su 56 proc. tų, kurie mano, kad jų balsas neįskaičiuojamas), ir tų, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose (71 proc., palyginti su 48 proc. tų, kurie nebalsavo).

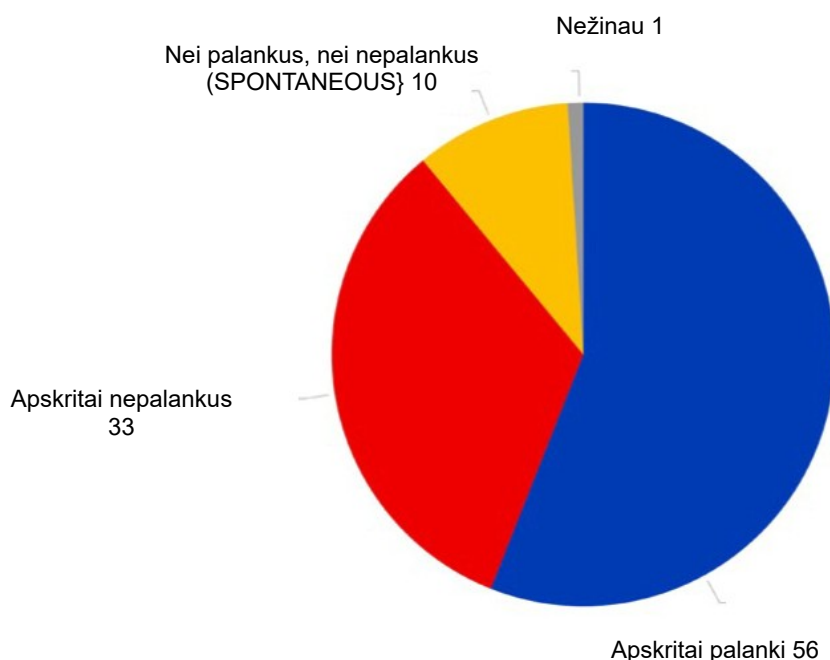
QA1 Ar neseniai spaudoje, internete ar televizijoje skaitėte ar per radiją girdėjote ką nors apie Europos Parlamentą? (PROC. – ES)

ES 27	62	38	0
Lytis			
Vyras	66	33	1
Moteris	57	43	0
Amžius			
15–24	49	51	0
25–39	58	42	0
40–54	63	36	1
55+	66	33	1
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	55	44	1
16–19	61	39	0
20+	69	31	0
Vis dar studijuoja	53	47	0
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	67	32	1
Vadovai	72	28	0
Kitos baltos apykaklės	65	35	0
Darbininkai	57	43	0
Namudiniai asmenys	46	54	0
Bedarbis	45	55	0
Išėjęs į pensiją	67	32	1
Studentai	53	47	0
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	49	50	1
Laikas nuo laiko	56	44	0
Beveik niekada/niekada	66	34	0
ES įvaizdis			
Teigiamas	69	31	0
Neutralus	54	46	0
Neigiamas	61	39	0
Mano balsas svarbus ES			
Sutinku	70	30	0
Nesutinku	56	44	0
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus			
Taip	71	29	0
Ne	48	51	1
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	73	27	0
Neutralus	53	46	1
Neigiamas	60	39	1

Žiniasklaidos paliekamas įspūdis apie Europos Parlamentą

Respondentų, kurie teigė, kad neseniai ką nors perskaitė, matė ar girdėjo, taip pat buvo klausiama, ar dėl to jiems susidarė apskritai palankus ar nepalankus Europos Parlamento įspūdis. Dauguma (56 proc.) teigia, kad jiems iš esmės susidarė palankus įspūdis, o trečdalis (33 proc.) spontaniškai teigia, kad įspūdis buvo neigiamas, o vienas iš dešimties teigia, kad tai nebuvo nei palankus, nei neigiamas.

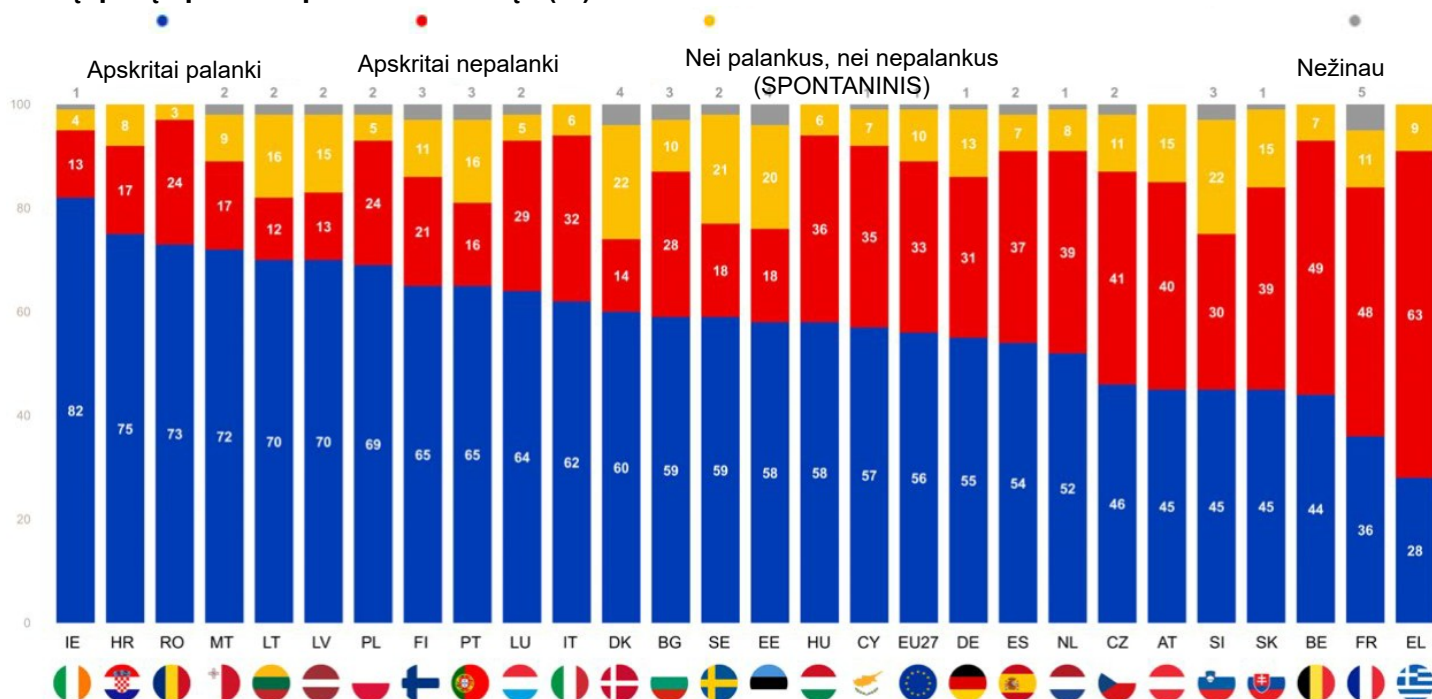
QA1b Ar tai, ką perskaitėte, matėte ar girdėjote, sukėlė jums apskritai palankų ar nepalankų įspūdį apie Europos Parlamentą? (ES 27) (%)

Pastebimi reikšmingi pokyčiai, nes šis klausimas paskutinį kartą buvo užduotas 2015 m. rugsėjo mėn. Visų pirma, asmenų, kurie kalba tai, ką skaito, matė ar girdėjo, dalis sudarė jiems palankų įspūdį, padidėjo 26 procentiniais punktais – padidėjimas, kurį beveik visiškai lėmė mažėjanti dalis, teigianti, kad jiems liko įspūdis, nebuvo nei teigiamas, nei neigiamas (-23 p. p.)²¹. Priešingai, dalis tų, kurie sako naujienas, kurias jie suvartojo, paliko jiems neigiamą įspūdį, išliko stabilus (-2 pp).

²¹ Pažymėtina, kad 2015 m. rugsėjį mes buvome migrantų krizės įkarštyje, ir dauguma apklaustųjų turėjo omenyje Aylano mirtį, kuris buvo rastas nuskendęs Turkijos pakrantėje. Šis kontekstas neabejotinai vaidina svarbų vaidmenį didelėje evoliucijoje, palyginti su ankstesne banga. Be to, reikėtų paminėti, kad spontaniški kodai buvo labiau matomi apklaustiesiems: todėl per šį laikotarpį šiuos spontaninius kodus minėjo daugiau respondentų.

QA1B Ar tai, ką perskaitėte, matėte ar girdėjote, davė jums apskritai palankų ar nepalankų įspūdį apie Europos Parlamentą? (%)

Respondentų, kurie teigia, kad jų gauta informacija sudarė jiems iš esmės palankų įspūdį apie Europos Parlamentą, dalis labai skiriasi. Daugiausia teigiamų atsakymų gauta Airijoje (82 proc.), Kroatijoje (75 proc.) ir Rumunijoje (73 proc.). Palyginti su 28 proc. Graikijoje, 36 proc. Prancūzijoje ir 44 proc. Belgijoje, kurie teigia, kad jiems susidarė palankus įspūdis.

Atsižvelgiant į didelius teigiamus pokyčius ES lygmeniu nuo 2015 m. rugsėjo mėn., respondentų, kurie iš esmės paliko teigiamą įspūdį apie Europos Parlamentą, dalis padidėjo visose šalyse, o 12 šalių šis padidėjimas siekia bent 30 procentinių punktų. Tai ypač pasakytina apie Latviją (70 %, + 53 pp), Maltą (72 %, + 42 p. p.) ir Airiją (82 %, + 37 p. p.).

Jaunesni ir labiau išsilavinę respondentai dažniau teigia, kad žinios, kurias jie vartojo apie Europos Parlamentą, paliko jiems palankų įspūdį. Teigiamas atsakymas visų pirma pateiktas 64 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų (palyginti su 53 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų) ir 58 proc. dieninį išsilavinimą baigusiu 20 metų ir vyresnių asmenų (palyginti su 48 proc. 15 m. ar jaunesnių asmenų).

Labiausiai tikėtina, kad baltųjų apykaklės darbuotojų (61 proc.) ir vadovų (60 proc.) įspūdis buvo palankus, ypač palyginti su bedarbiais (48 proc.) ir namų ūkio asmenimis (49 proc.). Panašiai tie, kurie niekada arba retai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, dažniau pateikia šį atsakymą, palyginti su tais, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais (57 proc., palyginti su 43 proc.).

Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, yra daug labiau linkę pasakyti tai, ką neseniai perskaitė, matė ar girdėjo, sudarė jiems teigiamą įspūdį apie Europos Parlamentą (77 proc., palyginti su 12 proc. tų, kurie turi neigiamą įvaizdį). Tai pasakytina ir apie tuos, kurie pritaria savo balsui ES (69 proc., palyginti su 40 proc. nesutinkančių), tuos, kurie patenkinti demokratija ES (72 proc., palyginti su 33 proc. nepatenkintų asmenų), ir tuos, kurie balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus (59 proc., palyginti su 47 proc. tų, kurie nebalsavo).

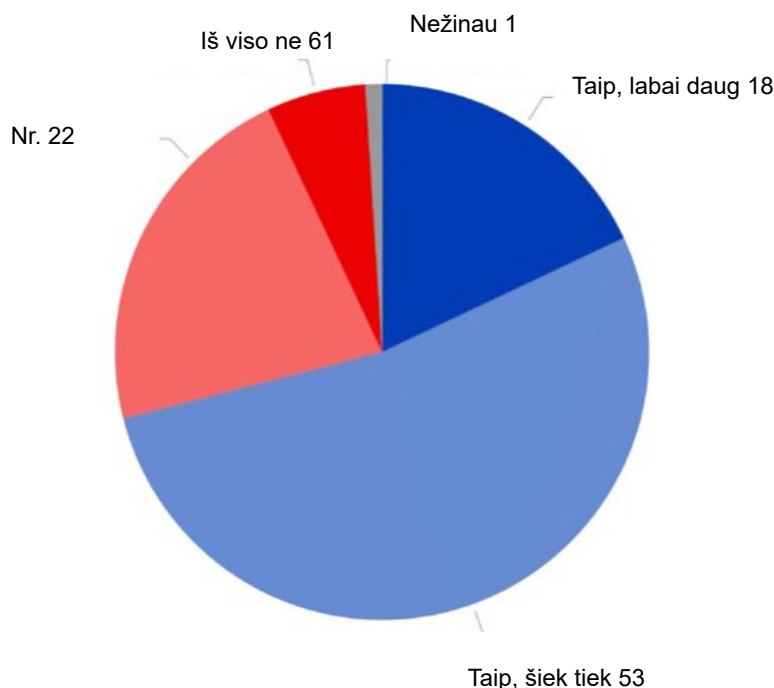
QA1b Ar tai, ką perskaitėte, matėte ar girdėjote, sukėlė jums apskritai palankų ar nepalankų įspūdį apie Europos Parlamentą? (PROC. – ES)

	Apskritai palanki	Apskritai nepalanki	Nei palankus, nei nepalankus (SPONTANEOUS)	Nežinau
ES 27	56	33	10	1
Lytis				
Vyras	55	34	10	1
Moteris	56	32	10	2
Amžius				
15–24	64	26	8	2
25–39	58	31	10	1
40–54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Išsilavinimas (pabaiga)				
–15	48	39	11	2
16–19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Vis dar studijuoja	61	27	10	2
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	54	34	10	2
Vadovai	60	30	9	1
Kitos baltos apykaklės	61	29	9	1
Darbininkai	55	35	9	1
Namudiniai asmenys	49	36	12	3
Bedarbis	48	42	9	1
Išėjęs į pensiją	52	35	11	2
Studentai	61	27	10	2
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	43	46	9	2
Laikas nuo laiko	54	38	7	1
Beveik niekada/niekada	57	30	11	2
ES įvaizdis				
Teigiamas	77	14	8	1
Neutralus	44	39	15	2
Neigiamas	12	83	4	1
Mano balsas svarbus ES				
Sutinku	69	21	9	1
Nesutinku	40	49	10	1
Pasitenkinimas demokratija ES				
Patenkintas	72	18	9	1
Nepatenkintas	33	56	10	1
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus				
Taip	59	30	10	1
Nepatenkintas	47	41	10	2

Suvokiamas ES poveikis kasdieniam piliečių gyvenimui

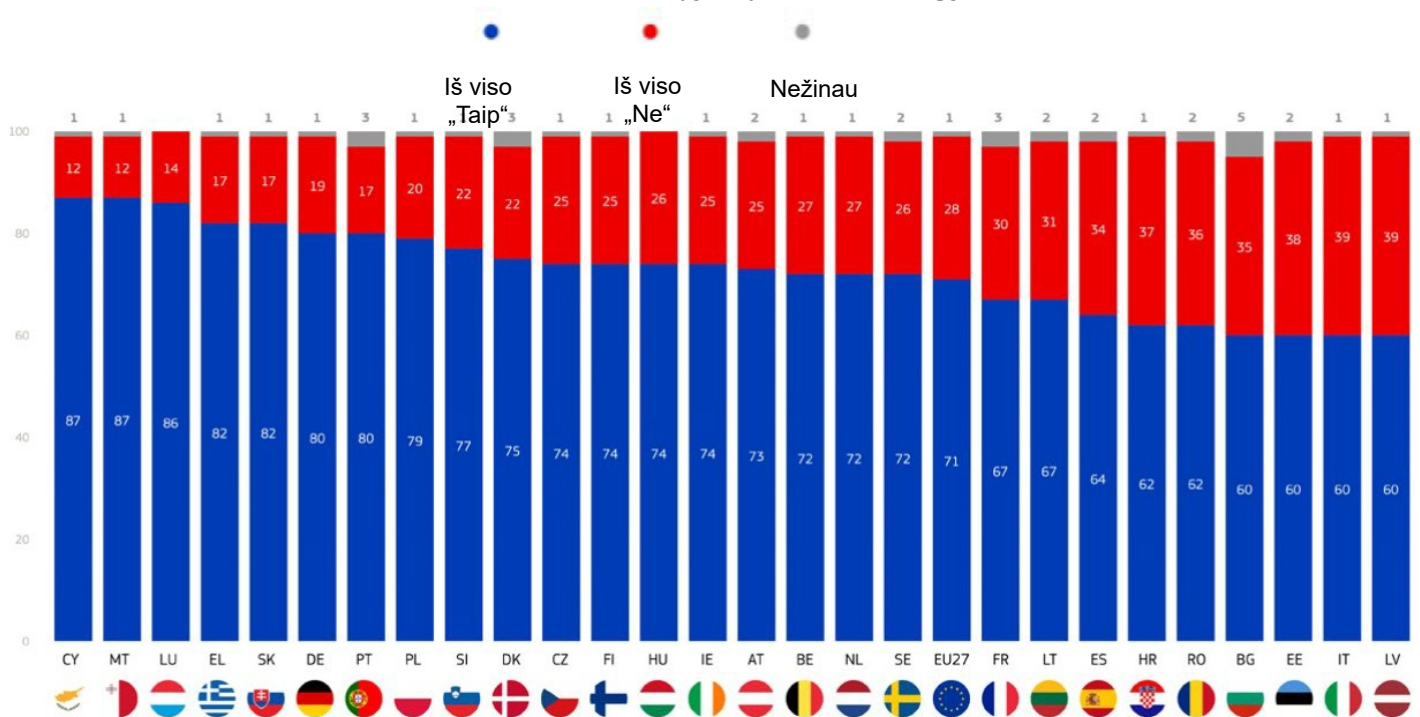
Didžioji dauguma mano, kad ES veiksmai daro poveikį jų kasdieniam gyvenimui. Maždaug septyni iš dešimties (71 proc.) pritaria šiai nuomonei, įskaitant beveik penktadalį (18 proc.), kuriems ES veiksmai „labai“ daro poveikį. Tačiau beveik trys iš dešimties (28 proc.) mano, kad taip nėra, o 6 proc. teigė, kad ES „visiškai neturi poveikio jų kasdieniam gyvenimui“.

Ar manote, kad ES veiksmai daro poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui? (ES 27) (%)

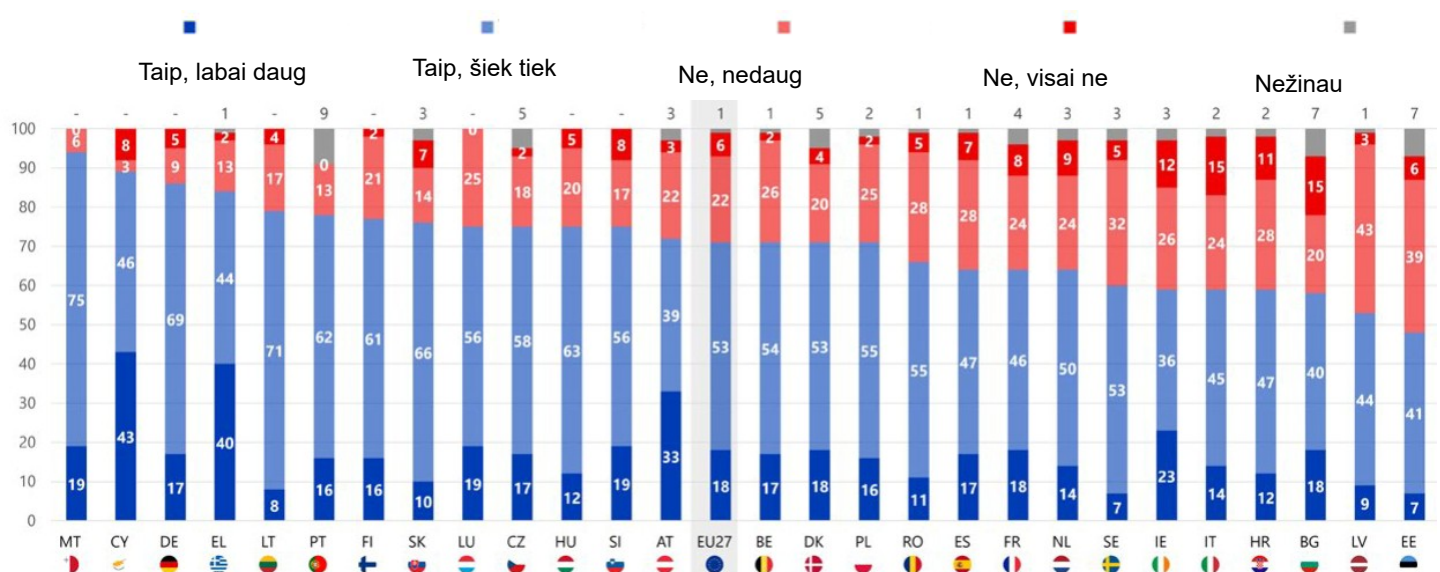
Dauguma visų šalių mano, kad ES veiksmai daro poveikį jų kasdieniam gyvenimui: nuo 87 proc. Kipre ir Maltoje ir 86 proc. Liuksemburge iki 60 proc. Bulgarijoje, Estijoje, Italijoje ir Latvijoje. Italija, Latvija (po 39 proc.) ir Estija (38 proc.) taip pat yra tos šalys, kuriose ES neturi poveikio jų gyvenimui.

Ar manote, kad ES veiksmai daro poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui? (%)

Dėmesys rezultatams tarp jauniausių respondentų rodo, kad 15–24 m. ir plačiosios visuomenės požiūris į šį klausimą iš esmės nesiskiria. Septyni iš dešimties 15–24 metų amžiaus žmonių mano, kad ES veiksmai daro poveikį jų kasdieniam gyvenimui (palyginti su vidutiniškai 71 proc.), o 17 proc. (palyginti su 18 proc.) teigia, kad šie veiksmai „labai“ daro poveikį. Ir atvirkščiai, 28 proc. (taip pat kaip ir ES vidurkis) mano, kad ES nedaro poveikio jų kasdieniam gyvenimui.

Ar manote, kad ES veiksmai daro poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui? (% – 15–24 m.)

Centrinės amžiaus grupės respondentai (t. y. 25–54 m.) dažniau nei jaunesni ar vyresnio amžiaus respondentai sutinka, kad ES veiksmai daro poveikį jų kasdieniam gyvenimui (74 proc., palyginti su

68 proc. vyresnių nei 55 metų asmenų ir 70 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų). Be to, tie, kurie turi aukštesnį išsilavinimą, taip pat labiau linkę teigti, kad ES veiksmai daro poveikį. Visų pirma, į šį klausimą teigiamai atsako daugiau kaip trys ketvirtadaliai (77 proc.) iš 20 m. ir vyresnių dieninį išsilavinimą baigusių asmenų, palyginti su mažiau nei šešiais iš dešimties (58 proc.) iš 15 metų ir jaunesnių.

Labiausiai tikėtina, kad vadovai (82 proc.) mano, kad ES veiksmai daro poveikį, ypač palyginti su namų ūkio asmenimis (65 proc.), o tie, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, yra šiek tiek labiau linkę nei tie, kuriems sunkiau pateikti šį atsakymą (73 proc., palyginti su 68 proc.).

Galiausiai respondentai, turintys teigiamą ES įvaizdį, dažniau teigia, kad ES veiksmai daro poveikį jų kasdieniam gyvenimui (79 proc., palyginti su 69 proc. tų, kurie turi neigiamą įvaizdį). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie seka Europos politiką (81 proc., o 58 proc. – ne) ir tuos, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose (76 proc., palyginti su 63 proc. tų, kurie nebalsavo).

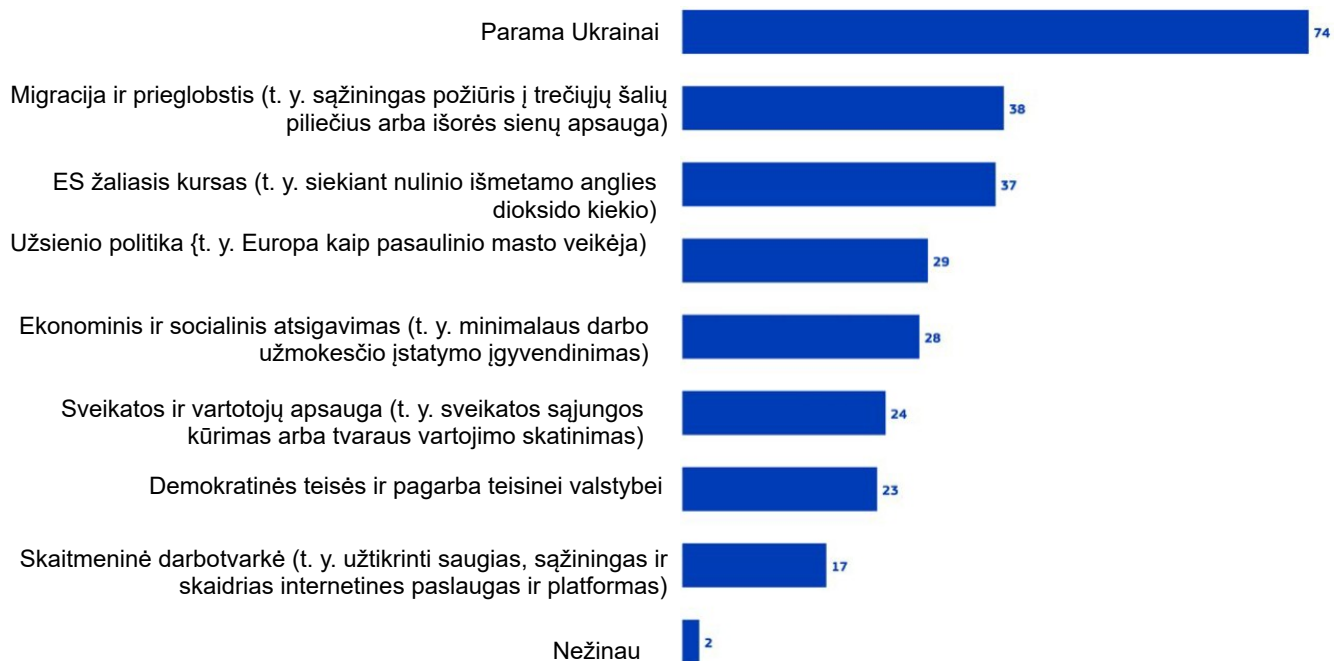
Ar manote, kad ES veiksmai daro poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui? (PROC. – ES 27)

	Iš viso „Taip“	Iš viso „Ne“
ES 27	71	28
Lytis		
Vyras	73	26
Moteris	69	29
Amžius		
15–24	70	28
25–39	74	25
40–54	74	25
55+	68	30
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	58	39
16–19	70	29
20+	77	22
Vis dar studijuoja	72	26
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	77	22
Vadovai	82	18
Kitos baltos apykaklės	76	23
Darbininkai	68	31
Namudiniai asmenys	65	33
Bedarbis	66	32
Išėjęs į pensiją	66	31
Studentai	72	26
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	68	29
Laikas nuo laiko	68	30
Beveik niekada/niekada	73	26
ES įvaizdis		
Teigiamas	79	20
Neutralus	63	35
Neigiamas	69	30
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus		
Taip	76	23
Ne	63	35
Sekite Europos politiką		
Sekite	81	19
Nesekite	58	39

Informuotumas apie Europos Parlamento veiksmus konkrečiose politikos srityse

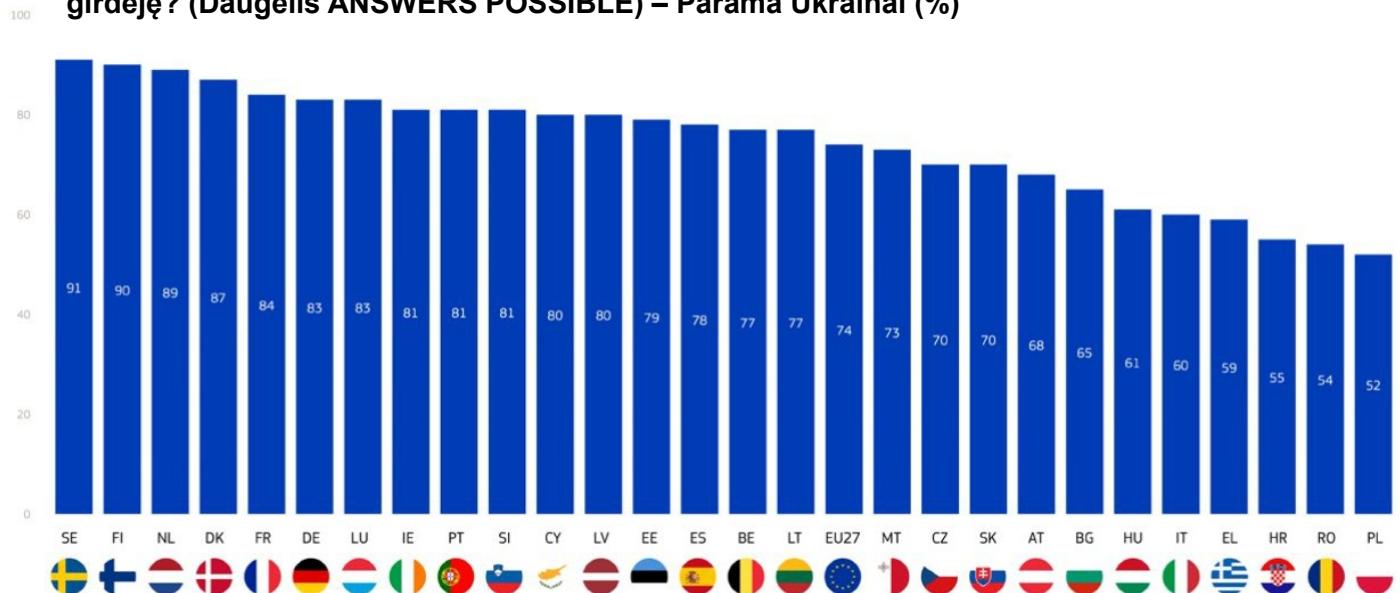
Svarstant temas, kurias ES, visų pirma Europos Parlamentas, ėmėsi veiksmų per pastaruosius ketverius metus, parama Ukrainai (74 proc.) yra ta, apie kurią ES piliečiai yra labiausiai perskaitę, matę ar girdėję. Toliau pateikiamos temos, susijusios su migracija ir prieglobsčiu (38 proc.), ir su ES žaliuoju kursu (37 proc.). Užsienio politika (29 proc.) ir ekonominis bei socialinis atsigavimas (28 proc.) minimi beveik trims iš dešimties, o mažiau nei ketvirtadalis primena apie sveikatą ir vartotojų apsaugą (24 proc.), demokratines teises ir pagarbą teisinei valstybei (23 proc.) ir skaitmeninę darbotvarkę (17 proc.).

Per pastaruosius ketverius metus Europos Sąjunga ir visų pirma Europos Parlamentas ėmėsi veiksmų keliose srityse. Apie kurią iš šių temų, jei tokių yra, esate skaitę, matę ar girdėję? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

Visose valstybėse narėse parama Ukrainai yra svarbiausia temų, kurias respondentai perskaitė, matė arba girdėjo apie ES, ypač Europos Parlamentą, per pastaruosius ketverius metus, sąrašė. Ši tema minima 91 proc. Švedijoje, 90 proc. Suomijoje ir 89 proc. Nyderlanduose, 52 proc. Lenkijoje, 54 proc. Rumunijoje ir 55 proc. Kroatijoje. Ši tema dažniau minima Šiaurės ir Vakarų šalyse nei Rytų šalyse.

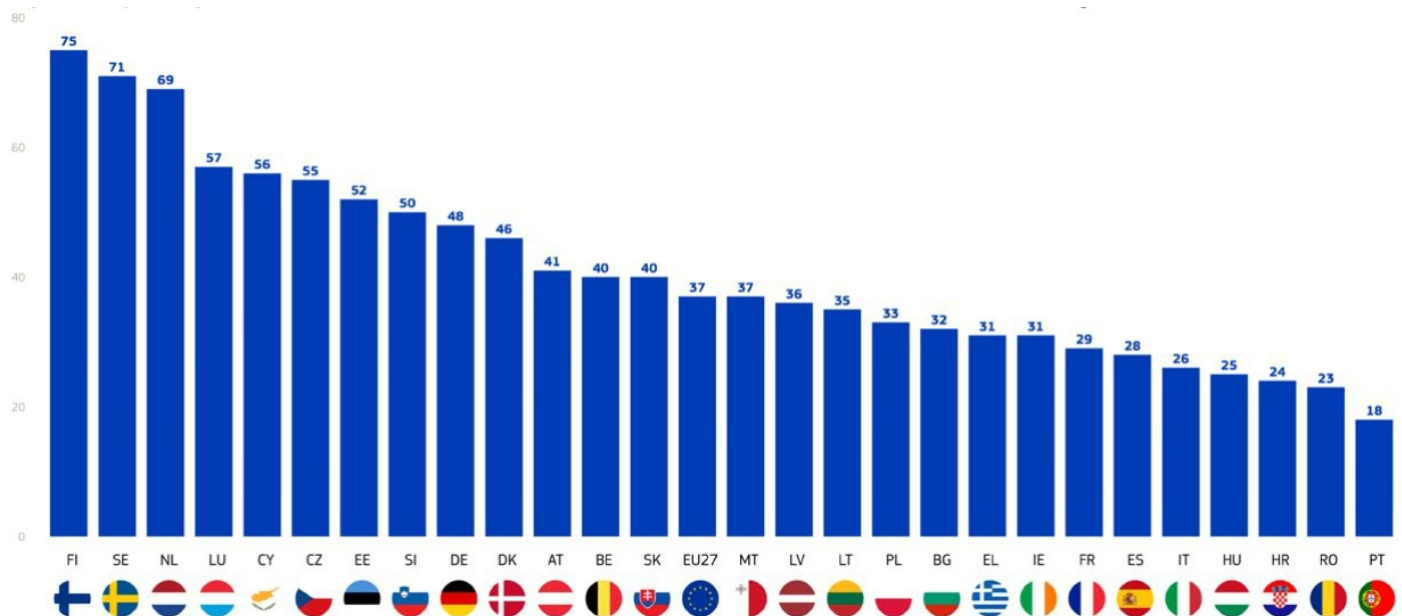
Per pastaruosius ketverius metus Europos Sąjunga ir visų pirma Europos Parlamentas ėmėsi veiksmų keliose srityse. Apie kurią iš šių temų, jei tokių yra, esate skaitę, matę ar girdėję? (Daugelis ANSWERS POSSIBLE) – Parama Ukrainai (%)

24 šalyse klausimai, susiję su migracija ir prieglobsčiu, yra tarp trijų svarbiausių temų, apie kurias respondentai dažniausiai skaito, matė ar girdėjo. Šias temas mini daugiau kaip du trečdaliai Nyderlandų (77 proc.), Švedijos (71 proc.) ir Suomijos (68 proc.), o mažiau nei ketvirtadalis – Kroatijoje (17 proc.), Lenkijoje (19 proc.) ir Portugalijoje (22 proc.).

ES žaliasis kursas yra viena iš trijų aukščiausių temų 20-yje šalių, o respondentai Suomijoje (75 proc.), Švedijoje (71 proc.) ir Nyderlanduose (69 proc.) vėl labiausiai tai paminės. Kita vertus, respondentai Portugalijoje (18 proc.), Rumunijoje (23 proc.) ir Kroatijoje (24 proc.) mažiausiai yra skaitę, matę ar girdėję apie ES žaliajį kursą.

Per pastaruosius ketverius metus Europos Sąjunga ir visų pirma Europos Parlamentas ėmėsi veiksmų keliose srityse. Apie kurią iš šių temų, jei tokių yra, esate skaitę, matę ar girdėję? ES žaliasis kursas (t. y. siekiant nulinio išmetamo anglies dioksido kiekio) (%)

Švedija (60 proc.), Suomija (54 proc.), Danija ir Nyderlandai (po 48 proc.) taip pat yra labiausiai linkę skaityti, matyti ar išgirsti užsienio politikos klausimus. Tai skiriasi nuo mažiau nei penktadalio, kurie mini šias temas Portugalijoje (12 proc.), Kroatijoje, Lenkijoje (po 18 proc.) ir Rumunijoje (19 proc.).

Kipras (59 proc.) yra šalis, kurioje daugiausia respondentų teigia skaitę, matę ar girdėję su ekonominiu ir socialiniu atsigavimu susijusias temas, taip pat Švedijoje (44 proc.) ir Nyderlanduose (43 proc.). Ir atvirkščiai, du iš dešimties ar mažiau mini šias temas Portugalijoje (17 proc.), Čekijoje (18 proc.), Bulgarijoje, Estijoje ir Lenkijoje (visose 20 proc.).

Kipras (54 proc.) vėl išsiskiria ypač didele dalimi sveikatos ir vartotojų apsaugos, po jo seka Slovėnija (38 proc.) ir Suomija (35 proc.). Daug respondentų teigia, kad Suomijoje (50 proc.), Švedijoje (47 proc.) ir Kipre (42 proc.) jie skaitė, matė arba girdėjo temas, susijusias su demokratinėmis teisėmis ir pagarba teisinei valstybei. Švedija (37 proc.) taip pat yra šalis, kurioje labiausiai minima skaitmeninė darbotvarkė, taip pat Danija (35 proc.) ir Kipras (33 proc.).

Per pastaruosius ketverius metus Europos Sąjunga ir visų pirma Europos Parlamentas ėmėsi veiksmų keliose srityse. Apie kurią iš šių temų, jei tokių yra, esate skaitę, matę ar girdėję? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (%)

	Demokratinės teisės ir pagarba teisinei valstybei	Ekonominis ir socialinis atsigavimas (t. y. minimalaus darbo užmokesčio įstatymo įgyvendinimas)	ES žaliasis kursas (t. y. siekiant nulinio išmetamo anglies dioksido kiekio)	Skaitmeninė darbotvarkė (t. y. užtikrinti saugias, sąžiningas ir skaidrias internetines paslaugas ir platformas)	Užsienio politika (t. y. Europa kaip pasaulinio masto veikėja)	Migracija ir prieglobstis (t. y. sąžiningas požiūris į trečiųjų šalių piliečius arba išorės sienų apsauga)	Sveikatos ir vartotojų apsauga (t. y. sveikatos sąjungos kūrimas arba tvaraus vartojimo skatinimas)	Parama Ukrainai	Kita (SPONTANEOUS)	Nėra (SPONTANEOUS)	Nežinau
ES 27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
BŪTI	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
CZ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
EE	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IE	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
EL	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ES	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
FR	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
HR	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
IT	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
LIU	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
NL	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
AT	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
PL	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
PT	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
RO	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
SI	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
SK	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
FI	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
SE	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Atidžiau panagrinėjus respondentų socialinius ir demografinius ypatumus, matyti, kad ES, visų pirma Europos Parlamentas, per pastaruosius ketverius metus ėmėsi veiksmų, kad vyrai dažniau nei moterys sakytų, kad apie migraciją ir prieglobstį (41 proc. ir 36 proc.), užsienio politiką (33 proc., palyginti su 25 proc.), demokratines teises ir pagarbą teisinei valstybei (26 proc., palyginti su 20 proc.) ir skaitmeninę darbotvarkę (20 proc., palyginti su 15 proc.) yra skaitę, matė ar girdėję.

55 metų ir vyresni respondentai dažniau mini migraciją ir prieglobstį (41 proc., palyginti su 34 proc. 15–24 m.), užsienio politiką (31 proc., palyginti su 24 proc.), sveikatos ir vartotojų apsaugą (26 proc., palyginti su 21 proc.), demokratines teises ir pagarbą teisinei valstybei (25 proc., palyginti su 19 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad jaunimas žino apie veiksmus, susijusius su ES žaliuoju kursu (33 proc., palyginti su 37–38 proc. vyresnio amžiaus respondentų), ir apie ekonominį ir socialinį atsigavimą (22 proc., palyginti su 29–30 proc.).

Vadovai yra labiausiai linkę pasakyti, kad jie gavo informacijos apie kiekvieną temą. Tai ypač pasakytina apie ES žaliąjį kursą, kurį mini 51 proc. vadovų, palyginti su 25 proc. namų ūkių darbuotojų. Tie, kurie yra geresnėje finansinėje padėtyje, taip pat labiau linkę paminėti kiekvieną temą. Pavyzdžiui, 43 proc. asmenų, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, teigia, kad yra perskaitę, matę ar girdėję migracijos ir prieglobsčio klausimus, palyginti su 29 proc. tų, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais.

Reguliarūs interneto vartotojai dažniau žino apie veiksmus, kurių imamasi pagal kiekvieną iš šių temų. Pavyzdžiui, tie, kurie kasdien naudojami internetu, dažniau mini ES žaliąjį kursą nei tie, kurie juo naudojami rečiau (39 proc., palyginti su 22–25 proc.).

Tie, kurie seka Europos politiką, yra daug labiau linkę nei tie, kurie neturi informacijos kiekviena tema, nes šis atotrūkis yra ypač didelis migracijos ir prieglobsčio srityje (48 proc., palyginti su 25 proc.), ES žaliuoju kursu (47 proc., palyginti su 24 proc.) ir užsienio politika (39 proc., palyginti su 16 proc.).

Per pastaruosius ketverius metus Europos Sąjunga ir visų pirma Europos Parlamentas ėmėsi veiksmų keliose srityse. Apie kurią iš šių temų, jei tokių yra, esate skaitę, matę ar girdėję? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (PROC. – ES 27)

	Demokratinės teisės ir pagarba teisinei valstybei	Ekonominis ir socialinis atsigavimas (t. y. minimalaus darbo užmokesčio įstatymo įgyvendinimas)	ES žaliasis kursas (t. y. siekiant nulinio išmetamo anglies dioksido kiekio)	Skaitmeninė darbotvarkė (t. y. užtikrinti saugias, sąžiningas ir skaidrias internetines paslaugas ir platformas)	Užsienio politika (t. y. Europa kaip pasaulinio masto veikėja)	Migracija ir prieglobstis (t. y. sąžiningas požiūris į trečiųjų šalių piliečius arba išorės sienų apsauga)	Sveikatos ir vartotojų apsauga (t. y. sveikatos sąjungos kūrimas arba tvaraus vartojimo skatinimas)	Parama Ukrainai
ES 27	23	28	37	17	29	38	24	74
Lytis								
Vyras	26	29	39	20	33	41	25	74
Moteris	20	28	35	15	25	36	23	73
Amžius								
15–24	19	22	33	15	24	34	21	76
25–39	22	29	37	18	28	36	23	72
40–54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Išsilavinimas (pabaiga)								
–15	16	25	21	8	19	29	20	69
16–19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Vis dar studijuoja	19	22	37	17	28	36	23	76
Socialinė ir profesinė kategorija								
Savarankiškai dirbantis asmuo	27	30	40	21	31	41	23	71
Vadovai	30	31	51	26	40	49	29	80
Kitos baltos apykaklės	24	29	38	18	29	37	22	71
Darbininkai	21	29	32	15	24	34	23	70
Namudiniai asmenys	15	27	25	11	19	29	18	69
Bedarbis	16	25	32	15	24	31	22	74
Išėjęs į pensiją	25	29	36	15	30	42	25	76
Studentai	19	22	37	17	28	36	23	76
Sunkumai apmokėti sąskaitas								
Didžiąją laiko dalį	16	25	25	12	20	29	20	70
Laikas nuo laiko	18	26	28	14	22	31	22	67
Beveik niekada/niekada	27	30	42	20	33	43	25	77
Naudojimasis internetu								
Kasdienio	24	30	39	19	31	40	25	75
Dažnai/kartais	18	25	25	11	22	33	22	69
Niekada	16	20	22	7	17	27	19	66
Nėra interneto prieigos	19	18	22	9	23	25	6	66
Sekite Europos politiką								
Sekite	32	37	47	24	39	48	31	77
Nesekite	13	18	24	9	16	25	16	69

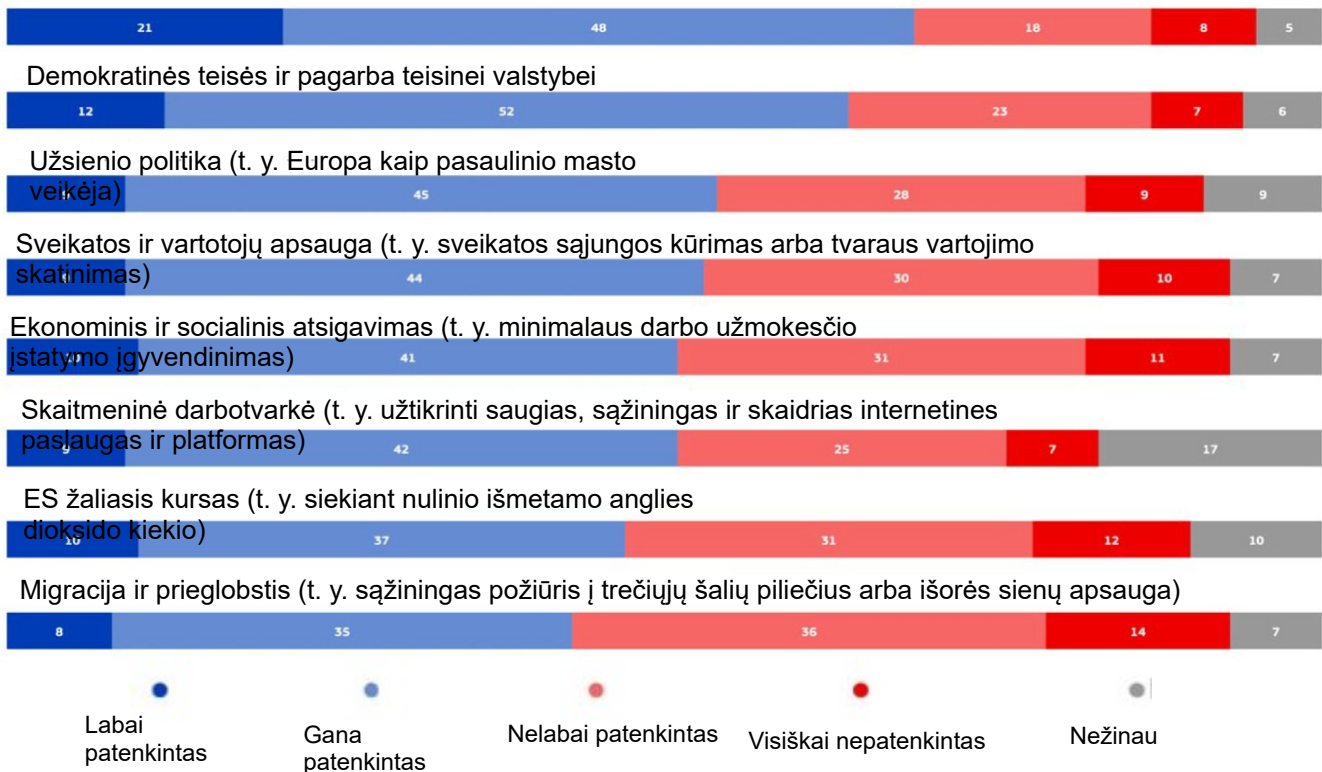
Pasitenkinimas ES veiksmis įvairiose politikos srityse

Iš pirmiau pateiktų išvadų matyti, kad parama Ukrainai yra ta tema, apie kurią per pastaruosius ketverius metus ES piliečiai, visų pirma Europos Parlamentas, labiausiai perskaitė, matė ar girdėjo apie tai. Parama Ukrainai taip pat yra sritis, kurioje didžiausias pasitenkinimo ES veiksmis lygis: beveik septyni iš dešimties (69 proc.) teigia, kad jie yra „labai“ arba „pakankamai“ patenkinti tuo, ką daro ES. Pasitenkinimo lygis taip pat aukštas dėl ES veiksmų demokratinės teisės ir teisinės valstybės principų laikymosi srityje (64 proc.), o daugiau kaip pusė jų teigia esantys patenkinti tuo, ką ES daro užsienio politikos (54 proc.), sveikatos ir vartotojų apsaugos (53 proc.), skaitmeninės darbotvarkės ir ekonominio bei socialinio atsigavimo (abiejose srityse – 51 proc.).

Mažiau nei pusė respondentų teigia esantys patenkinti ES žaliuoju kursu (47 proc.), o migracija ir prieglobstis yra vienintelė sritis, kurioje mažuma respondentų yra patenkinti ES veiksmis (43 proc. patenkinti, o 50 proc. – nepatenkinti).

Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? (ES 27) (%)

Parama Ukrainai

Šalių lygmeniu daugiausia respondentų, kurie patenkinti ES veiksmis visose srityse, yra Airijoje ir Lenkijoje. Vienintelė išimtis – parama Ukrainai, tačiau respondentai Airijoje vis dar vieni labiausiai patenkinti ES veiksmis. Tačiau Graikija ir, kiek mažesniu mastu, Bulgarija, Prancūzija, Slovakija ir Slovėnija nuolat yra tarp šalių, kuriose pasitenkinimo lygis yra žemiausias.

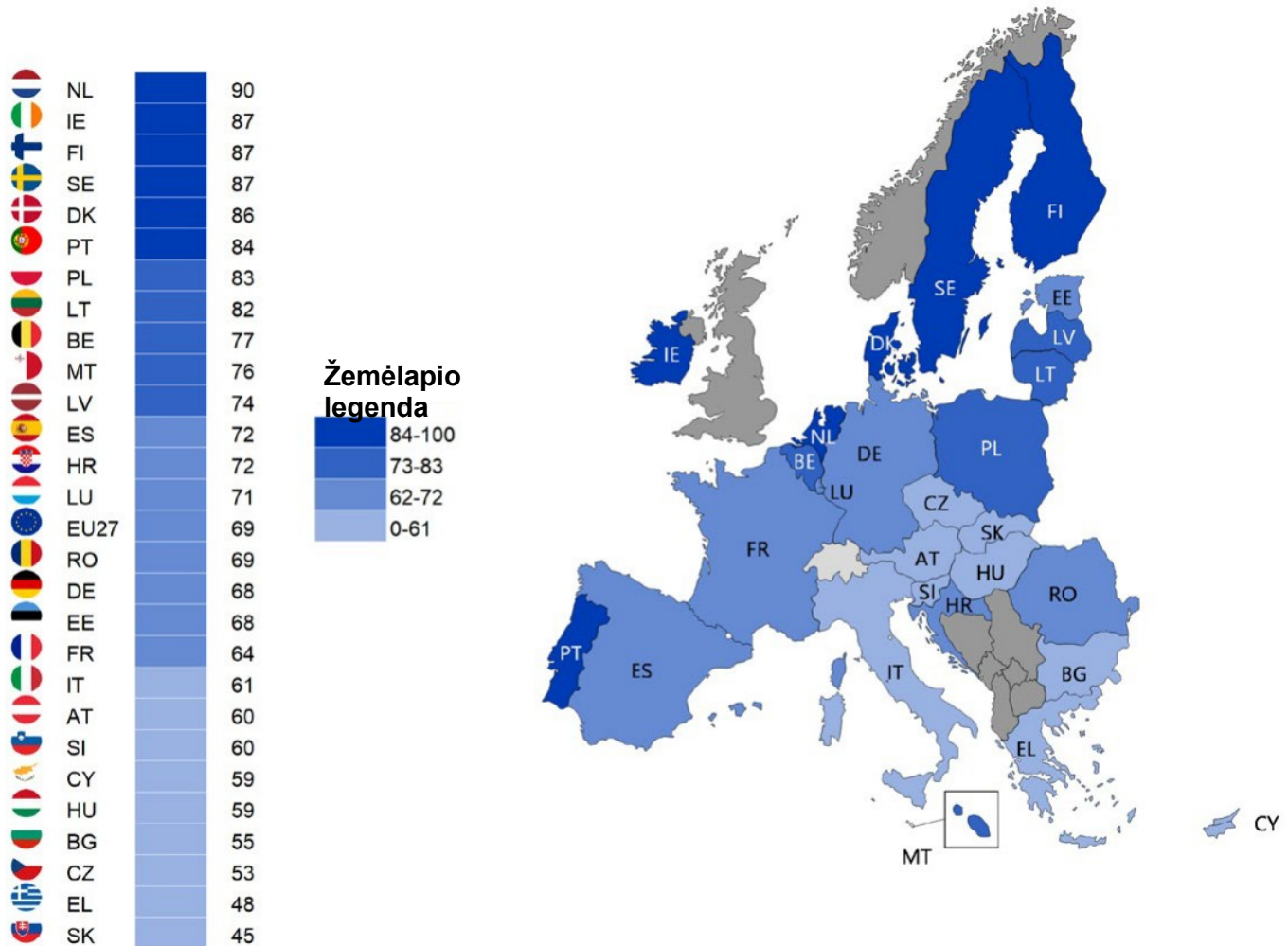
Beveik septyni iš dešimties (69 proc.) yra patenkinti tuo, ką ES daro remdama Ukrainą, įskaitant maždaug penktadalį (21 proc.), kurie teigia esantys „labai patenkinti“. Tačiau maždaug ketvirtadalis (26 proc.) yra nepatenkinti ES veiksmis šioje srityje.

Dauguma 25 šalių yra patenkinti ES parama Ukrainai, visų pirma Nyderlanduose (90 proc.), Suomijoje, Airijoje ir Švedijoje (visose 87 proc.). Slovakija (45 proc. patenkintų, o 51 proc. –

nepatenkinta) ir Graikija (48 proc., palyginti su 49 proc.) yra vienintelės šalys, kuriose dauguma nepatenkinti.

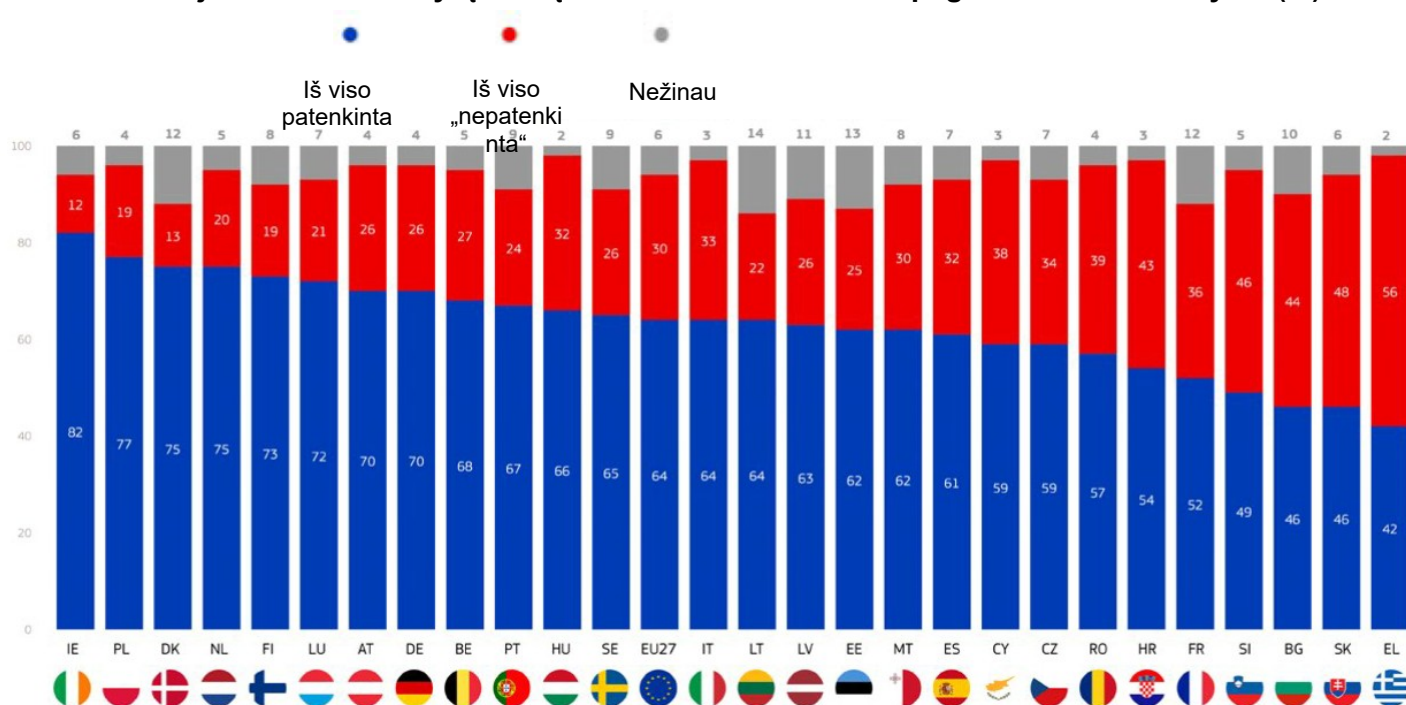
QA13.8 Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? Parama Ukrainai. Iš viso patenkinta (%)

Beveik du trečdaliai respondentų (64 proc.) yra patenkinti ES veiksmams demokratiškos teisės ir teisinės valstybės principų laikymosi srityje; šiek tiek daugiau nei vienas iš dešimties (12 proc.) teigė esantis „labai patenkinti“. Trys iš dešimties reiškia nepasitenkinimą tuo, ką ES daro šioje srityje.

25 šalyse dauguma respondentų yra patenkinti ES veiksmais demokratių teisių ir teisinės valstybės principų laikymosi srityje. Pasitenkinimo lygis ypač aukštas Airijoje (82 proc.), Lenkijoje (77 proc.), Danijoje ir Nyderlanduose (po 75 proc.). Graikija (42 proc. patenkinta, o 56 proc. – nepatenkinta) ir Slovakija (46 proc., palyginti su 48 proc.) yra vienintelės šalys, kuriose dauguma nepatenkintų, mažiau nei pusė patenkinta ir Bulgarijoje (46 proc.) ir Slovėnijoje (49 proc.).

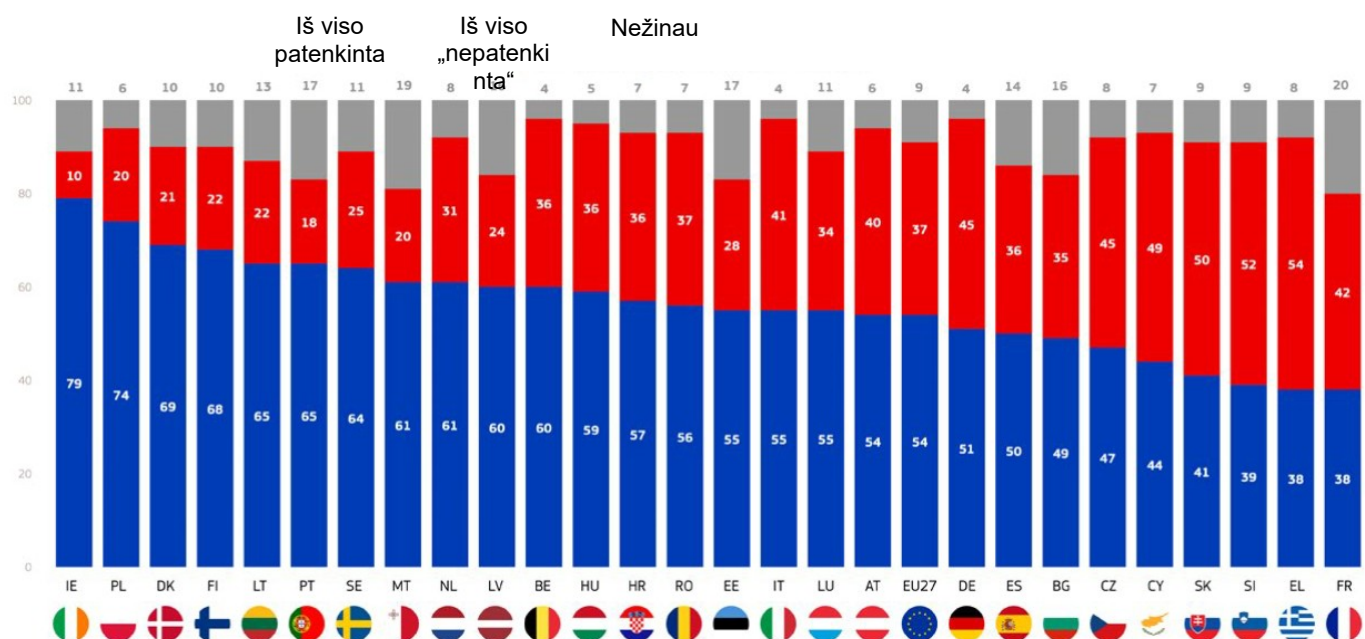
Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? Demokratinės teisės ir pagarba teisei valstybei (%)

Daugiau kaip pusė (54 proc.) yra patenkinti ES veiksmams užsienio politikos srityje, įskaitant 9 proc., kurie yra „labai patenkinti“. Daugiau nei trečdalis (37 proc.) teigia, kad jie nepatenkinti.

Dauguma respondentų išreiškė pasitenkinimą tuo, ką ES daro užsienio politikos srityje 22 šalyse: nuo 79 proc. Airijoje, 74 proc. Lenkijoje ir 69 proc. Danijoje, 38 proc. Prancūzijoje ir Graikijoje ir 39 proc. Slovėnijoje.

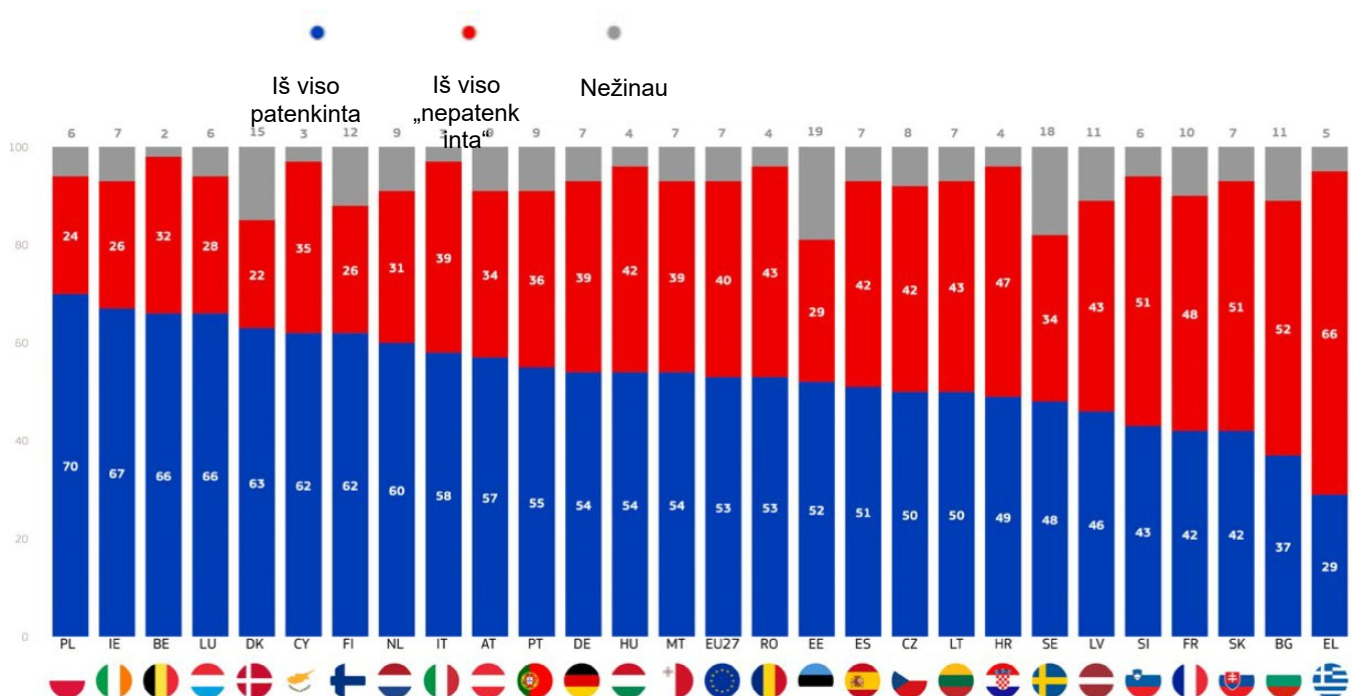
QA13.5 Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? Užsienio politika (t. y. Europa kaip pasaulinio masto veikėja) (%)

Absoliuti dauguma respondentų (53 proc.) yra patenkinti ES veiksmis sveikatos ir vartotojų apsaugos srityje, o beveik vienas iš dešimties (9 proc.) teigė esantis „labai patenkinti“. Keturi iš dešimties reiškia nepasitenkinimą, įskaitant vieną iš dešimties, kurie „visiškai nepatenkinti“.

22 šalyse dauguma yra patenkinti ES veiksmis sveikatos ir vartotojų apsaugos srityje, kuriems vadovauja Lenkija (70 proc.), Airija (67 proc.), Belgija ir Liuksemburgas (po 66 proc.). Mažiausiai pasitenkinimo ES veiksmis šioje srityje yra Graikijoje (29 proc.), Bulgarijoje (37 proc.), Prancūzijoje ir Slovakijoje (po 42 proc.).

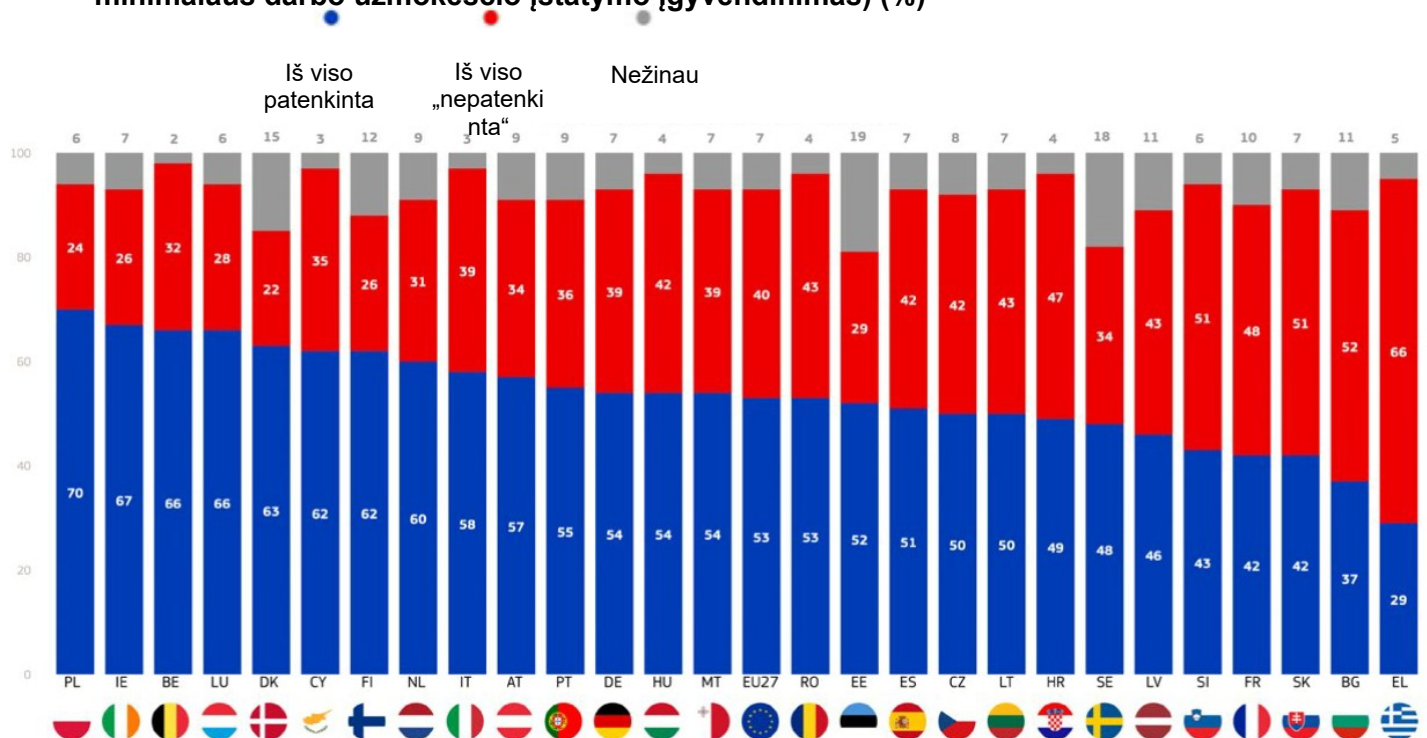
QA13.7 Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? Sveikatos ir vartotojų apsauga (t. y. sveikatos sąjungos kūrimas arba tvaraus vartojimo skatinimas) (%)

Šiek tiek daugiau nei pusė (51 proc.) yra patenkinti tuo, ką ES daro ekonominio ir socialinio atsigavimo srityje, o vienas iš dešimties teigia, kad yra „labai patenkintas“. Daugiau kaip keturi iš dešimties (42 proc.) nepatenkinti, įskaitant 11 proc., kurie „visiškai nepatenkinti“.

18 šalių dauguma respondentų yra patenkinti ES veiksmams, susijusiems su ekonominiu ir socialiniu atsigavimu. Pasitenkinimo lygis ypač aukštas Lenkijoje (75 proc.), Airijoje ir Nyderlanduose (po 71 proc.), šiek tiek daugiau nei penktadaliu Graikijoje (22 proc.), 33 proc. Prancūzijoje ir 34 proc. Bulgarijoje.

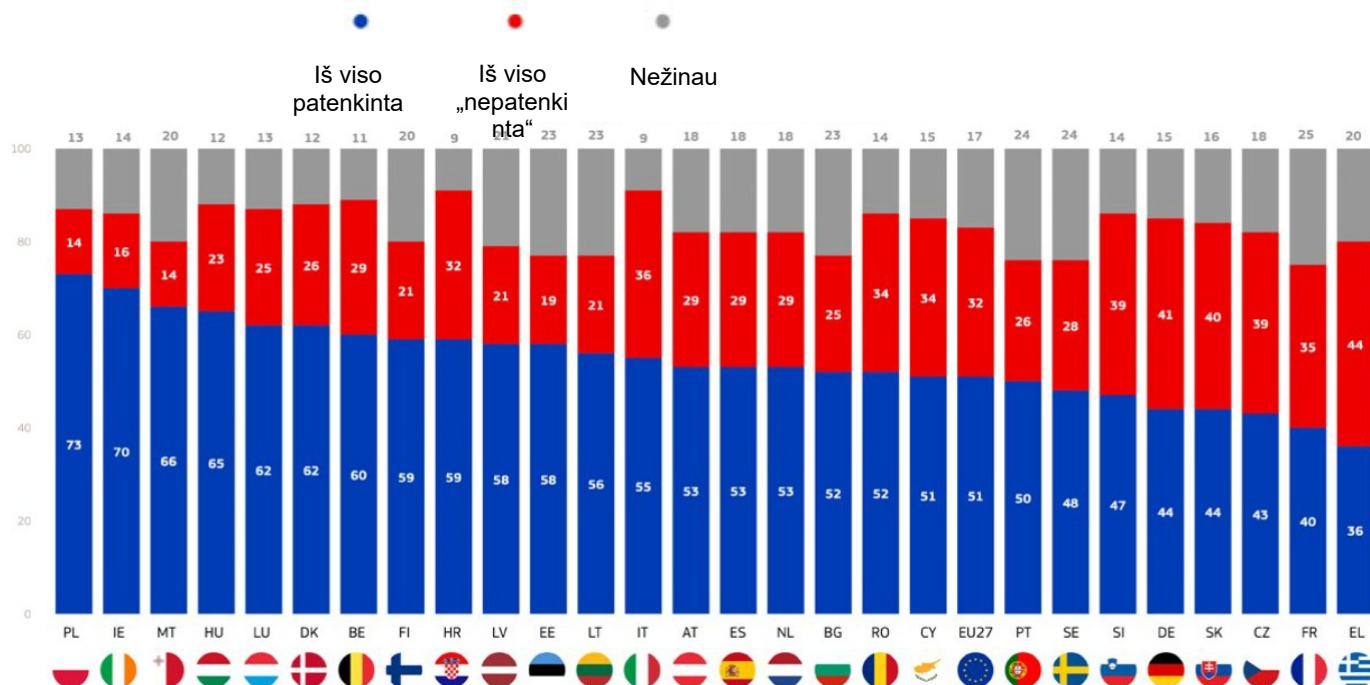
Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? Ekonominis ir socialinis atsigavimas (t. y. minimalaus darbo užmokesčio įstatymo įgyvendinimas) (%)

Dauguma respondentų (51 proc.) yra patenkinti ES veiksmis, susijusiais su skaitmenine darbotvarka, o 9 proc. teigė esantys „labai patenkinti“. Maždaug trečdalis (32 proc.) yra nepatenkinti ES veiksmis šioje srityje. Tai vienintelė sritis, kurioje daugiau nei vienas iš dešimties (17 proc.) atsakė, kad „nežinia“, ar jie patenkinti, ar ne.

Dauguma 26 šalių respondentų teigia esantys patenkinti tuo, ką ES daro skaitmeninės darbotvarkės srityje: nuo dviejų trečdalių ar daugiau Lenkijoje (73 proc.), Airijoje (70 proc.) ir Maltoje (66 proc.) iki 36 proc. Graikijoje, 40 proc. Prancūzijoje ir 43 proc. Čekijoje. Tačiau reikėtų pažymėti, kad bent vienas iš penkių teigia, kad nežino dešimtyje šalių, ypač Prancūzijoje (25 proc.), Portugalijoje ir Švedijoje (po 24 proc.).

Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? Skaitmeninė darbotvarkė (t. y. užtikrinti saugias, sąžiningas ir skaidrias internetines paslaugas ir platformas) (%)

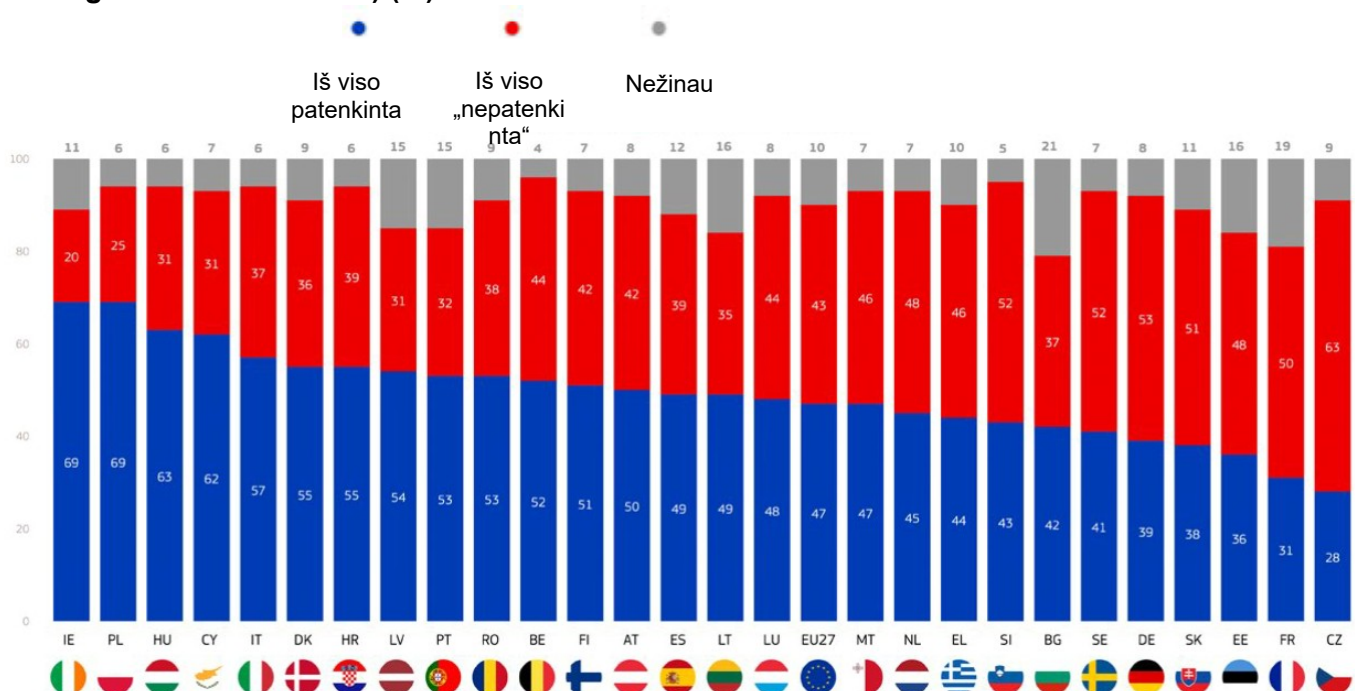

Daugiau kaip keturi iš dešimties (47 proc.) yra patenkinti ES veiksmais, susijusiais su ES žaliuoju kursu, įskaitant vieną iš dešimties, kurie teigia esantys „labai patenkinti“. Mažuma (43 proc.) teigia, kad jie nepatenkinti, o 12 proc. teigė esantys „visiškai nepatenkinti“.

Dauguma respondentų iš 18 šalių yra patenkinti ES žaliuoju kursu, o didžiausias pasitenkinimo lygis yra Airijoje, Lenkijoje (po 69 proc.) ir Vengrijoje (63 proc.). 28 proc. Čekijoje, 31 proc. Prancūzijoje ir 36 proc. Estijoje teigia esantys patenkinti tuo, ką ES daro šioje srityje.

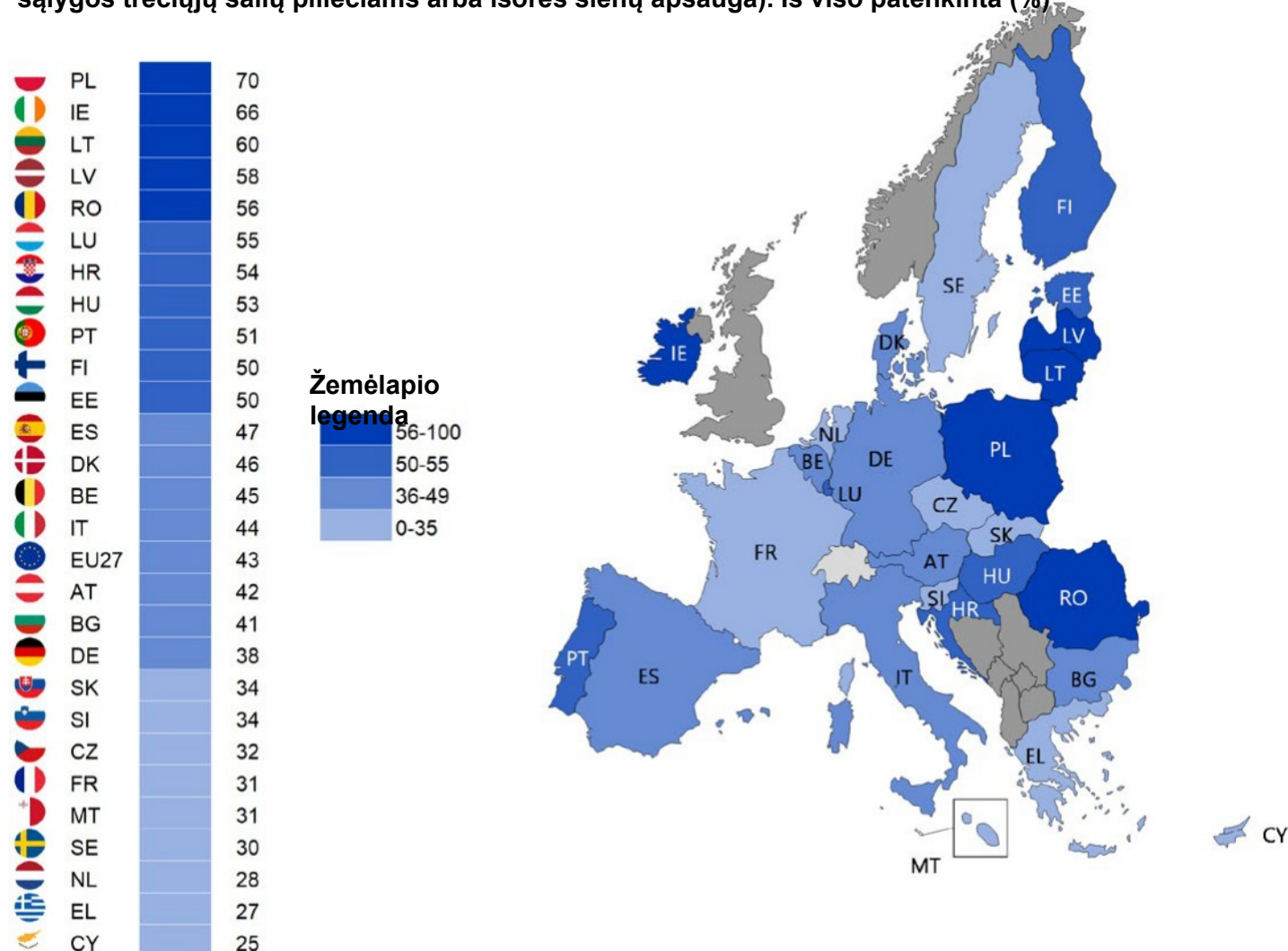
Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? ES žaliasis kursas (t. y. siekiant nulinio išmetamo anglies dioksido kiekio) (%)

Migracija ir prieglobstis yra vienintelė sritis, kurioje respondentai, kurie teigia esantys patenkinti ES veiksmis, yra mažuma (43 proc.), o mažiau nei vienas iš dešimties (8 proc.) teigia esantys „labai patenkinti“. Kita vertus, pusė respondentų nepatenkinti tuo, ką daro ES, įskaitant 14 proc., kurie „visiškai nepatenkinti“.

12 šalių dauguma yra patenkinti ES veiksmis migracijos ir prieglobsčio srityje, o Lenkija (70 proc.), Airija (66 proc.) ir Lietuva (60 proc.) yra labiausiai patenkintos. Mažiau nei trys iš dešimties yra patenkinti Kipre (25 proc.), Graikijoje (27 proc.) ir Nyderlanduose (28 proc.). Nuomonės pasidalijo Danijoje (46 proc. patenkintų, o 46 proc. – „nepatenkinta“).

QA13.6 Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? Migracija ir prieglobstis (t. y. vienodos sąlygos trečiųjų šalių piliečiams arba išorės sienų apsauga). Iš viso patenkinta (%)

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad jauniausi respondentai yra labiausiai patenkinti tuo, ką ES daro kiekvienoje apklausoje tirtoje srityje. Tai akivaizdžiausia kalbant apie skaitmeninę darbotvarkę: šeši iš dešimties 15–24 metų amžiaus asmenų yra patenkinti, palyginti su 44 proc. 55 m. ir vyresnių žmonių.

Išskyrus migracijos ir prieglobsčio klausimus, kuo aukštesnis išsilavinimo lygis, tuo labiau tikėtina, kad respondentai bus patenkinti ES veiksmis. Pavyzdžiui, dieninį išsilavinimą baigę 20 metų ir vyresni asmenys labiau linkę pasitenkinti tuo, ką ES daro skaitmeninės darbotvarkės srityje (56 proc., palyginti su 37 proc. 15 m. ar jaunesnio amžiaus mokyklą baigusių asmenų) ir demokratinių teisių bei pagarbos teisinei valstybei srityje (69 proc., palyginti su 56 proc.).

Respondentai, kurių finansinė padėtis geresnė, labiau linkę būti patenkinti ES veiksmis kiekvienoje srityje. Tai ypač pasakytina apie demokratines teises ir pagarbą teisinei valstybei: 69 proc. asmenų, kuriems niekada arba retai sunku apmokėti sąskaitas, teigia esantys patenkinti ES veiksmis, palyginti su 45 proc. tų, kurie patiria daugiausia sunkumų, taip pat dėl ekonominio ir socialinio atsigavimo (56 proc., palyginti su 32 proc.).

Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, labiau linkę nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, būti patenkinti kiekvienoje srityje, nes atotrūkis yra didžiausias kalbant apie demokratines teises ir pagarbą teisinei valstybei (82 proc., palyginti su 30 proc.). Taip pat labiau pasitenkina tie, kurie seka Europos politiką, ir tie, kurie dažniau kalba Europos politiniais klausimais. Pavyzdžiui, 59 proc. asmenų, kurie seka Europos politiką (palyginti su 41 proc. tų, kurie to nedaro), ir 61 proc. tų, kurie dažnai kalba Europos politiniais klausimais (palyginti su 41 proc. tų, kurie to niekada nedaro), yra patenkinti ES veiksmis sprendžiant ekonominio ir socialinio atsigavimo problemas.

Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjunga daugiausia dėmesio skyrė kelioms pagrindinėms politikos sritims. Ar esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? (PROC. – ES 27)

	Demokratinės teisės ir pagarba teisei valstybei	Ekonominis ir socialinis atsigavimas (t. y. minimalaus darbo užmokesčio įstatymo įgyvendinimas)	ES žaliasis kursas (t. y. siekiant nulinio išmetamo anglies dioksido kiekio)	Skaitmeninė darbovarkė (t. y. užtikrinti saugias, sąžiningas ir skaidrias internetines paslaugas ir platformas)	Užsienio politika (t. y. Europa kaip pasaulinio masto veikėja)	Migracija ir prieglobstis (t. y. sąžiningas požiūris į trečiųjų šalių piliečius arba išorės sienų apsauga)	Sveikatos ir vartotojų apsauga (t. y. sveikatos sąjungos kūrimas arba tvaraus vartojimo skatinimas)	Parama Ukrainai
ES 27	64	51	47	51	54	43	53	69
Lytis								
Vyras	64	53	48	53	54	43	55	68
Moteris	63	51	46	49	53	42	52	70
Amžius								
15–24	69	55	50	60	58	49	60	74
25–39	65	54	49	59	56	44	55	69
40–54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Išsilavinimas (pabaiga)								
–15	56	43	42	37	47	41	47	64
16–19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Vis dar studijuoja	71	57	49	59	60	49	62	76
Sunkumai apmokėti sąskaitas								
Didžiąją laiko dalį	45	32	34	36	39	30	35	54
Laikas nuo laiko	58	47	47	50	51	43	50	64
Beveik niekada/niekada	69	56	49	54	57	45	57	73
Kalbėti apie Europos politinius reikalus								
Dažnai	70	61	57	61	64	48	60	73
Retkarčiais	67	55	50	55	57	45	56	71
Niekada	55	41	38	42	44	37	45	64
ES įvaizdis								
Teigiamas	82	66	61	65	72	56	69	85
Neutralus	57	45	40	45	45	38	47	64
Neigiamas	30	27	24	29	24	21	29	40
Sekite Europos politiką								
Sekite	70	59	54	57	61	47	60	74
Nesekite	55	41	39	44	45	38	45	63

Piliečių informuotumas apie ES veiksmus konkrečioje politikos srityje ir jų pasitenkinimas šiuo veiksmu suteikia papildomų įžvalgų. Kalbant apie ES paramą Ukrainai, susigražinimas (74 proc.) ir pasitenkinimas (69 proc.) yra glaudžiai suderinti. Kitose septyniose politikos srityse piliečių

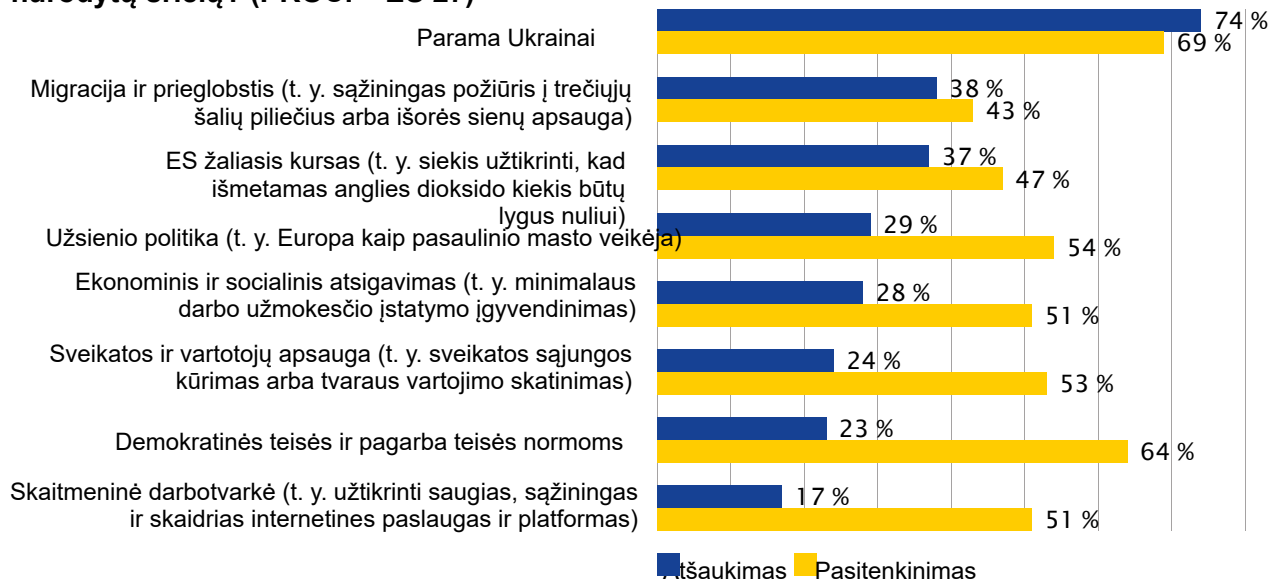
informuotumas ir pasitenkinimas labai skiriasi. Didžiausias informuotumo lygis po paramos Ukrainai yra migracija ir prieglobstis (38 proc.) ir ES žaliasis kursas (37 proc.), tačiau jų patenkinimo lygis, palyginti su kitomis temomis, yra mažiausias (atitinkamai 43 proc. ir 47 proc.).

Kitos ES veiksmų sritys piliečiams yra mažiau žinomos, tačiau jos rodo didesnę pasitenkinimą, pavyzdžiui, skaitmeninė darbotvarkė – 17 proc. primena, bet 51 proc. pasitenkina. Veiksmai demokratinių teisių ir teisinės valstybės srityje taip pat primenami 23 proc., tačiau yra antras didžiausias pasitenkinimas (64 proc.). Užsienio politika atsišaukia vidutiniškai (29 proc.), tačiau jos patenkinimo vertė yra trečia pagal dydį (54 proc.).

QA2 Kurias iš šių temų, jei tokių yra, jūs perskaitėte, matėte ar girdėjote? (PROC. – ES 27)

&

KA13 Kiek esate patenkintas ar nepatenkintas tuo, ką ES daro kiekvienoje iš toliau nurodytų sričių? (PROC. – ES 27)

3. LIKUS VIENERIEMS METAMS IKI 2024 M. EUROPOS PARLAMENTO RINKIMŲ: PILIEČIAI PRIEŠ BALSAVIMĄ

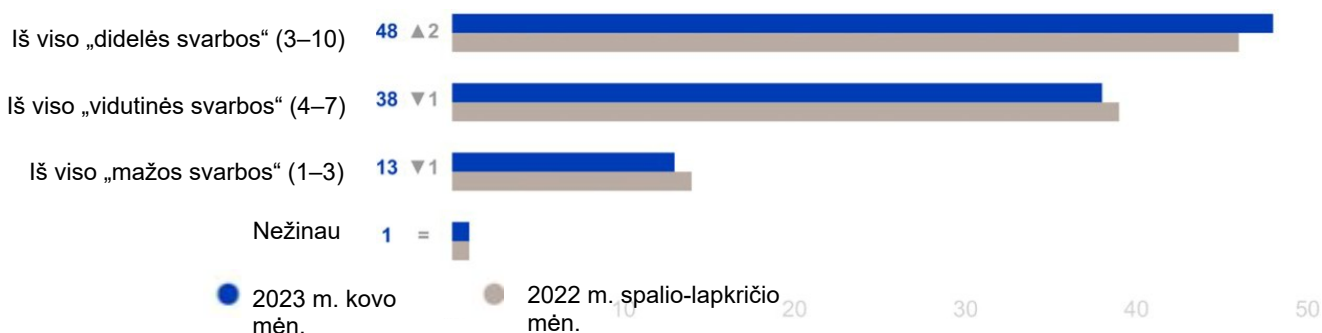
Trečiajame skyriuje aptariamas piliečių požiūris į rinkimus, visų pirma į Europos Parlamento rinkimus. Joje, be kita ko, vertinama, kokią svarbą europiečiams teikia balsavimas Europos ir nacionaliniuose rinkimuose, susidomėjimas ir tikimybė balsuoti kituose 2024 m. Europos Parlamento rinkimuose, jų informuotumas apie rinkimų datą, jų balsavimo elgsena ir jų požiūris į priežastis, dėl kurių žmonės balsuoja arba nebalsuoja. Skyriuje taip pat atkreipiamas dėmesys į Europos jaunimo požiūrį į kitus Europos Parlamento rinkimus.

Apskritai europiečiai yra linkę manyti, kad balsavimas tiek Europos Parlamento, tiek nacionaliniuose rinkimuose yra labai svarbus ir yra suinteresuotas kitais Europos Parlamento rinkimais. Todėl tikimybė balsuoti šiuose rinkimuose išlieka didelė, o didelė dalis jau žino apie rinkimų datą. Svarbu tai, kad piliečiai, atrodo, labiau domisi Europos Parlamento rinkimais, nei buvo panašiu metu iki paskutinių 2019 m. rinkimų, ir jie taip pat turi daugiau žinių apie rinkimų datą.

3.1. Europos Parlamento rinkimai

Balsavimo Europos Parlamento rinkimuose svarba

KA16a Prašome pasakyti, kiek svarbu asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Prašome naudoti skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas jums visai nesvarbus, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką laikote esmine arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (%)

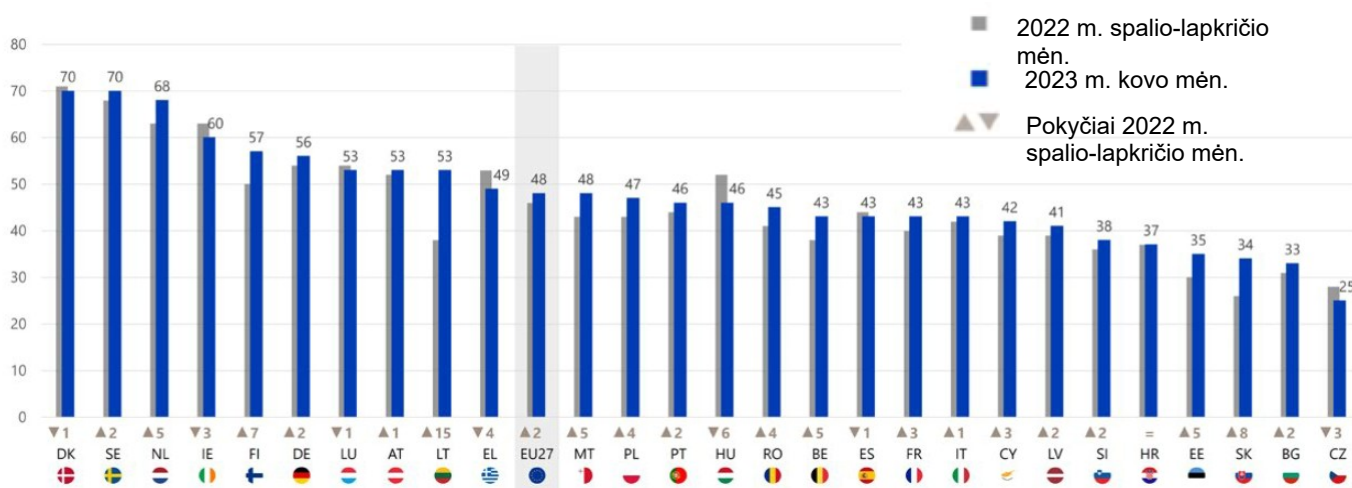

Dabartinėje apklausoje balsavimo Europos Parlamento rinkimuose svarba išliko iš esmės stabili, palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn. – beveik pusė piliečių (48 proc., + 2 proc. punktais) teikia didelę reikšmę balsavimui. Beveik keturi iš dešimties (38 proc., -1 proc. punktų) mano, kad balsavimas Europos Parlamento rinkimuose yra vidutiniškai svarbus, o 13 proc. (-1 proc. punktų) šiems rinkimams teikia nedidelę reikšmę.

Verta pažymėti, kad šie skaičiai atitinka duomenis, užregistruotus lygiaverčiu laikotarpiu iki paskutinių 2019 m. Europos Parlamento rinkimų. 2018 m. balandžio mėn. Europos Parlamento atliktoje „Eurobarometro“ apklausoje (t. y. maždaug 13 mėnesių iki rinkimų) 49 proc. balsų buvo itin svarbūs balsavimui, o 17 proc. tam skyrė nedidelę svarbą²².

17 šalių balsų dauguma pripažįsta rinkimų į Europos Parlamentą svarbą, o didžiausia balsų dauguma teigia, kad balsavimas jiems asmeniškai yra labai svarbus Danijoje, Švedijoje (po 70 proc.) ir Nyderlanduose (68 proc.). Devyniose valstybėse narėse balsavimo šiuose rinkimuose svarba yra vidutinė, visų pirma Rumunijoje, Italijoje (po 46 proc.) ir Kroatijoje (45 proc.). Belgijoje šie rinkimai vienodai svarbūs (43 proc.) ir vidutiniškai (43 proc.). Galiausiai šešiose šalyse bent kas penktas balsavimas šiuose rinkimuose yra menkas, o respondentai Čekijoje (30 proc.), Bulgarijoje (23 proc.), Kipre ir Slovakijoje (abiejose 22 proc.) yra labiausiai linkę pateikti šį atsakymą.

KA16a Prašome pasakyti, kiek svarbu asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Prašome naudoti skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas jums visai nesvarbus, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką laikote esmine arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (% – iš viso didelės svarbos (8–10))

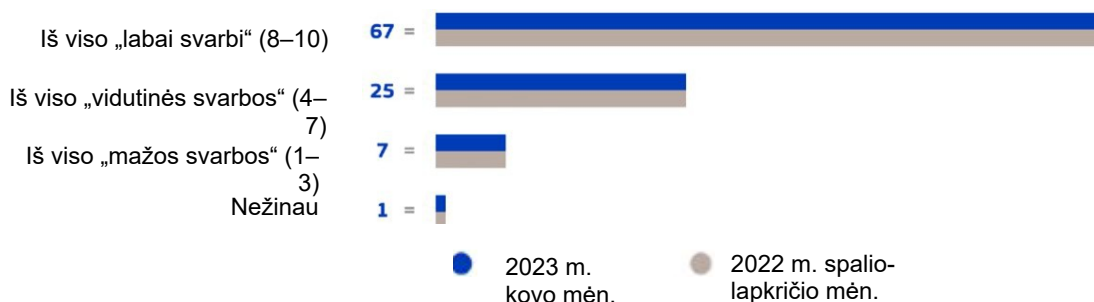
11 šalių respondentai labiau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teikia didelę asmeninę svarbą balsavimui Europos Parlamento rinkimuose. Lietuva (53 proc., + 15 proc. punktų) pasižymi ypač didele teigiama raida, po jos seka Slovakija (34 proc., + 8 proc. punktai) ir Suomija (57 proc., + 7 proc. punktai). Ši dalis sumažėjo tik Vengrijoje (46 %, -6 pp), Graikijoje (49 %, -4 p. p.), Čekijoje (25 %, -3 pp) ir Airijoje (60 %, -3 pp), o likusiose 12 šalių ji išliko stabili arba nepakitusi.

²² 2018 m. balandžio mėn. Europos Parlamento „Eurobarometro“ apklausos (EB 89.2) rezultatus galima rasti adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Balsavimo svarba nacionaliniuose rinkimuose

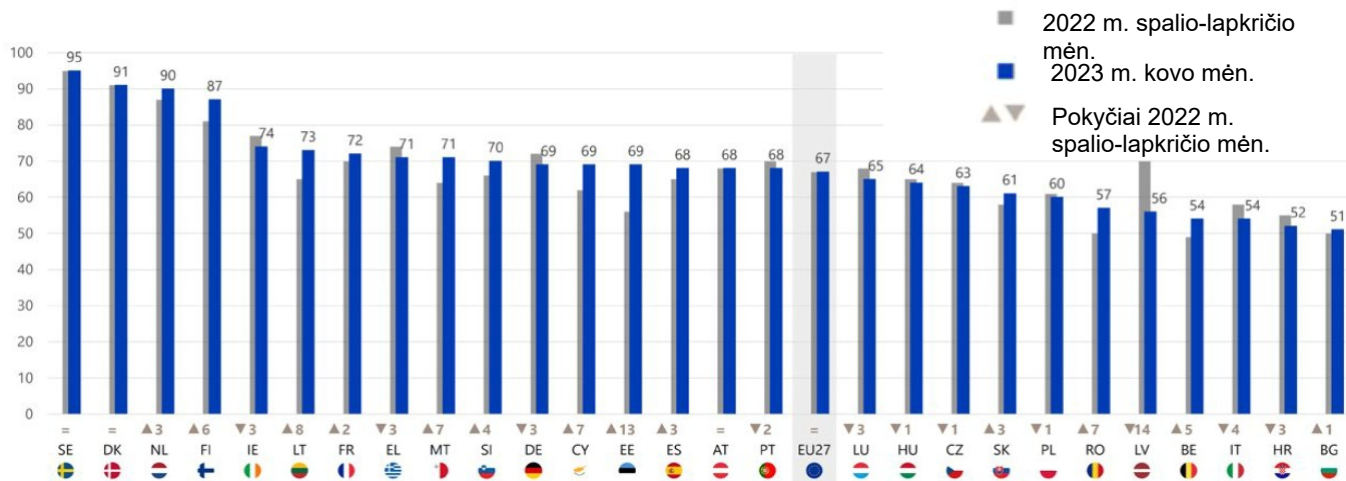
Maždaug du trečdaliai respondentų (67 proc.) teigia, kad jiems labai svarbu asmeniškai balsuoti nacionaliniuose rinkimuose. Ketvirtadalis balsavimo šiuose rinkimuose laiko vidutinę svarbą, o 7 proc. teigia, kad tai nėra svarbu. Šie skaičiai nesikeitė nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.

QA16b Ir kiek jums svarbu balsuoti nacionaliniuose rinkimuose (MŪSŲ ŠALYJE)? (ES 27) (%)

Visose valstybėse narėse dauguma respondentų teikia didelę asmeninę svarbą balsuojant nacionaliniuose rinkimuose: nuo devynių iš dešimties ar daugiau Švedijoje (95 proc.), Danijoje (91 proc.) ir Nyderlanduose (90 proc.) iki šiek tiek daugiau nei pusės Bulgarijoje (51 proc.), Kroatijoje (52 proc.), Belgijoje ir Italijoje (po 54 proc.). Aštuoniose šalyse bent vienas iš dešimties mano, kad balsavimas šiuose rinkimuose yra menkas, visų pirma Bulgarijoje (13 proc.), Kipre, Latvijoje ir Maltoje (visose 11 proc.).

QA16b Ir kiek jums svarbu balsuoti nacionaliniuose rinkimuose (MŪSŲ ŠALYJE)? (% – iš viso didelės svarbos (8–10))

Respondentai labiau linkę teikti didelę reikšmę balsavimui nacionaliniuose rinkimuose nei Europos Parlamento rinkimams visose šalyse. Tačiau šio skirtumo dydis valstybėse narėse labai skiriasi. Didžiausią galima rasti Čekijoje (63 proc., ES 25 proc.), Estijoje (69 proc., ES 35 proc.) ir Slovėnijoje (70 proc., ES 38 proc.). Mažiausias skirtumas nustatytas Italijoje, Belgijoje (54 proc. šalies, ES 43 proc. abiejose šalyse), Liuksemburge (65 proc., ES 53 proc.) ir Rumunijoje (57 proc., ES 45 proc.).

11 šalių respondentai dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigia, kad balsavimas nacionaliniuose rinkimuose jiems asmeniškai yra labai svarbus. Didžiausias padidėjimas nustatytas Estijoje (69 proc., + 13 proc. punktų), Lietuvoje (73 proc., + 8 proc. punktais), Maltoje

(71 proc., + 7 proc. punktais), Kipre (69 proc., + 7 proc. punktais) ir Rumunijoje (57 proc., + 7 proc. punktais). Ši dalis sumažėjo septyniose šalyse, tačiau tik Latvijoje (56 %, -14 procentinių punktų) šis sumažėjimas buvo pastebimas. Devyniose šalyse šis skaičius išliko stabilus arba nepakitęs.

Respondentų nuomone, balsavimo nacionaliniuose ir Europos Parlamento rinkimuose svarba skiriasi priklausomai nuo jų amžiaus, išsilavinimo lygio ir socialinės bei ekonominės padėties. 25 metų ir vyresni respondentai labiau nei jaunesni respondentai turi didelę asmeninę svarbą balsuoti nacionaliniuose (66–70 proc., palyginti su 58 proc.) ir Europos (48–50 proc., palyginti su 42 proc.) rinkimuose. Be to, dieninį išsilavinimą baigusiams 20 metų ar vyresniems asmenims labiau tikėtina, kad 15 metų ar jaunesni asmenys jam teiks didelę reikšmę (77 proc., palyginti su 63 proc. nacionaliniuose rinkimuose, 58 proc., palyginti su 38 proc. ES rinkimuose).

Vadovai (80 proc. nacionalinių, 61 proc. ES) yra labiausiai linkę balsuoti šiuose rinkimuose, ypač palyginti su bedarbiais (53 proc. šalies piliečiais, 36 proc. ES) ir namų ūkio asmenimis (55 proc. piliečiais, 33 proc. ES). Tie, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, yra daug labiau linkę nei tie, kuriems sunkiau pasakyti, kad balsuojama nacionaliniuose (74 proc. ir 54 proc.) ir Europos (55 proc., palyginti su 35–37 proc.) rinkimuose.

Prognozuojama, kad balsavimo svarba taip pat susijusi su jausmu, kad asmens balsas yra svarbus, ir su pasitenkinimo demokratija tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu lygiu. Pavyzdžiui, tie, kurie sutinka, kad jų balsas svarbus ES (67 proc., palyginti su 31 proc. nesutinkančių), ir tie, kurie patenkinti demokratija ES (59 proc., palyginti su 36 proc. nepatenkintų), teikia didesnę svarbą balsavimui Europos Parlamento rinkimuose.

Panašiai tie, kurie turi teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, labiau linkę teigti, kad balsavimas Europos Parlamento rinkimuose yra labai svarbus (67 proc., palyginti su 33 proc. tų, kurių įvaizdis neigiamas), taip pat tie, kurie norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (59 proc., palyginti su 33 proc. tų, kurie norėtų, kad jo vaidmuo būtų mažiau svarbus).

KA16a Prašome pasakyti, kiek svarbu asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Prašome naudoti skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas jums visai nesvarbus, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką laikote esmine arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (PROC. – ES 27)

	Iš viso „mažos svarbos“ (1–3)	Iš viso „vidutinės svarbos“ (4–7)	Iš viso „labai svarbi“ (8– 10)
ES 27	13	38	48
Lytis			
Vyras	15	37	47
Moteris	13	38	48
Amžius			
15–24	13	42	42
25–39	12	40	48
40–54	14	38	48
55+	13	36	50
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	21	40	38
16–19	15	41	44
20+	9	33	58
Vis dar studijuoja	11	38	48
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	12	39	49
Vadovai	7	32	61
Kitos baltos apykaklės	10	40	50
Darbininkai	15	44	41
Namudiniai asmenys	18	48	33
Bedarbis	24	39	36
Išėjęs į pensiją	16	33	51
Studentai	11	38	48
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	24	40	35
Laikas nuo laiko	15	47	37
Beveik niekada/niekada	11	34	55
Mano balsas svarbus ES			
Sutinku	4	29	67
Nesutinku	23	45	31
Pasitenkinimas demokratija ES			
Patenkintas	6	34	59
Nepatenkintas	21	43	36
Europos Parlamento vaidmuo			
Svarbiau	7	34	59
Mažiau svarbu	23	44	33
Nepasikeitė	11	37	51

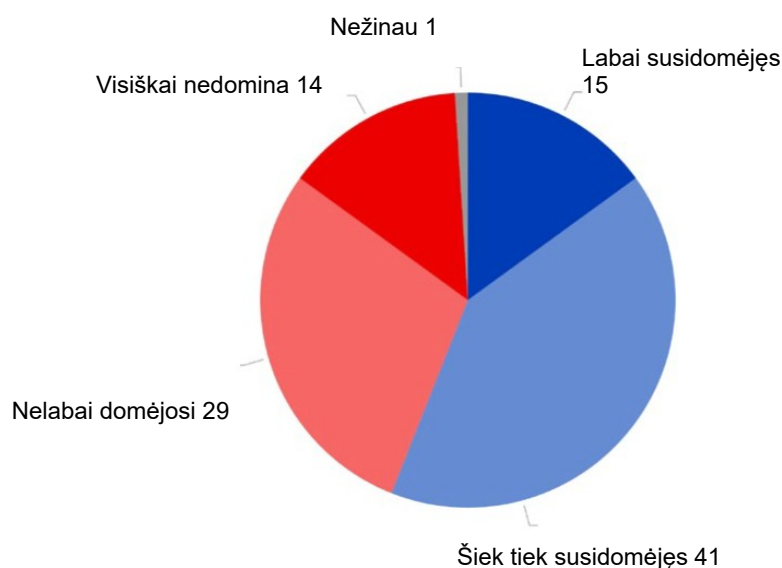
QA16b Ir kiek jums svarbu balsuoti nacionaliniuose rinkimuose (MŪSŲ ŠALYJE)? (PROC. – ES 27)

	Iš viso „mažos svarbos“ (1–3)	Iš viso „vidutinės svarbos“ (4–7)	Iš viso „labai svarbi“ (8–10)
ES 27	7	25	67
Lytis			
Vyras	6	26	67
Moteris	7	25	67
Amžius			
15–24	8	31	58
25–39	7	27	66
40–54	6	26	67
55+	7	23	70
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	12	25	63
16–19	8	30	62
20+	4	19	77
Vis dar studijuoja	7	28	62
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	5	26	69
Vadovai	3	17	80
Kitos baltos apykaklės	5	28	67
Darbininkai	9	32	59
Namudiniai asmenys	11	33	55
Bedarbis	14	32	53
Išėjęs į pensiją	7	20	73
Studentai	7	28	62
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	14	31	54
Laikas nuo laiko	9	36	54
Beveik niekada/niekada	5	20	74
Mano balsas svarbus ES			
Sutinku	2	18	80
Nesutinku	11	32	56
Pasitenkinimas demokratija ES			
Patenkintas	3	21	75
Nepatenkintas	11	31	58
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	2	17	80
Neutralus	6	32	61
Neigiamas	15	27	57
Europos Parlamento vaidmuo			
Svarbiau	4	22	74
Mažiau svarbu	11	33	56
Nepasikeitė	6	21	72

Susidomėjimas kitais Europos Parlamento rinkimais

Aiški dauguma respondentų (56 proc., + 2 procentiniais punktais nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) domisi kitais Europos Parlamento rinkimais, įskaitant 15 proc. (+ 1 p. p.), kurie teigia esantys „labai suinteresuoti“. Priešingai, daugiau nei keturi iš dešimties (43 proc., -2 proc. punktų) teigia, kad jie nėra suinteresuoti, o 14 proc. (-1 p. p.) teigė, kad jie „visiškai nesuinteresuoti“. Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., šios proporcijos išliko stabilios.

**Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn.
Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (ES 27) (%)**

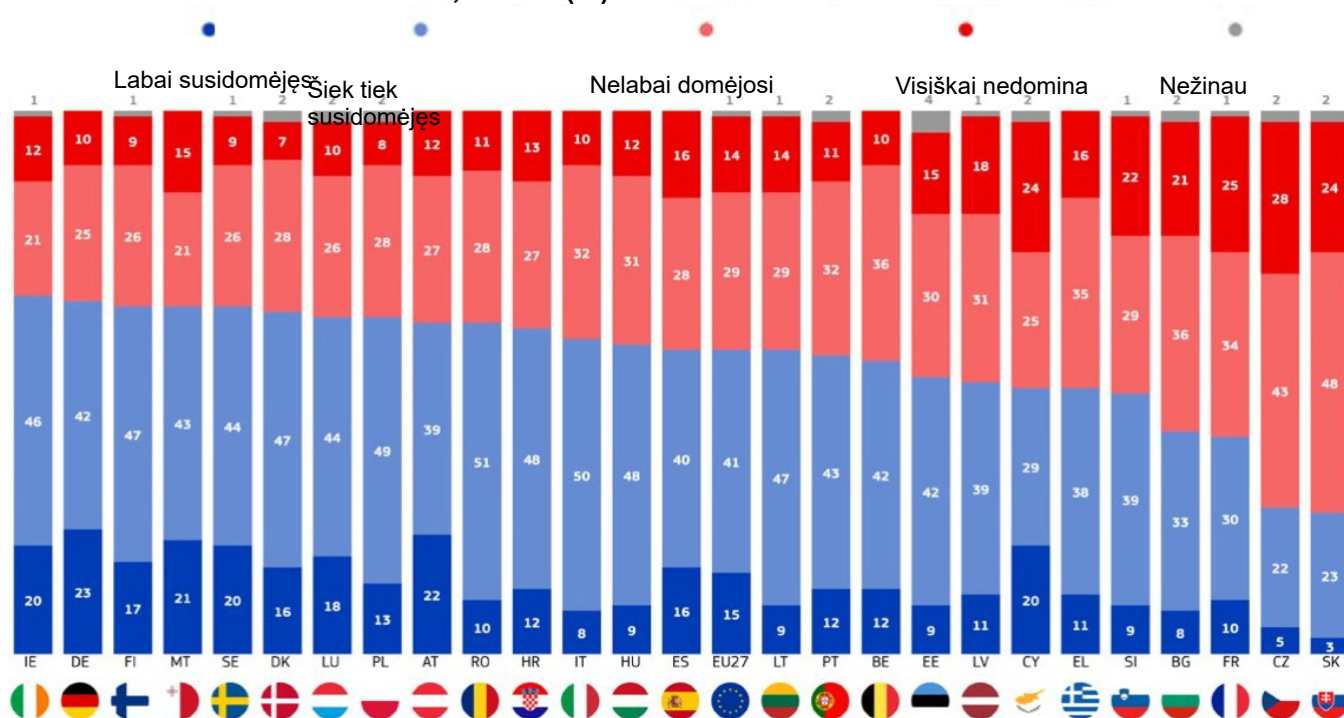

Lyginant rezultatus su rezultatais, gautais per lygiavertį laikotarpį iki paskutinių Europos Parlamento rinkimų, galima pastebėti, kad kitais Europos Parlamento rinkimais suinteresuotų respondentų dalis dabar yra 6 procentiniais punktais didesnė nei 2018 m. balandžio mėn., kai 50 proc. teigė, kad domisi, o 48 proc. teigė, kad nedomina²³.

20-yje valstybių narių dauguma respondentų teigia, kad yra suinteresuoti kitais Europos Parlamento rinkimais. Didžiausias jų yra Nyderlanduose (75 proc.), Airijoje (66 proc.) ir Vokietijoje (65 proc.). Slovakija (26 proc.) ir Čekija (27 proc.) yra šalys, kuriose susidomėjimas kitais rinkimais yra mažiausias, po jų seka Prancūzija (40 proc.) ir Bulgarija (41 proc.).

²³ 2018 m. balandžio mėn. Europos Parlamento „Eurobarometro“ apklausos (EB 89.2) rezultatus galima rasti adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn. Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (%)

14 šalių respondentai labiau linkę nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. sakyti, kad yra suinteresuoti kitais Europos Parlamento rinkimais. Palūkanų lygis padidėjo bent dešimt procentinių punktų Estijoje (51 proc., + 14 proc. punktų), Suomijoje (64 proc., + 11 proc. punktų) ir Latvijoje (50 proc., + 10 proc. punktų). Vis dėlto suinteresuotųjų asmenų dalis sumažėjo septyniais procentiniais punktais Graikijoje (49 proc.) ir Maltoje (64 proc.), o 11 šalių ji išliko stabili arba nepakitusi.

Kalbant apie balsavimo svarbą, susidomėjimo kitais Europos Parlamento rinkimais lygis skiriasi priklausomai nuo respondentų amžiaus, išsilavinimo lygio ir socialinės bei ekonominės padėties. 25 metų ir vyresni asmenys dažniau nei jaunesni respondentai teigia, kad yra suinteresuoti (56–58 proc., palyginti su 49 proc.). Tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą nuo 20 metų amžiaus, yra labiau linkę teigti, kad jie yra suinteresuoti, palyginti su tais, kurie baigė mokslus 15 m. ar jaunesni (65 proc., palyginti su 45 proc.). Vadovai (70 proc.) yra labiausiai suinteresuoti, ypač palyginti su bedarbiais (41 proc.), taip pat su tais, kurie niekada arba retai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (62 proc., palyginti su 40 proc. daugiausia sunkumų patiriančių asmenų).

Dideliuose miestuose gyvenantys respondentai labiau linkę domėtis kitais Europos Parlamento rinkimais nei kaimo kaimuose ar mažesniuose miestuose gyvenantys respondentai (62 proc., palyginti su 54 proc.).

Be to, tie, kurie pritaria savo balsui, yra svarbūs ES (76 proc., palyginti su 40 proc. tų, kurie nesutinka) ir tie, kurie patenkinti ES demokratija (69 proc., palyginti su 43 proc. nepatenkintų asmenų), labiau linkę teigti, kad jie domisi kitais Europos Parlamento rinkimais. Galiausiai, respondentų, turinčių teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, susidomėjimo lygis taip pat yra didesnis (79 proc., palyginti su 35 proc. respondentų, kurių įvaizdis neigiamas), ir tų, kurie norėtų, kad jis atliktų svarbesnį vaidmenį (70 proc., palyginti su 39 proc. tų, kurie norėtų, kad jo vaidmuo būtų ne toks svarbus).

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn. Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (PROC. – ES 27)

	Iš viso „palūkanų“	Iš viso „Nesuinteresuota“
ES 27	56	43
Lytis		
Vyras	58	42
Moteris	54	45
Amžius		
15–24	49	49
25–39	56	44
40–54	58	42
55+	58	42
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	45	54
16–19	53	46
20+	65	34
Vis dar studijuoja	56	43
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	61	39
Vadovai	70	30
Kitos baltos apykaklės	59	40
Darbininkai	50	49
Namudiniai asmenys	45	54
Bedarbis	41	58
Išėjęs į pensiją	57	42
Studentai	56	43
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	40	59
Laikas nuo laiko	49	50
Beveik niekada/niekada	62	38
Subjektyvi urbanizacija		
Kaimo kaimas	54	45
Protingas/vidutinio dydžio miestas	54	45
Didelis miestas	62	37
Mano balsas svarbus ES		
Sutinku	76	24
Nesutinku	40	59
Pasitenkinimas demokratija ES		
Patenkintas	69	30
Nepatenkintas	43	56
Europos Parlamento įvaizdis		
Teigiamas	79	20
Neutralus	47	52
Neigiamas	35	64
Europos Parlamento vaidmuo		
Svarbiau	70	30
Mažiau svarbu	39	61
Nepasikeitė	54	44

Šio klausimo rezultatai taip pat rodo, kad piliečių susidomėjimas rinkimais yra susijęs su jų pajamų lygiu. Tik 44 proc. mažesnes pajamas gaunančių Europos piliečių domisi 2024 m. Europos Parlamento rinkimais. Tai vienintelė pajamų grupė, kurioje nedomina daugiau piliečių (55 proc.) nei tie, kurie domisi rinkimais (44 proc.).

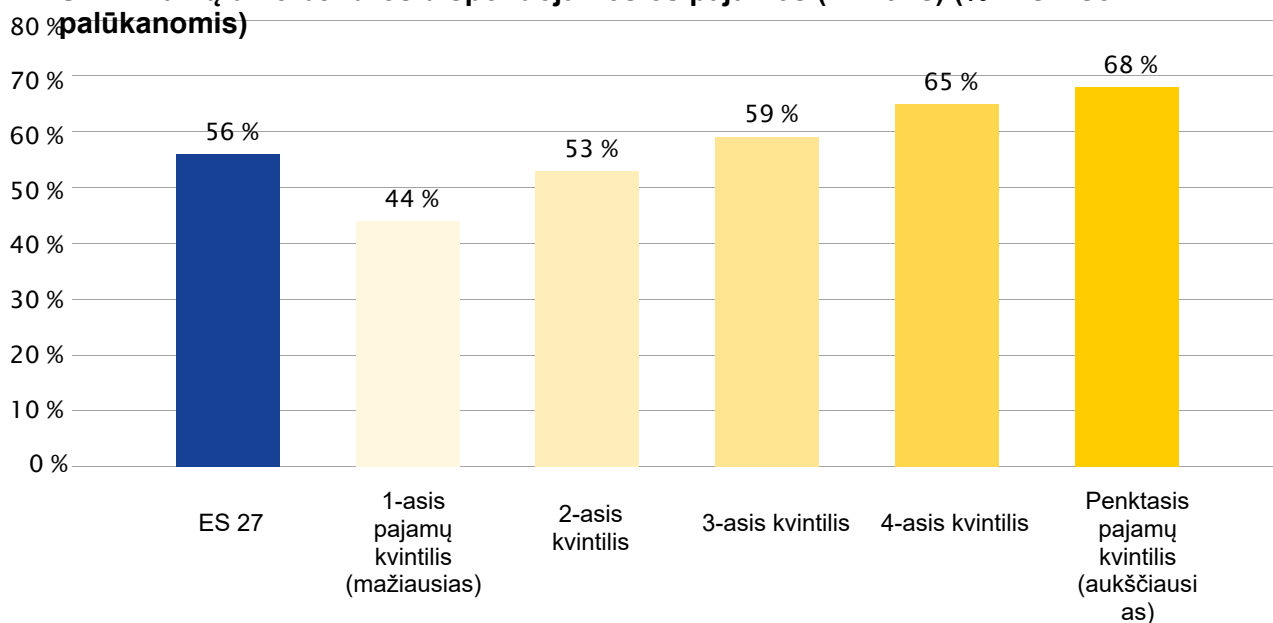
Keturiuose didesnes pajamas gaunančiose grupėse (kvintiliuose) dauguma piliečių domisi rinkimais: nuo 53 proc., kurie domisi rinkimais į antrąjį kvintilį (vis dar mažesnis už ES vidurkį), iki daugiau kaip dviejų trečdalių ES piliečių, gaunančių didžiausią pajamų kvintilį (68 proc.), kurie domisi šiais rinkimais.

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn. Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (PROC. – ES 27)

&

SD17 Namų ūkio bendros disponuojamosios pajamos (kvintilis) (% – iš viso

palūkanomis)

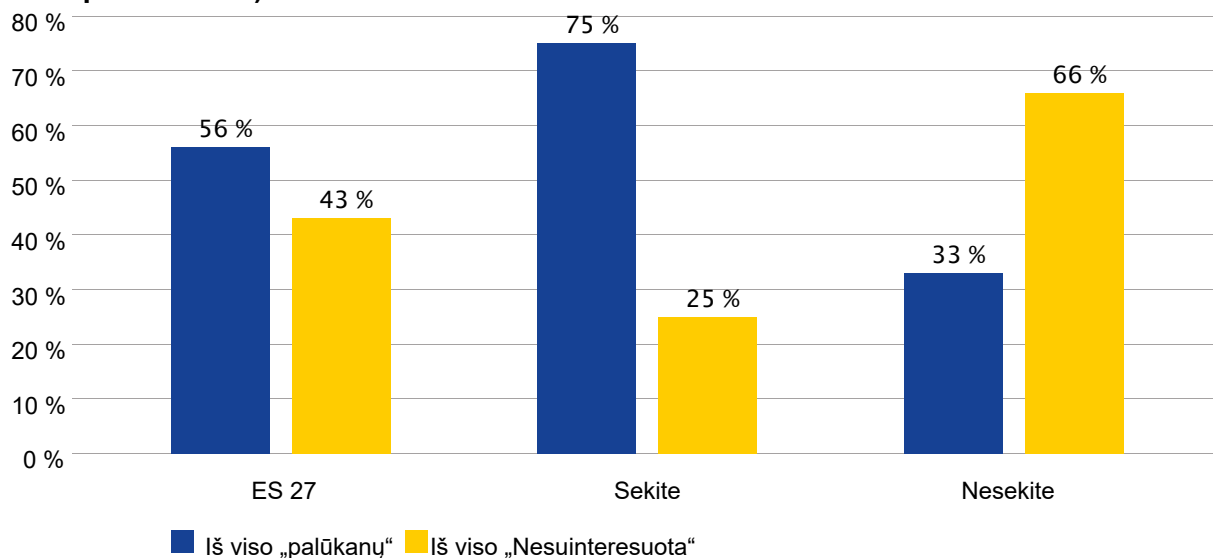
Pastaba. originalioje diagramoje buvo „3-asis kvintilis“, o ne „4-asis kvintilis“.

Susidomėjimas 2024 m. Europos Parlamento rinkimais taip pat yra daug didesnis tarp tų, kurie seka Europos Sąjungos politiką (75 proc. jų domisi Europos Parlamento rinkimais 2024), nei tų, kurie nesilaiko ES politikos (33 proc.).

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn. Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (PROC. – ES 27)

&

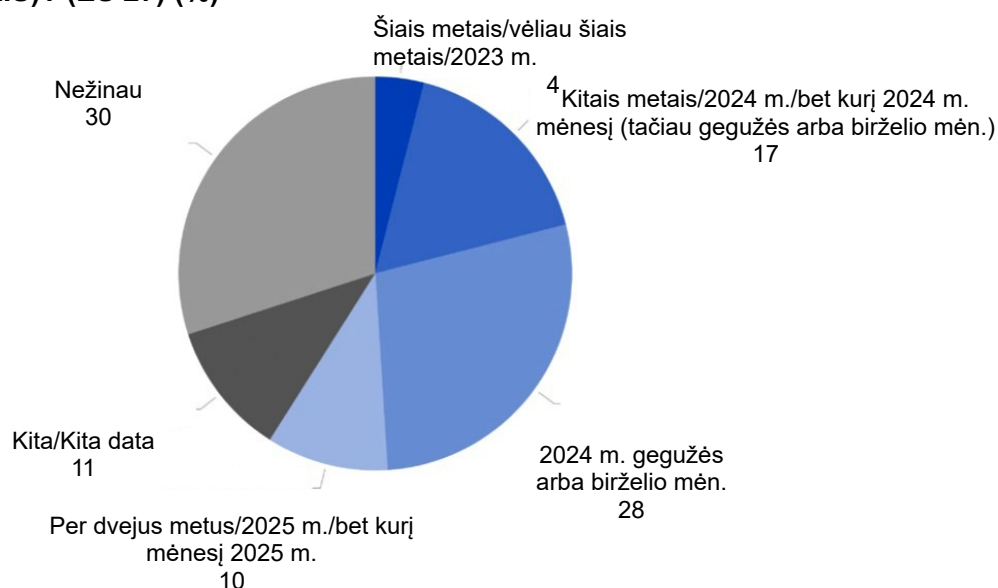
QA3 Ar galėtumėte pasakyti, kad sekate tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje: (% – iš viso palūkanoms)

Žinios apie kitų Europos Parlamento rinkimų datą

Beveik trys iš dešimties (28 proc.) teisingai rodo, kad kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn., t. y. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. padidėjimas trimis procentiniais punktais²⁴. Dalis, kuri teisingai pasirenka rinkimų metus, tačiau nenurodo mėnesio arba nurodo netinkamą mėnesį, taip pat padidėjo (+ 6 proc. p.) ir dabar siekia 17 proc. Ketvirtadalis (+ 1 p. p.) pateikia neteisingą atsakymą, teigdamas, kad rinkimai vyks 2023 m. (4 proc., + 3 proc. punktai) arba 2025 m. (10 proc., -3 proc. punktai), arba nurodant kitą datą (11 proc., + 1 proc. p.).

Jūsų nuomone, kada vyks kiti Europos Parlamento rinkimai čia (MŪSŲ ŠALIS)? (ES 27) (%)

Žinių apie kitų Europos Parlamento rinkimų datą lygis šiuo metu yra gerokai aukštesnis (+ 9 procentiniais punktais) nei tuo pačiu metu iki paskutinių 2019 m. Europos Parlamento rinkimų. Maždaug 13 mėnesių iki šių rinkimų, 2018 m. balandžio mėn., 19 proc. teisingai nurodė rinkimų datą (2019 m. gegužės mėn.), o 13 proc. žinojo tik tai, kad jie vyks kitais metais²⁵.

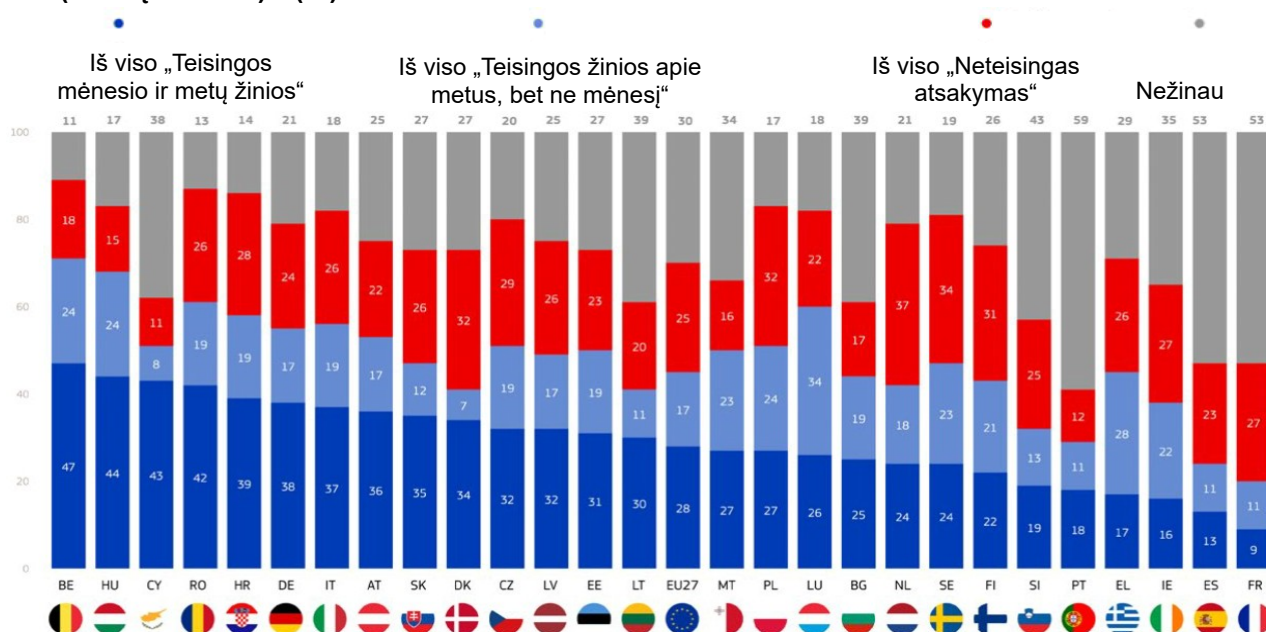
Įvairiose šalyse žinios apie Europos Parlamento rinkimų datą labai skiriasi. 14 valstybių narių bent trys iš dešimties teisingai nurodė 2024 m. gegužės arba birželio mėn. rinkimų datą, o didžiausia dalis nustatyta Belgijoje (47 proc.), Vengrijoje (44 proc.) ir Kipre (43 proc.). Priešingoje skalės pusėje 9 proc. Prancūzijoje, 13 proc. Ispanijoje ir 16 proc. Airijoje teisingai žino tikslią datą (2024 m. gegužės arba birželio mėn.).

Nyderlandai (37 proc.), Švedija (34 proc.), Lenkija ir Danija (po 32 proc.) yra šalys, kuriose respondentai dažniausiai pateikia neteisingą atsakymą. Daugiau nei pusė Portugalijos (59 proc.), Prancūzija ir Ispanija (po 53 proc.) teigia, kad nežino.

²⁴ 2024 m. gegužės-birželio mėn.“ buvo laikomas teisingu atsakymu, nes tikslios rinkimų datos dar nebuvo susitarta atliekant tyrimą vietoje.

²⁵ 2018 m. balandžio mėn. Europos Parlamento „Eurobarometro“ apklausos (EB 89.2) rezultatus galima rasti adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Jūsų nuomone, kada kiti Europos Parlamento rinkimai vyks čia (MŪŠŲ ŠALYS)? (%)

Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. 17 šalių žinių apie kitų Europos Parlamento rinkimų datą lygis padidėjo. Tai ypač pasakytina apie Latviją (32 proc., + 15 proc. punktų), Rumuniją (42 proc., + 12 proc. punktų) ir Lietuvą (30 proc., + 11 proc. punktų). Žinių lygis sumažėjo Maltoje (27 proc., -24 proc. punktų), Liuksemburge (26 proc., -13 proc. punktų), Lenkijoje (27 proc., -7 proc. punktų) ir Airijoje (16 proc., -6 proc. punktų), o teisingo atsakymo dalis šešiose valstybėse narėse išliko stabili arba nepakitusi.

Socialinės ir demografinės išvados rodo, kad centrinės amžiaus grupės respondentai (25–54 m.) šiek tiek labiau linkę nei jaunesni ir vyresnio amžiaus respondentai teisingai nustatyti kitų Europos Parlamento rinkimų datą (29–30 proc. ir 24–26 proc.).

Vis dėlto atrodo, kad respondentų išsilavinimo lygis ir socialinė bei ekonominė padėtis atlieka svarbesnį vaidmenį. Tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą nuo 16 metų amžiaus, dažniau nei tie, kurie baigė 15 metų ar jaunesnius, nurodo teisingą datą (29–30 %, palyginti su 18 %). Vadovai ir kitos baltos apykaklės taip pat dažniau atsakys į šį klausimą (35–36 proc., palyginti su 14 proc. namų gyventojų), taip pat tie, kuriems kartais sunku apmokėti sąskaitas arba retai arba niekada (27–29 proc., palyginti su 17 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų).

Dideliuose miestuose gyvenantys respondentai dažniau žino rinkimų datą nei kaimo kaimuose ar mažesniuose miestuose gyvenantys respondentai (32 proc., palyginti su 25–27 proc.).

Žinių lygis taip pat aukštesnis tarp tų, kurie teigiamai vertina Europos Parlamentą (34 proc., palyginti su 24 proc. tų, kurių įvaizdis neigiamas), ir tarp tų, kurie balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus (33 proc., palyginti su 18 proc. tų, kurie nebalsavo).

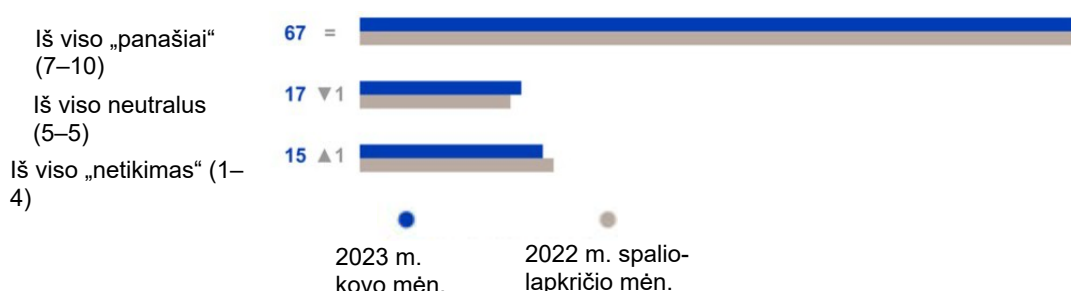
Jūsų nuomone, kada kiti Europos Parlamento rinkimai vyks čia (MŪSŲ ŠALYS)? (%)

	Iš viso „Teisingos mėnesio ir metų žinios“	Iš viso „Teisingos žinios apie metus, bet ne mėnesį“	Iš viso „Neteisingas atsakymas“
ES 27	28	17	25
Lytis			
Vyras	28	18	26
Moteris	27	16	25
Amžius			
15–24	24	15	27
25–39	29	18	27
40–54	30	18	25
55+	26	17	25
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	18	12	25
16–19	29	17	25
20+	30	19	27
Vis dar studijuoja	24	17	25
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	30	21	25
Vadovai	35	20	26
Kitos baltos apykaklės	36	19	24
Darbininkai	26	26	28
Namudiniai asmenys	14	14	30
Bedarbis	18	11	28
Išėjęs į pensiją	25	16	24
Studentai	24	17	25
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	17	15	28
Laikas nuo laiko	27	18	28
Beveik niekada/niekada	29	17	25
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	25	16	26
Protingas/vidutinio dydžio miestas	27	15	26
Didelis miestas	32	19	25
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus			
Taip	33	20	24
Ne	18	13	29
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	34	20	25
Neutralus	25	15	26
Neigiamas	24	15	28

Tikimybė balsuoti kituose Europos Parlamento rinkimuose

2022 m. balandžio-gegužės mėn.-lapkričio mėn. šiek tiek sumažėjus galimybei balsuoti kituose Europos Parlamento rinkimuose, dabartinėje apklausoje tikimybė balsuoti išlieka stabili: maždaug du trečdaliai (67 proc., jokių pokyčių) teigė, kad tikėtina, kad jie balsuos tokiuose rinkimuose, jei jie vyks kitą savaitę (7–10 balų skalėje nuo 1 iki 10).

QA22 Jei kitą savaitę būtų surengti kiti Europos Parlamento rinkimai, kiek tikėtina, kad šiuose rinkimuose balsuotumėte? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“ reiškia „labai tikėtina“. (ES 27) (%)

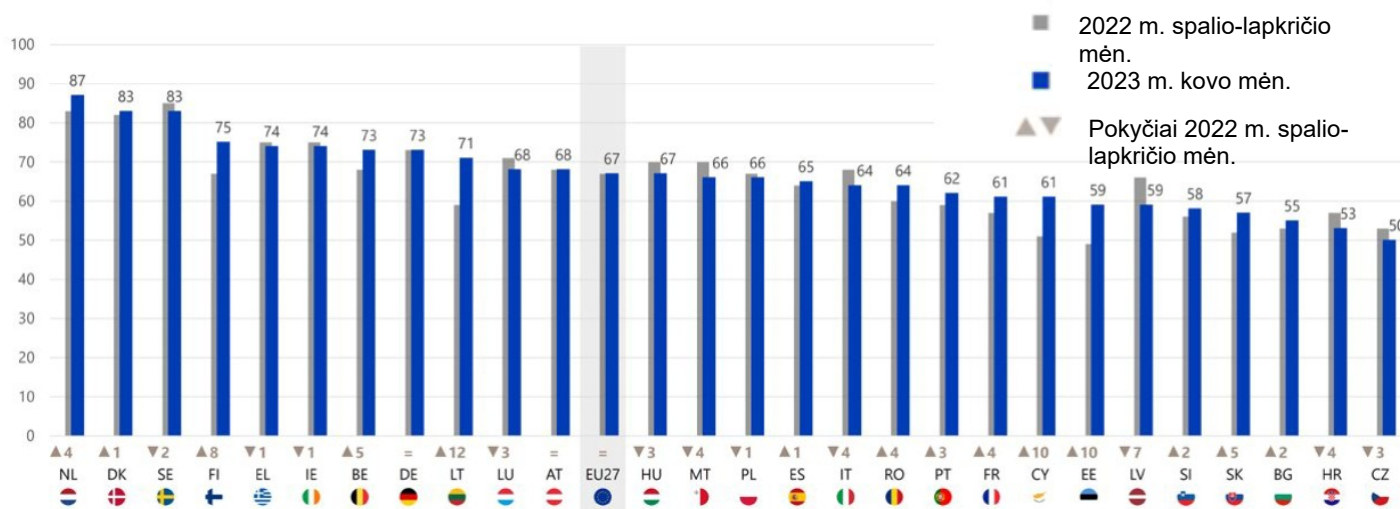

Panašus klausimas buvo įtrauktas į 2018 m. balandžio mėn. Europos Parlamento „Eurobarometro“ apklausą. Pagal skalę nuo 1 iki 10 respondentų buvo klausama, kiek tikėtina, kad jie balsuos per kitus 2019 m. gegužės mėn. vyksiančius Europos Parlamento rinkimus, 58 proc. teigė, kad greičiausiai tai padarys (7–10)²⁶. Nors klausimas buvo suformuluotas kitaip ir palyginimas turėtų būti aiškinamas atsargiai, tai vis dėlto gali reikšti, kad piliečiai šiuo metu yra labiau linkę dalyvauti 2024 m. Europos Parlamento rinkimuose nei buvo panašiu metu iki 2019 m. rinkimų.

Dauguma visų šalių teigia, kad tikėtina, kad jie balsuos Europos Parlamento rinkimuose, jei jie vyks kitą savaitę, o Nyderlanduose (87 proc.), Danijoje ir Švedijoje (po 83 proc.) iki 50 proc. Čekijoje, 53 proc. Kroatijoje ir 55 proc. Bulgarijoje. Mažiausiai ketvirtadalis respondentų teigia, kad nebalsuos Čekijoje (29 proc.), Slovėnijoje (27 proc.), Bulgarijoje, Kipre ir Prancūzijoje (visose 25 proc.).

²⁶ Reikėtų pažymėti, kad 2018 m. ES lygmens rezultatai taip pat apėmė Jungtinę Karalystę. 2018 m. balandžio mėn. Europos Parlamento „Eurobarometro“ apklausos (EB 89.2) rezultatus galima rasti adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA22 Jei kitą savaitę būtų surengti kiti Europos Parlamento rinkimai, kiek tikėtina, kad šiuose rinkimuose balsuotumėte? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“ reiškia „labai tikėtina“. (% – iš viso panašiai (7–10))

Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. tikimybė balsuoti kituose Europos Parlamento rinkimuose padidėjo dešimtyje šalių, visų pirma Lietuvoje (71 proc., + 12 proc. punktų), Kipre (61 proc., + 10 proc. punktų) ir Estijoje (59 proc., + 10 proc. punktų). Tikėtina, kad per tokius rinkimus jie balsuos 7 procentiniais punktais Latvijoje (59 proc.) ir trimis ar keturiais punktais kitose šešiose šalyse. Ši respondentų dalis dešimtyje šalių išliko stabili arba nepakitusi.

Tikimybė balsuoti kituose Europos Parlamento rinkimuose didėja, nes didėja respondentų amžius, išsilavinimo lygis ir socialinė bei ekonominė padėtis.

25 metų ar vyresni asmenys yra labiau linkę sakyti, kad jie galėtų balsuoti, jei šie rinkimai būtų surengti kitą savaitę (68–70 proc., palyginti su 55 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų), taip pat 20 m. ir vyresnių dieninį išsilavinimą baigusiu asmenų (78 proc., palyginti su 59 proc. 15 m. ar jaunesnių asmenų). Vadovai (81 proc., palyginti su 54 proc. bedarbių) ir asmenys, kuriems niekada arba retai sunku apmokėti sąskaitas (73 proc., palyginti su 52–58 proc. dažniau sunkumų patiriančių asmenų), taip pat labiau linkę sakyti, kad eis balsuoti.

Respondentai, kurie dažnai kalba apie Europos politinius klausimus (84 proc., palyginti su 49 proc. tų, kurie to niekada nedaro), ir tie, kurie seka Europos politiką (80 proc., palyginti su 51 proc. tų, kurie to nedaro), dažniau sako, kad balsuotų, jei rinkimai vyktų rytoj, ir tie, kurie jau balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose (88 proc., palyginti su 34 proc. tų, kurie nebalsavo). Galiausiai svarbų vaidmenį atlieka ir Europos Parlamento įvaizdžio respondentai: 85 proc. teigiamo įvaizdžio respondentų labiau linkę pasakyti, kad balsuos, palyginti su 51 proc. tų, kurie turi neigiamą įvaizdį.

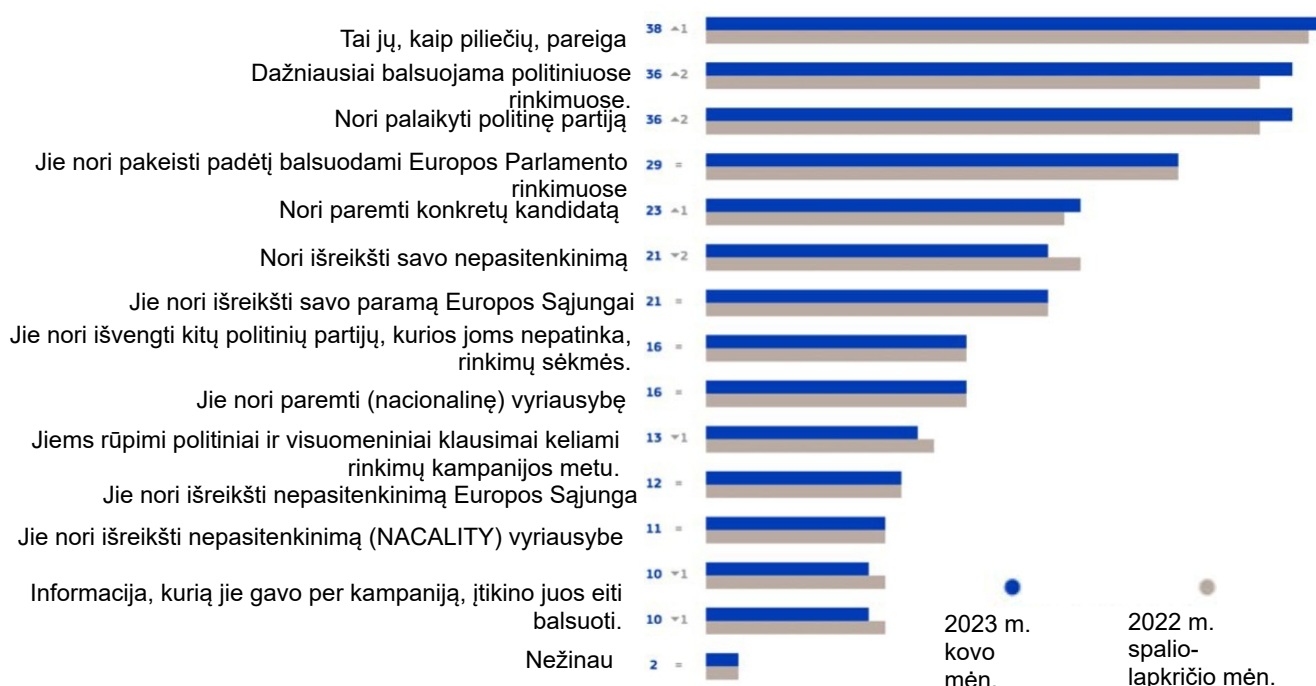
QA22 Jei kitą savaitę būtų surengti kiti Europos Parlamento rinkimai, kiek tikėtina, kad šiuose rinkimuose balsuotumėte? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“ reiškia „labai tikėtina“. (PROC. – ES 27)

	Iš viso „netikimas“ (1–4)	Iš viso neutralus (5–5)	Iš viso „panašiai“ (7–10)
ES 27	17	15	67
Lytis			
Vyras	17	15	66
Moteris	16	15	67
Amžius			
15–24	21	17	55
25–39	17	15	68
40–54	16	14	70
55+	16	14	69
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	25	15	59
16–19	18	17	64
20+	11	11	78
Vis dar studijuoja	19	15	58
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	13	15	72
Vadovai	8	11	81
Kitos baltos apykaklės	13	16	71
Darbininkai	19	18	63
Namudiniai asmenys	24	19	56
Bedarbis	32	13	54
Išėjęs į pensiją	17	12	70
Studentai	19	15	58
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	28	18	52
Laikas nuo laiko	21	20	58
Beveik niekada/niekada	13	12	73
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	16	15	67
Protingas/vidutinio dydžio miestas	18	16	65
Didelis miestas	14	13	71
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus			
Taip	3	9	88
Ne	40	23	34
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	5	8	85
Neutralus	19	19	60
Neigiamas	33	16	51

Balsavimo Europos Parlamento rinkimuose priežastys

Dažniausios priežastys, dėl kurių respondentai teigia, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, yra dėl to, kad tai yra jų, kaip piliečių, pareiga (38 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.), nes jie paprastai balsuoja politiniuose rinkimuose ir nori remti politinę partiją (abi 36 proc., + 2 proc. punktai). Šių priežasčių reitingas išliko nepakitęs, palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn. Kitos priežastys, kurias nurodo bent vienas iš penkių, yra šios: norėdamos pakeisti padėtį balsuodamos Europos Parlamento rinkimuose (29 proc., jokių pokyčių), norėdamos paremti konkretų kandidatą (23 proc., + 1 proc. p.), norėdamos išreikšti nepasitenkinimą (21 proc., -2 proc. punktai) ir norėdamos išreikšti savo paramą Europos Sąjungai (21 proc., jokių pakeitimų).

QA17ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

14 šalių labiausiai minima priežastis, dėl kurios žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, yra ta, kad tai yra jų, kaip piliečių, pareiga. Paprastai balsavimas politiniuose rinkimuose yra dažniausia priežastis, kurią respondentai nurodo penkiose šalyse, ir norintys paremti politinę partiją kitų penkių priežasčių sąraše. Nyderlanduose ir Švedijoje dažniausiai nurodoma priežastis, dėl kurios jos nori ką nors pakeisti balsuodamos Europos Parlamento rinkimuose, o Slovakijoje noras remti konkretų kandidatą yra aukščiausias.

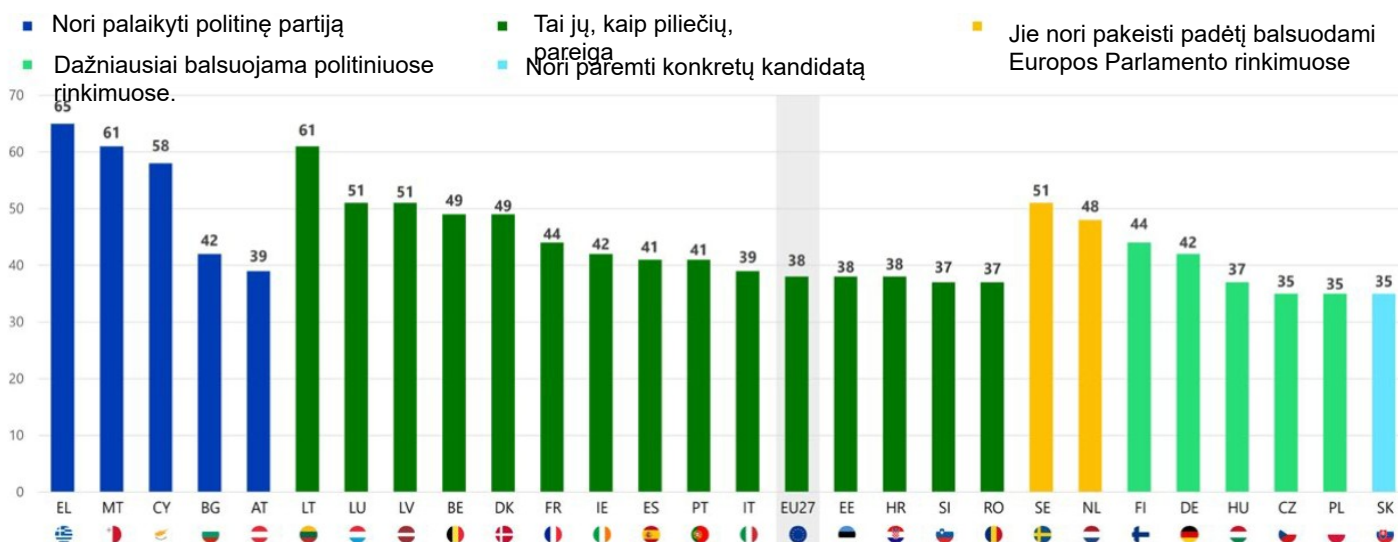
Jų, kaip piliečių, pareiga yra viena iš trijų pagrindinių priežasčių, dėl kurių žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose 20-yje šalių, daugiausia Lietuvoje (61 proc.), Kipre (52 proc.), Latvijoje ir Liuksemburge (po 51 proc.). Labiausiai tikėtina, kad respondentai šią priežastį pasirinko Čekijoje (17 proc.), Lenkijoje ir Slovakijoje (po 27 proc.).

17-oje šalių paprastai balsuojama politiniuose rinkimuose pagal tris pagrindines priežastis. Tai dažniausiai minėjo Švedijos (47 proc.), Danijos (46 proc.) ir Suomijos (44 proc.) respondentai. Mažiausiai tikėtina, kad Latvijos (21 proc.), Estijos (24 proc.), Belgijos ir Slovakijos (po 25 proc.) šalys tai nurodo kaip priežastį.

Noras remti politinę partiją yra viena iš trijų pagrindinių priežasčių, dėl kurių, kaip manoma, žmonės balsuoja 23 valstybėse narėse. Šis rodiklis ypač didelis Graikijoje (65 proc.), Maltoje (61 proc.) ir

Kipre (58 proc.). Jį atranka mažiau nei trys iš dešimties Estijoje, Prancūzijoje, Latvijoje ir Liuksemburge (visose 29 proc.).

QA17ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 PRIEŽIŪROS) (% – Dažniausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

Švedijos (51 proc.), Nyderlandų (48 proc.) ir Suomijos (43 proc.) respondentai labiausiai linkę manyti, kad žmonės balsuos Europos Parlamento rinkimuose, nes nori tai pakeisti. Labiausiai tikėtina, kad ši priežastis bus nustatyta Lenkijoje, Portugalijoje (21 proc.), Prancūzijoje ir Slovėnijoje (po 22 proc.).

Daugiausia respondentų teigia norintys paremti konkretų kandidatą kaip priežastį, dėl kurios žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, yra Kipre (53 proc.), Maltoje (52 proc.), Graikijoje ir Lietuvoje (po 39 proc.), o Nyderlanduose, Ispanijoje (abiejose šalyse – 13 proc.) ir Švedijoje (14 proc.).

Bent ketvirtadalis Prancūzijoje, Nyderlanduose (po 31 proc.) ir Belgijoje (25 proc.) yra priežastis, dėl kurios žmonės balsuoja, kad nori išreikšti nepasitenkinimą, o šią priežastį mini 8 proc. Lietuvoje, 10 proc. Bulgarijoje ir 11 proc. Kipre.

Galiausiai Danijos, Graikijos ir Slovėnijos respondentai (visi 27 proc.) labiausiai linkę pasakyti, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes jie nori išreikšti savo paramą Europos Sąjungai, o Kipro (12 proc.), Rumunijos (15 proc.) ir Belgijos (16 proc.) respondentai tai daro mažiausiai.

QA17ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (%)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Tai jų, kaip piliečių, pareiga	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Dažniausiai balsuojama politiniuose rinkimuose.	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
Nori palaikyti politinę partiją	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
Jie nori pakeisti padėtį balsuodami Europos Parlamento rinkimuose	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
Nori paremti konkretų kandidatą	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
Nori išreikšti savo nepasitenkinimą	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
Jie nori išreikšti savo paramą Europos Sąjungai	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
Jie nori paremti (nacionalinę) vyriausybę	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
Jie nori išvengti kitų politinių partijų, kurios joms nepatinka, rinkimų sėkmės.	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
Jiems rūpimi politiniai ir visuomeniniai klausimai keliami rinkimų kampanijos metu.	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
Jie nori išreikšti nepasitenkinimą Europos Sąjunga	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
Jie nori išreikšti nepasitenkinimą (NACALITY) vyriausybę	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
Jie nori daryti įtaką, kas taps būsimu Europos Komisijos pirmininku.	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Informacija, kurią jie gavo per kampaniją, įtikino juos eiti balsuoti.	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
Tuo pačiu metu vyko ir kiti svarbūs rinkimai.	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
Nežinau	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Kita (spontaninė)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Nėra (spontaninis)	1	0	0	3	1	2	2	1	0	2	3	1	1	3	2	2	4	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1	2

Respondentų, kurie sako, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes tai yra jų piliečių pareiga, dalis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. išaugo 14 šalių, visų pirma Liuksemburge (51 proc., + 13 proc. punktų), Lietuvoje (61 proc., + 10 proc. punktų) ir Rumunijoje (37 proc., + 8 proc. punktai). Ši dalis sumažėjo aštuoniose šalyse, o didžiausias sumažėjimas užfiksuotas Švedijoje (37 %, -8 p. p.), Portugalijoje (41 %, -8 p. p.), Čekijoje (17 %, -7 p. p.). Ši respondentų dalis penkiose šalyse išliko stabili arba nepakitusi.

12 šalių respondentai dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. sako, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes paprastai balsuoja politiniuose rinkimuose. Šešiais procentiniais punktais padidėjo Suomijoje (44 proc.) ir Lietuvoje (41 proc.), o Kipre (33 proc., - 4 proc. punktais) ir Estijoje (24 proc., -3 proc. punktais) ši dalis šiek tiek sumažėjo, o 13 šalių išliko stabili arba nepakitusi.

Respondentų, kurie sako, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose dėl to, kad nori remti politinę partiją, procentinė dalis padidėjo 12 valstybių narių. Tai mažiausiai dešimt procentinių punktų Maltoje (61 proc., + 18 proc. punktų), Latvijoje (29 proc., + 13 proc. punktų) ir Graikijoje (65 proc., + 10 proc. punktų). Sumažėjimas pastebimas tik Kipre (58 proc., -7 proc. punktų) ir Čekijoje (33 proc., - 5 proc. punktais), o 13 šalių ši respondentų dalis yra stabili arba išliko nepakitusi.

Septyniose šalyse padaugėjo respondentų, kurie teigia norintys paremti konkretų kandidatą kaip priežastį, dėl kurios žmonės balsuoja, daugiausia Maltoje (52 proc., + 7 proc. p.), Portugalijoje (34 proc., + 6 proc. p.) ir Belgijoje (25 proc., + 6 proc. punktais). Sumažėjimas užfiksuotas Čekijoje (30 %, -5 pp), Slovakijoje (35 %, -4 p. p.), Estijoje (37 %, -3 pp), Vokietijoje (15 %, -3 pp) ir Nyderlanduose (13 %, -3 pp). 15 šalių ši dalis išliko stabili arba nepakitusi.

Respondentų, kurie sako, kad žmonės balsuoja už paramą Europos Sąjungai, dalis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. šiek tiek padidėjo aštuoniose šalyse, ypač Estijoje (19 proc., + 5 proc. p. p.), Danijoje, Graikijoje, Slovėnijoje (visose 27 proc., -4 procentiniais punktais) ir Kipre (12 proc., -4 proc. p. p.). Ši respondentų dalis sumažėjo penkiose šalyse, visų pirma Maltoje (24 proc., -10 proc. punktų), Liuksemburge (23 proc., - 5 proc. punktų) ir Švedijoje (18 proc., - 4 proc. punktais), ir 14 šalių išliko stabili arba nepakitusi.

Šiuo metu respondentai dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigė, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose ir išreiškia nepasitenkinimą Liuksemburge (23 proc., + 6 proc. punktais), Švedijoje (22 proc., + 5 proc. punktais), Latvijoje (17 proc., + 5 proc. p.) ir Nyderlanduose (31 proc., + 3 proc. punktais). Priešingai, ši dalis sumažėjo Graikijoje (16 %, -7 pp), Prancūzijoje (31 %, -4 pp), Italijoje (22 %, -4 pp), Bulgarijoje (10 %, -4 pp) ir Vokietijoje (20 %, -3 pp) ir išliko stabili arba nepakitusi 18 valstybių narių.

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad moterys šiek tiek dažniau nei vyrai sako, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes tai yra jų, kaip piliečių, pareiga (40 proc., palyginti su 36 proc.). Be to, 55 metų ir vyresni respondentai dažniau sako, kad žmonės balsuoja, nes tai yra jų, kaip piliečių, pareiga (40 proc., palyginti su 35 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų) ir kad jie paprastai balsuoja politiniuose rinkimuose (39 proc., palyginti su 32 proc.), o 15–24 m. asmenys dažniausiai mini, kad nori pakeisti padėtį kaip priežastį (33 proc., palyginti su 28 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų).

Kuo ilgiau respondentai mokėsi visą darbo dieną, tuo labiau tikėtina, kad žmonės balsuos dėl to, kad nori pakeisti padėtį (31 proc. 20 m. ar vyresnių švietimo įstaigų ir 25 proc. 15 m. ar jaunesnių asmenų) ir dėl to, kad nori išreikšti savo paramą Europos Sąjungai (24 proc., palyginti su 17 proc.).

Respondentai, kurie patiria mažiausiai sunkumų apmokėti sąskaitas, dažniau sako, kad balsuoja žmonės, nes tai yra jų, kaip piliečių, pareiga (40 proc., palyginti su 32–33 proc. tų, kurie kartais susiduria su sunkumais arba dažniau), nes paprastai balsuoja politiniuose rinkimuose (38 proc., palyginti su 31–34 proc.), ir dėl to, kad nori išreikšti savo paramą Europos Sąjungai (23 proc., palyginti su 18 proc.). Priešingai, tie, kurie patiria sunkumų, yra labiau linkę nurodyti, kad nori

paremti konkretų kandidatą kaip priežastį balsuoti (28 proc., palyginti su 21 proc. tų, kurie retai arba niekada neturi sunkumų).

Galiausiai tie, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose, dažniau nei tie, kurie nebalsavo, kad žmonės balsuotų, nes tai yra jų, kaip piliečių (43 proc., palyginti su 28 proc.), pareiga, nes jie paprastai balsuoja politiniuose rinkimuose (39 proc., palyginti su 32 proc.), remti politinę partiją (38 proc., palyginti su 33 proc.), keisti padėtį (31 proc. ir 26 proc.) ir išreikšti savo paramą Europos Sąjungai (23 proc., palyginti su 18 proc.).

QA17ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (PROC. – ES 27)

	Tai ju, kaip piliečių pareiga	Jie nori pakeisti padėtį balsuodami Europos Parlamente rinkimuose	Jie nori daryti įtaką, kas taps būsimu Europos Komisijos pirmininku.	Nori išreikšti savo nepasitenkinimą	Jie nori paremti (nacionalinę) vyriausybę	Jie nori išreikšti nepasitenkinimą (NACALITY) vyriausybei	Jie nori išreikšti nepasitenkinimą Europos Sąjungai	Dažniausiai balsuoja politiniuose rinkimuose.	Jie nori išreikšti savo paramą Europos Sąjungai	Jiems rūpimi politiniai ir visuomeniniai klausimai keliama rinkimų kampanijos metu.	Jie nori išvengti kitų politinių partijų, kurios joms nepatinka, rinkimų sėkmės.	Nori palaikyti politinę partiją
ES 27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36
Lytis												
Vyras	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37
Moteris	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35
Amžius												
15–24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35
25–39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36
40–54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35
Išsilavinimas (pabaiga)												
–15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35
16–19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38
Vis dar studijuoja	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Socialinė ir profesinė kategorija												
Savarankiškai dirbantis asmuo	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36
Vadovai	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40
Kitos baltos apykaklės	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39
Darbininkai	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33
Namudiniai asmenys	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34
Bedarbis	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34
Išėjęs į pensiją	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34
Studentai	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Sunkumai apmokėti sąskaitas												
Didžiąją laiko dalį	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35
Laikas nuo laiko	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34
Beveik niekada/niekada	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37
Europos Parlamento įvaizdis												
Teigiamas	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37
Neutralus	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35
Neigiamas	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34

Priežastys nebalsuoti Europos Parlamento rinkimuose

Respondentų dažniausiai minima priežastis, kodėl žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose, yra įsitikinimas, kad jų balsas nieko nepakeis (47 proc., jokių pokyčių nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.). Daugiau nei trečdalis sako, kad žmonės nebalsuoja, nes apskritai nesidomi politika (37 proc., + 3 proc. punktai) arba apskritai nepasitiki politine sistema (36 proc., + 2 proc. punktai).

Kitos priežastys, kurias nurodo maždaug penktadalis ar daugiau, yra šios: jie mano, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi (23 proc., + 1 proc. p. p.), jie paprastai nebalsuoja politiniuose rinkimuose, jų neįtikina jokia politinė partija ar kandidatas (abu 22 proc., + 1 proc. p.), jie prieštarauja Europos Sąjungai (19 proc., be pakeitimų), mano, kad Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia problemas, susijusias su tokiais žmonėmis kaip jie (19 proc., -1 proc. p.) ir labai gerai nežino, koks yra Europos Parlamento vaidmuo (19 proc., -2 p. p.).

Visi kiti skaičiai nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. išliko stabilūs, išskyrus tai, kad jie apskritai nesidomi politika, kuri šiek tiek padidėjo (+ 3 procentiniais punktais).

QA18ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (ES 27) (%)

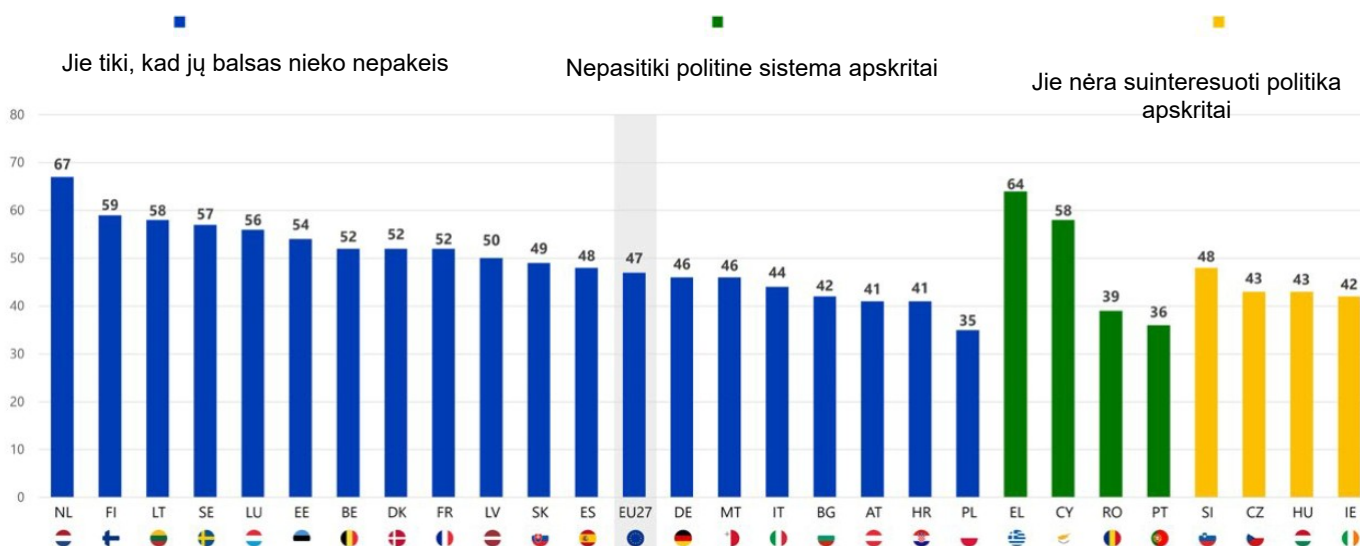
19 valstybių narių tikėjimas, kad jų balsavimas nieko nepakeis, yra pirmoji dažniausiai minima priežastis, dėl kurios žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose. Keturioje šalyse respondentai dažniausiai nurodo, kad jie apskritai nesidomi politika, o nepasitikėjimas politine sistema apskritai yra sąrašo viršūnė kitose keturiose šalyse.

Visose šalyse įsitikinimas, kad jų balsas nieko nepakeis, yra pirmoji arba antroji dažniausiai minima priežastis, kurią respondentai nurodo, kad žmonės nebalsuotų Europos Parlamento rinkimuose. Ši dalis svyruoja nuo 67 proc. Nyderlanduose, 59 proc. Suomijoje ir 58 proc. Lietuvoje, iki 34 proc. Portugalijoje, 35 proc. Lenkijoje ir 37 proc. Rumunijoje.

„Jie nėra suinteresuoti politika apskritai“ tarp trijų pagrindinių priežasčių, dėl kurių žmonės nebalsavo 25-iose šalyse. Daugiausia tai minėjusių respondentų yra Lietuvoje (51 proc.), Slovėnijoje (48 proc.) ir Suomijoje (46 proc.). Kita vertus, ši priežastis mažiausiai tikėtina Austrijoje (29 proc.), Portugalijoje (31 proc.) ir Lenkijoje (32 proc.).

Nepasitikėjimas politine sistema apskritai yra vienas iš trijų svarbiausių atsakymų 23 valstybėse narėse. Graikija (64 proc.) ir Kipras (58 proc.) išsiskiria tuo, kad pasirinko šią priežastį nebalsuoti, po jos eina Lietuva (46 proc.). Šį atsakymą pateikia maždaug ketvirtadalis ar mažiau Lenkijoje (23 proc.), Suomijoje ir Švedijoje (po 27 proc.).

QA18ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 PRIEŽIŪROS) (% – Dažniausiai paminėtas atsakymas pagal šalį)

Respondentai Danijoje, Švedijoje (po 47 proc.) ir Nyderlanduose (41 proc.) dažniausiai teigia, kad žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes mano, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi. Kita vertus, 11 % Ispanijoje ir 16 % Lenkijoje, Liuksemburge ir Rumunijoje tai nurodo kaip priežastį.

Graikija (48 proc.) yra šalis, kurioje respondentai dažniausiai teigia, kad žmonės nebalsuoja, nes jų neįtikino jokia politinė partija ar kandidatas, taip pat Kipras (36 proc.) ir Austrija (31 proc.). Respondentai mažiausiai tai mini kaip priežastį Danijoje (6 proc.), Nyderlanduose (10 proc.) ir Švedijoje (11 proc.).

Paprastai nebalsavimas politiniuose rinkimuose dažniausiai minimas Lenkijoje (31 proc.), Vengrijoje ir Airijoje (po 29 proc.), o Ispanijoje (13 proc.), Maltoje (14 proc.), Belgijoje ir Estijoje (abiejose 15 proc.).

Daugiausia respondentų, teigiančių, kad žmonės nebalsuoja, nes nepitaria Europos Sąjungai, yra Austrijoje (36 proc.), Maltoje (30 proc.) ir Čekijoje (29 proc.). Kipre (8 proc.), Lietuvoje ir Ispanijoje (abiejose 9 proc.) tai minėjo mažiau nei vienas iš dešimties.

Daugiau kaip trys iš dešimties Švedijos (36 proc.), Danijos (34 proc.), Nyderlandų ir Portugalijos (po 31 proc.) teigia, kad priežastis, dėl kurios žmonės nebalsuoja, yra ta, kad jie labai gerai nežino, koks yra Europos Parlamento vaidmuo. Tai yra 11 proc. Lenkijoje, 13 proc. Graikijoje ir 14 proc. Slovakijoje, kurie tai nurodo kaip priežastį.

QA18ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (%)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Jie tiki, kad jų balsas nieko nepakeis	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57
Jie nėra suinteresuoti politika apskritai	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	42	44	29	32	31	33	48	35	46	41
Nepasitiki politine sistema apskritai	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27
Jie mano, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi.	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47
Jų neįtikino jokia politinė partija ar kandidatas.	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11
Paprastai jie nebalsuoja politiniuose rinkimuose.	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19
Jie priešinasi Europos Sąjungai	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16
Jie nelabai gerai žino, koks yra Europos Parlamento vaidmuo.	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36
Jie mano, kad Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia problemas, susijusias su tokiais žmonėmis kaip jie.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24
Jie nepakankamai žino apie įvairių politinių partijų poziciją Europos reikaluose.	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23
Nedomina kampanijos metu aptartos temos.	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12
Jiems trūksta laiko, jie per daug užsiėmę	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10
Jie nežino apie rinkimus	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17
Nežino, kur ir kaip balsuoti.	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6
Jie susiduria su kai kuriais praktiniais klausimais, dėl kurių jie negali balsuoti (sunku patekti į rinkimų apylinkes, negalia, sveikatos problemos ir kt.)	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2
Nežinau	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1
Kita (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Nėra (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	3	1	2	0	1	2	0	0	6	1	2	4	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1

Galiausiai daugiau nei ketvirtadalis Graikijos (33 proc.), Bulgarijos (28 proc.) ir Austrijos (26 proc.) nurodo faktą, kad žmonės mano, jog Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia problemas, susijusias su tokiais žmonėmis kaip jie. Mažiausiai tikėtina, kad Ispanijoje (11 proc.), Airijoje ir Portugalijoje (po 14 proc.) tai bus priežastis nebalsuoti.

11 šalių respondentai dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. sako, kad žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes mano, kad jų balsas nieko nepakeis. Tai ypač pasakytina apie Malta (46 proc., + 14 proc. punktų), Liuksemburgą (56 proc., + 12 proc. punktų) ir Estiją (54 proc., + 7 p. p.). Ši respondentų dalis sumažėjo Prancūzijoje (52 proc., -7 proc. punktų), Austrijoje (41 proc., - 4 proc. punktais), Bulgarijoje (42 proc., - 3 proc. punktais) ir Portugalijoje (34 proc., -3 proc. punktais), o 12 šalių išliko stabili arba nepakitusi.

Respondentų, kurie teigia, kad žmonės nebalsuoja, nes apskritai nesidomi politika, dalis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. padidėjo 15 šalių, visų pirma Maltoje (42 proc., + 12 proc. punktų), Airijoje (42 proc., + 8 proc. p.) ir Švedijoje (41 proc., + 7 proc. punktai). Ši dalis sumažėjo tik Portugalijoje (31 proc., -5 proc. p. p.), Kipre (41 proc., - 5 proc. punktų) ir Graikijoje (37 proc., - 4 proc. punktais), o devyniose šalyse ji išliko stabili arba nepakitusi.

Respondentų, kurie teigia, kad žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose dėl nepasitikėjimo politine sistema apskritai, padaugėjo 14 valstybių narių. Maltoje (34 proc., + 9 proc. punktais) šis rodiklis vėl padidėjo labiausiai: Kipre (58 proc., + 7 proc. punktais) ir Latvijoje (42 proc., + 7 proc. punktais). Ši respondentų dalis Slovakijoje tik šiek tiek sumažėjo (31 proc., - 3 procentiniais punktais) ir 12 šalių išliko stabili arba nepakitusi.

Devyniose šalyse padaugėjo žmonių, kurie mano, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, nėra priežastis, dėl kurios jie nebalsuoja. Didžiausias padidėjimas nustatytas Belgijoje (28 proc., + 6 proc. punktais), Estijoje (29 proc., + 5 proc. punktais) ir Kipre (21 proc., + 5 proc. punktais). Sumažėjimas pastebimas Liuksemburge (16 proc., -7 proc. punktų), Ispanijoje (11 proc., -4 proc. punktų), Austrijoje (25 proc., - 3 proc. punktais) ir Čekijoje (29 proc., - 3 proc. punktais). 14 šalių šis skaičius išliko stabilus arba nepakitęs.

Šiuo metu septynių šalių respondentai dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigia, kad žmonės nebalsuoja, nes jų neįtikino jokia politinė partija ar kandidatas, visų pirma Maltoje (29 proc., + 9 proc. p.) ir Latvijoje (18 proc., + 6 proc. p.). Ši dalis šiek tiek sumažėjo Ispanijoje (24 proc., -4 proc. punktų) ir Danijoje (6 proc., - 3 proc. punktais), o 18 šalių išliko stabili arba nepakitusi.

Aštuoniose šalyse padidėjo respondentų, kurie mini, kad žmonės paprastai nebalsuoja politiniuose rinkimuose kaip priežastis nebalsuoti Europos Parlamento rinkimuose, dalis, ypač Lietuvoje (24 proc., + 8 proc. punktai), Slovėnijoje (20 proc., + 7 proc. p.), Vengrijoje (29 proc., + 6 proc. p.) ir Latvijoje (18 proc., + 6 proc. punktai). Ši dalis šiek tiek sumažėjo Maltoje (14 proc., -4 proc. punktų), Čekijoje (26 proc., - 3 proc. punktais) ir Portugalijoje (20 proc., -3 proc. punktais) ir 16 valstybių narių išliko stabili arba nepakitusi.

Latvijos respondentai (14 proc., + 6 proc. p.) dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigė, kad žmonės nebalsuoja, nes nepritaria Europos Sąjungai, o Maltoje (30 proc., -6 proc. p.) šiuo metu mažiau tikėtina, kad tai darys. Liuksemburge sumažėjo respondentų, kurie kaip priežastis nelabai gerai žino, koks yra Europos Parlamento vaidmuo, dalis (15 proc., -7 proc. p. p.) ir mano, kad Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia su tokiais žmonėmis susijusias problemas (16 proc., -5 proc. p.). Graikijoje (33 proc., + 5 proc. punktų) respondentai dabar labiau linkę sakyti, kad žmonės nebalsuoja, nes mano, kad Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia problemas, susijusias su tokiais žmonėmis kaip jie.

15–24 m. respondentai dažniausiai sako, kad žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes apskritai nesidomi politika (42 proc., palyginti su 35–37 proc. vyresnio amžiaus respondentų), ir mažiausiai tikėtina, kad žmonės mano, kad jų balsas nieko nepakeis (42 proc., palyginti su 45–48 proc.), nepasitiki politine sistema apskritai (30 proc., palyginti su 36–38 proc.) ir nepritaria Europos Sąjungai (15 proc., palyginti su 19–20 proc.).

Kuo ilgiau respondentai mokėsi visą darbo dieną, tuo labiau tikėtina, kad jie mano, jog jų balsas nieko nepakeis (49 proc. 20 m. ir vyresnių asmenų, palyginti su 43 proc. 15 metų ar jaunesnių asmenų), jausmas, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi (29 proc., palyginti su 16 proc.), labai gerai nežino, koks yra Europos Parlamento vaidmuo (22 proc., palyginti su 16 proc.), ir įsitikinimas, kad Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia su tokiais žmonėmis susijusias problemas (21 proc., palyginti su 16 proc.), nes dėl to žmonės nebalsuoja. Tačiau respondentai, kurie baigė mokslus 15 metų ar jaunesni, dažniau teigia, kad žmonės nebalsuoja, nes jų neįtikino jokia politinė partija ar kandidatas (25 proc., palyginti su 20 proc. tų, kurie baigė mokslus nuo 20 metų).

Respondentai, kurie patiria mažiausiai sunkumų apmokėti sąskaitas, yra labiau linkę sakyti, kad žmonės nebalsuoja, nes apskritai nėra suinteresuoti politika (38 proc., palyginti su 33 proc. tų, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais), ir dėl to, kad jaučiasi, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi (25 proc., palyginti su 16 proc.). Priešingai – nepasitikėjimas politine sistema apskritai (41 proc. daugiausia sunkumų patiriančių asmenų, palyginti su 35 proc. tų, kurie retai ar niekada patiria sunkumų) ir nėra įtikinami jokios politinės partijos ar kandidato (27 proc., palyginti su 21 proc.).

Tie, kurie dažnai kalba apie Europos politinius klausimus, dažniau nei tie, kurie to nedaro, sako, kad žmonės nebalsuoja, nes jaučia, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi (25 proc., palyginti su 20 proc.), ir todėl, kad jie mano, kad Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia su tokiais žmonėmis susijusias problemas (25 proc., palyginti su 14 proc.).

Galiausiai respondentai, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose, dažniau nei tie, kurie nebalsavo sakydami, kad žmonės mano, jog jų balsas nieko nepakeis (49 proc., palyginti su 43 proc.), ir mano, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi (25 proc., palyginti su 18 proc.).

QA18ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių kai kurie žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (PROC. – ES 27)

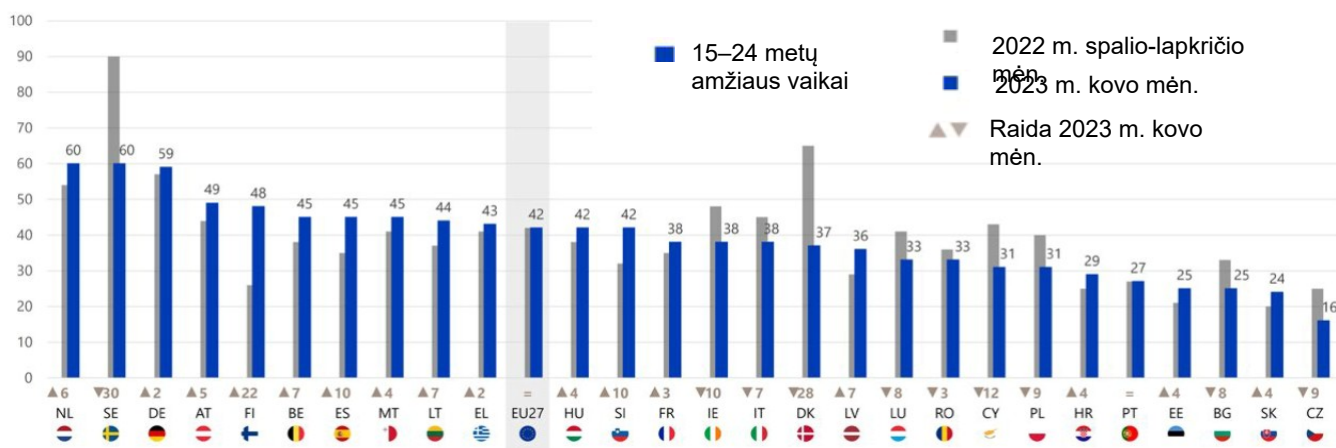
	Jie nėra suinteresuoti politika apskritai	Jie tiki, kad jų balsas nieko nepakeis	Jie priešinas Europos Sąjungai	Jie nelabai gerai žino, koks yra Europos Parlamento vaidmuo.	Jie mano, kad Europos Parlamentas nepakankamai sprendžia problemas, susijusias su tokiais žmonėmis kaip jie.	Jie nepakankamai žino apie įvairių politinių partijų poziciją Europos reikaluose.	Nepasitiki politine sistema apskritai	Jų neįtikina jokia politinė partija ar kandidatas.	Jie mano, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi.
ES 27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Lytis									
Vyras	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Moteris	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Amžius									
15–24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25–39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40–54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Išsilavinimas (pabaiga)									
–15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16–19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Vis dar studijuoja	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Socialinė ir profesinė kategorija									
Savarankiškai dirbantis asmuo	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Vadovai	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Kitos baltos apykaklės	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Darbininkai	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Namudiniai asmenys	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Bedarbis	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Išėjęs į pensiją	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Studentai	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Sunkumai apmokėti sąskaitas									
Didžiąją laiko dalį	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Laikas nuo laiko	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Beveik niekada/niekada	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Europos Parlamento įvaizdis									
Teigiamas	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Neutralus	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Neigiamas	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Dėmesys jaunimui

Šiame skirsnyje konkrečiau aptariamas jauniausių respondentų (t. y. 15–24 metų amžiaus) požiūris į rinkimus, ypač į kitus Europos Parlamento rinkimus, ir lyginami Europos jaunimo ir plačiosios visuomenės rezultatai. 2019 m. atlikus „Eurobarometro“ apklausą po rinkimų nustatyta, kad nors vyresnio amžiaus piliečiai labiausiai linkę balsuoti paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose, rinkėjų aktyvumas 2014–2019 m. labiausiai padidėjo tarp jaunesnių nei 25 m. jaunuolių (42 proc., + 14 proc. punktu) – tai veiksnys, kuris padėjo pasiekti didžiausią bendrą rinkėjų aktyvumą Europos Parlamento rinkimuose nuo 1994 m.²⁷ Todėl labai svarbu stebėti šios amžiaus grupės požiūrį, kad būtų galima išsamiau suvokti rinkimų ir politinio dalyvavimo tendencijas visoje ES.

Daugiau kaip keturi iš dešimties 15–24 m. respondentų (42 proc.) teigia, kad jiems labai svarbu asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose, o 13 proc. mano, kad šie rinkimai yra nereikšmingi. Taigi jauni respondentai yra šiek tiek mažiau linkę (48 proc.) teikti didelę svarbą Europos Parlamento rinkimams.

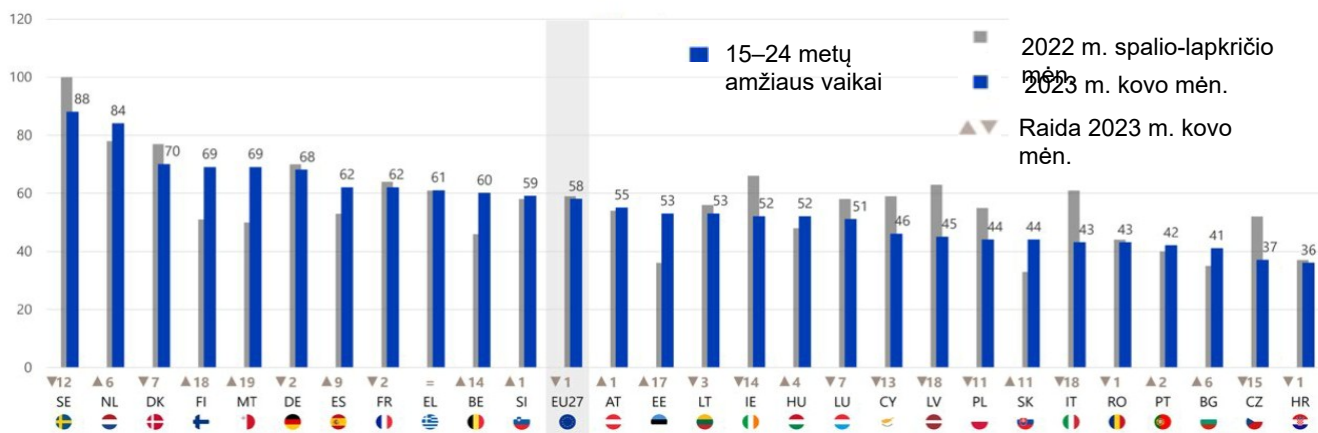
KA16a Prašome pasakyti, kiek svarbu asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Prašome naudoti skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas jums visai nesvarbus, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką laikote esmine arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (% – iš viso didelės svarbos (8–10))

Beveik šeši iš dešimties jauniausių respondentų (58 proc.) teikia didelę asmeninę svarbą balsavimui nacionaliniuose rinkimuose, o mažiau nei vienas iš dešimties (8 proc.) teigia, kad balsavimas šiuose rinkimuose yra menkas. Dar kartą 15–24 m. amžiaus asmenys yra mažiau linkę nei vidutiniškai (67 proc.) teikti daug dėmesio balsavimui.

²⁷ 2019 m. birželio mėn. Europos Parlamento atliktos „Eurobarometro“ apklausos po rinkimų (EB 91.5) rezultatus galima rasti adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

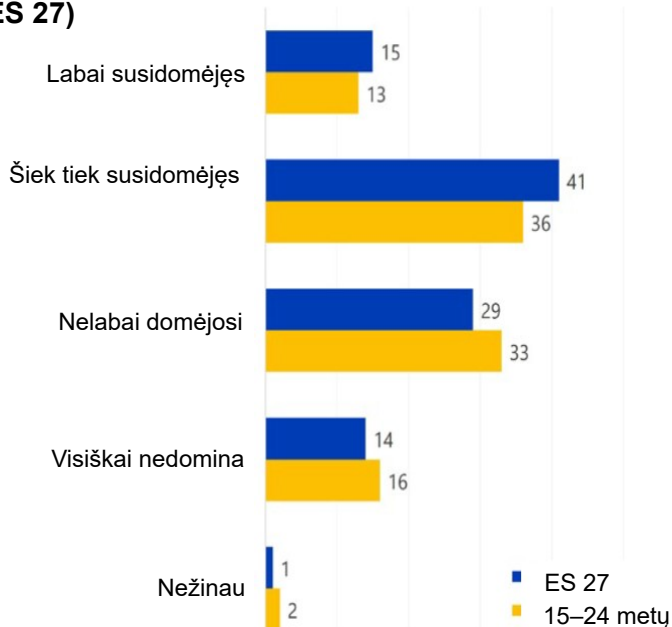
QA16b Ir kiek jums svarbu balsuoti nacionaliniuose rinkimuose (MŪSŲ ŠALYJE)? (% – iš viso didelės svarbos (8–10))

Taigi, kaip ir rezultatai tarp plačiosios visuomenės, jauni respondentai labiau linkę pripažinti nacionalinių rinkimų svarbą nei Europos Parlamento rinkimai.

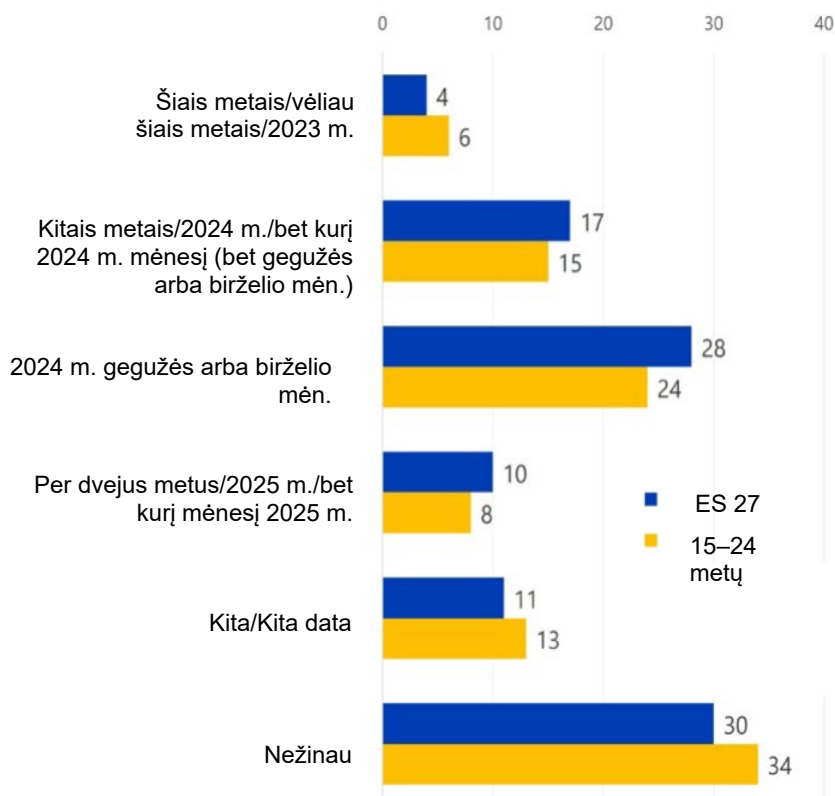
Lygiomis dalimis jie teigia, kad jie yra suinteresuoti (49 proc.) ir nedomina (49 proc.) šiuose rinkimuose. Konkrečiau, 13 proc. respondentų teigia, kad jie yra „labai suinteresuoti“, 36 proc. – šiek tiek susidomėję, 16 proc. – „visiškai nesuinteresuoti“, o 33 proc. – „nelabai suinteresuoti“. Lyginant šiuos skaičius su duomenimis, nustatytais tarp plačiosios visuomenės, akivaizdu, kad 15–24 m. amžiaus asmenys yra mažiau suinteresuoti nei vidutiniškai (56 %), nors tų, kurie teigia, kad yra „labai“ susidomėję, dalis yra šiek tiek artima visai imčiai (15 %).

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn. Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (PROC. – ES 27)

Paklausus apie kitų Europos Parlamento rinkimų datą, beveik ketvirtadalis jauniausių respondentų (24 proc.) teisingai atsakė 2024 m. gegužės arba birželio mėn., o 15 proc. teisingai nurodo metus, bet ne mėnesį, o maždaug ketvirtadalis (27 proc.) pateikė neteisingą atsakymą. Tai rodo, kad 15–24 m. amžiaus asmenys šiek tiek mažiau nei vidutiniškai žino tikslią kitų rinkimų datą (24 proc., palyginti su 28 proc.).

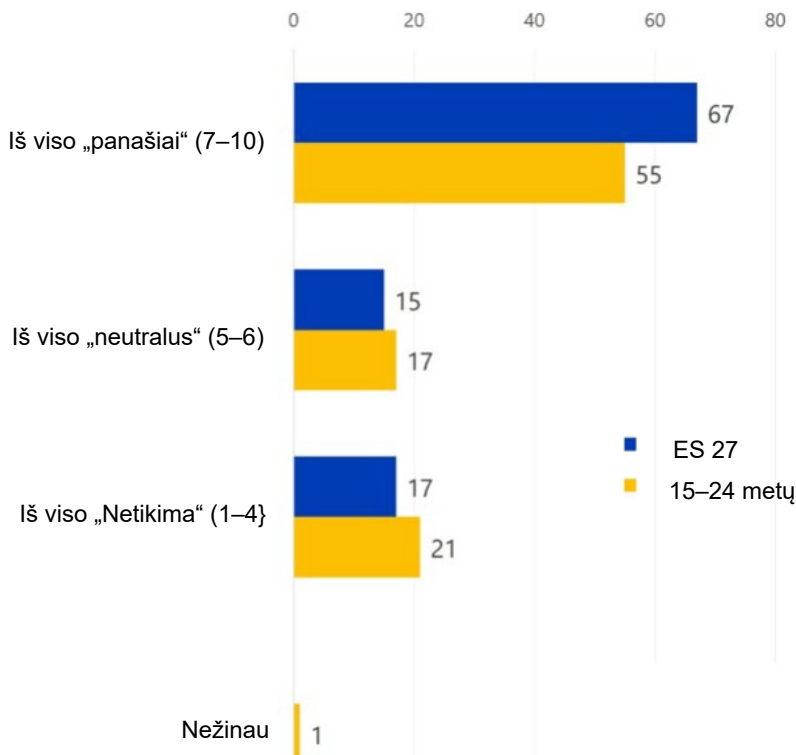
Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn. Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (PROC. – ES 27)

Tikimybė balsuoti kituose Europos Parlamento rinkimuose yra mažesnė tarp jauniausių respondentų nei tarp plačiosios visuomenės: 55 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų teigė, kad jie balsuos, jei kitą savaitę vyks kiti Europos Parlamento rinkimai (palyginti su 67 proc.). Vis dėlto reikėtų pažymėti, kad 6 proc. respondentų teigia, jog dar neturi teisės balsuoti.

Tikėtina, kad rinkėjai vis dar sudaro absoliučią jaunų respondentų daugumą, o tik maždaug penktadalis (21 proc.) teigia, kad jie nebalsuos (palyginti su vidutiniškai 17 proc.).

QA22 Jei kitą savaitę būtų surengti kiti Europos Parlamento rinkimai, kiek tikėtina, kad šiuose rinkimuose balsuotumėte? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“ reiškia „labai tikėtina“. (PROC. – ES 27)

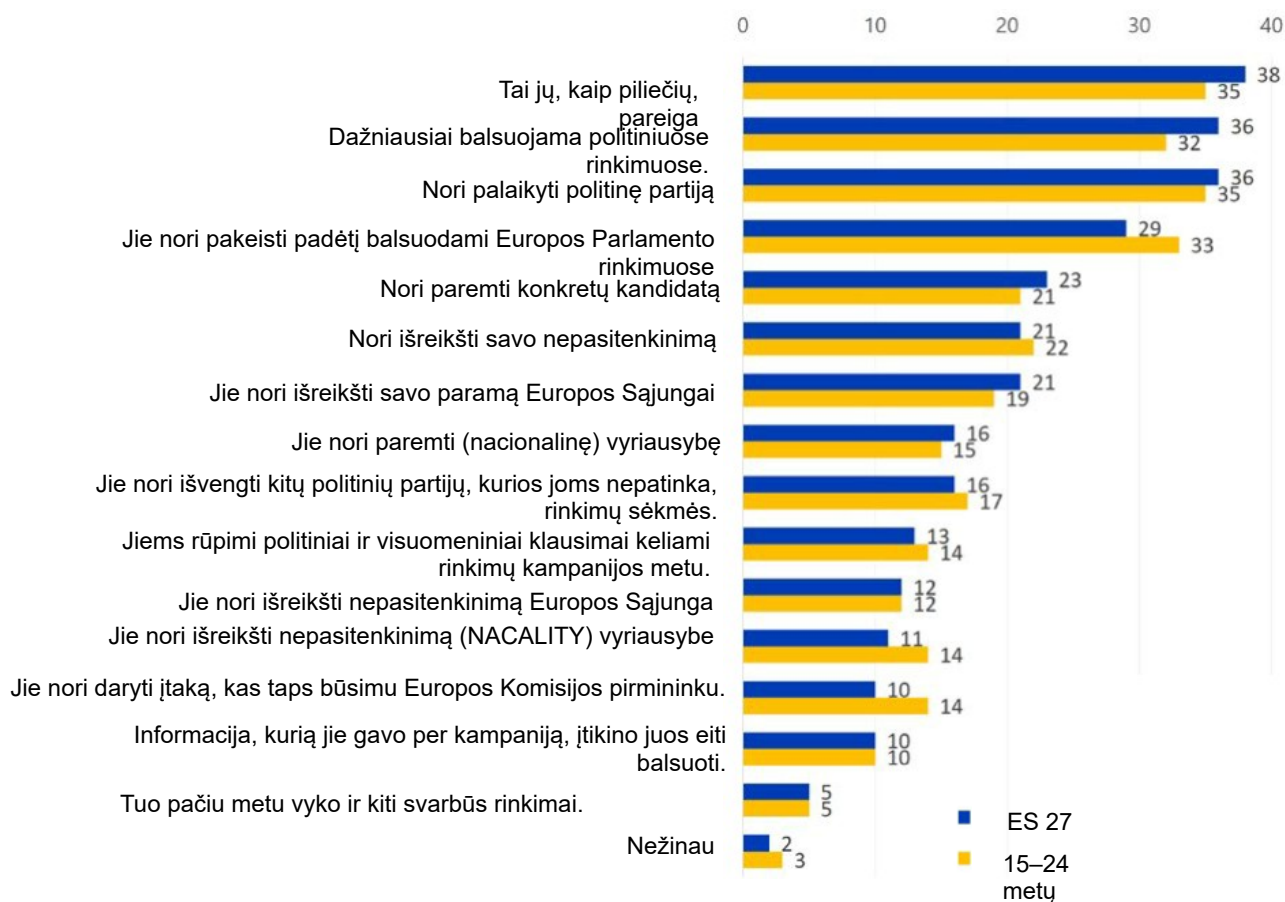

15–24 m. amžiaus respondentų nurodytos priežastys, dėl kurių žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, yra tik šiek tiek kitokios nei plačiosios visuomenės. Piliečių pareiga (35 proc., palyginti su vidutiniškai 38 proc.) ir noras remti politinę partiją (35 proc., palyginti su 36 proc.) vis dar yra trys pagrindinės priežastys, kurias nurodė 15–24 m. amžiaus asmenys. Tačiau šie respondentai labiau nei vidutiniškai sako, kad žmonės balsuoja, nes jie nori pakeisti padėtį (33 proc., palyginti su 29 proc.), o tai yra trečia iš nurodytų priežasčių. Priešingai, nors paprastai rinkimuose balsuojama ketvirtą vietą (32 proc.), mažiau tikėtina, kad tai paminės jauniausi respondentai nei plačioji visuomenė (36 proc.).

Kitos maždaug penktadalio pasirinktos priežastys yra noras išreikšti nepasitenkinimą (22 proc., palyginti su vidutiniškai 21 proc.) ir noras remti konkretų kandidatą (21 proc., palyginti su 23 proc.).

Galiausiai pažymėtina, kad jauniausi respondentai dažniau nei vidutiniškai sako, kad žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose, nes jie nori daryti įtaką, kas taps kitu Europos Komisijos pirmininku (14 proc., palyginti su 10 proc.).

QA17ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių žmonės balsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (PROC. – ES 27)

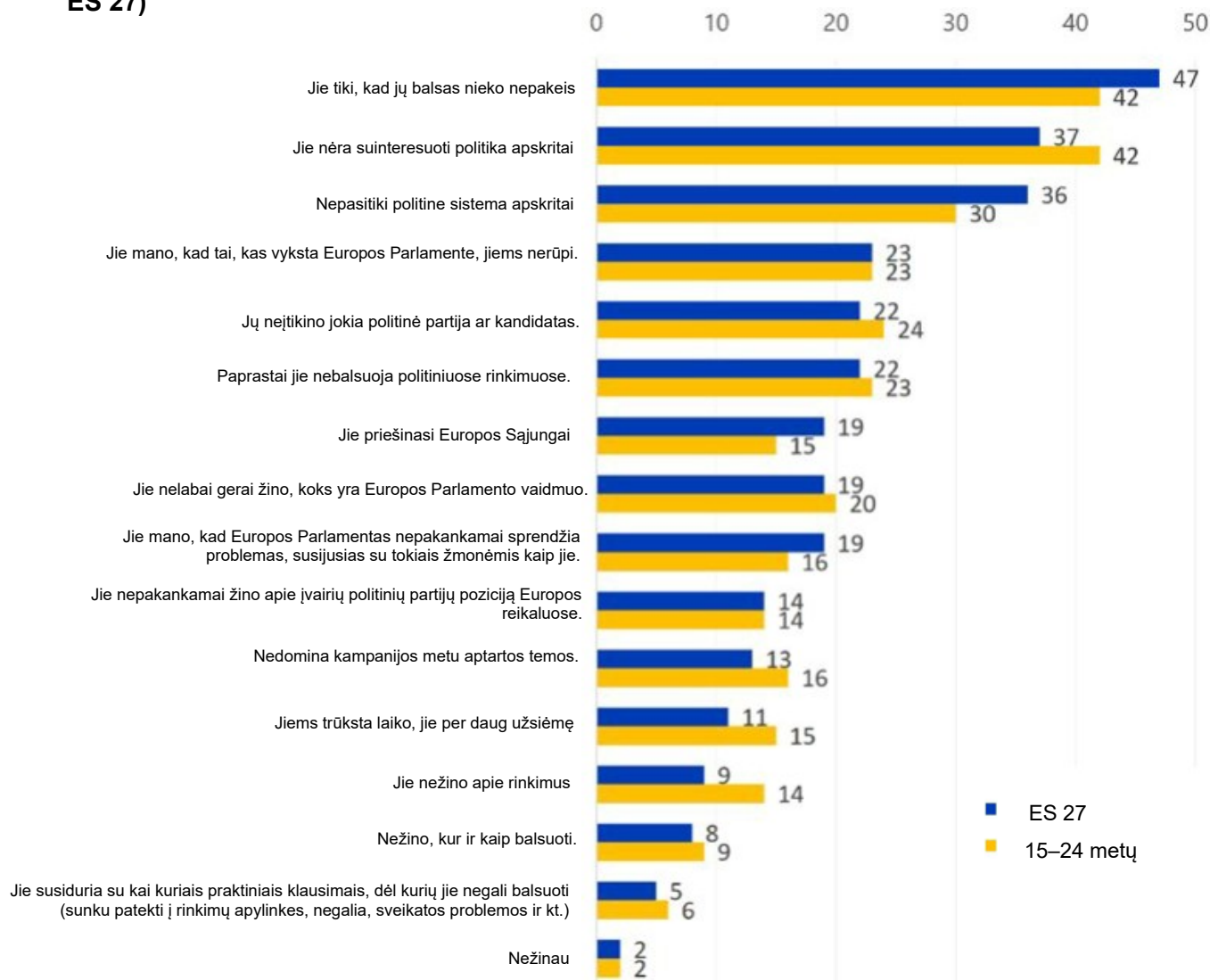
Tarp plačiosios visuomenės respondentų labiausiai tikėtina, kad žmonės nebalsuos Europos Parlamento rinkimuose, nes mano, kad jų balsas nieko nepakeis, jie nėra suinteresuoti politika apskritai arba nepasitiki politine sistema apskritai. Šis reitingas iš esmės yra toks pat tarp jauniausių respondentų, nors galima pastebėti, kad proporcijos, kurios pasirenka kiekvieną iš šių priežasčių, skiriasi. Kalbant konkrečiau, 15–24 metų asmenys dažniau nei vidutiniškai sako, kad žmonės nebalsuoja, nes apskritai nėra suinteresuoti politika (42 proc., palyginti su 37 proc.), todėl tai yra dažniausiai minima jaunimo priežastis. Nepaisant to, nors įsitikinimas, kad jų balsas nieko nepakeis, yra bendra pagrindinė priežastis, mažiau tikėtina, kad tai paminės jauniausi respondentai nei plačioji visuomenė (42 proc., palyginti su 47 proc.), ir tas pats pasakytina apie nepasitikėjimą politine sistema apskritai (30 proc., palyginti su 36 proc.).

Kitos priežastys, kurias nurodė bent penktadalis jauniausių respondentų, yra šios: jų neįtikina jokia politinė partija ar kandidatas (24 proc., palyginti su vidutiniškai 22 proc.), jausmas, kad tai, kas vyksta Europos Parlamente, jiems nerūpi (23 proc., palyginti su 23 proc.), paprastai nebalsuoja politiniuose rinkimuose (23 proc., palyginti su 22 proc.) ir labai gerai nežino, koks yra Europos Parlamento vaidmuo (20 proc., palyginti su 19 proc.).

Be kitų priežasčių, verta pažymėti, kad 15–24 m. amžiaus asmenys rečiau nei gyventojai sako, kad žmonės nebalsuoja, nes nepitaria Europos Sąjungai (15 proc., palyginti su 19 proc.), tačiau labiau

linkę sakyti, kad jiems trūksta laiko arba jie yra pernelyg užsiėmę (15 proc., palyginti su 11 proc.) ir nežino apie rinkimus (14 proc., palyginti su 9 proc.).

QA18ab Jūsų nuomone, dėl kokių priežasčių kai kurie žmonės nebalsuoja Europos Parlamento rinkimuose? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (PROC. – ES 27)

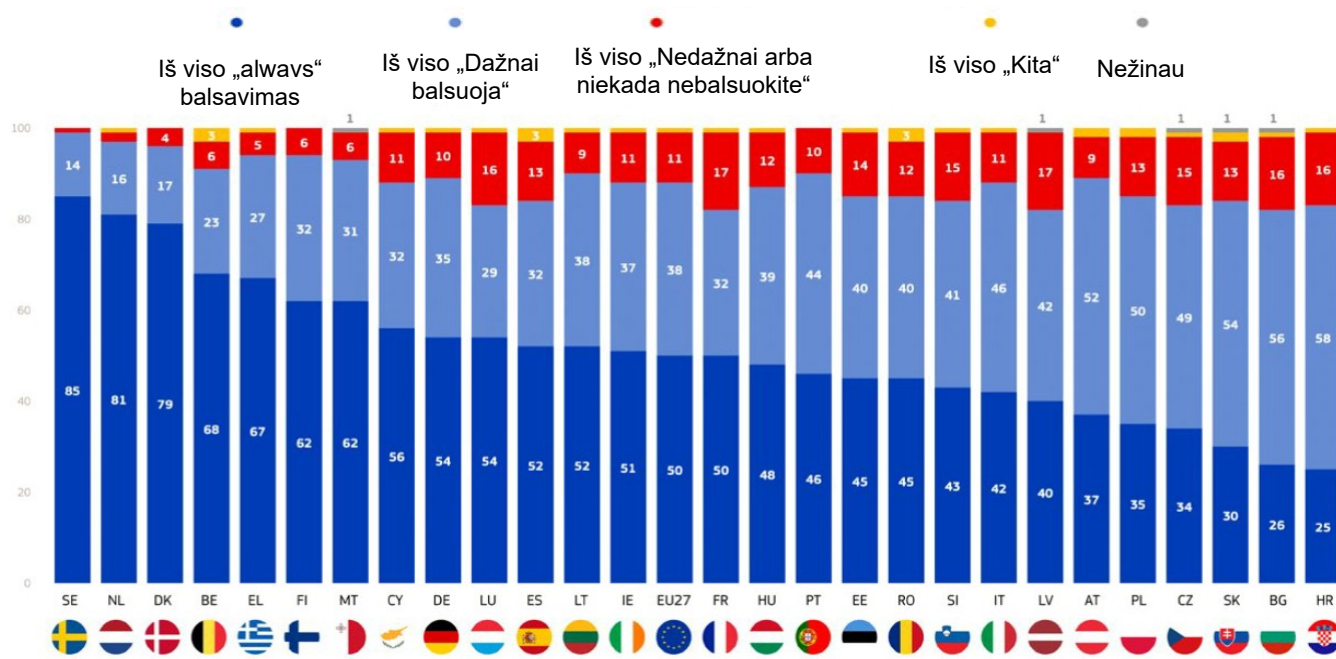

3.3. Balsavimo elgsena

Balsavimo dažnumas vietos/regioniniuose, nacionaliniuose ir Europos Parlamento rinkimuose

Apibūdindami pastarųjų metų balsavimo elgesį vietos, regionų, nacionaliniu ar Europos lygmeniu, pusė respondentų (50 proc., nesikeitė nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) teigia, kad visada balsuoja. Beveik keturi iš dešimties (38 proc., jokių pokyčių) teigia, kad dažnai balsuoja „dauguma laiko“ (25 proc., -1 proc. p.) arba „kartais“ (13 proc., + 1 proc. p.), o maždaug vienas iš dešimties

QA19 Pakalbėkime apie jūsų asmeninį balsavimo elgesį. Kuris iš toliau nurodytų būdų geriausiai apibūdina jūsų pastarųjų metų balsavimo elgesį vietos, regioniniu, nacionaliniu ar Europos lygmeniu? (%)

	Jūs sistemingai balsuojate		Jūs balsuojate didžiąją laiko dalį		Laikas nuo laiko balsuojate		Retai balsuojate		Niekada nebalsuosite		Tai priklauso/Jūs balsuojate tik tam tikruose rinkimuose (SPONTANEOUS)	
	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.	2023 m. kovo mėn.	Diff. 2023 m. kovo mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn.
ES 27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
BŪTI	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
CZ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IE	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
EL	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ES	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
FR	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
HR	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
IT	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
LIU	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
NL	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
AT	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
PL	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
PT	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
RO	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
SI	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
SK	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
FI	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
SE	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Rinkėjų, kurie visada balsuoja rinkimuose, skaičius didėja su amžiumi, nes 57 proc. 55 metų ir vyresnių žmonių teigia, kad jie visada balsuoja, palyginti su 37 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų.

Švietimo lygmenys taip pat atlieka svarbų vaidmenį balsuojant. Tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą nuo 20 metų amžiaus, dažniau sako, kad visada balsuoja, nei tie, kurie baigė 19 metų ar jaunesnius (61 proc., palyginti su 44–49 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad vadovai (63 proc.) balsuos, ypač palyginti su bedarbiais (35 proc.). Taip pat skiriasi respondentų finansinės sąlygos: tie, kurie retai ar niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, dažniau nei tie, kuriems sunku pasakyti, kad visada balsuoja (59 proc., palyginti su 34–37 proc.).

Jausmas, kad žmogaus balsas yra svarbus ir pasitenkinimas demokratija ES ir jų šalyje, taip pat yra bruožai, kurie lydi didesnę polinkį balsuoti rinkimuose. Pavyzdžiui, 61 proc. tų, kurie pritaria savo balsui, visada balsuoja savo šalyje, palyginti su 36 proc. tų, kurie nesutinka. Tas pats pasakytina ir apie Europos Parlamento įvaizdžio respondentus – 63 proc. teigiančių, kad visada balsuoja teigiamai, palyginti su 39 proc. tų, kurie turi neigiamą įvaizdį.

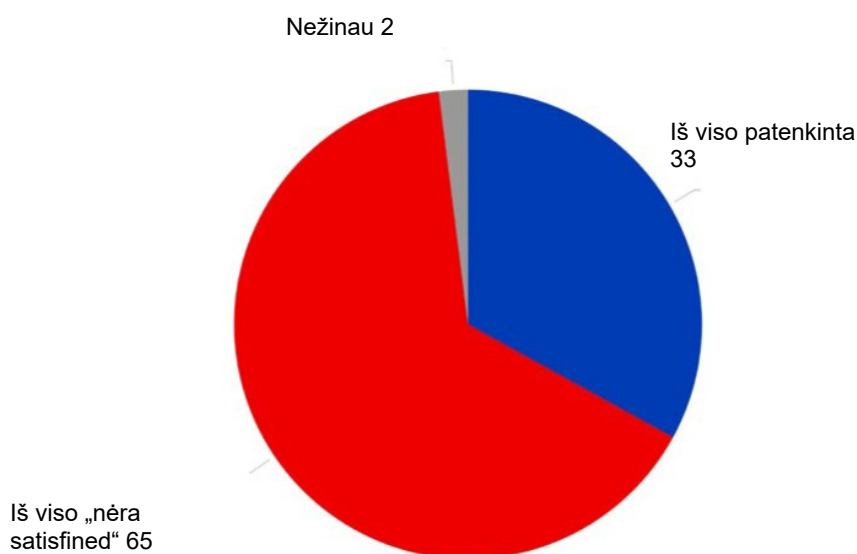

Deklaravo dalyvavimą 2019 m. Europos Parlamento rinkimuose ir paskutiniuose nacionaliniuose rinkimuose

60 proc. (– 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) teigia balsavę per paskutinius 2019 m. gegužės mėn. vykusius Europos Parlamento rinkimus, o 36 proc. (+ 1 proc. p.) – nebalsavę.

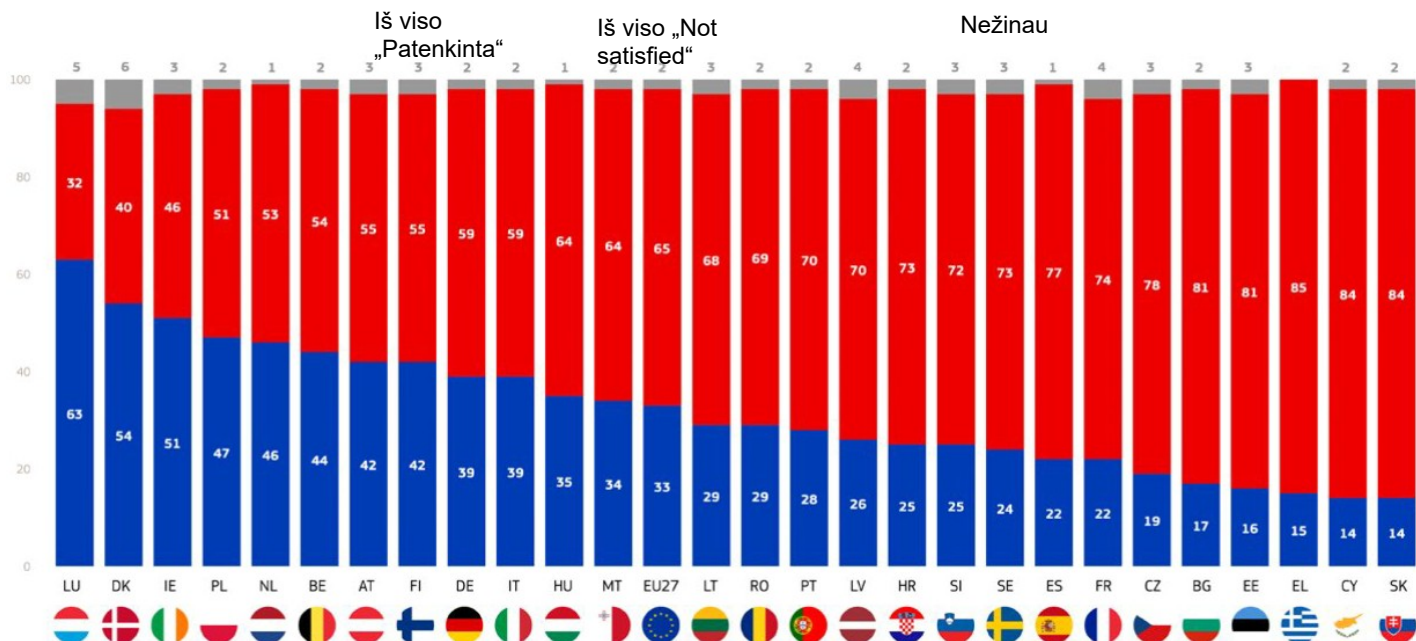
Reikėtų pažymėti, kad ši dalis yra didesnė nei faktinis rinkėjų aktyvumas per pastaruosius Europos Parlamento rinkimus (50,6 proc.), o tai rodo, kad kai kurie balsavimo teisės neturintys asmenys (įskaitant dalį tų, kurie nebuvo sulaukę balsavimo teisės amžiaus) pranešė, kad balsavo dabartinėje apklausoje.

KA24.1 Ar esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant kovoti su didėjančiomis pragyvenimo išlaidomis (pavyzdžiui, didėjančiomis maisto ar energijos kainomis) iki... (NACALITY) vyriausybės? (ES 27) (%)

Visose šalyse dauguma respondentų teigia, kad balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus. Daugiausia respondentų yra Nyderlanduose (81 proc.), Belgijoje (78 proc.) ir Danijoje (77 proc.). Mažiau nei pusė respondentų teigia, kad balsavo Čekijoje (47 proc.), Slovėnijoje (48 proc.), Prancūzijoje ir Slovakijoje (po 49 proc.).

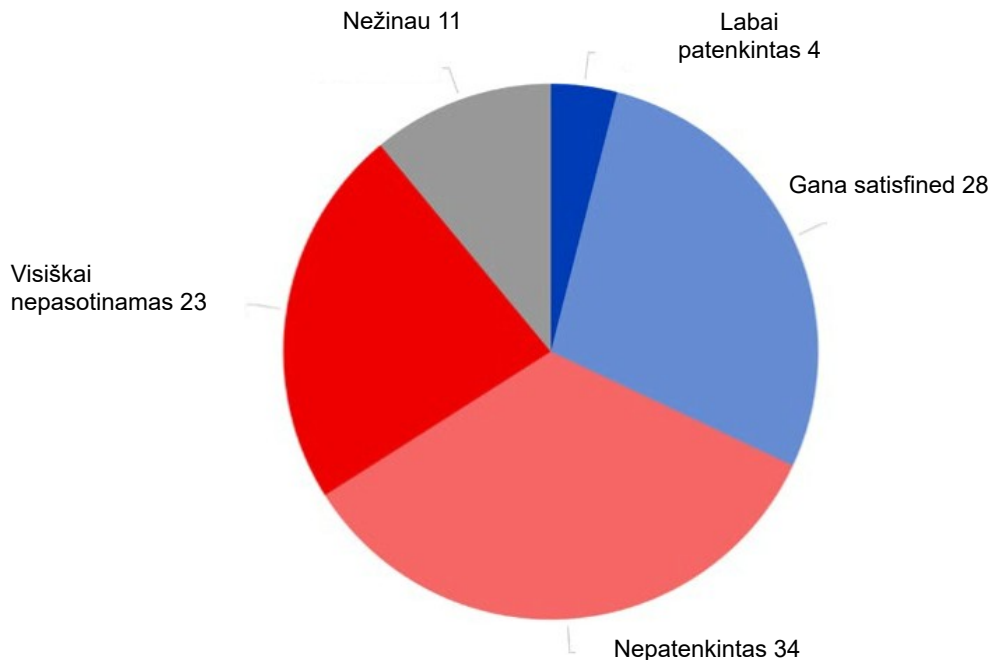
KA24.1 Ar esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant kovoti su didėjančiomis pragyvenimo išlaidomis (pavyzdžiui, didėjančiomis maisto ar energijos kainomis) iki... (NACALITY) vyriausybės? (%)

Šešių šalių respondentai dabar dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigė balsavę per paskutinius Europos Parlamento rinkimus, visų pirma Estijoje (55 proc., + 15 proc. punkty), Lietuvoje (64 proc., + 8 proc. punktai), Nyderlanduose (81 proc., + 7 proc. p.) ir Rumunijoje (68 proc., + 7 proc. punktai). Ši dalis sumažėjo šešiose šalyse, o Kroatijoje (51 proc.), Švedijoje (69 proc.) ir Maltoje (74 proc.) – penkiais procentiniais punktais.

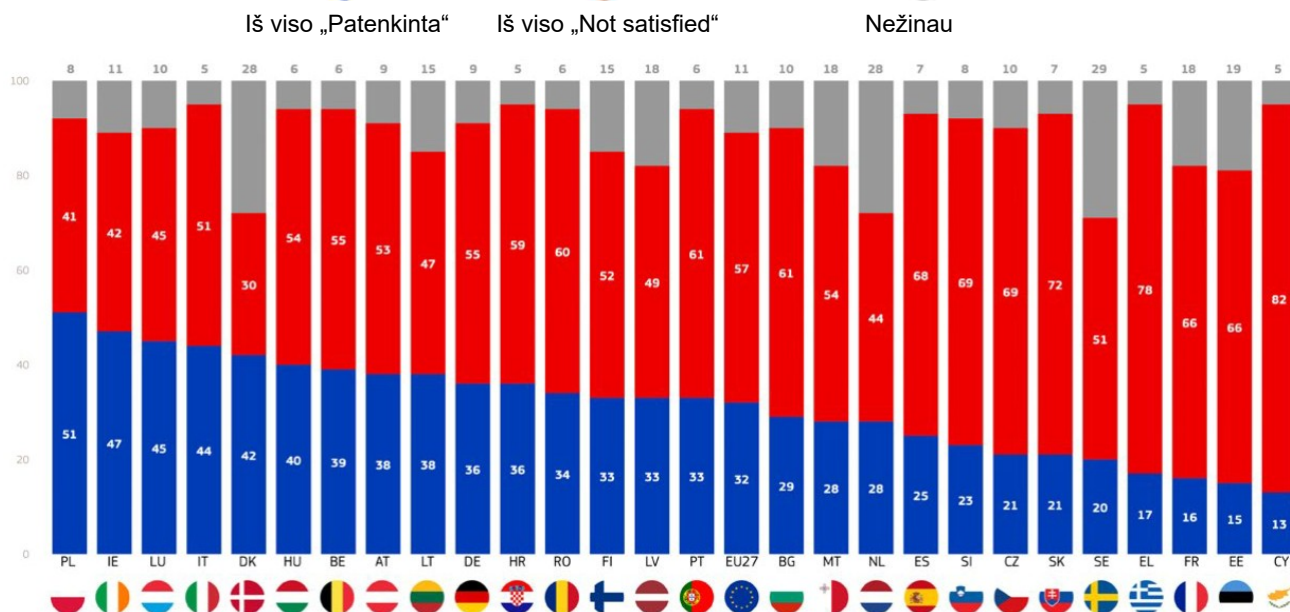
Deklaruotų rinkėjų aktyvumas yra didesnis, kai kalbama apie nacionalinius rinkimus. Beveik aštuoni iš dešimties (79 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) teigia, kad balsavo paskutiniuose nacionaliniuose rinkimuose, o maždaug penktadalis (19 proc., + 1 proc. p.) teigia nebalsavę.

KA24.2 Ar esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą (pavyzdžiui, didėjančias maisto ar energijos kainas) iki... ES? (ES 27) (%)

Dauguma visų valstybių narių teigia, kad balsavo per paskutinius nacionalinius rinkimus. Didžiausia jų dalis buvo Nyderlanduose (93 proc.), Danijoje (92 proc.) ir Švedijoje (91 proc.). Mažiausias rinkėjų aktyvumas nacionaliniuose rinkimuose – Liuksemburge (61 proc.), Kroatijoje (68 proc.) ir Latvijoje (70 proc.).

KA24.1 Ar esate patenkinti ar nepatenkinti priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant kovoti su didėjančiomis pragyvenimo išlaidomis (pvz., didėjančiomis maisto ar energijos kainomis) iki... ES? (%)

Respondentų, kurie teigia balsavę per paskutinius nacionalinius rinkimus, dalis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. padidėjo aštuoniose šalyse. Estija (73 proc., + 12 proc. punktų) ir Lietuva (76 proc., + 6 proc. punktai) yra šalys, kuriose labiausiai padidėjo deklaruotas rinkėjų aktyvumas. Kita vertus, ši dalis sumažėjo dar aštuoniose šalyse, daugiausia Latvijoje (70 %, -9 p. p.), Kroatijoje (68 %, -7 p. p.) ir Švedijoje (91 %, -6 p. p.).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad 55 m. ir vyresnių respondentų (87 proc. piliečių, 69 proc. europiečių) deklaruotas rinkėjų aktyvumas yra didesnis nei 25–39 m. amžiaus respondentų (80 proc. piliečių, 59 proc. europiečių). Nepaisant to, šie skaičiai yra mažiausi iš 15–24 m. amžiaus asmenų (45 proc. piliečių, 23 proc. europiečių), nors taip gali būti dėl to, kad kai kurie iš šių respondentų nebuvo sulaukę balsavimo teisės amžiaus tuo metu, kai vyko šie rinkimai.

Švietimo lygis taip pat svarbus deklaruojamo rinkėjų aktyvumo lygiui: 20 metų ir vyresnius mokslus baigę asmenys dažniau sako, kad balsavo kiekviename iš šių rinkimų, palyginti su 15 metų ar jaunesniais asmenimis (89 proc., palyginti su 77 proc. šalies, 74 proc. ir 58 proc. europiečių).

Vadovai (90 proc. nacionalinių, 76 proc. europiečių) yra labiausiai linkę pasakyti, kad balsavo, ypač palyginti su bedarbiais (61 proc. piliečių, 46 proc. europiečių). Kuo daugiau respondentų patiria finansinių sunkumų, tuo mažiau tikėtina, kad jie balsuos. Pavyzdžiui, 84 proc. respondentų, kurie retai ar niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, teigia balsavę nacionaliniuose rinkimuose, palyginti su 67 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų.

Deklaruotas rinkėjų aktyvumas taip pat susijęs su jausmu, kad jūsų balsas svarbus ir pasitenkinimas demokratija ES ir nacionaliniu lygmenimis. Pavyzdžiui, 68 proc. respondentų, kurie yra patenkinti demokratija ES, teigia balsavę per pastaruosius Europos Parlamento rinkimus, palyginti su 53 proc. nepatenkintų. Be to, respondentai, turintys teigiamą Europos Parlamento

įvaizdį, labiau linkę sakyti, kad balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus, nei tie, kurių įvaizdis buvo neigiamas (74 proc., palyginti su 52 proc.).

QA24.1 Dėl vienos ar kitos priežasties kai kurie žmonės (MŪSŲ ŠALYJE) nebalsavo neseniai vykusiuose rinkimuose. Ar jūs pats balsavote paskutiniame... Europos Parlamento rinkimai, 2019 m. gegužės mėn.? (PROC. – ES 27)

	Taip	Ne	Nežinau
ES 27	60	36	4
Lytis			
Vyras	61	36	3
Moteris	60	36	4
Amžius			
15–24	23	71	6
25–39	59	38	3
40–54	66	31	3
55+	69	27	4
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	58	39	3
16–19	60	37	3
20+	74	23	3
Vis dar studijuoja	26	68	6
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	69	28	3
Vadovai	76	21	3
Kitos baltos apykaklės	64	33	3
Darbininkai	56	40	4
Namudiniai asmenys	56	41	3
Bedarbis	46	51	3
Išėjęs į pensiją	70	27	3
Studentai	26	68	6
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	47	49	4
Laikas nuo laiko	54	42	4
Beveik niekada/niekada	66	31	3
Mano balsas svarbus ES			
Sutinku	74	23	3
Nesutinku	59	47	3
Mano balsas svarbus (mūsų šalis)			
Sutinku	70	27	3
Nesutinku	49	48	3
Pasitenkinimas demokratija savo šalyje			
Patenkintas	67	30	3
Nepatenkintas	53	43	4
Pasitenkinimas demokratija ES			
Patenkintas	68	29	3
Nepatenkintas	53	43	4
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	74	23	3
Neutralus	53	42	5
Neigiamas	52	45	3

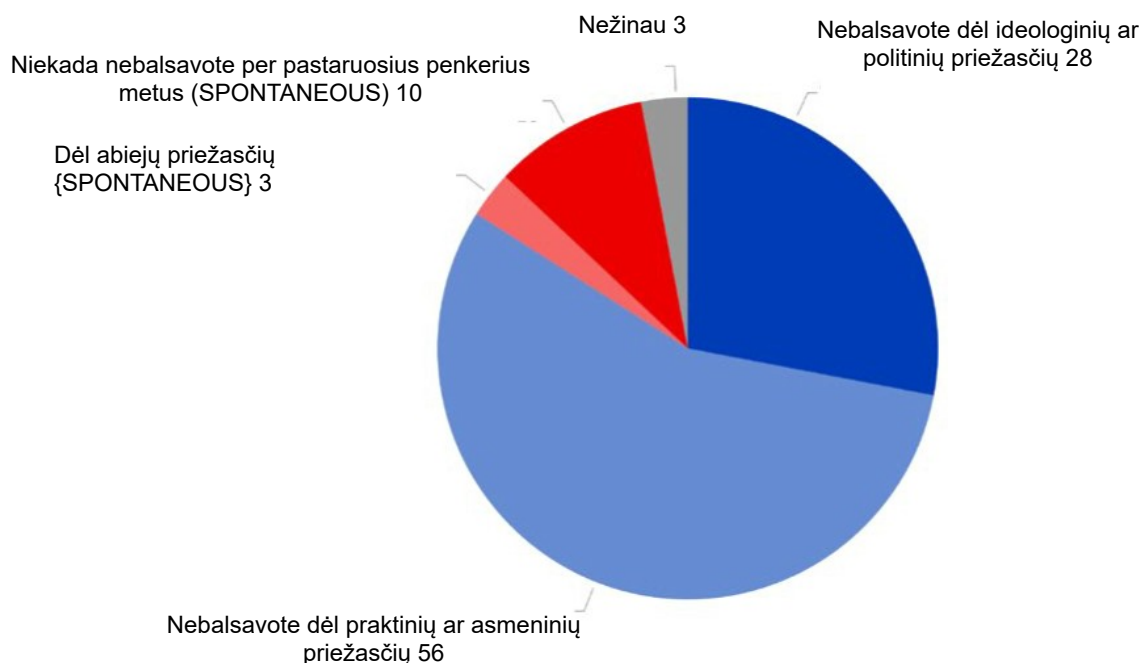
QA24.2 Dėl vienos ar kitos priežasties kai kurie žmonės (MŪSŲ ŠALYJE) nebalsavo neseniai vykusiuose rinkimuose. Ar jūs pats balsavote paskutiniame... Nacionaliniai rinkimai? (PROC. – ES 27)

	Taip	Ne	Nežinau
ES 27	79	19	1
Lytis			
Vyras	79	20	1
Moteris	79	19	2
Amžius			
15–24	45	50	5
25–39	80	19	1
40–54	83	16	1
55+	87	12	1
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	77	21	2
16–19	80	18	1
20+	89	10	1
Vis dar studijuoja	47	48	5
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	87	12	1
Vadovai	90	9	1
Kitos baltos apykaklės	85	14	1
Darbininkai	77	21	2
Namudiniai asmenys	72	27	1
Bedarbis	61	36	3
Išėjęs į pensiją	87	12	1
Studentai	47	48	5
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	67	30	3
Laikas nuo laiko	72	26	2
Beveik niekada/niekada	84	15	1
Mano balsas svarbus ES			
Sutinku	88	11	1
Nesutinku	74	25	1
Mano balsas svarbus (mūsų šalis)			
Sutinku	88	11	1
Nesutinku	69	30	1
Pasitenkinimas demokratija savo šalyje			
Patenkintas	83	16	1
Nepatenkintas	75	23	2
Pasitenkinimas demokratija ES			
Patenkintas	83	16	1
Nepatenkintas	76	23	1

Pagrindinės priežastys nedalyvauti rinkimuose ar referendumuose

Respondentams, kurie dažnai, retai arba niekada nebalsuoja vietos, regionų, nacionaliniu ar Europos lygmeniu, taip pat buvo klausiama, kodėl per pastaruosius penkerius metus nedalyvauta rinkimuose ar referendume. Dauguma šių respondentų (56 proc., nesikeitė nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) teigia nebalsavę dėl praktinių ar asmeninių priežasčių, o beveik trys iš dešimties (28 proc., + 1 proc. p.) nurodo ideologines ar politines priežastis. Vienas iš dešimties (-1 p. p.) spontaniškai teigia, kad nė viena iš šių dviejų priežasčių nėra taikoma jų atveju arba kad jie visada balsavo per pastaruosius penkerius metus.

Jei per pastaruosius penkerius metus nedalyvavote rinkimuose ar referendume, kokia buvo pagrindinė priežastis? (PROC. – ES 27)

Šie skaičiai nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. išliko stabilūs. Kaip pažymėta ir paskutinėje ataskaitoje, palyginti su 2018 m. balandžio mėn., didesnė dalis respondentų dabar teigia, kad pagrindinės priežastys, dėl kurių nebuvo balsuojama, buvo praktinės ar asmeninės (56 proc., palyginti su 41 proc.), arba ideologinės ar politinės (28 proc., palyginti su 23 proc.).

Visose šalyse, išskyrus vieną, dauguma teigia, kad per pastaruosius penkerius metus nedalyvavo rinkimuose ar referendume dėl praktinių ar asmeninių priežasčių. Ši dalis svyruoja nuo maždaug septynių iš dešimties ar daugiau Nyderlanduose (78 proc.), Slovėnijoje (70 proc.) ir Lenkijoje (69 proc.), iki pusės ar mažiau Vokietijoje, Portugalijoje (po 46 proc.), Kipre ir Suomijoje (po 50 proc.). Malta (33 proc.) yra vienintelė šalis, kurioje šią priežastį nurodo mažuma, o dauguma teigia, kad priežastys daugiausia buvo ideologinės arba politinės (43 proc.).

Jei per pastaruosius penkerius metus nedalyvavote rinkimuose ar referendume, kokia buvo pagrindinė priežastis? (% – nebalsavote dėl praktinių ar asmeninių priežasčių)

Po Maltos daugiau nei trečdalis respondentų teigė, kad nedalyvavimo priežastys buvo ideologinės ar politinės. Prancūzijoje (36 proc.), Vokietijoje ir Liuksemburge (po 34 proc.). Mažiausios procentinės dalys, nurodančios šią priežastį, yra Estijoje, Suomijoje (po 14 proc.) ir Slovakijoje (15 proc.).

Dešimtyje šalių respondentų, kurie per pastaruosius penkerius metus nedalyvavo rinkimuose ar referendumuose dėl praktinių ar asmeninių priežasčių, dalis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. padidėjo. Tai ypač pasakytina apie Malta (33 proc., + 10 proc. punktų), Švediją (62 proc., + 10 proc. punktų) ir Prancūziją (55 proc., + 9 p. p.). Priešingai, ši dalis sumažėjo šešiose šalyse, visų pirma Kipre (50 proc., -10 proc. punktų).

Respondentai Lenkijoje (22 proc., + 6 proc. punktai), Vokietijoje (34 proc., + 4 proc. punktai) ir Rumunijoje (27 proc., + 3 proc. punktais) dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. nurodė ideologines ar politines priežastis, dėl kurių nebalsavo. Ši dalis sumažėjo devyniose šalyse, ypač Švedijoje (17 proc., -9 proc. punktų), Maltoje (43 proc., -9 proc. punktų) ir Prancūzijoje (36 proc., - 6 proc. punktais).

Jei per pastaruosius penkerius metus nedalyvavote rinkimuose ar referendume, kokia buvo pagrindinė priežastis? (% – nebalsavote dėl ideologinių ar politinių priežasčių)

Dažniausiai pasitaikančios priežastys, kodėl per pastaruosius penkerius metus nedalyvauta rinkimuose ar referendume, yra praktiškos ar asmeninės, o ne ideologinės ar politinės.

Visų pirma vyrai dažniau nei moterys teigia nebalsavę dėl ideologinių ar politinių priežasčių (30 proc., palyginti su 26 proc.), o jauniausi respondentai tai daro mažiausiai (21 proc., palyginti su 27–32 proc. 25 m. ir vyresnių), tačiau labiausiai tikėtina, kad jie mini praktines ar asmenines priežastis (68 proc., palyginti su 51–59 proc.). Bedarbiai (32 proc.) ir asmenys, kuriems kartais sunku apmokėti sąskaitas arba dažniau (30–31 proc.), dažniausiai teigia nebalsavę dėl ideologinių ar politinių priežasčių.

Taip pat didelė dalis tų, kurie nebalsavo dėl ideologinių ar politinių priežasčių, dažnai kalba apie Europos politinius reikalus (33 proc., palyginti su 26 proc. tų, kurie niekada to nedaro), tų, kurie turi neigiamą ES įvaizdį (41 proc., palyginti su 21 proc. tų, kurie turi teigiamą įvaizdį), ir tų, kurie turi neigiamą Europos Parlamento įvaizdį (39 proc., palyginti su 23 proc. tų, kurie turi teigiamą įvaizdį).

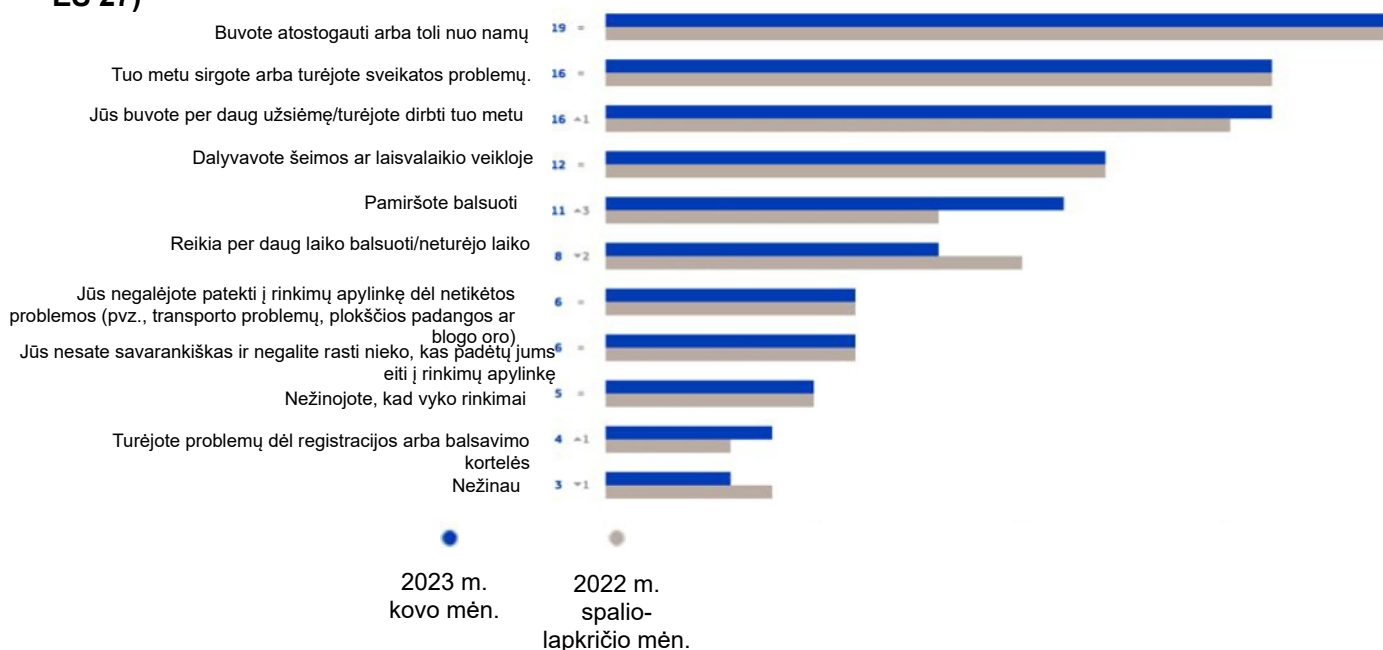
Jei per pastaruosius penkerius metus nedalyvavote rinkimuose ar referendume, kokia buvo pagrindinė priežastis? (PROC. – ES 27)

	Nebalsavote dėl ideologinių ar politinių priežasčių	Nebalsavote dėl praktinių ar asmeninių priežasčių	Nežinau
ES 27	28	56	3
Lytis			
Vyras	30	55	3
Moteris	26	58	3
Amžius			
15–24	21	68	3
25–39	29	59	2
40–54	32	51	2
55+	27	55	3
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	25	60	3
16–19	31	54	2
20+	27	56	3
Vis dar studijuoja	21	68	4
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	29	51	5
Vadovai	30	59	3
Kitos baltos apykaklės	29	56	2
Darbininkai	30	54	3
Namudiniai asmenys	24	62	3
Bedarbis	32	54	4
Išėjęs į pensiją	26	56	3
Studentai	21	68	4
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	30	56	4
Laikas nuo laiko	31	54	3
Beveik niekada/niekada	25	59	2
Kalbėti apie Europos politinius reikalus			
Dažnai	33	55	1
Retkarčiais	28	55	3
Niekada	26	59	3
ES įvaizdis			
Positive	21	61	3
Neutralus	27	58	3
Neigiamas	41	47	2
Europos Parlamento įvaizdis			
Positive	23	59	2
Neutralus	26	59	3
Neigiamas	39	48	3

Praktinės priežastys nebalsuoti rinkimuose ar referendumuose

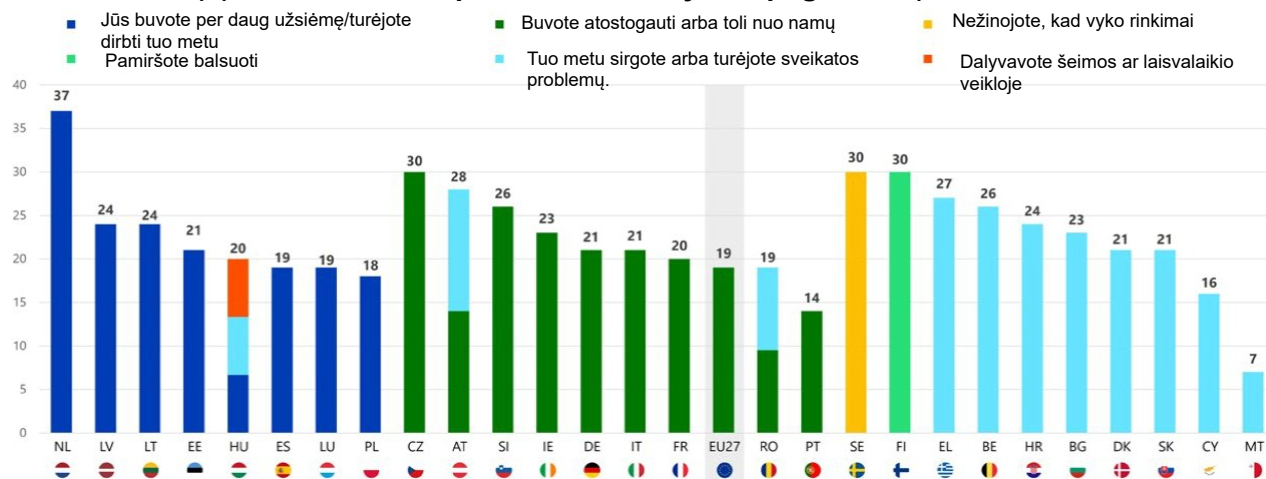
Paklausti išsamiau apie praktines priežastis, dėl kurių jie nebalsavo rinkimuose ar referendume, dažniausiai šie respondentai pateikia atsakymus, kad jie atostogavo arba išvyko iš namų (19 proc.), kad sirgo arba turėjo sveikatos problemų (16 proc., jokių pokyčių), arba kad jie buvo per daug užsiėmę arba turėjo dirbti (16 proc.). Kitos priežastys, kurias nurodė daugiau kaip vienas iš dešimties, yra susijusios su šeimos ar laisvalaikio veikla (12 proc.) ir užmiršta balsuoti (11 proc.).

QA21 Kurios iš toliau nurodytų priežasčių kada nors sutrukdė jums balsuoti rinkimuose ar referendume vietos, nacionaliniu ar Europos lygmeniu? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (PROC. – ES 27)

Aštuoniose šalyse respondentai dažniausiai (arba bendrai) paminėjo praktinę priežastį nebalsuoti rinkimuose ar referendume dėl to, kad jie sirgo arba turėjo sveikatos problemų. Septyniose šalyse dažniausia (arba bendra dažniausiai pasitaikanti) priežastis yra atostogauti ar toli nuo namų, o per daug užsiėmęs ar tuo metu turėjęs dirbti yra pagrindinė priežastis kitose šešiose šalyse. Suomijoje dauguma respondentų teigia pamiršę balsuoti, o Švedijoje dauguma nežinojo, kad rinkimai įvyko. Vengrijoje dalyvavimas šeimos ar laisvalaikio veikloje yra bendras geriausias atsakymas, taip pat pernelyg užsiėmęs arba neturintis laiko, sergantis ar turintis sveikatos problemų.

QA21 Kurios iš toliau nurodytų priežasčių kada nors sutrukdė jums balsuoti rinkimuose ar referendume vietos, nacionaliniu ar Europos lygmeniu? (Daugelis ANSWERS POSSIBLE) (% – Dažniausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

Respondentai dažniausiai sako, kad per pastaruosius penkerius metus nebalsavo rinkimuose ar referendume, nes atostogavo arba išvyko iš namų Čekijoje (30 proc.), Austrijoje (28 proc.) ir Slovėnijoje (26 proc.). Mažiausia šią praktinę priežastį mininčių respondentų yra Maltoje (5 proc.), Ispanijoje (9 proc.) ir Švedijoje (12 proc.).

Sergantys arba turintys sveikatos problemų rinkimų metu dažniausiai minimi Austrijoje, Čekijoje (abiejose 28 proc.) ir Graikijoje (27 proc.). Tačiau šią priežastį nurodo 7 % Prancūzijoje ir Maltoje ir 8 % Nyderlanduose.

Nyderlandai (37 proc.) yra didžiausia jų dalis, teigianti, kad jie buvo per daug užsiėmę arba turėjo dirbti, taip pat Latvija ir Lietuva (po 24 proc.). Respondentai mažiausiai tai mini Maltoje, Portugalijoje (po 6 proc.) ir Italijoje (11 proc.).

Bent kas penktadalis Austrijos (21 proc.), Bulgarija ir Vengrija (po 20 proc.) nurodė, kad dalyvavimas šeimos ar laisvalaikio veikloje yra priežastis nebalsuoti. Nyderlanduose (2 %), Graikijoje ir Maltoje (abiejose šalyse – 4 %).

Dažniausiai pamirštama balsuoti Suomijoje (30 proc.), Nyderlanduose (20 proc.), Liuksemburge ir Švedijoje (18 proc.), o Graikijoje (mažiau nei 1 proc.), Maltoje (1 proc.), Bulgarijoje ir Slovakijoje (po 3 proc.).

QA21 Kurios iš toliau nurodytų priežasčių kada nors sutrukdė jums balsuoti rinkimuose arba referendumas vietos, nacionaliniu ar Europos lygmeniu? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Buvote atostogauti arba toli nuo namų	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Tuo metu sirgote arba turėjote sveikatos problemų.	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Jūs buvote per daug užsiėmę/turėjote dirbti tuo metu	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Kita (SPONTANEOUS)	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Dalyvavote šeimos ar laisvalaikio veikloje	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Pamiršote balsuoti	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
Reikia per daug laiko balsuoti/neturėjo laiko	8	12	5	9	7	11	13	7	3	3	5	10	8	4	8	9	8	12	3	19	17	13	5	7	6	6	7	9
Niekas/jūs visada balsavote (SPONTANEOUS)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Nežinojote, kad vyko rinkimai	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30
Jūs negalėjote patekti į rinkimų apylinkę dėl netikėtos problemos (pvz., transporto problemų, plokščios padangos ar blogo oro)	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Turėjote problemų dėl registracijos arba balsavimo kortelės	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1	1
Jūs nesate savarankiškas ir negalite rasti nieko, kas padėtų jums eiti į rinkimų apylinkę	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3
Nežinau	3	2	4	6	3	3	5	2	0	1	5	3	2	4	3	5	0	2	8	2	2	1	14	1	3	5	7	1

Įdomių skirtumų galima pastebėti analizuojant rezultatus pagal socialines ir demografines respondentų kategorijas. Moterys dažniau nei vyrai nurodo, kad jos sirgo arba turėjo sveikatos problemų, nes nebalsavo (18 proc., palyginti su 14 proc.). Vyresnio amžiaus respondentai taip pat dažniau tai mini kaip priežastį (24 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų, palyginti su 9–14 proc. 15–54 m. amžiaus asmenų). 15–39 m. amžiaus respondentai dažniau nei vyresni respondentai teigia pamiršę balsuoti (14 proc., palyginti su 7–11 proc.), o centrinio amžiaus kohortos dažniau nurodo, kad tuo metu buvo pernelyg užsiėmę arba turėjo dirbti (19–21 proc. 25–54 m. amžiaus asmenų, palyginti su 15 proc. 15–24 m. ir 11 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų).

Išsilavinimo lygis taip pat skiriasi: dieninį išsilavinimą baigę 16 metų ir vyresni respondentai dažniau nei tie, kurie anksčiau minėjo atostogas ar ne namuose (19–24 proc., palyginti su 12 proc.), yra per daug užsiėmę arba turėjo dirbti (17–18 proc., palyginti su 10 proc.). Ir atvirkščiai, 15 metų ar jaunesnius mokslus baigę respondentai dažniausiai teigia, kad sirgo arba turėjo sveikatos problemų (26 proc., palyginti su 13–16 proc.).

Tie, kurie turi mažiau finansinių sunkumų, labiau linkę sakyti, kad atostogavo arba išvyko iš namų (19–21 proc. tų, kuriems kartais sunku apmokėti sąskaitas, arba rečiau, palyginti su 13 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų), o atvirkščiai – kalbant apie sergamumą arba sveikatos problemų skaičių (15–16 proc., palyginti su 20 proc.).

QA21 Kurios iš toliau nurodytų priežasčių kada nors sutrukdė jums balsuoti rinkimuose ar referendume vietos, nacionaliniu ar Europos lygmeniu? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (PROC. – ES)

	Tuo metu sirgote arba turėjote sveikatos problemų.	Buvote atostogauti arba toli nuo namų	Jūs buvote per daug užsiėmę/turėjote dirbti tuo metu	Reikia per daug laiko balsuoti/neturėjo laiko	Dalyvavote šeimos ar laisvalaikio veikloje	Nežinojote, kad vyko rinkimai	Jūs negalėjote patekti į rinkimų apylinkę dėl netikėtų problemų (pvz., transporto problemų, plokščios padangos ar blogo oro)	Jūs nesate savarankiškas ir negalite rasti nieko, kas padėtų jums eiti į rinkimų apylinkę	Pamiršote balsuoti	Turėjote problemų dėl registracijos arba balsavimo kortelės
ES 27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Lytis										
Vyras	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Moteris	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Amžius										
15–24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25–39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40–54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Išsilavinimas (pabaiga)										
–15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16–19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Vis dar studijuoja	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Socialinė ir profesinė kategorija										
Savarankiškai dirbantis asmuo	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Vadovai	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Kitos baltos apykaklės	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Darbininkai	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Namudiniai asmenys	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Bedarbis	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Išėjęs į pensiją	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Studentai	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Sunkumai apmokėti sąskaitas										
Didžiąją laiko dalį	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Laikas nuo laiko	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Beveik niekada/niekada	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Europos Parlamento įvaizdis										
Teigiamas	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Neutralus	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Neigiamas	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. PILIEČIŲ POŽIŪRIS Į ES IR EUROPOS PARLAMENTĄ

Paskutiniame ataskaitos skyriuje vertinamos ES ir Europos Parlamento piliečių nuomonės. Pirmiausia aptariamas europiečių suvokimas, kad jų balsas svarbus, jų dalyvavimas sprendžiant politinius ir (arba) europinius klausimus ir jų požiūris į ES, prieš pradėdant analizuoti Europos Parlamento požiūrį.

Nors jausmas, kad europiečių balsas ES svarbus, yra šiek tiek vangus, dauguma piliečių diskutuoja apie Europos politinius klausimus ir stebi ES politiką. Be to, vyrauja teigiamas požiūris ir vėl didėja optimizmas dėl ES ateities, nes narystė ES vertinama ir laikoma svarbia.

4.1. ES suvokimas

Jausmas, kad jūsų balsas svarbus ES ir jūsų šalyje;

Europiečių jausmas, kiek jų balsas svarbus jų šalyje ir ES, taip pat jų šalies balsas ES, išlieka nepakitęs ir nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. nesiskiria.

Nuomonės dėl to, ar ES svarbus žmogaus balsas, skiriasi: 47 proc. (nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. jokių pokyčių) sutinka, kad jų balsas svarbus, o 48 proc. (-1 proc. p. p.) nesutinka su šiuo teiginiu.

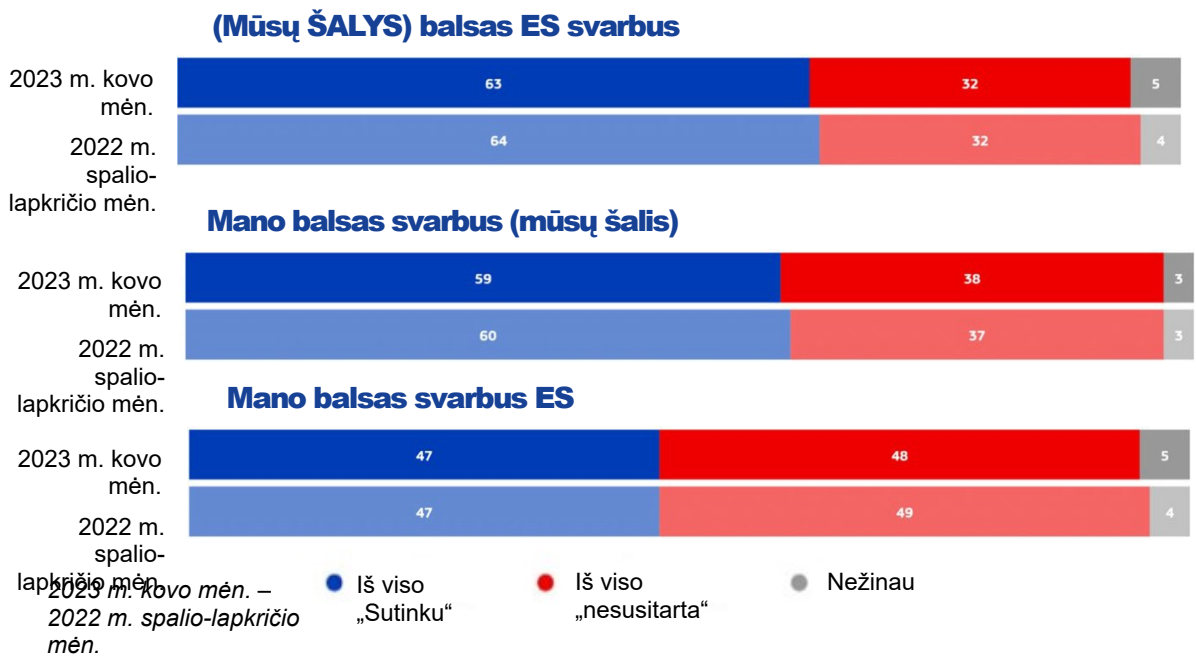
2022 m. balandžio-gegužės mėn.-spalio-lapkričio mėn. po teigiamos raidos nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn. asmenų, manančių, kad jų balsas svarbus, dalis ES sumažėjo šešiais procentiniais punktais ir vėl pasiekė 2017–2019 m. laikotarpio lygį.

Priešingai, dauguma respondentų (59 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) mano, kad jų balsas svarbus jų šalyje, o mažiau nei keturi iš dešimties (38 proc., + 1 proc. p.) nesutinka su jų balsų skaičiumi.

Dabartinėje apklausoje šios proporcijos išliko stabilios, po didelės teigiamos raidos nuo 2019 m. spalio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn. ir ne tokio spartaus sumažėjimo nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. iki spalio-lapkričio mėn.

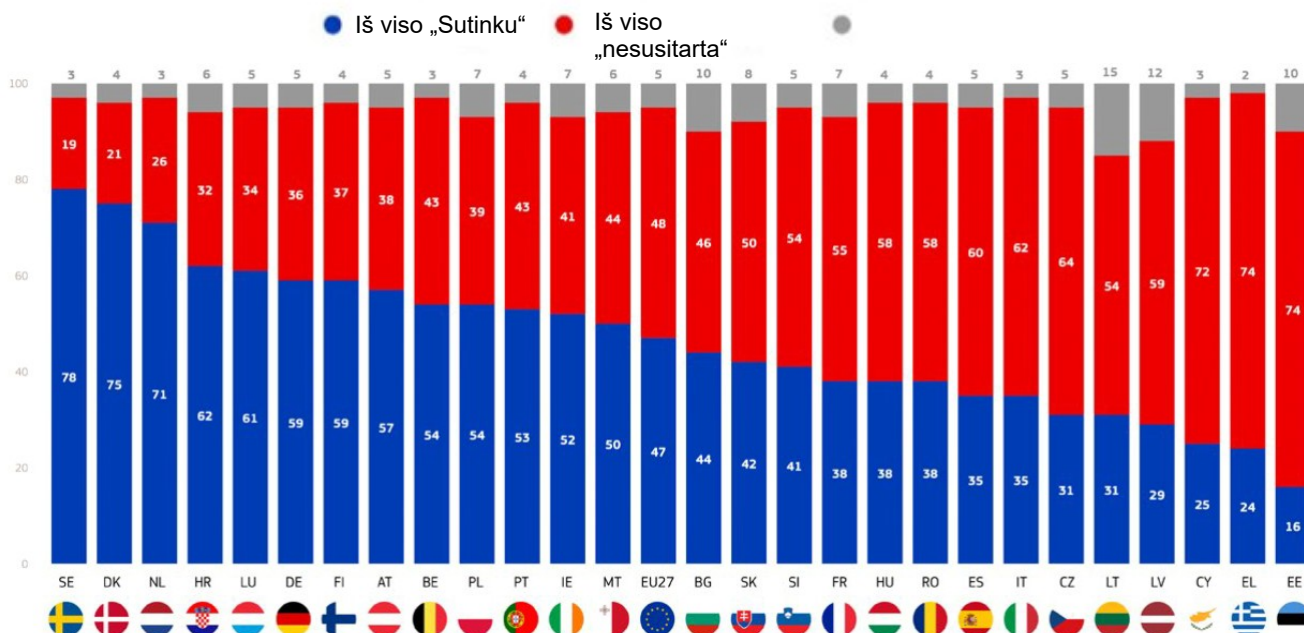
Galiausiai beveik du trečdaliai (63 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) mano, kad jų šalies balsas ES svarbus, o 32 proc. (jokių pokyčių) mano, kad taip nėra.

D72 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? (ES 27) (%)

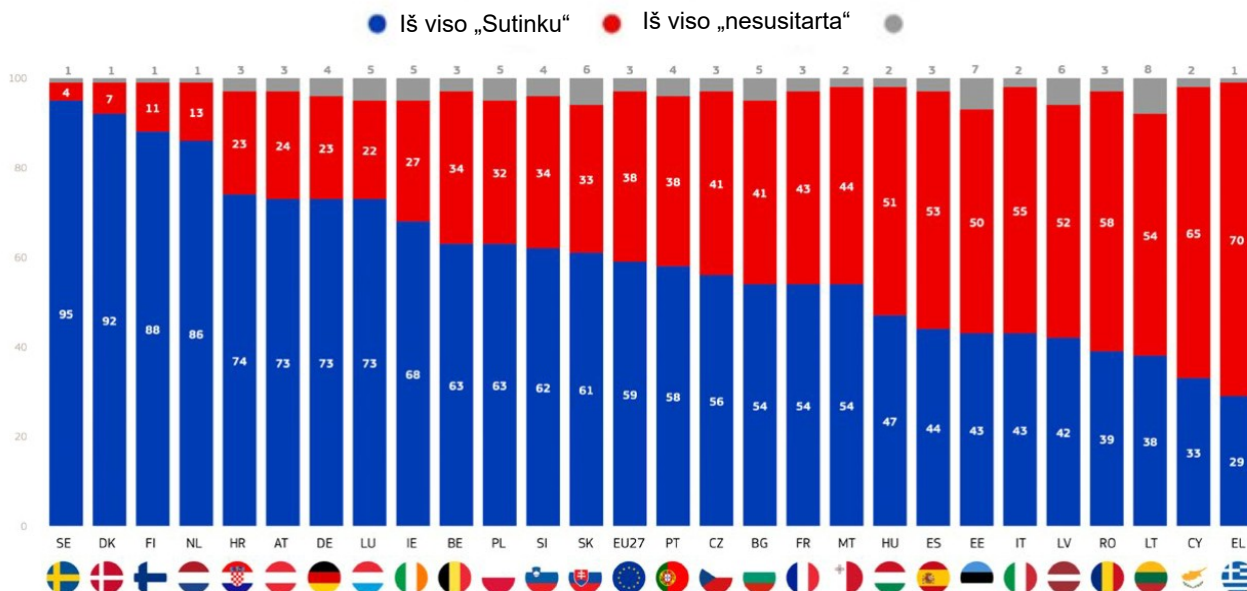
13 šalių dauguma respondentų sutinka, kad jų balsas yra svarbus ES, o daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų Švedijoje (78 proc.), Danijoje (75 proc.) ir Nyderlanduose (71 proc.) mano, kad taip yra. Ir atvirkščiai, ketvirtadalis ar mažiau Estijos (16 proc.), Graikijos (24 proc.) ir Kipro (25 proc.) mano, kad jų balsas girdimas ES lygmeniu.

D72.1 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano balsas svarbus ES (proc. – ES 27)

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., pritarimo šiam pareiškimui lygis padidėjo penkiose šalyse ir sumažėjo septyniose. Portugalija (53 proc., + 7 proc. punktai) ir Suomija (59 proc., + 6 proc. punktai) yra šalys, kuriose šis padidėjimas buvo didžiausias, o Malta (50 proc., -21 p. p.) išsiskiria itin dideliu šios dalies sumažėjimu, po jos seka Slovėnija (41 proc., -7 proc. punktai), Vengrija ir Rumunija (abiejose 38 proc., -5 proc. p.).

18 šalių dauguma mano, kad piliečių balsas yra svarbus jų šalyje, o respondentai Švedijoje (95 proc.), Danijoje (92 proc.) ir Suomijoje (88 proc.) yra ypač linkę laikytis šios nuomonės. Priešingai, respondentai Graikijoje (29 proc.), Kipre (33 proc.) ir Lietuvoje (38 proc.) mažiausiai jaučia savo nuomonę.

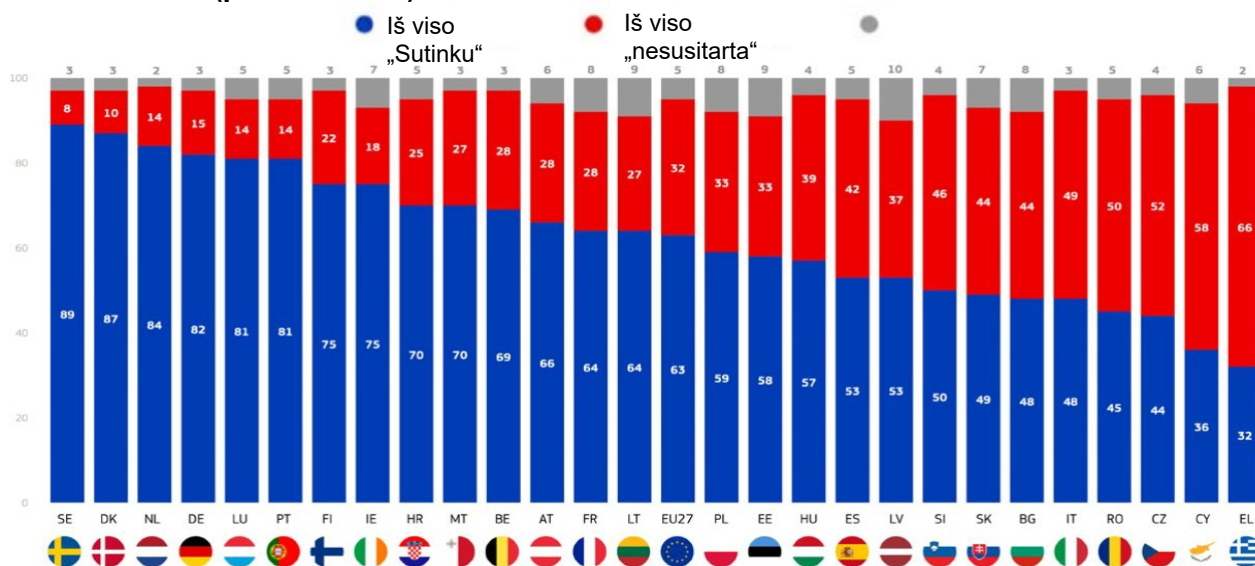
D72.2 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano balsas svarbus (MŪSŲ ŠALYS) (% – ES 27)

Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. šešiose šalyse, visų pirma Lietuvoje (38 proc., + 9 procentiniais punktais), Estijoje (43 proc., + 7 proc. punktai) ir Liuksemburge (73 proc., + 6 proc. punktais), respondentų nuomonės, kad jų balsas svarbus, padidėjo. Susitarimo lygis sumažėjo septyniose šalyse. Maltoje ši dalis vėl labai sumažėjo (54 proc., -27 proc. punktais), o Prancūzijoje (54 proc.) ir Slovėnijoje (62 proc.) – 7 procentiniais punktais.

Dauguma 22 valstybių narių mano, kad jų šalies balsas svarbus ES, o respondentai Švedijoje (89 proc.) ir Danijoje (87 proc.) ir vėl labiausiai pritaria šiam teiginiui, po to – Nyderlanduose (84 proc.). Net ir šiuo atveju Graikija (32 proc.) ir Kipras (36 proc.) kartu su Čekija (44 proc.) yra mažiausiai sutariančios šalys.

D72.3

Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? (Mūsų ŠALYS) balsas ES svarbus (proc. – ES 27)

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., padidėjo susitarimo, kad jų šalies balsas svarbus ES, lygis šešiose šalyse, kurioms vadovauja Airija (75 proc., + 8 proc. punktai), Portugalijoje (81 proc., + 7 proc. p.) ir Lietuvoje (64 proc., + 7 proc. punktai). Sumažėjimas užfiksuotas penkiose šalyse, ypač Maltoje (70 proc., -12 proc. punktų), Čekijoje (44 proc., -7 proc. punktų) ir Slovėnijoje (50 proc., -7 proc. punktų).

Stebint rezultatus pagal respondentų socialinį ir demografinį profilį, galima pastebėti, kad jauniausi respondentai mažiausiai jaučia, kad jų balsas svarbus jų šalyje (54 proc., palyginti su 57–60 proc. 25 metų ir vyresnių respondentų). Be to, galima pastebėti, kad pritarimo trims teiginiais lygis skiriasi priklausomai nuo išsilavinimo lygio ir socialinių bei ekonominių sąlygų.

Kuo ilgiau respondentai mokėsi visą darbo dieną, tuo labiau tikėtina, kad jie sutiks su kiekvienu teiginiu. Pavyzdžiui, 55 proc. išsilavinimą baigusių 20 metų ir vyresnių asmenų mano, kad jų balsas svarbus ES, palyginti su 36 proc. 15 metų ar jaunesnių asmenų.

Labiausiai tikėtina, kad vadovai sutiks su kiekvienu pareiškimu, o namų ūkio asmenys ir bedarbiai mažiausiai tai padarys. Pavyzdžiui, 72 proc. vadovų mano, kad jų balsas svarbus jų šalyje, palyginti su 40 proc., kurie sutinka su bedarbiais. Respondentai, kurie niekada arba retai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, dažniau sutinka, kad jų balsas svarbus ES (52 proc., palyginti su 27–39 proc. sunkumų patiriančių asmenų dažniau) ir savo šalyje (66 proc., palyginti su 37–48 proc.) ir kad jų šalies balsas svarbus ES (71 proc., palyginti su 46–53 proc.).

Didžiuosiuose miestuose gyvenantys respondentai labiau linkę manyti, kad jų balsas svarbus ES (50 proc., palyginti su 45 proc. mažesniuose miestuose ar kaimo kaimuose gyvenančių asmenų) ir savo šalyje (63 proc., palyginti su 56–58 proc.), ir kad jų šalies balsas svarbus ES (67 proc., palyginti su 62–63 proc.).

Tie, kurie seka Europos politiką, labiau linkę sutikti su kiekvienu pareiškimu. Pavyzdžiui, 72 proc. Europos politiką stebinčių asmenų mano, kad jų šalies balsas svarbus ES, palyginti su 53 proc. tų, kurie jos nesilaiko.

D72.1 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano balsas svarbus ES (proc. – ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	47	48
Lytis		
Vyras	47	49
Moteris	46	48
Amžius		
15–24	47	45
25–39	47	49
40–54	46	50
55+	46	49
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	36	57
16–19	43	53
20+	55	41
Vis dar studijuoja	50	41
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	50	47
Vadovai	62	35
Kitos baltos apykaklės	49	47
Darbininkai	40	56
Namudiniai asmenys	33	60
Bedarbis	30	64
Išėjęs į pensiją	46	48
Studentai	50	41
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	27	67
Laikas nuo laiko	39	57
Beveik niekada/niekada	52	43
Subjektyvi urbanizacija		
Kaimo kaimas	45	49
Mažas/vidutinio dydžio miestas	45	50
Didelis miestas	50	45
Sekite Egipto politiką		
Sekite	58	39
Nesekite	32	60

D72.2 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano balsas svarbus (MŪSŲ ŠALYS) (% – ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	59	38
Lytis		
Vyras	59	38
Moteris	58	38
Amžius		
15–24	54	38
25–39	59	39
40–54	57	40
55+	60	37
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	49	47
16–19	55	42
20+	68	30
Vis dar studijuoja	58	34
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	61	38
Vadovai	72	26
Kitos baltos apykaklės	61	37
Darbininkai	53	44
Namudiniai asmenys	43	52
Bedarbis	40	56
Išėjęs į pensiją	61	36
Studentai	58	34
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	37	59
Laikas nuo laiko	48	49
Beveik niekada/niekada	66	31
Subjektyvi urbanizacija		
Kaimo kaimas	58	38
Mažas/vidutinio dydžio miestas	56	41
Didelis miestas	63	34
Sekite Europos politiką		
Sekite	69	29
Nesekite	46	49

D72.3 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? (Mūsų ŠALYS) balsas ES svarbus (proc. – ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	63	32
Lytis		
Vyras	63	33
Moteris	63	32
Amžius		
15–24	64	28
25–39	65	31
40–54	63	34
55+	63	32
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	53	38
16–19	60	36
20+	71	26
Vis dar studijuoja	67	24
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	65	32
Vadovai	77	21
Kitos baltos apykaklės	62	35
Darbininkai	60	36
Namudiniai asmenys	48	44
Bedarbis	53	40
Išėjęs į pensiją	64	30
Studentai	67	24
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	46	48
Laikas nuo laiko	53	42
Beveik niekada/niekada	71	25
Subjektyvi urbanizacija		
Kaimo kaimas	63	31
Mažas/vidutinio dydžio miestas	62	34
Didelis miestas	67	29
Sekite Europos politiką		
Sekite	72	26
Nesekite	53	39

Nacionalinių, Europos ir vietos politinių klausimų aptarimas

Didelė dauguma piliečių bent retkarčiais aptaria nacionalinę, Europos ir vietos politiką su draugais ar giminaičiais.

Absoliuti dauguma (55 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) retkarčiais aptaria nacionalinius politinius klausimus, o ketvirtadalis (be pokyčių) dažnai tai daro, o vienas iš penkių (-1 p. p.) niekada nedalyvauja tokiose diskusijose. Šie skaičiai nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. išliko stabilūs.

Palyginimui, Europos politinius klausimus aptaria mažiau respondentų, nors vis dar dauguma. Daugiau nei pusė (53 proc., + 1 proc. p.) kartais aptaria Europos politiką su draugais ar giminaičiais, o 14 proc. (-1 proc. punktų) tokias diskusijas rengia dažnai, o maždaug trečdalis (32 proc., -1 proc. p.) niekada to nedaro.

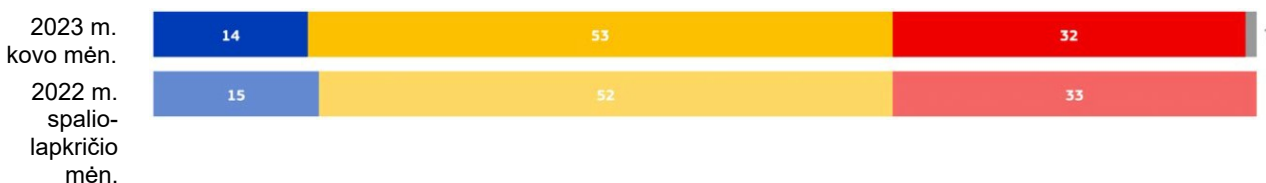
Galiausiai daugiau kaip pusė (53 proc., -1 proc. punktų) retkarčiais aptaria vietos politinius klausimus ir maždaug ketvirtadalis (23 proc., + 2 proc. punktai) tai daro dažnai, o maždaug ketvirtadalis (24 proc., -1 proc. p. p.) niekada nedalyvauja šiose diskusijose.

D71 Kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar galėtumėte pasakyti, kad dažnai, retkarčiais ar niekada diskutuojate apie...? (ES 27) (%)

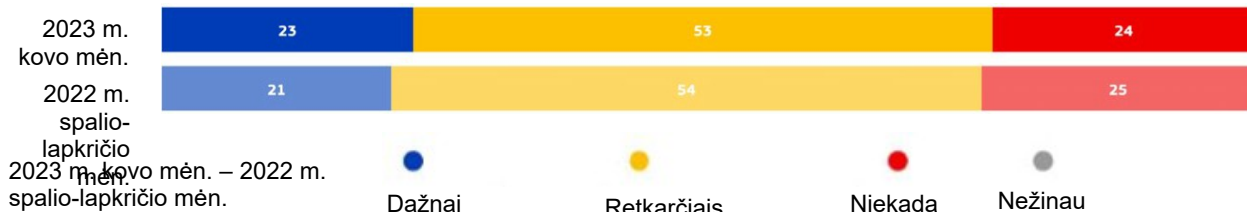
Nacionaliniai politiniai klausimai

Europos politiniai klausimai

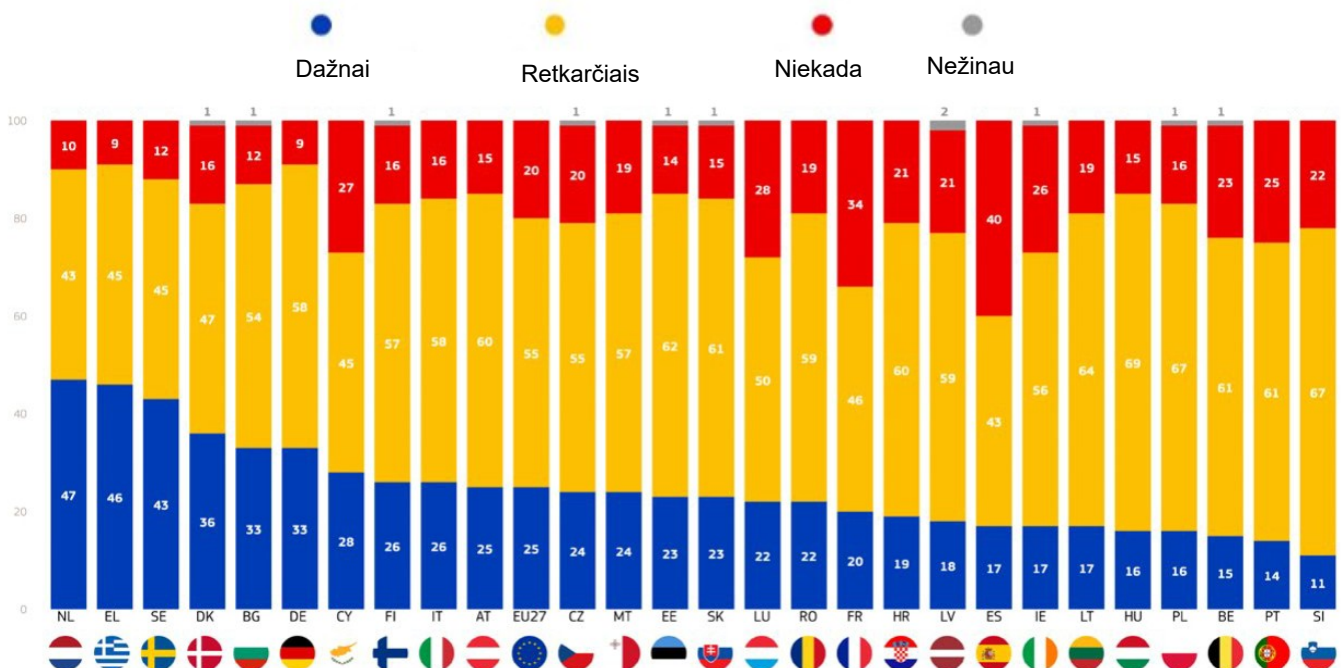
Vietos politiniai klausimai

25 šalyse dauguma šalių retkarčiais diskutuoja apie nacionalinę politiką su draugais ar giminaičiais, daugiausia Vengrijoje (69 proc.), Lenkijoje ir Slovėnijoje (po 67 proc.).

Nyderlandai (47 proc.) ir Graikija (46 proc.) yra vienintelės šalys, kuriose tokias diskusijas dažnai rengia dauguma. Daugiau nei keturi iš dešimties dažnai diskutuoja apie nacionalinę politiką ir Švedijoje (43 proc.). Kita vertus, 11 proc. Slovėnijoje, 14 proc. Portugalijoje ir 15 proc. Belgijoje teigia dažnai aptariantys nacionalinius politinius klausimus.

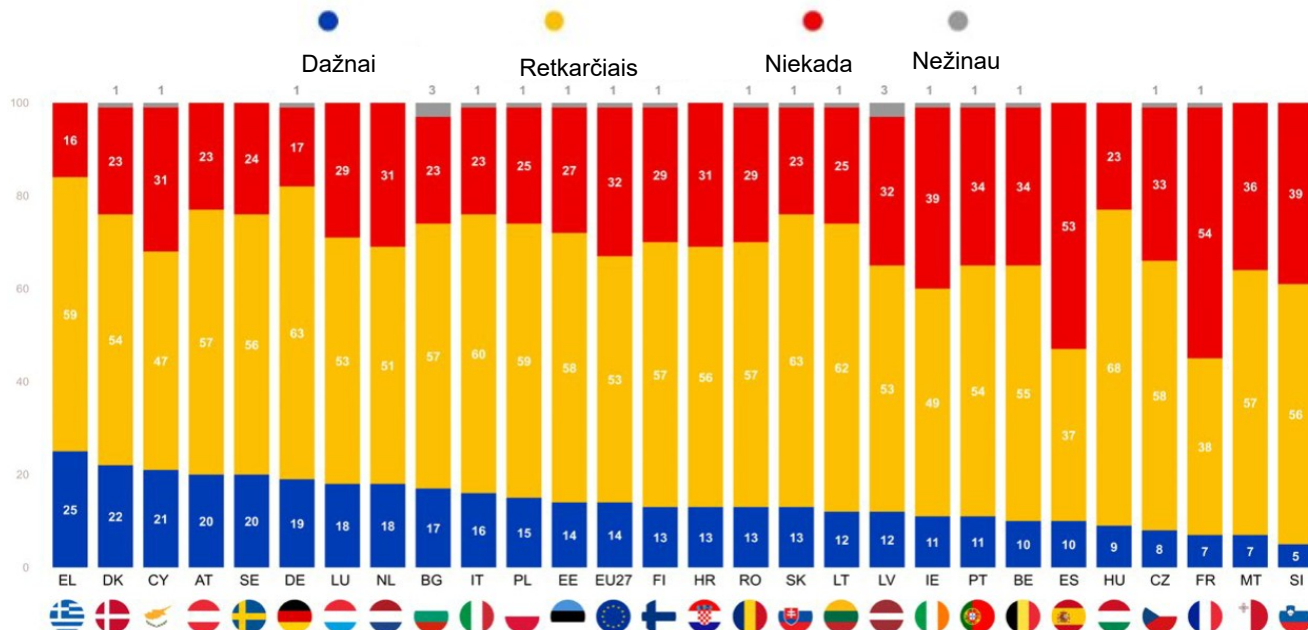
D71.1 Ar, kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar sakytumėte, kad dažnai, kartais ar niekada diskutuojate apie...? Nacionaliniai politiniai klausimai (%)

Kaip ir nacionalinės politikos atveju, dauguma 25 šalių Europos politinius klausimus kartais aptaria su draugais ar giminaičiais, ypač Vengrijoje (68 proc.), Vokietijoje (63 proc.) ir Slovakijoje (63 proc.).

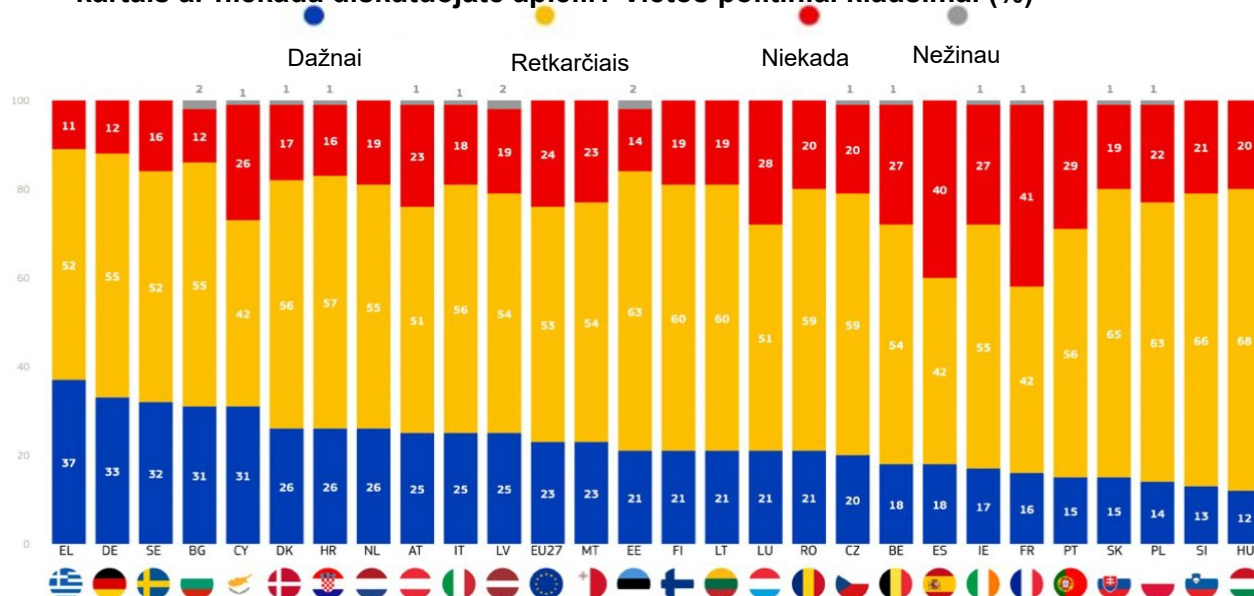
Daugiau nei vienas iš penkių Graikijoje (25 proc.), Danijoje (22 proc.) ir Kipre (21 proc.) dažnai aptaria Europos politiką. Palyginti su 5 proc. Slovėnijoje ir 7 proc. Prancūzijoje ir Maltoje, kurie teigia, kad dažnai vyksta tokios diskusijos.

Prancūzija (54 proc.) ir Ispanija (53 proc.) yra vienintelės šalys, kuriose dauguma niekada nediskutuoja apie Europos politinius klausimus.

D72.2 Kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar galėtumėte pasakyti, kad dažnai, retkarčiais ar niekada diskutuojate apie...? Europos politiniai klausimai (%)

Dauguma visų šalių teigia retkarčiais diskutuojantys vietos politiniais klausimais. Daugiausia tokių diskusijų kartais dalyvauja Vengrijoje (68 proc.), Slovėnijoje (66 proc.) ir Slovakijoje (65 proc.).

Respondentai Graikijoje (37 proc.), Vokietijoje (33 proc.) ir Švedijoje (32 proc.) dažniausiai aptaria vietos politiką su draugais ar giminaičiais, o Vengrijoje (12 proc.), Slovėnijoje (13 proc.) ir Lenkijoje (14 proc.) – mažiausiai.

D73.3 Ar, kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar sakytumėte, kad dažnai, kartais ar niekada diskutuojate apie...? Vietos politiniai klausimai (%)

Socialinėje ir demografinėje analizėje pabrėžiama, kad vyresnio amžiaus ir labiau išsilavinusių respondentų, kurie dažnai aptaria nacionalinius, Europos ar vietos politinius klausimus, dalis yra didesnė. Pavyzdžiui, 22–25 proc. 25 m. ir vyresnių asmenų dažnai aptaria vietos politinius klausimus, palyginti su 13 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų. Be to, 34 proc. dieninį išsilavinimą baigusiu asmenų, kuriems yra ne mažiau kaip 20 metų, dažnai diskutuoja apie nacionalinę politiką, palyginti su 14 proc. tų, kurie baigė mokslus 15 metų ar jaunesni.

Vadovai dažniausiai diskutuoja apie politinius klausimus kiekvienu lygmeniu, o namų šeimininkai yra mažiausiai linkę tai daryti. Pavyzdžiui, 23 proc. vadovų dažnai diskutuoja apie Europos politiką, palyginti su 6 proc. namų ūkio darbuotojų.

Dideliuose miestuose gyvenantys respondentai dažniau nei mažesniuose miestuose ar kaimuose gyvenantys respondentai dažnai aptaria nacionalinius (30 proc., palyginti su 22–24 proc.) ir Europos (17 proc., palyginti su 12–13 proc.) politinius klausimus.

D71.1 Ar, kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar sakytumėte, kad dažnai, kartais ar niekada diskutuojate apie...? Nacionaliniai politiniai klausimai (proc. – ES)

	Dažnai	Retkarčiais	Niekada
ES 27	25	55	20
Lytis			
Vyras	29	54	17
Moteris	22	55	23
Amžius			
15–24	20	48	31
25–39	25	56	18
40–54	27	56	17
55+	26	54	20
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	14	51	35
16–19	23	58	19
20+	34	53	13
Vis dar studijuoja	21	50	28
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	37	53	10
Vadovai	41	51	8
Kitos baltos apykaklės	26	60	13
Darbininkai	19	59	22
Namudiniai asmenys	12	52	36
Bedarbis	16	50	33
Išėjęs į pensiją	25	53	22
Studentai	21	50	28
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	22	55	23
Mažas/vidutinio dydžio miestas	24	54	21
Didelis miestas	30	55	15

D71.2 Kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar galėtumėte pasakyti, kad dažnai, retkarčiais ar niekada diskutuojate apie...? Europos politiniai klausimai (proc. – ES 27)

	Dažnai	Retkarčiais	Niekada
ES 27	14	53	32
Lytis			
Vyras	16	55	28
Moteris	12	52	35
Amžius			
15–24	11	45	43
25–39	15	55	29
40–54	15	56	28
55+	14	53	32
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	7	43	49
16–19	13	56	31
20+	19	57	23
Vis dar studijuoja	12	47	40
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	21	58	21
Vadovai	23	59	17
Kitos baltos apykaklės	13	62	24
Darbininkai	12	53	34
Namudiniai asmenys	6	47	46
Bedarbis	9	40	50
Išėjęs į pensiją	13	53	34
Studentai	12	47	40
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	12	51	36
Mažas/vidutinio dydžio miestas	13	54	32
Didelis miestas	17	56	26

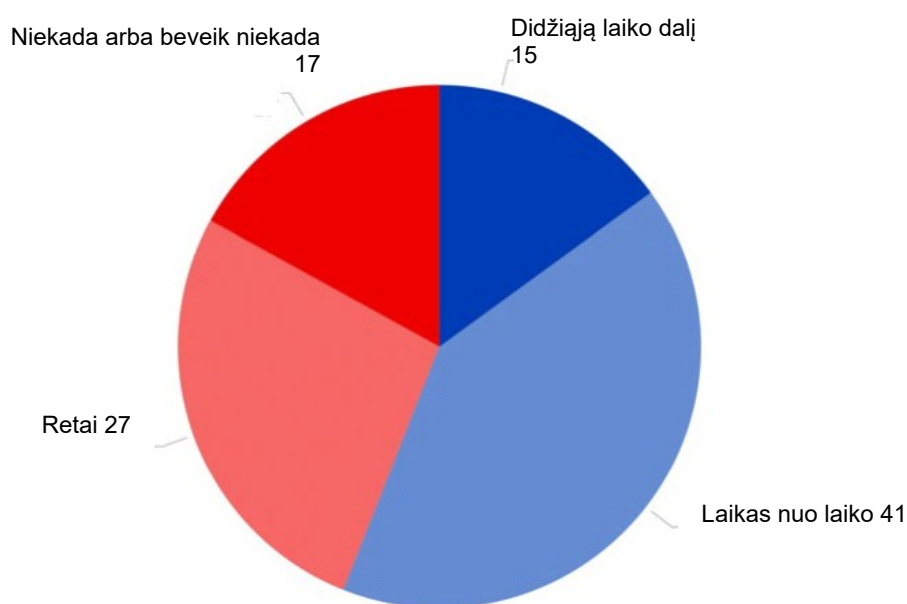
D71.3 Ar, kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar sakytumėte, kad dažnai, kartais ar niekada diskutuojate apie...? Vietos politiniai klausimai (proc. – ES 27)

	Dažnai	Retkarčiais	Niekada
ES 27	23	53	24
Lytis			
Vyras	26	53	21
Moteris	20	54	26
Amžius			
15–24	13	48	38
25–39	22	54	24
40–54	24	56	20
55+	25	53	22
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	16	48	36
16–19	23	55	22
20+	28	55	17
Vis dar studijuoja	14	48	37
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	31	56	13
Vadovai	34	54	11
Kitos baltos apykaklės	22	58	19
Darbininkai	20	54	26
Namudiniai asmenys	11	50	39
Bedarbis	14	48	37
Išėjęs į pensiją	25	52	23
Studentai	14	48	37
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	22	53	25
Mažas/vidutinio dydžio miestas	22	53	25
Didelis miestas	24	55	20

Bendradarbiavimas su ES politika

Absoliuti dauguma (56 proc., nesikeičia nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) teigia, kad jie atitinka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, 15 proc. (– 1 proc. p.) po to, kai daugiausia laiko, ir 41 proc. (+ 1 proc. p.). Priešingai, daugiau kaip keturi iš dešimties (44 proc., jokių pokyčių) nesilaiko ES politikos: 27 % (jokių pokyčių) sako, kad jie retai seka, o 17 % (jokių pokyčių) sako, kad niekada neseka.

QA3 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kiti nėra suinteresuoti. Ar galėtumėte pasakyti, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje? (ES 27) (%)

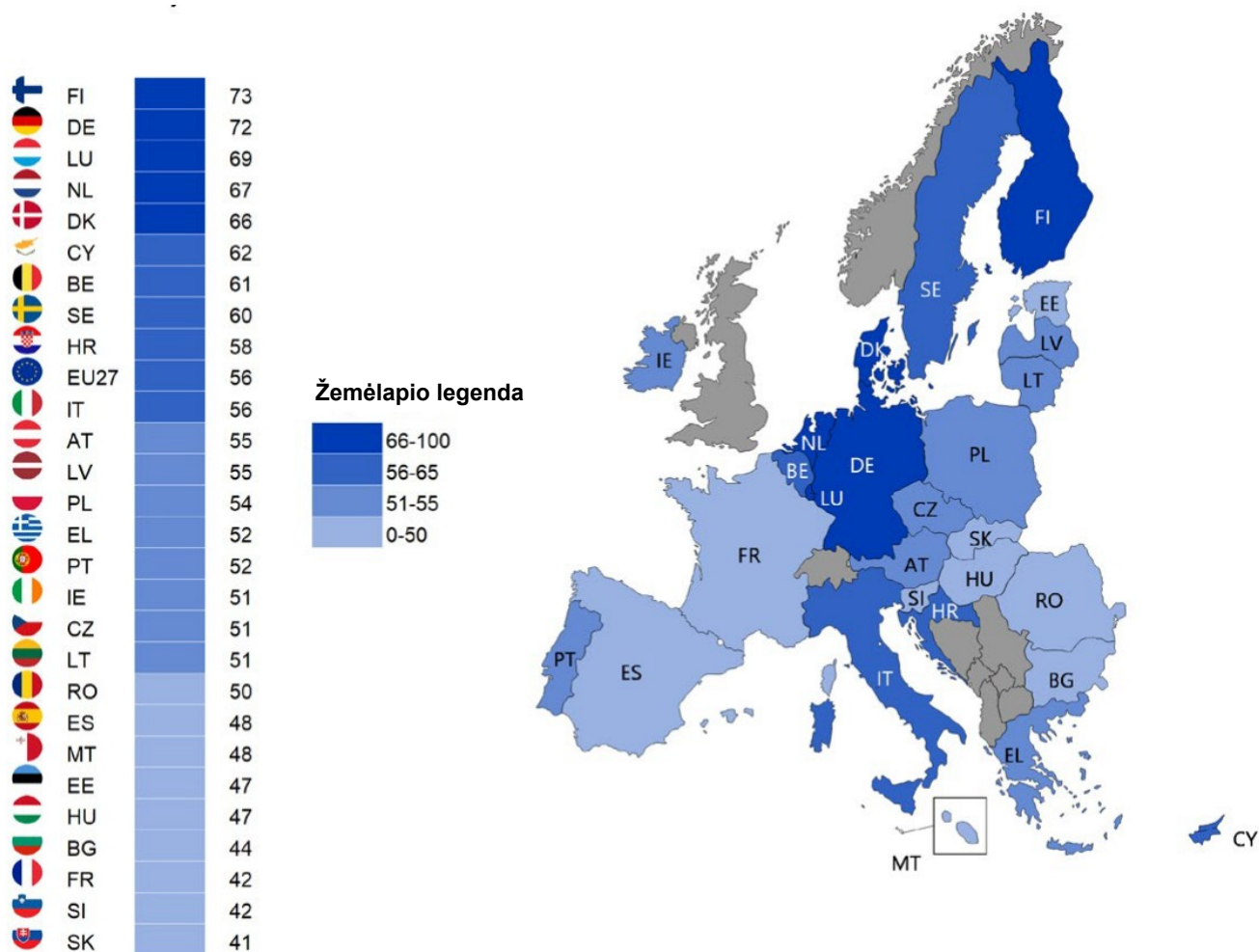
2022 m. balandžio-gegužės mėn.-spalio-lapkričio mėn. 10 procentinių punktų kritus, dabartinėje apklausoje ES politiką stebinčių asmenų dalis išliko stabili.

18-oje šalių dauguma respondentų teigia, kad jie seka tuo, kas vyksta ES politikoje. Didžiausi rodikliai nustatyti Suomijoje (73 proc.), Vokietijoje (72 proc.) ir Liuksemburge (69 proc.). Dar aštuoniose šalyse mažuma seka ES politiką, o respondentai Slovakijoje (41 proc.), Prancūzijoje ir Slovėnijoje (po 42 proc.) yra mažiausiai linkę tai daryti. Lygiomis dalimis „sekti“ ir „nesekti“ ES politikos Rumunijoje (po 50 proc.).

Bent ketvirtadalis respondentų dažniausiai stebi ES politiką Vokietijoje (27 proc.), Kipre ir Suomijoje (po 25 proc.). Tai skiriasi nuo 6 proc., kurie tai daro Kroatijoje, Lietuvoje, Maltoje ir Slovakijoje.

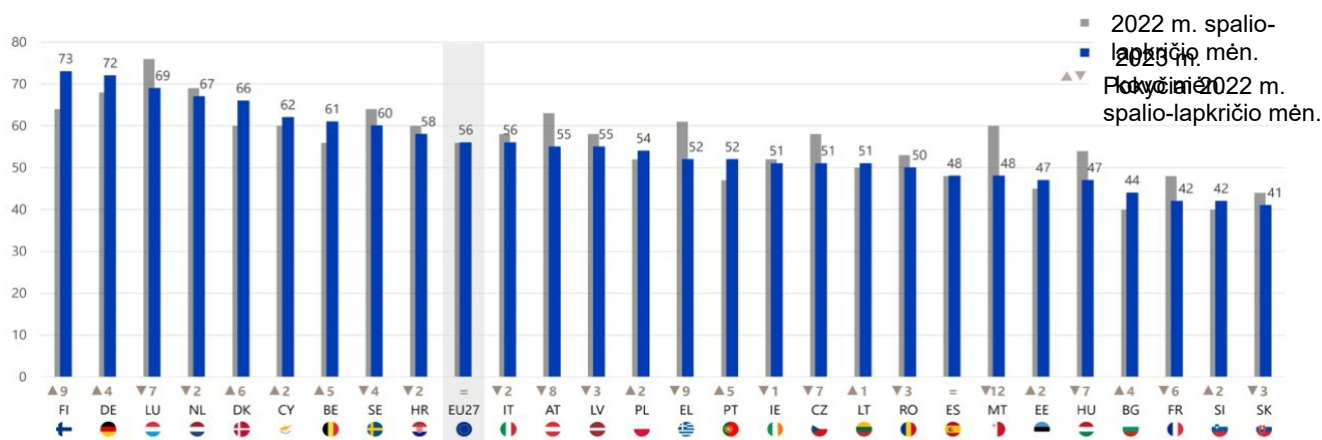

QA3 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kiti nėra suinteresuoti. Ar galėtumėte pasakyti, kad sekate tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje (iš viso „sekti“ – %)

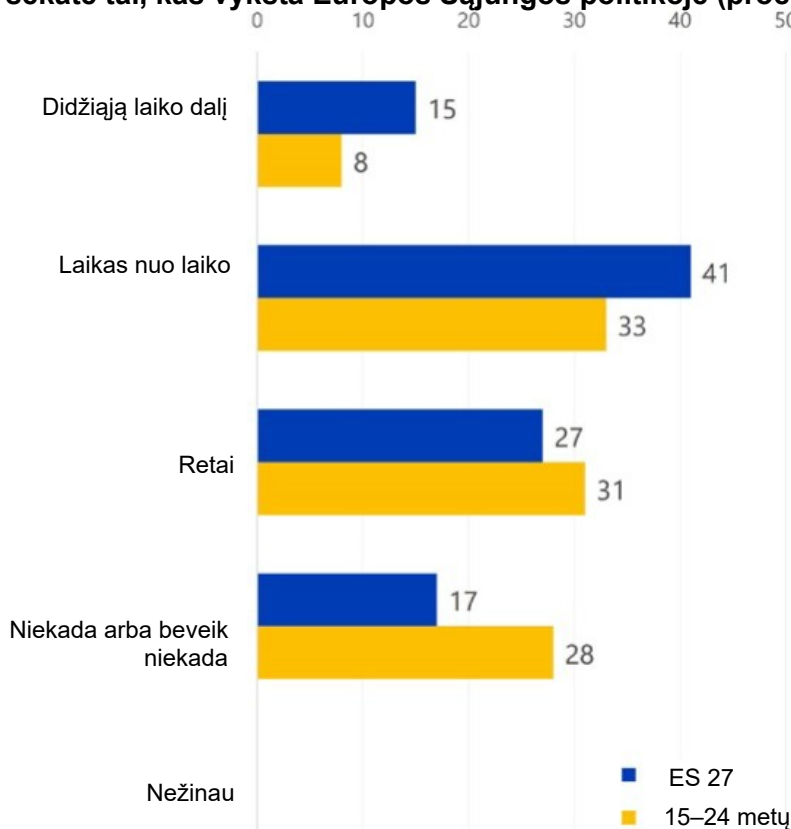
Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. 11 šalių bendradarbiavimas su ES politika sumažėjo. Labiausiai ES politiką stebinčių asmenų dalis sumažėjo Maltoje (48 proc., -12 proc. punktų), Graikijoje (52 proc., -9 proc. punktų) ir Austrijoje (55 proc., -8 proc. punktais). Suomijoje (73 proc., + 9 proc. punktais), Danijoje (66 proc., + 6 proc. punktais), Belgijoje (61 proc., + 5 proc. punktais) ir Portugalijoje (52 proc., + 5 procentiniais punktais) nustatytas padidėjimas ne mažiau kaip penkiais procentiniais punktais.

QA3 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kiti nėra suinteresuoti. Ar galėtumėte pasakyti, kad sekate tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje (proc. – Iš viso)

Dėmesys rezultatams tarp jauniausių respondentų rodo, kad mažiau tikėtina, jog 15–24 m. amžiaus asmenys seka ES politiką nei vidutiniškai. Visų pirma, maždaug keturi iš dešimties (41 proc.) teigia, kad jie seka ES politiką, o tai yra 15 proc. atotrūkis nuo ES politiką stebinčių gyventojų skaičiaus (56 proc.). ES politiką dažniausiai stebi mažiau nei vienas iš dešimties (8 proc.) (palyginti su 15 proc. visų gyventojų) ir kartais 33 proc. (palyginti su 41 proc.). Maždaug šeši iš dešimties (59 proc.) nesivadovauja tuo, kas vyksta ES politikoje (palyginti su 44 proc.), o jauniausi europiečiai daug dažniau nei vidutiniškai sako, kad niekada neseka (28 proc., palyginti su 17 proc.).

QA3 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kiti nėra suinteresuoti. Ar galėtumėte pasakyti, kad sekate tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje (proc. – ES 27)

Išsamiau panagrinėjus socialinių ir demografinių kategorijų rezultatus matyti, kad vyrai labiau linkę nei moterys sakyti, kad seka tai, kas vyksta ES politikoje (61 proc., palyginti su 51 proc.). Be to, kuo ilgiau respondentai mokėsi visą darbo dieną, tuo labiau tikėtina, kad jie laikysis ES politikos (67 proc. 20 m. ar vyresnių asmenų, palyginti su 44 proc. 15 metų ar jaunesnių asmenų).

Vadovai (73 proc.) labiausiai linkę sekti ES politiką, ypač palyginti su namų ūkio asmenimis (42 proc.) ir bedarbiais (43 proc.). Tam tikras vaidmuo tenka ir finansinei respondentų padėčiai: 60 proc. tų, kurie retai arba niekada patiria sunkumų dėl ES politikos, palyginti su 44 proc. dažniausiai sunkumų patiriančių asmenų, patiria sunkumų.

Žmonės, gyvenantys dideliuose miestuose, yra labiau linkę nei kaimo kaimuose ar mažesniuose kaimuose pasakyti, kad laikosi ES politikos (60 proc., palyginti su 52–55 proc.). Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, labiau linkę sekti ES politiką nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas (69 proc., palyginti su 47 proc.), ir tas pats pasakytina apie Europos Parlamento įvaizdį (75 proc., palyginti su 46 proc.).

Bendradarbiavimas su ES politika taip pat susijęs su jausmu, kad asmens balsas ES yra svarbus, ir su pasitenkinimo ES demokratija lygiu. Visų pirma tie, kurie pritaria savo balsui, yra svarbūs ES (69 proc., palyginti su 45 proc. tų, kurie nesutinka) ir tie, kurie yra patenkinti demokratija ES (64 proc., palyginti su 49 proc., kurie nepatenkinti), labiau linkę sekti ES politiką.

Galiausiai tie, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose, yra labiau linkę nei tie, kurie nebalsavo už ES politiką (68 proc., palyginti su 38 proc.).

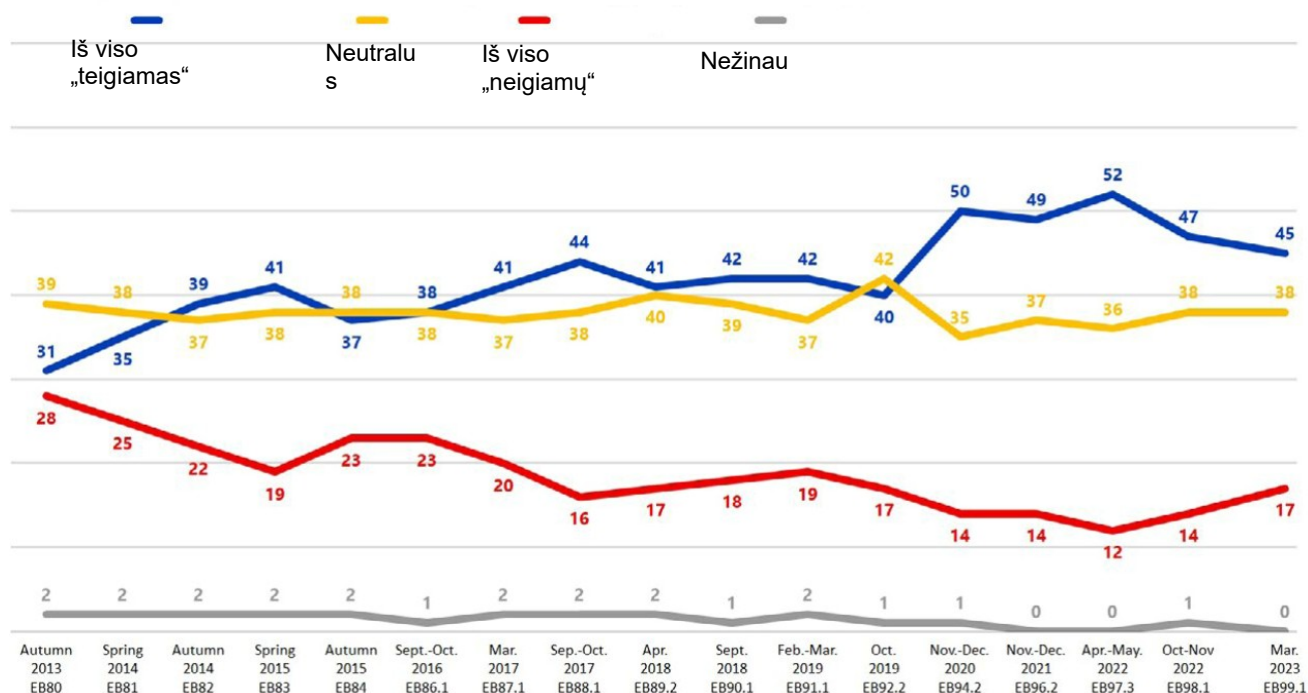
QA3 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kiti nėra suinteresuoti. Ar galėtumėte pasakyti, kad sekate tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje (proc. – ES 27)

	Iš viso „Follow“	Iš viso „Not follow“
ES 27	56	44
Lytis		
Vyras	61	39
Moteris	51	49
Amžius		
15–24	41	59
25–39	54	46
40–54	59	41
55+	59	41
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	44	56
16–19	54	46
20+	67	33
Vis dar studijuoja	45	55
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	62	38
Vadovai	73	27
Kitos baltos apykaklės	59	41
Darbininkai	50	50
Namudiniai asmenys	42	58
Bedarbis	43	57
Išėjęs į pensiją	59	41
Studentai	45	55
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	44	56
Laikas nuo laiko	51	49
Beveik niekada/niekada	60	40
Subjektyvi urbanizacija		
Kaimo kaimas	52	48
Mažas/vidutinio dydžio miestas	55	45
Didelis miestas	60	40
ES įvaizdis		
Postitive	69	31
Neutralus	45	55
Neigiamas	47	53
Mano balsas svarbus ES		
Sutinku	69	31
Nesutinku	45	55
Pasitenkinimas demokratija ES		
Patenkintas	64	36
Nepatenkintas	49	51
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus		
Taip	68	32
Ne	38	63
Europos Parlamento įvaizdis		
Teigiamas	75	25
Neutralus	45	55
Neigiamas	46	54

ES įvaizdis

ES piliečių įvaizdis yra teigiamas, nors atotrūkis tarp teigiamų ir neigiamų nuomonių ir toliau mažėja. Dauguma (45 proc.) teigia, kad ES jų įvaizdis yra teigiamas, 38 proc. – neutralus, o 17 proc. – neigiamas.

D78 Apskritai, ar ES sukuria jums labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (PROC. – ES 27)

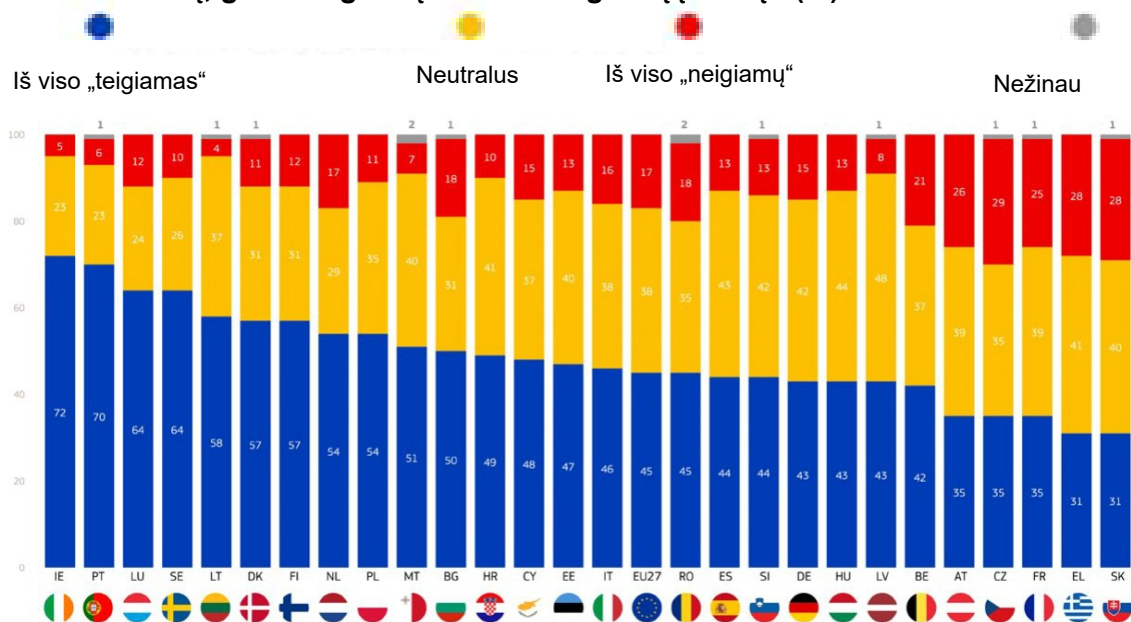
Respondentų, turinčių teigiamą ES įvaizdį, dalis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. išliko palyginti stabili (-2 p. p.), o respondentų, kurių nuomonė neigiama, dalis šiek tiek padidėjo (+ 3 procentiniais punktais). Atsižvelgiant į neigiamą 2022 m. balandžio-gegužės-spalio-lapkričio mėn. stebėtą raidą, teigiamų ir neigiamų nuomonių skirtumas dar labiau sumažėjo ir šiuo metu siekia 28 procentinius punktus (-5 procentiniais punktais). Nepaisant to, žvelgiant į šiuos skaičius ilguoju laikotarpiu, platesnis vaizdas išlieka palyginti palankus, o dauguma jų tvirtai laikosi teigiamų nuomonių.

Visose šalyse vyrauja teigiamos nuomonės, o ne neigiamos. Dauguma respondentų teigiamai vertina ES 20 šalių, o šešiose šalyse vyrauja neutralios nuomonės. Čekijoje nuomonės skiriasi (35 proc. teigiamos, o 35 proc. – neutralios).

Labiausiai tikėtina, kad respondentai turės teigiamą ES įvaizdį Airijoje (72 proc.), Portugalijoje (70 proc.), Liuksemburge ir Švedijoje (po 64 proc.). Priešingoje skalės pusėje 31 proc. Graikijoje ir Slovakijoje ir 35 proc. Austrijoje, Čekijoje ir Prancūzijoje įvaizdis yra neigiamas.

Bent ketvirtadalis ES turi neigiamą įvaizdį penkiose šalyse: Čekija (29 proc.), Graikija, Slovakija (28 proc.), Austrija (26 proc.) ir Prancūzija (25 proc.).

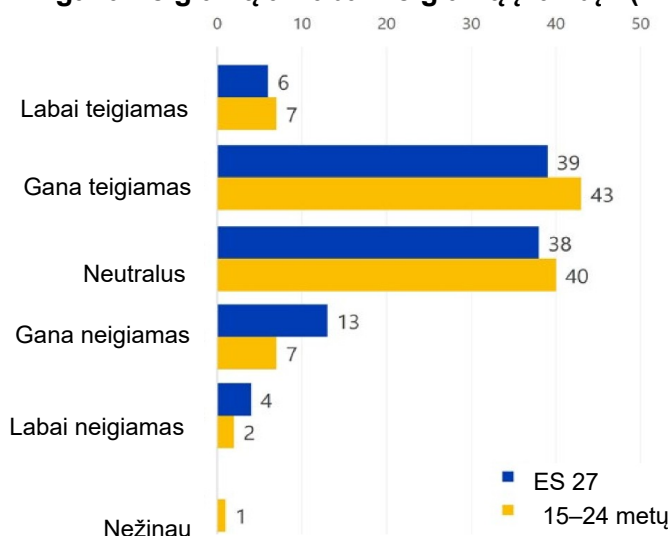
D78 Apskritai, ar ES sukuria jums labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (%)

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., teigiamų ES nuomonių padaugėjo Kipre (48 proc., + 6 proc. punktai), Portugalijoje (70 proc., + 5 proc. punktai), Suomijoje (57 proc., + 5 proc. p.), Italijoje (46 proc., + 4 proc. p.) ir Kroatijoje (49 proc., + 3 proc. punktai). Priešingai, jos sumažėjo dešimtyje šalių, ypač Maltoje (51 proc., -13 proc. punktu), Prancūzijoje (35 proc., -8 proc. punktu) ir Latvijoje (43 proc., -7 proc. punktais). Teigiamą ES įvaizdžio dalis išliko stabili likusiose 12 šalių.

Atrodo, kad Amžius atlieka svarbų vaidmenį vertinant respondentų įvaizdį apie ES, o jauni žmonės dažniau nei vidutiniškai turi teigiamą ES įvaizdį. Pusė 15–24 metų amžiaus asmenų (50 proc.) teigia turintys teigiamą ES įvaizdį, palyginti su 45 proc. ES vidurkiu. Be to, tik 7 proc. jaunuolių teigia turintys „gana neigiamą“ ES įvaizdį, kuris ES lygmeniu yra 13 proc.

D78 Apskritai, ar ES sukuria jums labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (PROC. – ES 27)

Skirtumai taip pat pastebimi atsižvelgiant į respondentų išsilavinimo lygį ir socialinę bei ekonominę padėtį. 20 m. ir vyresnių dieninį išsilavinimą baigusių asmenų tikimybė, kad jų nuomonė apie ES bus teigiama (53 proc., palyginti su 33 proc.), yra didesnė nei 15 m. ar jaunesnių asmenų. Labiausiai tikėtina, kad vadovai (58 proc.) laikysis teigiamo požiūrio, ypač palyginti su bedarbiais (34 proc.) ir namų ūkio asmenimis (35 proc.). Be to, mažiausiai finansinių sunkumų patiriantys respondentai taip pat labiau linkę turėti teigiamą ES įvaizdį (52 proc. tų, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, palyginti su 28 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų).

Teigiami požiūriai taip pat labiau paplitę dideliuose miestuose gyvenantiems asmenims, palyginti su kaimo kaimuose ar mažesniuose miestuose gyvenančiais asmenimis (50 proc., palyginti su 42–44 proc.).

D78 Apskritai, ar ES sukuria jums labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (PROC. – ES 27)

	Iš viso „teigiamas“	Neutralus	Iš viso „neigiamų“	Nežinau
ES 27	45	38	17	0
Lytis				
Vyras	46	35	19	0
Moteris	43	41	15	1
Amžius				
15–24	50	40	9	1
25–39	46	39	15	0
40–54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Išsilavinimas (pabaiga)				
–15	33	45	20	2
16–19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Vis dar studijuoja	54	37	8	1
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	49	34	17	0
Vadovai	58	29	13	0
Kitos baltos apykaklės	48	37	15	0
Darbininkai	37	43	19	1
Namudiniai asmenys	35	43	21	1
Bedarbis	34	45	20	1
Išėjęs į pensiją	43	37	19	1
Studentai	54	37	8	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	28	43	28	1
Laikas nuo laiko	36	43	20	1
Beveik niekada/niekada	52	34	14	0
Subjektyvi urbanizacija				
Kaimo kaimas	88	10	2	0
Mažas/vidutinio dydžio miestas	26	68	6	0
Didelis miestas	8	23	68	1

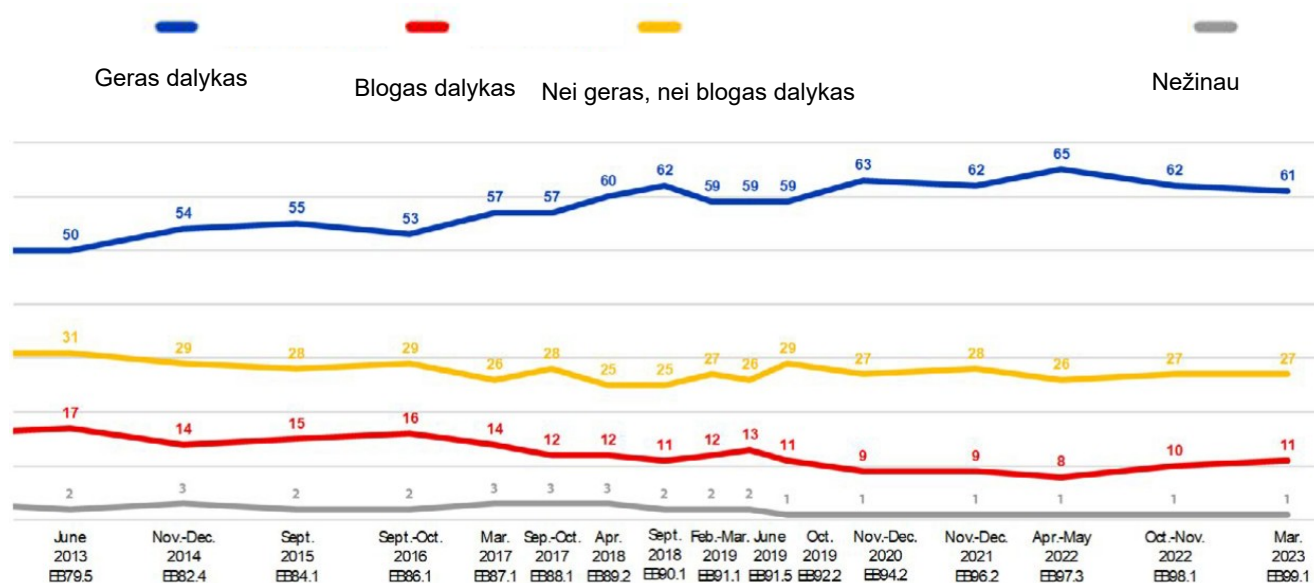

Ar narystė ES yra geras dalykas?

Aiški dauguma (61 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) mano, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas, o tik maždaug vienas iš dešimties (11 proc., + 1 proc. p.) mano, kad tai yra blogas dalykas. Šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis (27 %, jokių pokyčių) mano, kad tai nėra nei geras, nei blogas dalykas.

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., šie skaičiai yra stabilūs, o respondentų, kurie mano, kad narystė ES yra gera, dalis nuo 2020 m. pabaigos nuolat viršija 60 proc.

KA8 Apskritai, ar manote, kad (Mūsų ŠALYS) narystė ES yra...? (PROC. – ES 27)

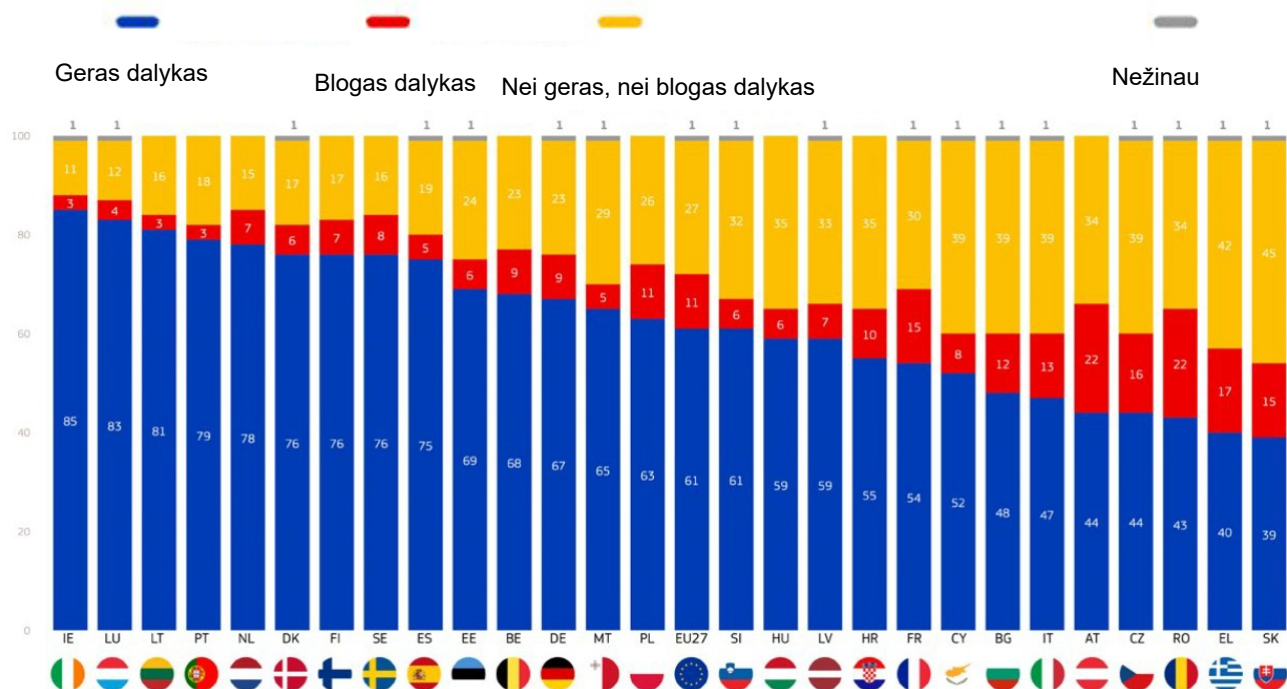

Dauguma 25 šalių mano, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas, o daugiau nei aštuoni iš dešimties pritaria šiai nuomonei Airijoje (85 proc.), Liuksemburge (83 proc.) ir Lietuvoje (81 proc.). Slovakija (39 proc.), Graikija (40 proc.) ir Rumunija (43 proc.) yra šalys, kuriose ši nuomonė yra mažiausiai paplitusi. Slovakija ir Graikija taip pat yra vienintelės šalys, kuriose dauguma mano, kad narystė ES nėra nei geras, nei blogas dalykas (atitinkamai 45 proc. ir 42 proc.).

Daugiau nei penktadalis mano, kad jų šalies narystė ES yra blogai Austrijoje ir Rumunijoje (po 22 proc.).

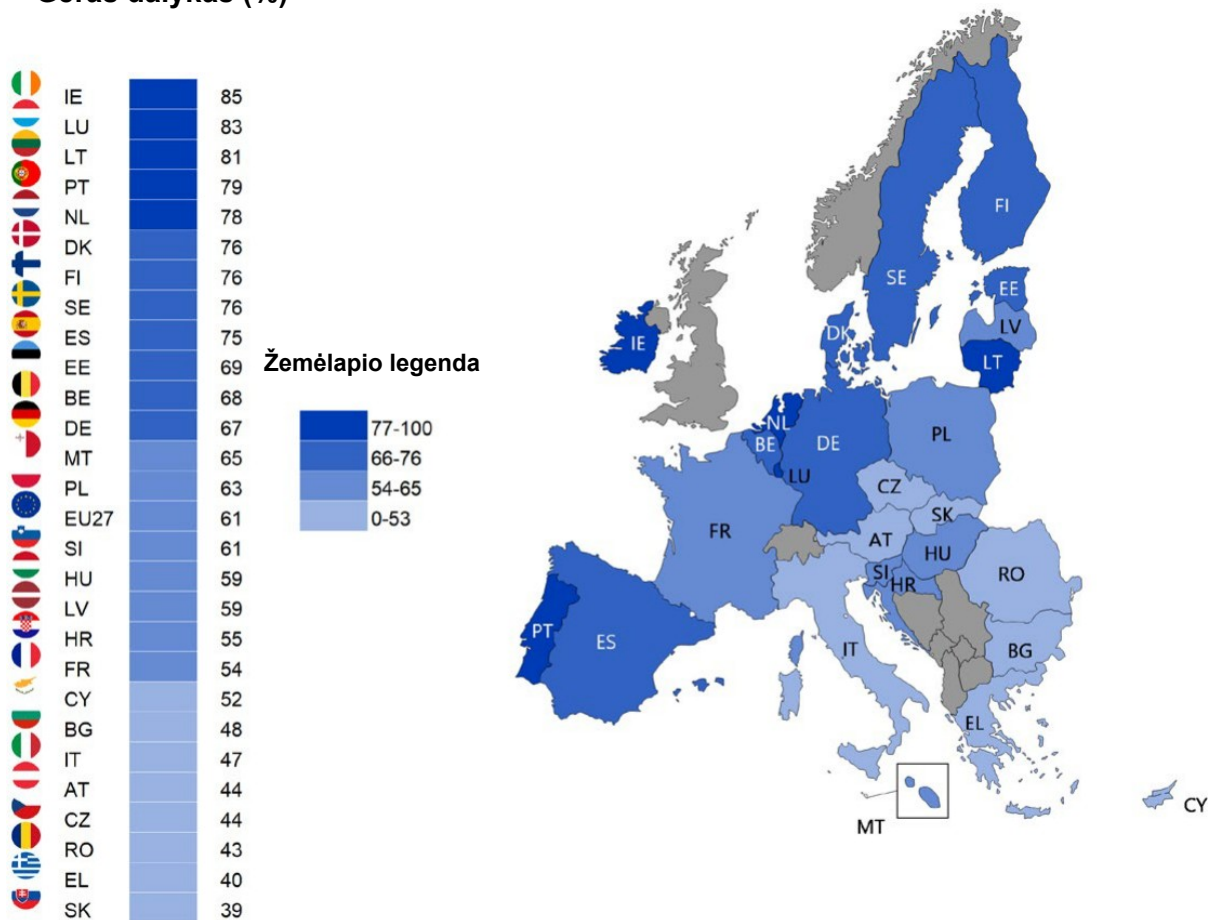
KA8 Apskritai, ar manote, kad (Mūsų ŠALYS) narystė ES yra...? (%)

Teigiamas požiūris į narystę ES yra labiau paplitęs Šiaurės ir Vakarų šalyse nei Rytų šalyse, o rezultatai pietinėse šalyse yra nevienodi.

Estija (69 proc., + 3 proc. punktai) ir Slovėnija (61 proc., + 3 proc. punktai) yra vienintelės šalys, kuriose nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn., nors ir šiek tiek, padidėjo, nors ir šiek tiek, narystė ES. Priešingai, ši respondentų dalis sumažėjo aštuoniose šalyse, Maltoje (65 proc., -14 proc. punktų) ir vėl labiausiai sumažėjo, po jos rikiuojasi Čekija (44 proc., -7 proc. p.) ir Liuksemburgas (83 proc., -7 proc. punktai). Šis teigiamas požiūris į narystę ES išliko stabilus arba nepakitęs 17 šalių.

KA8 Apskritai, ar manote, kad (Mūsų ŠALYS) narystė ES yra...? Geras dalykas (%)

Teigiamas požiūris į narystę ES labiau paplitęs jaunesniems respondentams, aukštąjį išsilavinimą turintiems respondentams ir asmenims, kurių socialinė ir ekonominė padėtis geresnė.

15–24 metų amžiaus respondentai dažniau nei 55 metų ar vyresni respondentai teigia, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas (68 proc., palyginti su 58 proc.). Be to, tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą nuo 20 metų amžiaus, yra labiau linkę nei tie, kurie paliko 15 metų ar jaunesnius, turi teigiamą nuomonę (72 proc., palyginti su 49 proc.).

Vadovai (74 proc.) yra labiausiai linkę manyti, kad narystė ES yra geras dalykas, o namų šeimininkai (48 proc.) yra mažiausiai linkę laikytis tokio požiūrio. Respondentai, kurie niekada arba retai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, dažniau nei tie, kuriems sunku pasakyti, kad narystė ES yra geras dalykas (69 proc., palyginti su 41–49 proc.).

Žmonės, gyvenantys dideliuose miestuose, labiau linkę manyti, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas (65 proc., palyginti su 58–60 proc. kaimo kaimuose arba mažuose ir (arba) vidutinio dydžio miestuose).

Parama narystei ES taip pat yra glaudžiai susijusi su įvaizdžiu, kurį turi ES respondentai: 91 proc. teigiamo įvaizdžio teigiamai vertina narystę ES, palyginti su 16 proc. tų, kurių įvaizdis yra neigiamas. Be to, respondentai, kurie dažnai kalba apie Europos politiką (67 proc., palyginti su 52 proc. tų, kurie to niekada nedaro), ir tie, kurie seka ES politiką (71 proc., palyginti su 49 proc. tų, kurie nesilaiko), labiau linkę teigiamai vertinti narystę ES.

Ar apskritai ES sukuria labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (PROC. – ES 27)

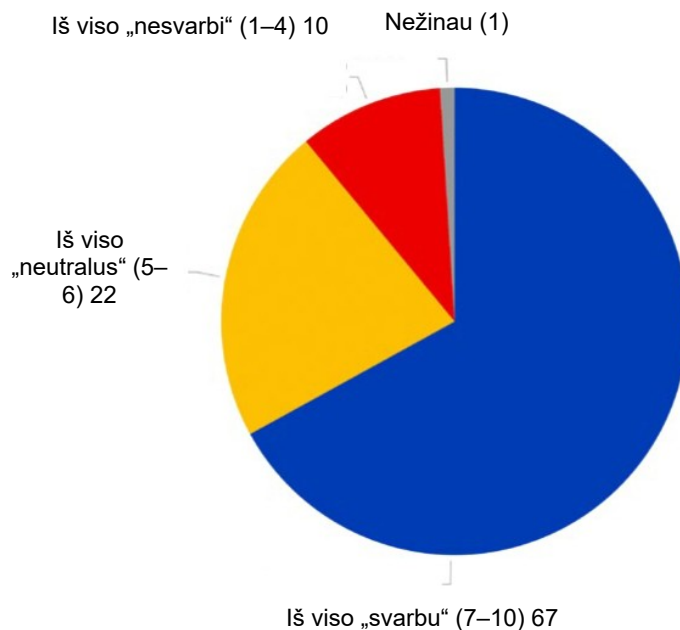
	Geras dalykas	Blogas dalykas	Nei geras, nei blogas dalykas
ES 27	61	11	27
Lytis			
Vyras	62	12	25
Moteris	59	10	30
Amžius			
15–24	68	7	24
25–39	62	11	26
40–54	60	13	27
55+	58	11	30
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	49	12	37
16–19	54	13	32
20+	72	8	20
Vis dar studijuoja	72	6	21
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	64	9	27
Vadovai	74	9	16
Kitos baltos apykaklės	65	10	25
Darbininkai	52	14	33
Namudiniai asmenys	48	15	35
Bedarbis	53	12	34
Išėjęs į pensiją	59	10	30
Studentai	72	6	21
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	41	18	40
Laikas nuo laiko	49	16	34
Beveik niekada/niekada	69	8	23
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	60	11	28
Mažas/vidutinio dydžio miestas	58	12	29
Didelis miestas	65	9	26
Kalbėti apie Europos politinius reikalus			
Dažnai	67	15	18
Retkarčiais	64	10	26
Niekada	52	11	35
ES įvaizdis			
Teigiamas	91	2	7
Neutralus	45	8	46
Neigiamas	16	43	40
Sekite Europos politiką			
Sekite	71	9	20
Nesekite	49	13	37

Ar ES narystė yra svarbi?

Maždaug du trečdaliai (67 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) mano, kad jų šalies narystė ES yra svarbi. Vienas iš dešimties (-1 p. p.) mano, jog nėra svarbu, kad jų šalis būtų ES valstybė narė, o 22 proc. (jokių pokyčių) laikosi neutralios nuomonės.

Šie skaičiai nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. išliko stabilūs.

KA9 Kiek jums svarbu tai, kad (Mūsų ŠALIS) yra Europos Sąjungos valstybė narė? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 – „labai svarbu“? (ES 27) (%)

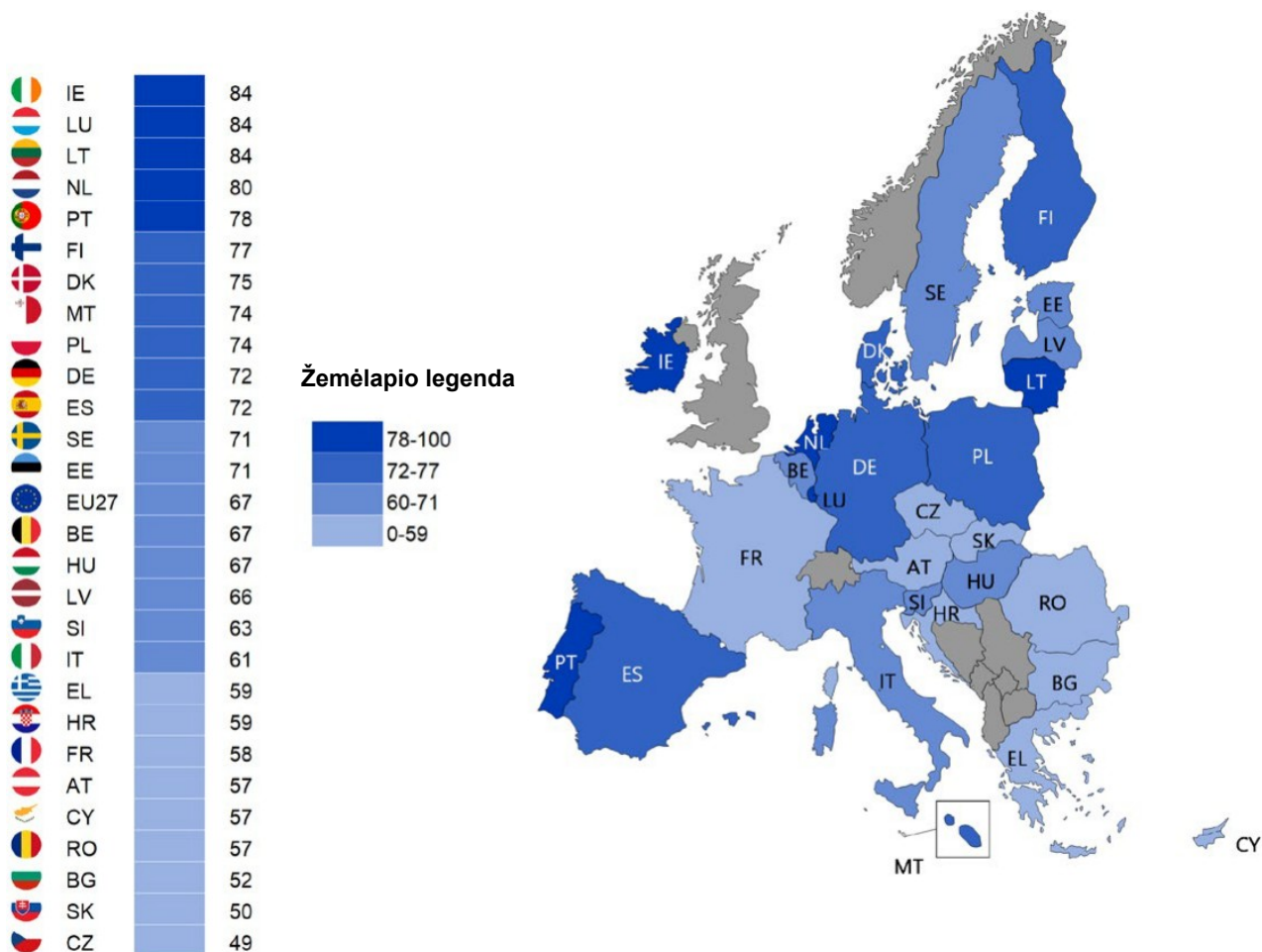

Visose valstybėse narėse dauguma mano, kad jų šalies narystė ES yra svarbi: nuo 84 proc. Airijoje, Liuksemburge ir Lietuvoje iki 49 proc. Čekijoje, 50 proc. Slovakijoje ir 52 proc. Bulgarijoje.

Daugiau nei penktadalis mano, kad narystė ES nėra svarbi trijose šalyse: Čekija (26 proc.), Austrija ir Bulgarija (po 21 proc.).

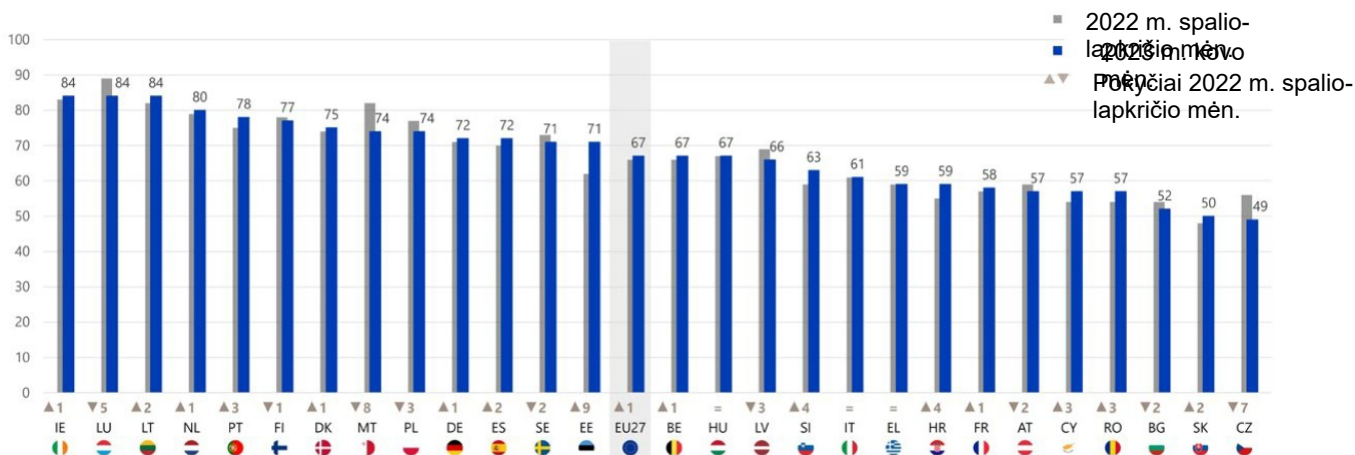
Nuomonė, kad svarbu, jog jų šalis būtų ES valstybė narė, yra mažiau paplitusi tarp respondentų pietryčių šalyse (Bulgarijoje, Rumunijoje, Kipre ir Graikijoje) ir kai kuriose Rytų šalyse (pvz., Čekijoje ir Slovakijoje) nei kitose šalyse.

KA9 Kiek jums svarbu tai, kad (Mūsų ŠALIS) yra Europos Sąjungos valstybė narė? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 – „labai svarbu“? (% – iš viso „Svarbūs“ (7–10))

Nuomonė, kad jų šalies narystė ES yra svarbi, nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. padarė pažangą šešiose valstybėse narėse, visų pirma Estijoje (71 proc., + 9 proc. p.), Slovėnijoje (63 proc., + 4 proc. p.) ir Kroatijoje (59 proc., + 4 p. p.). Priešingai, penkiose šalyse, ypač Maltoje (74 proc., -8 proc. punktų), Čekijoje (49 proc., -7 proc. punktų) ir Liuksemburge (84 proc., - 5 proc. punktai), sumažėjo, kas tai yra svarbu, dalis. 16 šalių ši respondentų dalis išliko stabili arba nepakitusi.

KA9 Kiek jums svarbu tai, kad (Mūsų ŠALIS) yra Europos Sąjungos valstybė narė? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 – „labai svarbu“? (% – iš viso „Svarbūs“ (7–10))

Atsižvelgiant į kitų rodiklių, susijusių su požiūriu į ES, rezultatus, požiūris, kad jų šalies narystė ES yra svarbus, yra labiau paplitęs tarp jauniausių respondentų, aukštesnio išsilavinimo ir geresnės socialinės ir ekonominės padėties respondentų.

15–24 m. (70 proc., palyginti su 65 proc. 55 m. ir vyresnių) ir dieninį išsilavinimą baigusiu 20 metų ir vyresnių asmenų (76 proc., palyginti su 55 proc. 15 m. ar jaunesnių asmenų) asmenys mano, kad tai yra svarbu. Tas pats pasakytina ir apie vadovus (78 proc., palyginti su 53 proc. namų ūkių asmenų) ir tuos, kurie niekada arba retai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (73 proc., palyginti su 51–57 proc. tų, kurie sunkumų patiria dažniau).

Gyventojų, kurie mano, kad jų šalies narystė ES yra svarbi, dalis taip pat yra didesnė tarp tų, kurie gyvena dideliuose miestuose (71 proc., palyginti su 65 proc. kaimo kaimuose arba mažesniuose miestuose gyvenančių asmenų).

Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį (92 proc., palyginti su 28 proc. tų, kurių įvaizdis neigiamas), tie, kurie dažnai diskutuoja apie Europos politinius klausimus (76 proc., palyginti su 55 proc., kurie to niekada nedaro), ir tie, kurie seka ES politiką (76 proc., palyginti su 54 proc. tų, kurie to nedaro), labiau linkę manyti, kad jų šalies narystė ES yra svarbi.

KA9 Kiek jums svarbu tai, kad (Mūsų ŠALIS) yra Europos Sąjungos valstybė narė? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 – „labai svarbu“? (PROC. – ES 27)

	Iš viso „nesvarbi“ (1–4)	Iš viso „neutralus“ (5–6)	Iš viso „svarbūs“ (7–10)
ES 27	10	22	67
Lytis			
Vyras	13	19	67
Moteris	10	23	66
Amžius			
15–24	8	20	70
25–39	10	22	67
40–54	13	19	67
55+	11	23	65
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	14	28	55
16–19	13	24	62
20+	9	15	76
Vis dar studijuoja	6	18	74
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	12	19	68
Vadovai	8	14	78
Kitos baltos apykaklės	10	19	71
Darbininkai	13	26	60
Namudiniai asmenys	18	27	53
Bedarbis	15	26	57
Išėjęs į pensiją	11	22	65
Studentai	6	18	74
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	19	28	51
Laikas nuo laiko	14	28	57
Beveik niekada/niekada	9	17	73
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	12	22	65
Mažas/vidutinio dydžio miestas	12	22	65
Didelis miestas	10	18	71
Kalbėti apie Europos politinius reikalus			
Dažnai	10	14	76
Retkarčiais	9	20	71
Niekada	16	27	55
ES įvaizdis			
Teigiamas	1	7	65
Neutralus	9	35	54
Neigiamas	44	27	28
Sekite Europos politiką			
Sekite	8	16	76
Nesekite	15	29	54

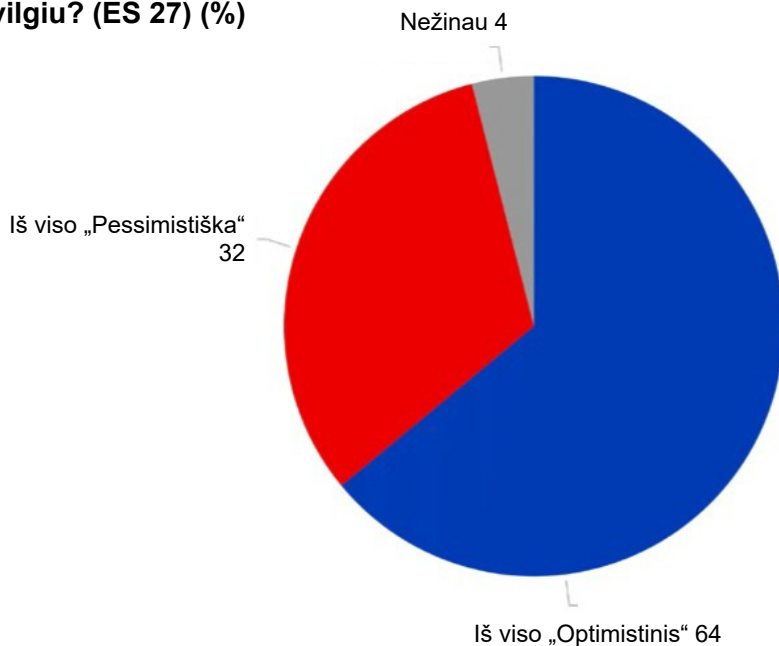

Optimizmas dėl ES ateities

Optimizmo dėl ES ateities daugėja. Beveik du trečdaliai (64 proc.) respondentų teigia esantys optimistiški dėl ES ateities, o 32 proc. teigia esantys pesimistiškai nusiteikę.

Optimistiškai nusiteikusi dalis dabartinėje apklausoje padidėjo septyniais procentiniais punktais, o tai daugiau nei atsvėrė penkių procentinių punktų sumažėjimą, stebėtą 2022 m. balandžio-gegužės mėn.-spalio-lapkričio mėn.

SD22 Ar galėtumėte pasakyti, kad esate labai optimistiškas, gana optimistiškas, gana pesimistiškas ar labai pesimistiškas ES ateities atžvilgiu? (ES 27) (%)

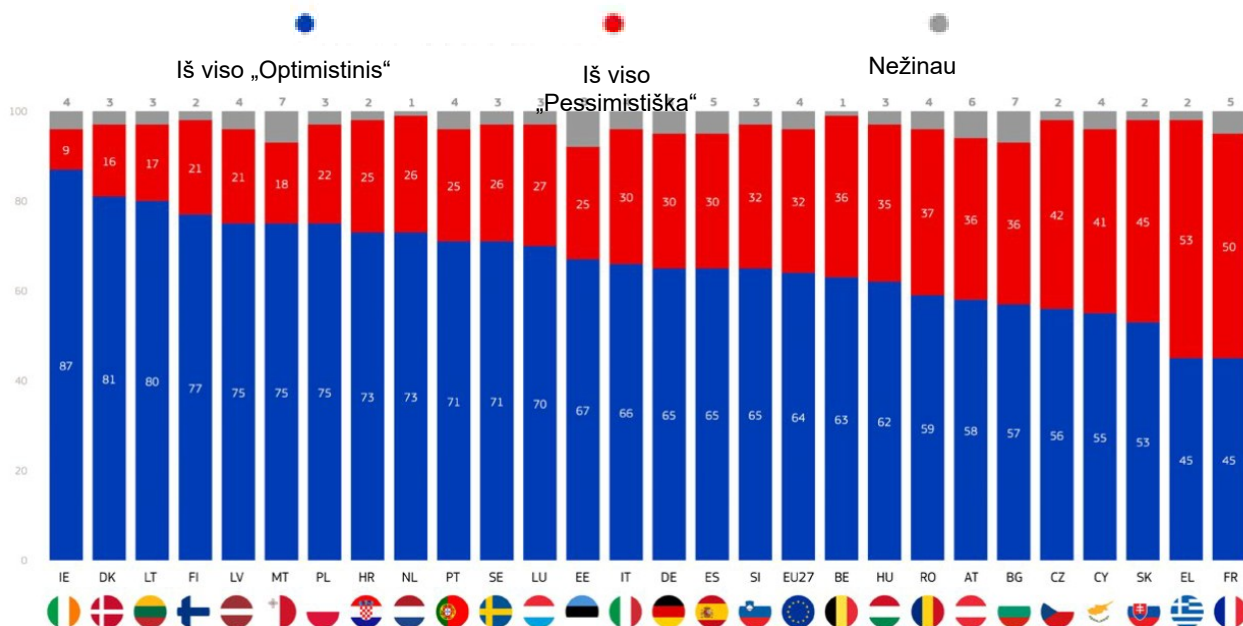

25 šalyse dauguma optimistiškai vertina ES ateitį. Mažiausiai aštuoni iš dešimties optimistiškai vertina Airijoje (87 proc.), Danijoje (81 proc.) ir Lietuvoje (80 proc.), o respondentai Prancūzijoje, Graikijoje (po 45 proc.) ir Slovakijoje (53 proc.) yra mažiausiai optimistai.

Graikija (53 proc.) ir Prancūzija (50 proc.) taip pat yra vienintelės šalys, kuriose dauguma yra pesimistiškai nusiteikę dėl ES ateities.

SD22 Ar galėtumėte pasakyti, kad esate labai optimistiškas, gana optimistiškas, gana pesimistiškas ar labai pesimistiškas ES ateities atžvilgiu? (%)

Optimizmo dėl ES ateities lygis nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. padidėjo 19 šalių, o trijose šalyse – daugiau kaip dešimt procentinių punktų: Portugalija (71 %, + 17 pp), Latvija (75 %, + 12 pp) ir Kipras (55 %, + 11 pp). Kitose aštuoniose šalyse optimizmo lygis išliko stabilus arba nepakitęs.

Optimizmo dėl ES ateities lygis yra didžiausias tarp 15–24 m. amžiaus asmenų (70 proc., palyginti su 59 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų) ir 20 m. ir vyresnių dieninį išsilavinimą baigusių asmenų (69 proc., palyginti su 52 proc. 15 m. ir jaunesnių asmenų).

Optimizmas labiausiai paplitęs tarp vadovų (73 proc.), palyginti su namų ūkio asmenimis ir bedarbiais (abiejų 55 proc.), ir didesnis tarp tų, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (68 proc., palyginti su 45 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų).

Respondentai, gyvenantys dideliuose miestuose, labiausiai linkę optimistiškai vertinti ES ateitį (68 proc., palyginti su 61 proc. tų, kurie gyvena kaimo kaimuose arba mažuose ir (arba) vidutinio dydžio miestuose).

Optimizmas dėl ES ateities taip pat yra glaudžiai susijęs su ES įvaizdžiu: 90 proc. teigiamai įvaizdžio respondentų teigia esantys optimistiški, palyginti su 13 proc. tų, kurie turi neigiamą įvaizdį. Galiausiai tie, kurie seka ES politiką, labiau linkę optimistiškai vertinti ES ateitį (72 proc., palyginti su 52 proc. tų, kurie jos nesilaiko).

SD22 Ar galėtumėte pasakyti, kad esate labai optimistiškas, gana optimistiškas, gana pesimistiškas ar labai pesimistiškas ES ateities atžvilgiu? (PROC. – ES 27)

	Iš viso „Optimistinis“	Iš viso „Pesimistiška“
ES 27	64	32
Lytis		
Vyras	63	34
Moteris	63	32
Amžius		
15–24	70	26
25–39	65	32
40–54	64	33
55+	59	36
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	52	41
16–19	59	37
20+	69	28
Vis dar studijuoja	73	23
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	65	32
Vadovai	73	26
Kitos baltos apykaklės	69	29
Darbininkai	57	39
Namudiniai asmenys	55	38
Bedarbis	55	40
Išėjęs į pensiją	59	36
Studentai	73	23
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	45	51
Laikas nuo laiko	56	40
Beveik niekada/niekada	68	28
Subjektyvi urbanizacija		
Kaimo kaimas	61	34
Mažas/vidutinio dydžio miestas	61	35
Didelis miestas	68	29
ES įvaizdis		
Teigiamas	90	9
Neutralus	54	39
Neigiamas	13	85
Sekite Europos politiką		
Sekite	72	26
Nesekite	52	41

4.2. Europos Parlamento ir jo vaidmens suvokimas

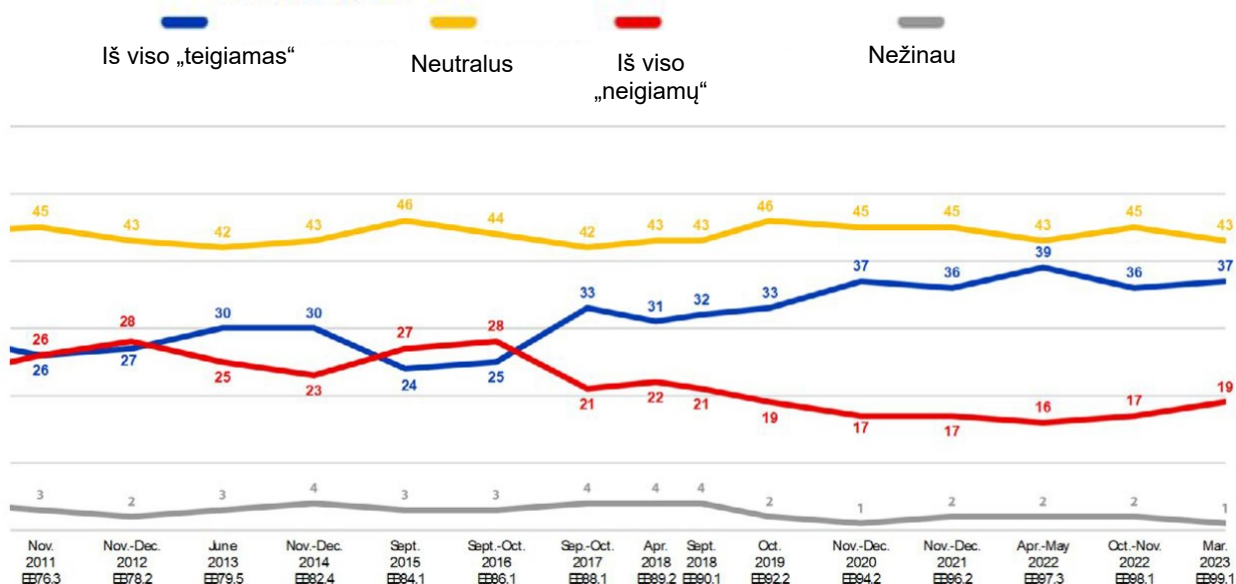
Šiame skirsnyje daugiau dėmesio skiriama europiečių suvokimui ir požiūriui į Europos Parlamentą ir jo vaidmenį. Pirmiausia bus išnagrinėtas piliečių įvaizdis apie šią ES instituciją ir vėliau pereisime prie jų nuomonės apie temas, kurias ji turėtų nagrinėti kaip prioritetą ir ar ji turėtų atlikti daugiau ar mažiau svarbų vaidmenį. Apibendrinant, Europos Parlamentas laikosi neutralios ir teigiamos nuomonės, o europiečiai mano, kad jo vaidmuo turėtų būti svarbesnis. Be to, atsižvelgiant į didėjančias pragyvenimo išlaidas ir netikrumą dėl būsimo gyvenimo lygio, dauguma piliečių renkasi kovą su skurdu ir socialine atskirtimi, nes šiai institucijai turėtų būti teikiama pirmenybė.

Europos Parlamento įvaizdis

Labiau tikėtina, kad respondentai bus teigiami, nei turi neigiamą Europos Parlamento įvaizdį. Daugiau nei trečdalis (37 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) turi teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, o mažiau nei vienas iš penkių (19 proc., + 2 proc. punktai) – neigiamas. Dauguma respondentų (43 proc., -2 proc. punktų) laikosi neutralaus požiūrio į šią instituciją.

Nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. šie skaičiai iš esmės nesikeitė. Atsižvelgiant į ilgą tendenciją, teigiama Europos Parlamento įvaizdžio dalis tebėra palyginti didelė ir beveik pasiekė rekordinį lygį 2022 m. balandžio-gegužės mėn. (39 proc.).

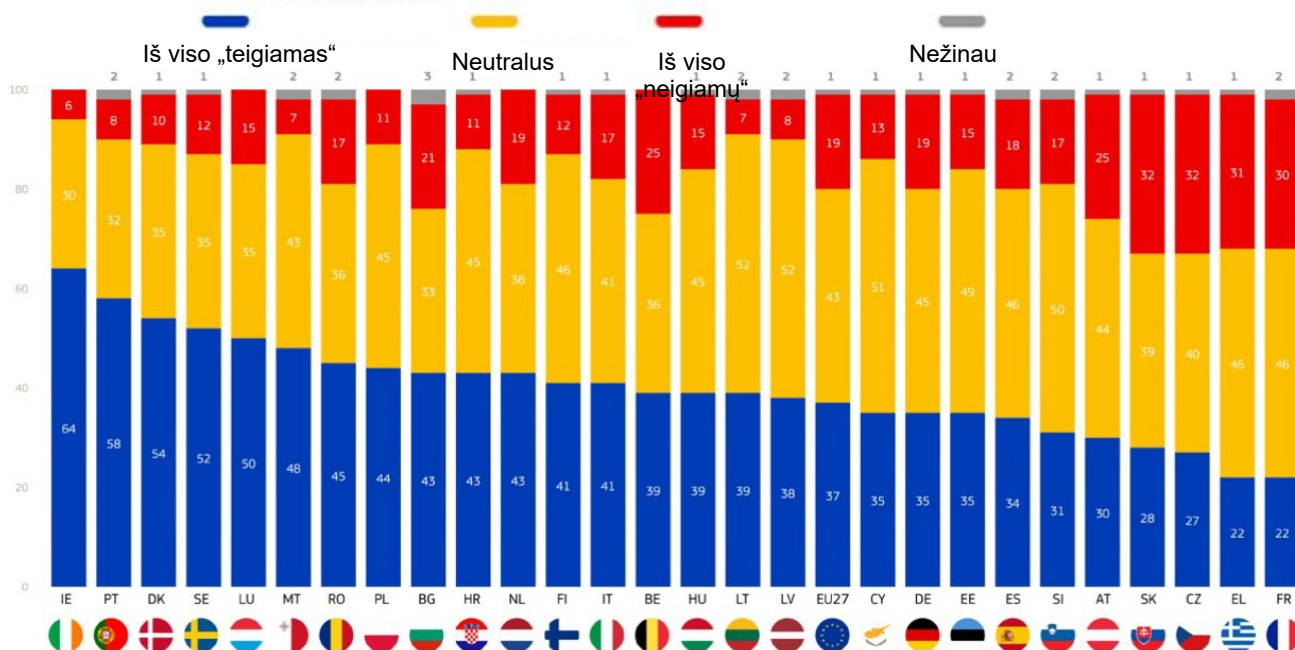
Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (PROC. – ES 27)

Dešimtyje šalių respondentų, turinčių teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, yra dauguma, o teigiami požiūriai 23 šalyse yra didesni už neigiamus. Tai ypač pasakytina apie Airiją (64 proc.), Portugaliją (58 proc.) ir Daniją (54 proc.). Prancūzija (22 proc. teigiami ir 30 proc. neigiami), Graikija (22 proc., palyginti su 31 proc.), Čekija (27 proc., palyginti su 32 proc.) ir Slovakija (28 proc., palyginti su 32 proc.) yra vienintelės šalys, kuriose vyrauja neigiamos nuomonės, o ne teigiamos nuomonės.

16 valstybių narių dauguma laikosi neutralaus požiūrio į Europos Parlamentą, o Italijoje nuomonės skiriasi (41 proc. teigiamos ir 41 proc. neutralios).

Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (%)

Teigiamas požiūris į Europos Parlamentą nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn. pagerėjo 14 šalių, visų pirma Suomijoje (41 proc., + 10 proc. punktų), Lietuvoje (39 proc., + 9 proc. p.) ir Estijoje (35 proc., + 8 proc. punktais). Respondentų, kurie teigiamai vertina šią instituciją, dalis sumažėjo keturiose šalyse: Malta (48 %, -14 pp), Graikija (22 %, -5 pp), Čekija (27 %, -3 pp) ir Austrija (30 %, -3 p. p.). Likusiose devyniose šalyse ši dalis išliko stabili arba nepakitusi.

Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (% – iš viso „teigiamas“)

Rezultatai yra nuoseklūs visose amžiaus grupėse, nors mažiausi 15–24 m. amžiaus respondentai turi mažiausią neigiamą Europos Parlamento įvaizdį (12 proc., palyginti su 18–21 proc. 25 m. ir vyresnių respondentų).

Labiau tikėtina, kad respondentai, turintys aukštąjį išsilavinimą ir aukštesnį socialinį ir ekonominį statusą, susidurs su teigiamu Europos Parlamento įvaizdžiu. Tie, kurie baigė mokslus nuo 20 metų amžiaus, yra labiau linkę turėti teigiamą požiūrį nei tie, kurie paliko 15 metų ar jaunesnis (43 % ir 27 %). Labiausiai tikėtina, kad vadovai (47 proc., palyginti su 26 proc. bedarbių) laikysis teigiamo požiūrio, kaip ir tie, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (41 proc., palyginti su 23–30 proc. tų, kurie patiria sunkumų dažniau).

Respondentai, gyvenantys dideliuose miestuose, taip pat labiau linkę turėti teigiamą Europos Parlamento įvaizdį (41 proc., palyginti su 34–36 proc. tų, kurie gyvena kaimo kaimuose arba mažuose ir (arba) vidutinio dydžio miestuose).

Galiausiai teigiamos Europos Parlamento nuomonės yra daug labiau paplitusios tarp tų, kurie apskritai turi teigiamą ES įvaizdį (72 proc., palyginti su 3 proc. tų, kurių įvaizdis neigiamas), kurie dažnai kalba apie Europos politinius klausimus (50 proc., palyginti su 23 proc. tų, kurie to niekada nedaro) ir stebi ES politiką (50 proc., palyginti su 21 proc. tų, kurie neseka), ir tų, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose (45 proc., palyginti su 24 proc. tų, kurie nebalsavo).

Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (PROC. – ES 27)

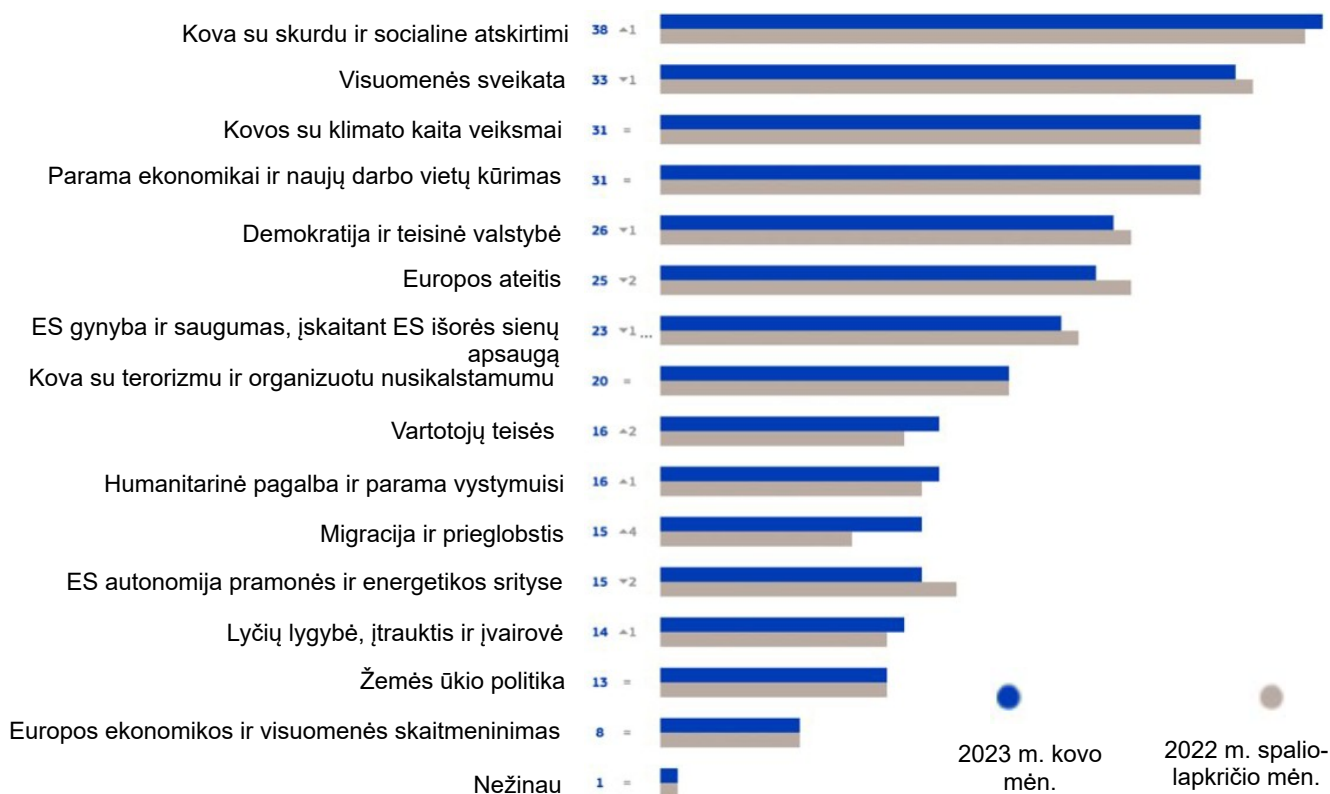
	Iš viso „teigiamas“	Iš viso „neigiamas“
ES 27	37	19
Lytis		
Vyras	38	22
Moteris	35	17
Amžius		
15–24	37	12
25–39	37	18
40–54	37	21
55+	36	21
Išsilavinimas (pabaiga)		
–15	27	22
16–19	34	22
20+	43	17
Vis dar studijuoja	39	11
Socialinė ir profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantis asmuo	42	20
Vadovai	47	17
Kitos baltos apykaklės	42	17
Darbininkai	30	21
Namudiniai asmenys	29	23
Bedarbis	26	26
Išėjęs į pensiją	36	21
Studentai	39	11
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	23	31
Laikas nuo laiko	30	23
Beveik niekada/niekada	41	17
Subjektyvi urbanizacija		
Kaimo kaimas	34	20
Mažas/vidutinio dydžio miestas	36	20
Didelis miestas	41	17
Kalbėti apie Europos politinius reikalus		
Dažnai	50	18
Retkarčiais	42	17
Niekada	23	23
ES įvaizdis		
Postitive	72	3
Neutralus	10	11
Neigiamas	3	79
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus		
Taip	45	17
Ne	24	24
Sekite Europos politiką		
Sekite	50	16
Nesekite	21	23

Europos Parlamento prioritetai

Kova su skurdu ir socialine atskirtimi (38 proc., + 1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) yra vienas iš svarbiausių temų, kurias piliečiai norėtų spręsti prioritetine tvarka Europos Parlamente. Maždaug trys iš dešimties norėtų, kad Europos Parlamentas atkreiptų dėmesį į visuomenės sveikatą (33 proc., -1 p. p.), kovos su klimato kaita veiksmus, paramą ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimą (abiems atvejais 31 proc., jokių pokyčių). Bent vienas iš penkių mano, kad pirmenybė turėtų būti teikiama demokratijai ir teisinei valstybei (26 proc., -1 proc. p. p.), Europos ateičiai (25 proc., -2 procentiniais punktais), ES gynybai ir saugumui, įskaitant ES išorės sienų apsaugą (23 proc., -1 proc. p.) ir kovai su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (20 proc., jokių pokyčių).

Nuo to laiko, kai paskutinį kartą šis klausimas buvo užduotas 2022 m. spalio-lapkričio mėn., šios proporcijos labai nepasikeitė.

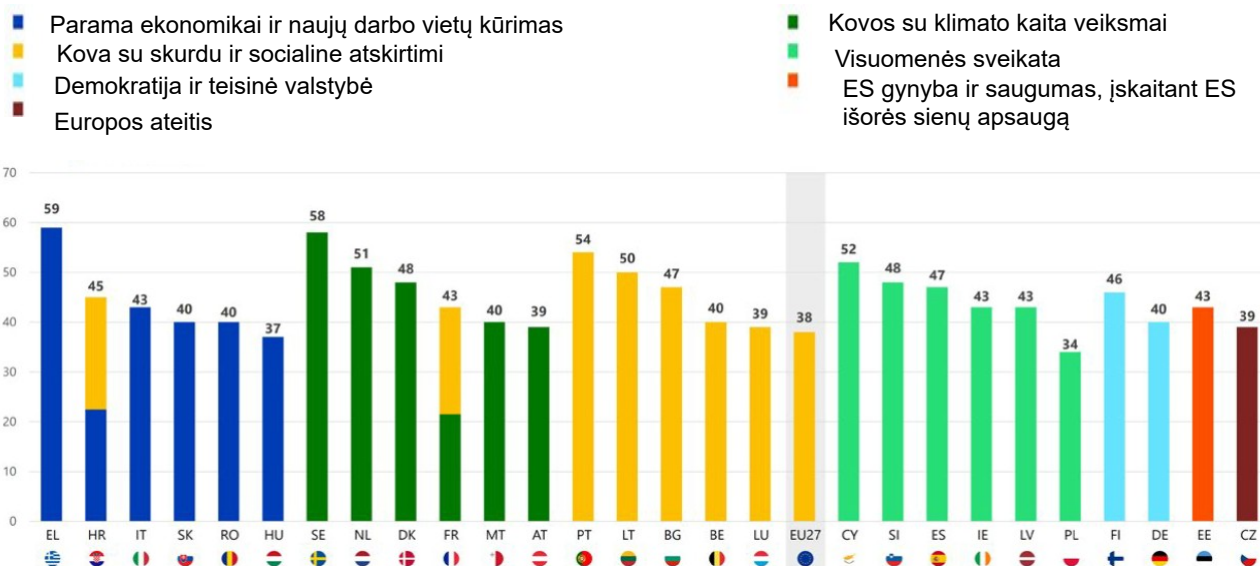
QA7ab Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas spręstų prioritetine tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

Septyniose šalyse kova su skurdu ir socialine atskirtimi yra svarbiausias (arba bendras) prioritetas respondentų nuomone, Europos Parlamentas turėtų spręsti šį klausimą, o labiausiai paplitęs atsakymas šešiose šalyse yra visuomenės sveikata. Kovos su klimato kaita veiksmai taip pat yra dažniausias (arba dažniausiai bendras) šešiose šalyse minimas prioritetas, o dar šešiose šalyse parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimas yra vienas iš svarbiausių (arba bendrų) prioritetų. Labiausiai tikėtina, kad Vokietijos ir Suomijos respondentai cituoja demokratiją ir teisinę valstybę, o Europos ateitis yra labiausiai paplitęs atsakymas Čekijoje. Estija yra vienintelė šalis, kurioje ES gynyba ir saugumas yra dažniausiai minimas prioritetas, kurį turėtų spręsti Europos Parlamentas.

QA7ab Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas spręstų prioritetine tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 PRIEŽIŪROS) (% – Dažniausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

Kova su skurdu ir socialine atskirtimi yra viena iš trijų svarbiausių temų, kurias Europos Parlamentas turėtų nagrinėti 22 šalyse: nuo bent pusės Graikijoje (56 proc.), Portugalijoje (54 proc.) ir Lietuvoje (50 proc.) iki mažiau kaip trijų iš dešimties Čekijoje (24 proc.), Lenkijoje (27 proc.) ir Rumunijoje (29 proc.).

Visuomenės sveikata yra vienas iš trijų dažniausiai minimų prioritetų 16-oje šalių. Labiausiai tikėtina, kad tai paminės Kipro (52 proc.), Graikijos (50 proc.) ir Slovėnijos (48 proc.) respondentai, o respondentai Švedijoje (16 proc.), Čekijoje (18 proc.) ir Vokietijoje (19 proc.) – mažiausiai.

Dešimtyje šalių kovos su klimato kaita veiksmai yra vienas iš trijų svarbiausių prioritetų, kuriuos reikia spręsti. Tai ypač pasakytina apie Švediją (58 proc.), Nyderlandus (51 proc.) ir Daniją (48 proc.). Mažiausia dalis, nurodžiusi, kad tai yra prioritetas, yra Bulgarijoje (10 proc.), Rumunijoje (11 proc.) ir Estijoje (12 proc.).

Parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimas yra vienas iš trijų svarbiausių prioritetų 17-oje šalių. Daugiausia tai minima Graikijoje (59 proc.), Kipre ir Portugalijoje (po 49 proc.). Palyginti su 12 proc. Nyderlanduose, 16 proc. Danijoje ir 17 proc. Švedijoje, kurie mano, kad tai yra Europos Parlamento prioritetas.

Ne mažiau kaip keturi iš dešimties Suomijoje, Švedijoje (po 46 proc.) ir Vokietijoje (40 proc.) demokratiją ir teisinę valstybę laiko Europos Parlamento prioritetu, o tai pasakytina apie 12 proc. Lietuvoje, 15 proc. Portugalijoje ir 16 proc. Liuksemburge.

Europos ateitis dažniausiai minima Čekijoje (39 proc.), Vokietijoje ir Liuksemburge (po 35 proc.). Palyginti su mažiau nei penktadaliu, Kipre (12 proc.), Graikijoje (17 proc.), Prancūzijoje ir Portugalijoje (po 18 proc.) tai laiko prioritetu.

ES gynybos ir saugumo, įskaitant ES išorės sienų apsaugą, klausimas laikomas klausimu, kurį Europos Parlamentas turėtų spręsti prioriteto tvarka Estijoje, Lietuvoje (po 43 proc.) ir Suomijoje (40 proc.). Mažiausiai šią temą mini Ispanijos (8 proc.), Slovėnijos (12 proc.) ir Prancūzijos (13 proc.) respondentai.

Daugiausia respondentų, manančių, kad kova su terorizmu ir organizuoju nusikalstamumu turėtų būti sprendžiami Europos Parlamente, yra Švedijoje (39 proc.), Danijoje ir Nyderlanduose (po 28 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad tai bus paminėta Lietuvoje (12 proc.), Liuksemburge ir Lenkijoje (po 14 proc.).

Kalbant apie kitas temas, vartotojų teisės Bulgarijoje ir Maltoje minimos 27 proc., o didelė dalis Čekijoje (37 proc.), Estijoje (28 proc.) ir Portugalijoje (27 proc.) mano, kad ES autonomija pramonės ir energetikos srityse yra Europos Parlamento prioritetas. Migracija ir prieglobstis atrenkami bent ketvirtadaliu Kipre (33 proc.), Nyderlanduose (28 proc.), Airijoje (26 proc.) ir Austrijoje (25 proc.), o trečdalis nurodo lyčių lygybę, įtrauktį ir įvairovę Švedijoje (33 proc.). Palyginti didelė dalis žemės ūkio politiką laiko prioritetu Slovakijoje (33 proc.) ir Latvijoje (27 proc.). Visas kitas temas mini mažiau nei ketvirtadalis kiekvienos šalies respondentų.

QA7ab Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas spręstų prioritetine tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Kova su skurdu ir socialine atskirtimi	38	40	47	24	30	38	31	38	56	44	43	45	33	48	33	50	39	34	37	42	34	27	54	29	42	36	31	38
Visuomenės sveikata	33	29	34	18	20	19	30	43	50	47	41	26	38	52	43	36	32	36	39	20	21	34	45	36	48	33	26	16
Kovos su klimato kaita veiksmai	31	37	10	15	48	36	12	28	22	25	43	22	28	19	13	19	38	25	40	51	39	16	21	11	25	17	35	58
Parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimas	31	24	44	26	16	20	40	32	59	40	21	45	43	49	40	43	20	37	21	12	31	30	49	40	31	40	34	17
Demokratija ir teisinė valstybė	26	20	27	24	36	40	19	23	33	21	18	20	19	23	21	12	16	31	26	32	24	28	15	24	18	20	46	46
Europos ateitis	25	22	26	39	33	35	28	20	17	22	18	25	20	12	29	23	35	31	21	32	31	24	18	23	29	29	31	22
ES gynyba ir saugumas, įskaitant ES išorės sienų apsaugą	23	15	24	38	31	28	43	15	23	8	13	20	21	23	31	43	14	29	20	34	29	33	19	19	12	34	40	27
Kova su terorizmu ir organizuoju nusikalstamumu	20	27	21	22	28	27	16	23	17	15	21	23	16	16	18	12	14	16	25	28	22	14	16	16	17	17	27	39
Humanitarinė pagalba ir parama vystymuisi	16	18	16	9	12	14	8	18	22	20	16	16	17	13	13	10	13	11	14	16	13	18	19	16	14	10	7	13
Vartotojų teisės	16	17	27	10	15	14	11	16	16	17	18	21	20	18	17	10	15	14	27	10	22	15	11	23	11	13	11	5
ES autonomija pramonės ir energetikos srityse	15	21	19	37	16	12	28	14	14	9	10	13	20	12	14	19	14	18	6	19	19	15	27	22	11	12	9	10
Migracija ir prieglobstis	15	20	9	18	16	15	15	26	12	11	11	6	21	33	11	9	16	17	24	28	25	8	6	9	8	7	9	19
Lyčių lygybė, įtrauktis ir įvairovė	14	15	7	8	21	11	7	19	7	12	19	12	15	5	5	4	18	9	14	9	16	12	11	13	8	8	17	33
Žemės ūkio politika	13	18	14	16	8	9	16	8	19	12	15	22	9	12	27	20	10	15	11	18	20	10	9	19	19	33	16	11
Europos ekonomikos ir visuomenės skaitmeninimas	8	8	6	5	7	11	9	5	5	3	4	12	13	2	8	9	5	11	5	9	9	12	11	10	8	9	6	5
Nėra (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	1	1	0	1	2	0	1	1	1	2	3	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Nežinau	1	0	2	3	2	1	1	1	0	1	2	0	0	0	1	1	1	2	0	1	2	2	1	1	1	1	1	0
Kita (SPONTANEOUS)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

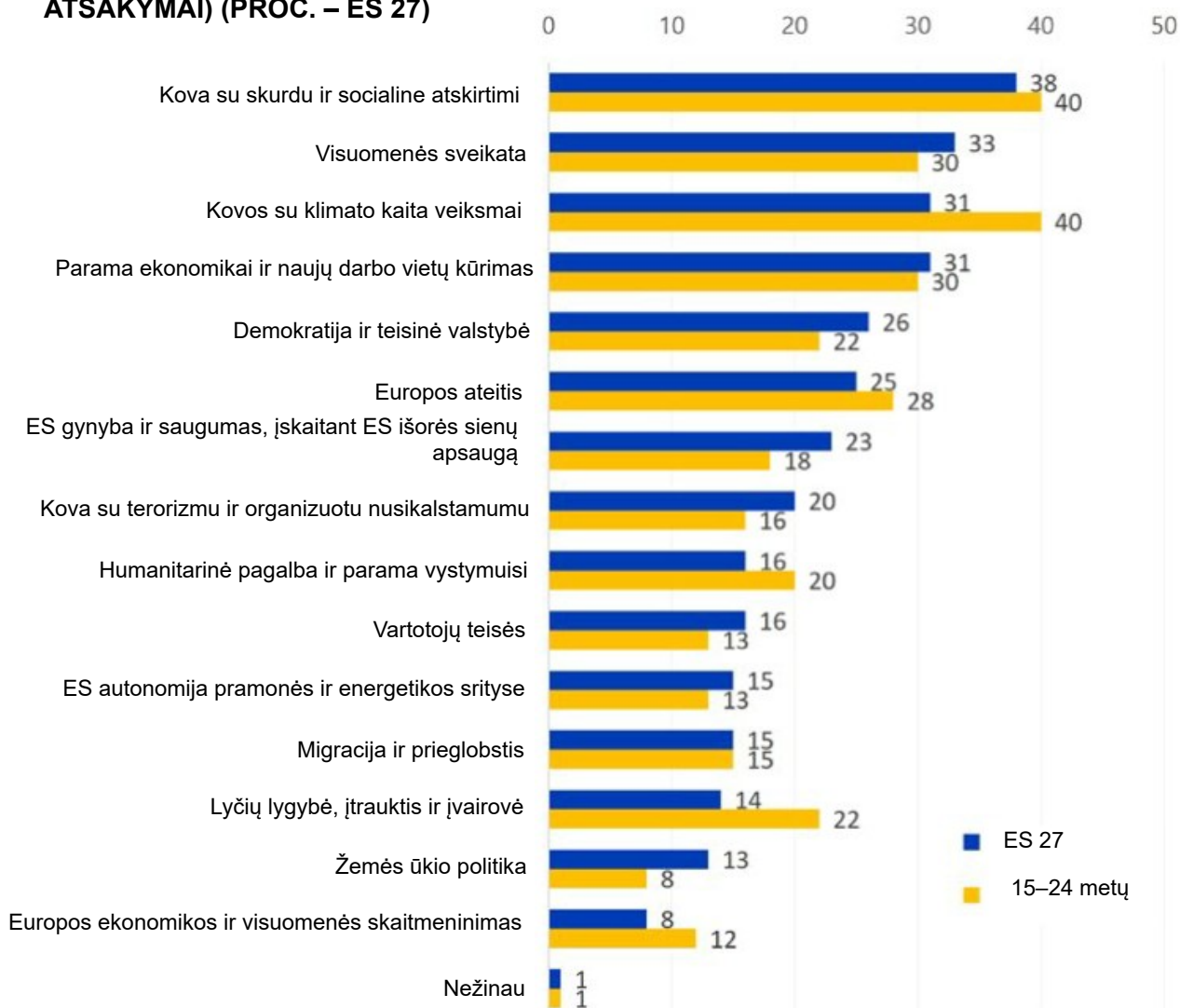
11 šalių respondentai dažniau nei 2022 m. spalio-lapkričio mėn. teigė, kad kova su skurdu ir socialine atskirtimi yra tema, kurią Europos Parlamentas norėtų spręsti prioritetine tvarka. Tai ypač pasakytina apie Maltoje (37 %, + 12 procentinių punktų), Kipre (48 %, + 7 pp) ir Slovėnijoje (42 %, + 7 p. p.). Ši dalis sumažėjo tik trijose šalyse: Portugalija (54 %, -5 pp), Čekija (24 %, -4 pp) ir Slovakija (36 %, -3 p. p.). Likusiose 13 šalių skaičiai yra stabilūs arba nepakitę.

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., labiau tikėtina, kad visuomenės sveikata bus pasirinkta kaip prioritetinė tema septyniose šalyse, visų pirma Latvijoje (43 proc., + 7 proc. p.) ir Liuksemburge (32 proc., + 7 p. p.). Priešingai, ši respondentų dalis sumažėjo penkiose šalyse, visų pirma Nyderlanduose (20 proc., -5 proc. punktais) ir Kroatijoje (26 proc., -5 proc. punktais).

Sutelkiant dėmesį į jauniausių respondentų rezultatus, galima pastebėti, kad prioritetų, kuriuos Europos jaunimas norėtų aptarti Europos Parlamente, eiliškumas šiek tiek skiriasi nuo plačiosios

visuomenės prioritetų. Nors kova su skurdu ir socialine atskirtimi (40 proc., palyginti su vidutiniškai 38 proc.) vis dar yra aukščiausia, ją papildė kovos su klimato kaita veiksmai, kuriuos dažniau mini 15–24 m. amžiaus asmenys nei plačioji visuomenė (40 proc., palyginti su 31 proc.). Trys iš dešimties jauniausiųjų nurodo, kad pirmenybė teikiama visuomenės sveikatai (30 proc., palyginti su vidutiniškai 33 proc.), o parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimui (30 proc., palyginti su 31 proc.) – Europos ateitis (28 proc., palyginti su 25 proc.). Jauniausi respondentai mažiau nei vidutiniškai mini demokratiją ir teisinę valstybę (22 proc., palyginti su 26 proc.), tačiau daug dažniau lyčių lygybę, įtrauktį ir įvairovę (22 proc., palyginti su 14 proc.) laiko Europos Parlamento prioritetu.

QA7ab Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas spręstų prioritetine tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (PROC. – ES 27)

15–24 m. amžiaus asmenys taip pat dažniau nei gyventojai mano, kad humanitarinė pagalba ir parama vystymuisi (20 proc., palyginti su 16 proc.) ir Europos ekonomikos ir visuomenės skaitmeninimas (12 proc., palyginti su 8 proc.) yra Europos Parlamento prioritetas. Tačiau jie mažiau linkę paminėti ES gynybą ir saugumą, įskaitant ES išorės sienų apsaugą (18 proc., palyginti su 23 proc.), kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (16 proc., palyginti su 20 proc.), vartotojų teises (13 proc., palyginti su 16 proc.) ir žemės ūkio politiką (8 proc., palyginti su 13 proc.).

Socialinėje ir demografinėje analizėje daugiausia dėmesio skiriama aštuoniems svarbiausiems prioritetams, kuriuos norėtų aptarti Europos Parlamentas. Iš jo matyti, kad moterys dažniau nei vyrai atsižvelgia į kovą su skurdu ir socialine atskirtimi (40 proc., palyginti su 36 proc.) ir visuomenės sveikata (36 proc., palyginti su 30 proc.), o Europos ateiviai (27 proc. vyrų ir 23 proc. moterų) ir ES gynybai ir saugumui, įskaitant ES išorės sienų apsaugą (25 proc., palyginti su 21 proc.), būdinga atvirkštinė padėtis.

Vyresnio amžiaus respondentai dažniau teigia, kad visuomenės sveikata (36 proc. vyresnių nei 55 m. ir 30 proc. 15–39 m. amžiaus gyventojų), demokratija ir teisinė valstybė (28 proc. 55 m. ir 22 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų), ES gynyba ir saugumas (25 proc., palyginti su 18 proc.) ir kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (23 proc. ir 16 proc.) yra prioritetai, kuriuos turėtų spręsti Europos Parlamentas.

Taip pat galima pastebėti ir išsilavinimo lygio skirtumus. Respondentai, kurie daugiau laiko praleido mokydami visi darbo dieną, dažniau mini kovos su klimato kaita veiksmus (38 proc. 20 m. ir vyresnius mokslus baigusių asmenų, palyginti su 22 proc. 15 m. ar jaunesnių asmenų), demokratijos ir teisinės valstybės (30 proc., palyginti su 23 proc.) ir Europos ateities (26 proc. 16 m. ir vyresnius mokslus baigusių asmenų, palyginti su 19 proc. 15 m. ar jaunesnių asmenų). Kita vertus, dieninį išsilavinimą baigę 15 metų ir jaunesni respondentai labiau linkę į kovą su skurdu ir socialine atskirtimi (42 proc., palyginti su 35 proc. 20 m. ar vyresnių asmenų, baigusių mokslus), visuomenės sveikata (44 proc., palyginti su 30 proc.), remti ekonomiką ir kurti naujas darbo vietas (34 proc., palyginti su 28 proc.), nes šiuos klausimus Europos Parlamentas turėtų nagrinėti prioritetine tvarka.

Labiausiai tikėtina, kad bedarbiai mini kovą su skurdu ir socialine atskirtimi (48 proc.) ir visuomenės sveikata (39 proc.). Vadovai labiausiai linkę pasirinkti kovos su klimato kaita veiksmus (41 proc.), demokratiją ir teisinę valstybę (32 proc.) ir, kartu su savarankiškai dirbančiais asmenimis, ES gynybos ir saugumo politiką (po 26 proc.), tačiau mažiausiai tikėtina, kad jie rems ekonomiką ir naujų darbo vietų kūrimą (27 proc.).

Kuo dažniau respondentai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, tuo labiau tikėtina, kad Europos Parlamentas turėtų kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi (46 proc. dažniausiai sunkumų patiriančių asmenų, palyginti su 36 proc. tų, kurie retai ar niekada patiria sunkumų) ir visuomenės sveikatos (40 proc., palyginti su 31 proc.). Priešinga padėtis susijusi su kovos su klimato kaita veiksmis (34 proc. retai arba niekada sunkumų patiriančių asmenų, palyginti su 21 proc. tų, kurie dažniausiai patiria sunkumų) ir ES gynybos ir saugumo srityje (25 proc., palyginti su 18 proc.). Respondentai, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, taip pat labiausiai linkę paminėti demokratiją ir teisinę valstybę (29 proc., palyginti su 21–22 proc. tų, kurie dažniau susiduria su sunkumais) ir Europos ateitį (27 proc., palyginti su 22–23 proc.), tačiau mažiausiai tikėtina, kad parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimas yra prioritetas (29 proc., palyginti su 34 proc.).

Respondentai, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose, labiau linkę galvoti apie kovos su klimato kaita veiksmus (33 proc., palyginti su 27 proc. tų, kurie nebalsavo), demokratijos ir teisinės valstybės principą (30 proc., palyginti su 21 proc.), Europos ateitį (27 proc., palyginti su 23 proc.) ir ES gynybos ir saugumo klausimus (25 proc., palyginti su 19 proc.). Labiau tikėtina, kad šias temas paminės ir tie, kurie turi teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, o ne tie, kurie turi neigiamą įvaizdį. Priešingai, tie, kurie turi neigiamą įvaizdį, dažniau cituoja kovą su skurdu ir socialine atskirtimi (40 proc., palyginti su 35 proc. teigiamo įvaizdžio turinčių asmenų), visuomenės sveikata (35 proc., palyginti su 30 proc.) ir kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (23 proc., palyginti su 18 proc.).

QA7ab Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas spręstų prioritetine tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (NE DAUGIAU KAIP 4 ATSAKYMAI) (PROC. – ES 27)

	Visuomenės sveikata	Kovos su klimato kaita veiksmai	Kova su skurdu ir socialine atskirtimi	Parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimas	Europos ateitis	Kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu	Demokratija ir teisinė valstybė	ES gynyba ir saugumas, įskaitant ES išorės sienų apsaugą
ES 27	33	31	38	31	25	20	26	23
Lytis								
Vyras	30	30	36	32	27	20	28	25
Moteris	36	31	40	29	23	21	25	21
Amžius								
15–24	30	40	40	30	28	16	22	18
25–39	30	32	36	32	25	18	25	20
40–54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Išsilavinimas (pabaiga)								
–15	44	22	42	34	19	22	23	21
16–19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Vis dar studijuoja	28	43	39	28	27	15	24	15
Socialinė ir profesinė kategorija								
Savarankiškai dirbantis asmuo	28	30	33	32	30	18	28	26
Vadovai	27	41	33	27	28	17	32	26
Kitos baltos apykaklės	31	33	36	34	25	20	28	23
Darbininkai	36	26	40	32	25	22	24	21
Namudiniai asmenys	37	20	37	36	21	19	21	16
Bedarbis	39	27	48	35	23	15	23	17
Išėjęs į pensiją	37	28	39	28	24	25	28	26
Studentai	28	43	39	28	27	15	24	15
Sunkumai apmokėti sąskaitas								
Didžiąją laiko dalį	40	21	46	34	22	18	21	18
Laikas nuo laiko	36	27	40	34	23	20	22	20
Beveik niekada/niekada	31	34	36	29	27	21	29	25
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus								
Taip	33	33	37	30	27	21	30	25
Ne	34	27	40	32	23	20	21	19
Europos Parlamento įvaizdis								
Teigiamas	30	36	35	31	29	18	31	26
Neutralus	35	30	40	31	25	22	24	21
Neigiamas	35	23	40	31	20	23	23	21

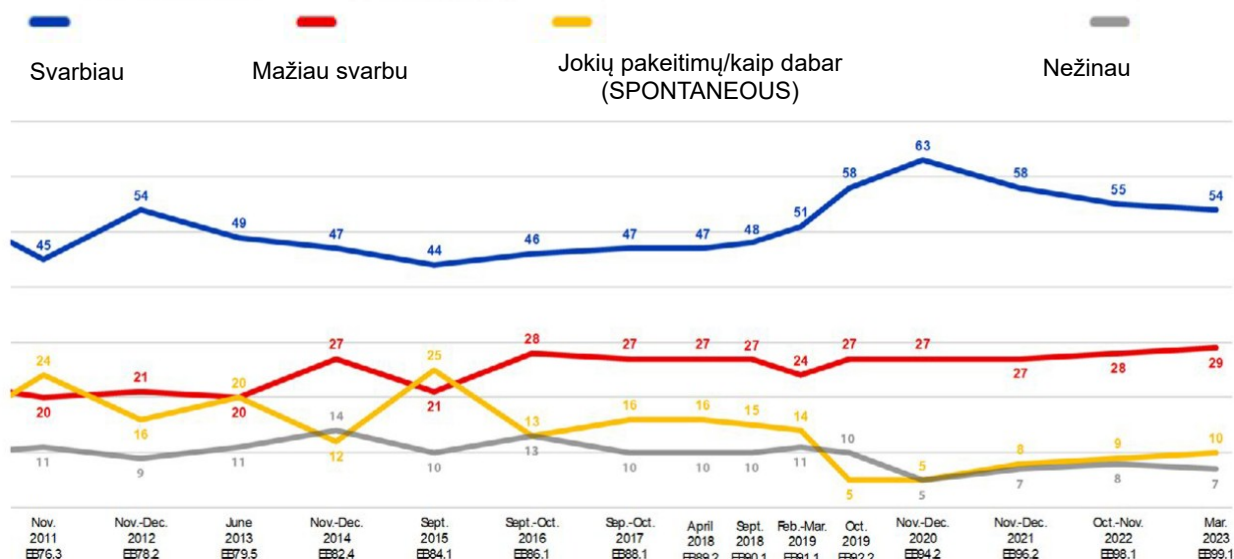
Ar Europos Parlamentas turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį?

Absoliuti dauguma (54 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. spalio-lapkričio mėn.) asmeniškai norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį, o maždaug trys iš dešimties (29 proc., + 1 proc. p.) pageidautų, kad ši institucija atliktų ne tokį svarbų vaidmenį.

Ši išvada atitinka standartinius „Eurobarometro“ rezultatus, iš kurių matyti, kad Europos Parlamentas nuolat pirmauja institucijų, kuriomis europiečiai pasitiki labiausiai nuo 2006 m., sąraše. Pavyzdžiui, paskutinė standartinė „Eurobarometro“ apklausa rodo, kad Europos Parlamentu pasitiki beveik pusė (49 proc.) respondentų²⁸.

Po 2020 m. lapkričio-gruodžio mėn. – 2022 m. spalio-lapkričio mėn. stebėto nuosmukio respondentų, kurie norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį, dalis dabartinėje apklausoje stabilizavosi. Nors šiuo metu ši dalis toli gražu nepasiekė 2020 m. pabaigoje pasiekto aukščiausio lygio (63 proc.), ji vis dar yra didesnė nei daugumoje apklausų iki 2019 m. spalio mėn.

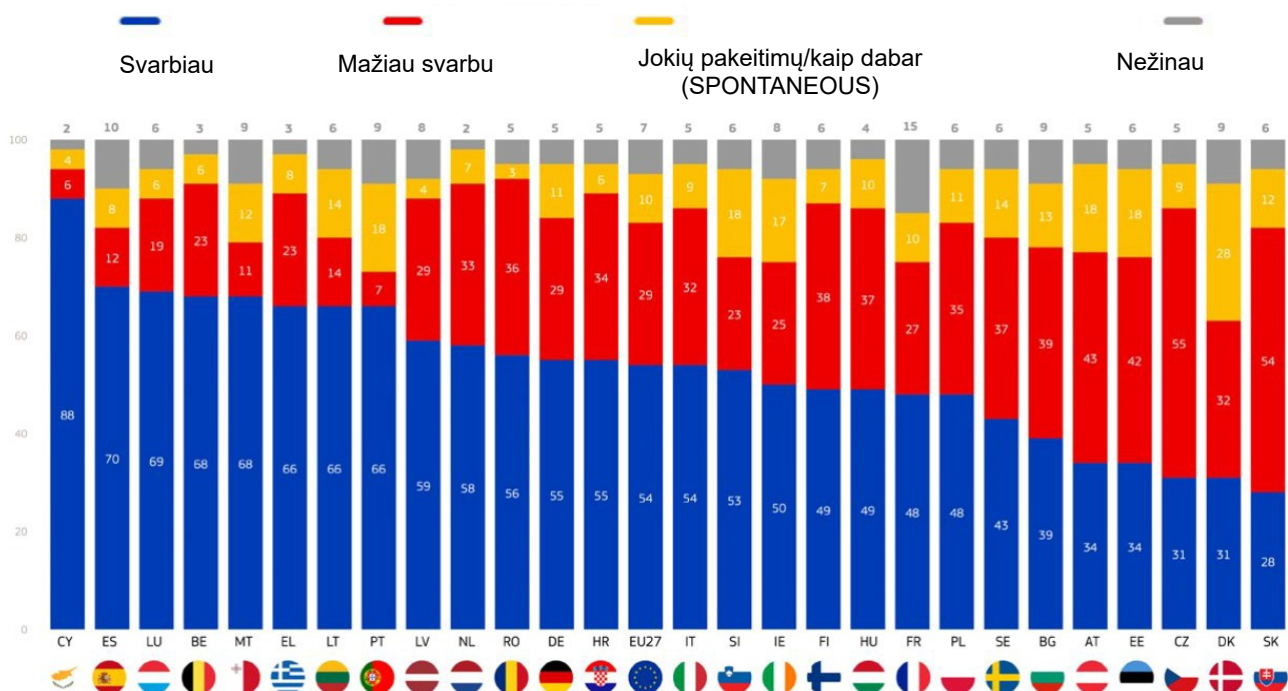
KA5 Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (PROC. – ES 27)

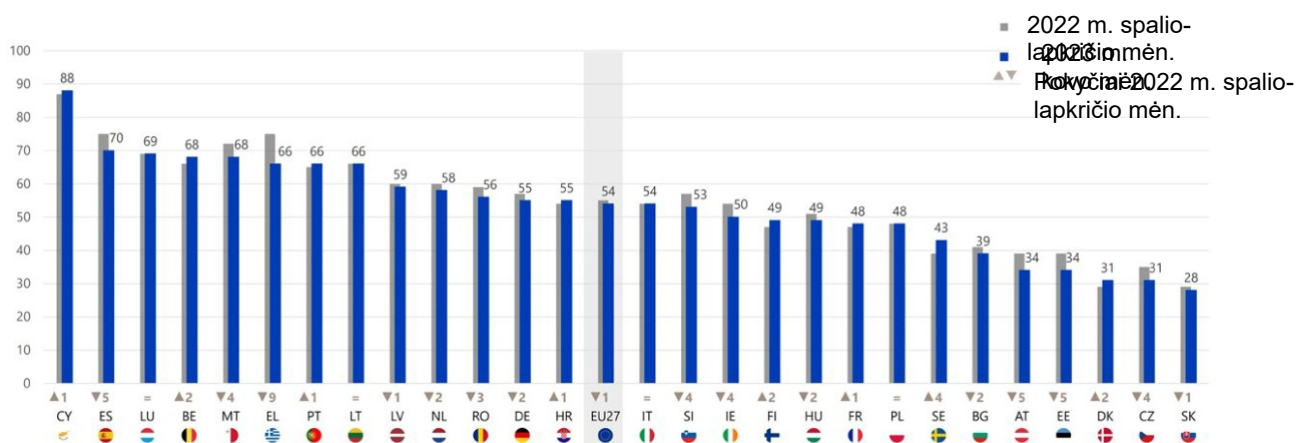
Pageidavimui, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį, pritaria dauguma respondentų iš 21 šalies, daugiausia Kipre (88 proc.), Ispanijoje (70 proc.) ir Liuksemburge (69 proc.). Penkiose šalyse dauguma norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų ne tokį svarbų vaidmenį: Čekija (55 proc. mažiau svarbių ir 31 proc. svarbesnė), Slovakija (54 proc., palyginti su 28 proc.), Austrija (43 proc. ir 34 proc.) ir Estija (42 proc. ir 34 proc.). Nuomonės skiriasi Bulgarijoje (39 proc., palyginti su 39 proc.).

²⁸ Europos Komisija, Standartinė „Eurobarometro“ apklausa Nr. 98–2022–2023 m. žiema (EB 98.2), paskelbta adresu <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

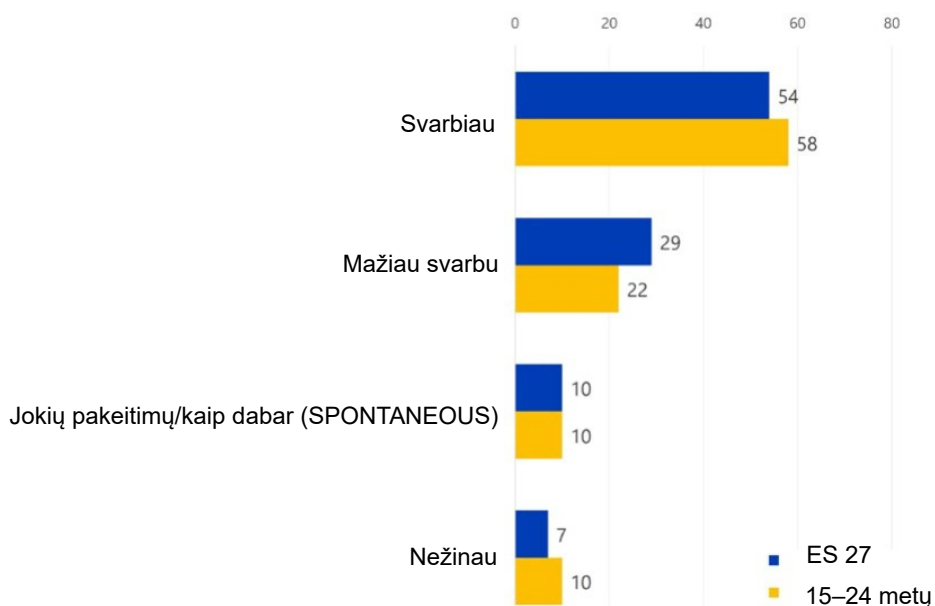
KA5 Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (%)

Palyginti su 2022 m. spalio-lapkričio mėn., respondentų, kurie norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį, dalis devyniose šalyse sumažėjo. Graikija (66 proc., -9 p. p.) rodo palyginti didelį sumažėjimą, po jos seka Austrija, Estija (po 34 proc., -5 proc. p. p.) ir Ispanija (70 proc., -5 proc. p. p.). Švedija (43 proc., +4 proc. punktai) yra vienintelė šalis, kurioje ši dalis padidėjo, o likusiose 17 šalių ji išliko stabili arba nepakitusi.

KA5 Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (%) – svarbiau)

Kaip minėta anksčiau ataskaitoje, mažiausiai tikėtina, kad 15–24 metų amžiaus asmenys turės neigiamą Europos Parlamento įvaizdį. Todėl nenuostabu, kad jauniausi europiečiai labiau nei vidutiniškai nori, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (58 proc., palyginti su 54 proc.), todėl mažiau tikėtina, kad jis turėtų atlikti ne tokį svarbų vaidmenį (22 proc., palyginti su 29 proc.).

KA5 Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (PROC. – ES 27)

Atidžiau panagrinėjus rezultatus pagal respondentų socialinius ir demografinius ypatumus, matyti, kad seniausi respondentai mažiausiai norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (50 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų ir 54–58 proc. jaunesnių respondentų). Respondentų išsilavinimo lygis taip pat skiriasi: 20 m. ir vyresnių dieninį išsilavinimą baigę asmenys dažniau norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį nei 15 m. ar jaunesnis asmuo (59 proc., palyginti su 46 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad vadovai (62 proc.) mano, kad Europos Parlamentas turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį, ypač palyginti su namų ūkio darbuotojais (48 proc.) arba fiziniais darbuotojais (49 proc.). Respondentai, kuriems dažniausiai sunku apmokėti sąskaitas, rečiausiai išreiškia norą, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (47 proc., palyginti su 53–55 proc. rečiau sunkumų patiriančių asmenų).

Dideliuose miestuose gyvenantys respondentai labiau linkę nei kaimo kaimuose gyvenantys respondentai nori, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (57 proc., palyginti su 50 proc.).

Taip pat yra ryšys tarp noro, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį, ir respondentų įvaizdžio apie Europos Parlamentą, nes teigiamai įvaizdžio turintys asmenys daug labiau linkę norėti, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (77 proc., palyginti su 27 proc. tų, kurie turi neigiamą įvaizdį).

Galiausiai, tie, kurie balsavo paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose, labiau linkę pageidauti, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (60 proc., palyginti su 43 proc., kurie nebalsavo), taip pat tie, kurie seka ES politiką (64 proc., palyginti su 40 proc. tų, kurie neseka).

KA5 Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį?

	Svarbiau	Mažiau svarbu	Nežinau
ES 27	54	29	7
Lytis			
Vyras	54	31	6
Moteris	53	27	9
Amžius			
15–24	58	22	10
25–39	57	27	6
40–54	54	31	6
55+	50	31	8
Išsilavinimas (pabaiga)			
–15	46	29	14
16–19	50	33	7
20+	59	27	4
Vis dar studijuoja	62	18	11
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	55	30	5
Vadovai	62	26	3
Kitos baltos apykaklės	57	30	4
Darbininkai	49	33	8
Namudiniai asmenys	48	30	10
Bedarbis	52	30	10
Išėjęs į pensiją	49	30	9
Studentai	62	18	11
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	47	33	11
Laikas nuo laiko	53	33	6
Beveik niekada/niekada	55	27	7
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	77	10	3
Mažas/vidutinio dydžio miestas	46	30	11
Didelis miestas	27	65	5
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus			
Taip	60	25	5
Ne	43	37	11
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	77	10	3
Neutralus	46	30	11
Neigiamas	27	65	5

IŠVADA

Praėjus vieneriems metams po Rusijos invazijos į Ukrainą ir ekonomikos atsigavimui po pandemijos, kurį paveikė didėjanti infliacija ir pragyvenimo išlaidos, dabartinėje 2023 m. pavasario „Eurobarometro“ apklausoje pabrėžiama, kad europiečiai jau matė arba numatė, kad kitais metais jų gyvenimo lygis blogės. Galbūt dėl to jie nepatenkinti priemonėmis, kurių imamasi nacionaliniu ir Europos lygmenimis, siekiant įveikti gyvenimo išlaidų krizę, ir apskritai mano, kad jų šalyje ir ES reikalai eina ne ta linkme. Todėl nenuostabu, kad, jų nuomone, kova su skurdu ir socialine atskirtimi yra svarbiausias Europos Parlamento prioritetas.

Nepaisant to, šios apklausos išvados jokių būdu neparodo neigiamo vaizdo. Nepaisant sunkumų, europiečiai ir toliau labai pritaria ES paramai Ukrainai. Jie mano, kad jų gyvenimas vyksta teisinga linkme asmeniškai, ir dabar jie yra mažiau pesimistiški nei 2022 m. rudenį dėl savo nacionalinės ekonomikos padėties.

Piliečiai ir toliau laikosi demokratinių vertybių, apskritai yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia ES ir jų šalyje, ir yra patenkinti konkretesniais ES demokratijos aspektais, tokiais kaip laisvi ir sąžiningi rinkimai ir žodžio laisvė. Atsižvelgiant į šias išvadas, svarstant ES (ypač Europos Parlamento) veiksmus pastaraisiais metais, apskritai pasitenkinimo lygis yra aukštas, visų pirma kalbant apie paramą Ukrainai ir demokratines teises bei pagarbą teisinei valstybei.

Tai, kad europiečiai pritaria demokratinėms vertybėms, geriausiai atspindi jų požiūris į rinkimus apskritai, ypač į Europos Parlamento rinkimus. Daugumai žmonių didelę asmeninę svarbą teikia balsavimas nacionaliniuose rinkimuose ir, nors ir mažesniu mastu, Europos Parlamento rinkimuose. Be to, piliečiai yra linkę domėtis kitais Europos Parlamento rinkimais ir sako, kad jie tikriausiai dalyvaus, jei jie bus surengti kitą savaitę. Be to, paprašius nurodyti šių rinkimų datą, beveik trys iš dešimties pateikia teisingą 2024 m. gegužės arba birželio mėn. atsakymą. Verta pažymėti, kad tiek susidomėjimo, tiek informuotumo apie rinkimų datą lygis dabar yra aukštesnis nei buvo panašiu metu iki 2019 m. Europos Parlamento rinkimų.

ES ir Europos Parlamento nuomonės iš esmės tebėra teigiamos, o nuo 2022 m. pavasario iki rudens stebėtas požiūrio pablogėjimas, atrodo, sustojo. Optimizmo dėl ES ateities lygis didėja ir dauguma jų turi teigiamą ES įvaizdį. Be to, europiečiai ir toliau mano, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas ir kad tai svarbu. Be to, nors nuomonės nesutaria dėl to, ar jų balsas svarbus ES, dauguma jų aptaria Europos politinius klausimus su draugais ar giminaičiais ir stebi, kas vyksta Europos politikoje.

Atsižvelgiant į šias išvadas, dauguma neseniai ką nors apie Europos Parlamentą perskaitė, matė ar girdėjo, o įspūdis, kurį jiems paliko ši informacija, iš esmės yra teigiamas. Todėl Europos Parlamentas ir toliau kuria teigiamą įvaizdį, o dauguma europiečių nori, kad ši institucija atliktų svarbesnį vaidmenį.

TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

2023 m. kovo 2–26 d. „Kantar Public“ Kantar Belgium vardu Europos Parlamento Komunikacijos generalinio direktorato Viešosios nuomonės stebėsenos skyriaus prašymu atliko „Eurobarometro“ tyrimo 99.1 bangą.

Banga 99.1 apima atitinkamų Europos Sąjungos valstybių narių pilietybių gyventojus, gyvenančius kiekvienoje iš 27 valstybių narių ir vyresnius nei 15 metų.

Bazinis imties modelis, taikomas visose šalyse, yra daugiapakopis, atsitiktinis (tikimybinis). Kiekvienoje šalyje imčių sąrašas pirmą kartą suskirstomas pagal NUTS regionus ir kiekviename regione pagal urbanistikos matą (DEGURBA). Kiekviename sluoksnyje atrinktų imties taškų skaičius atitinka 15+ sluoksnio tiriamąją visumą. Antrajame etape mėginių ėmimo vietos buvo parinktos tikimybė, proporcingai jų 0+ populiacijos dydžiui kiekviename sluoksnyje.

Taigi imtys atspindi visą tiriamų šalių teritoriją pagal Eurostat NUTS II (arba lygiavertį) ir atitinkamų tautybių nuolatinių gyventojų pasiskirstymą pagal metropolines, miesto ir kaimo vietas.²⁹

Kiekvienoje iš pasirinktų mėginių ėmimo vietų atsitiktine tvarka buvo parinkta pradinė koordinatė ir atvirkštinis geokodavimo įrankis, naudojamas arčiausiai koordinatės esančiam adresui nustatyti. Šis adresas buvo pradinis adresas atsitiktinių pasivaikščiojimų. Kiti adresai (kiekvienas devintasis adresas) buvo pasirinkti pagal standartines „atsitiktinio maršruto“ procedūras iš pradinio adreso. Kiekviename namų ūkyje respondentas buvo atrinktas atsitiktine tvarka. Atsitiktinės atrankos metodas priklausė nuo namų ūkio dydžio. Pavyzdžiui, namų ūkiams, turintiems du daugiau kaip 15 narių, scenarijus buvo naudojamas pasirinkti informatorių (atsakymą į tikrintojo anketą) arba kitą reikalavimus atitinkantį namų ūkio narį. Namų ūkiams, turintiems tris daugiau kaip 15 narių, scenarijus buvo naudojamas pasirinkti informatorių (1/3 laiko) arba du kitus reikalavimus atitinkančius namų ūkio narius (2/3 laiko). Kai buvo atrinkti kiti du nariai, interviu davėjui buvo liepta paprašyti jauniausio arba seniausio. Scenarijus atsitiktinai priskirtą atranką jauniausiam ar seniausiam su lygiomis tikimybėmis. Šis procesas tęsiasi keturiems 15+ namų ūkio nariams – atsitiktine tvarka prašant jauniausio, 2-ojo jauniausio ir seniausio. Namų ūkiams, turintiems penkis 15+ narių, grįžtame prie paskutinio gimtadienio taisyklės.

Jei nebuvo susisiepta su niekuo namų ūkyje arba jeigu pasirinktas respondentas nebuvo prieinamas (užimtas), apklausėjas pakartotinai apsilankė tame pačiame namų ūkyje iki trijų papildomų kartų (iš viso keturi bandymai susisiekti). Apklausos dalyviai niekada nenurodė, kad apklausa iš anksto atliekama Europos Komisijos vardu; gavusios prašymą, jos gali pateikti šią informaciją po to, kai bus užbaigtas tyrimas.

²⁹ Miesto kaimo klasifikatorius pagal DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Įdarbinimo etapas šiek tiek skyrėsi Nyderlanduose, Suomijoje ir Švedijoje. Dviejose pastarosiose šalyse iš adresų arba gyventojų registro kiekviename mėginių ėmimo punkte buvo atrinkta adresų imtis (Suomijoje atranka atliekama ne visose imties vietose, tačiau kai kuriose šalyse, kuriose, kaip tikimasi, atsakymų lygis gerės). Adresų parinkimas buvo atliktas atsitiktine tvarka. Tada su namų ūkiais susisiekti telefonu ir jie buvo įdarbinti dalyvauti apklausoje. Nyderlanduose naudojamas dviejų kadru RDD pavyzdys (mobilieji ir fiksuotojo ryšio numeriai), nes nėra išsamaus gyventojų registro su telefono numeriais. Skaičių pasirinkimas abiejuose kadruose atliekamas atsitiktiniu būdu, kai kiekvienas skaičius gauna vienodą pasirinkimo tikimybę. Skirtingai nei Švedija ir Suomija, imtys nėra suskirstytos į grupes.

ŠALYS	INSTITUTŲ	NR. Interviu	DARBO VIETOJE DATOS		15 m. ir vyresnių gyventojų	ES-27 dalis	
BE	Belgija	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Bulgarija	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Čekija	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Danija	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Vokietija	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Estija	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Airija	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Graikija	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Ispanija	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Prancūzija	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Kroatija	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Italija	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	Kipro	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV	Respublikos Latvija	Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Prezidentas Lietuva	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Liuksemburga	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Šveicarija	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Malta	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Nyderlandai	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Austrija	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Lenkija	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Portugalija	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Rumunija	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Slovėnija	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Slovakų	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Suomija	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Švedija	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
IŠ VISO ES 27			26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%

* Reikėtų pažymėti, kad dėl apvalinimo šioje lentelėje nurodytas bendras procentinis dydis gali viršyti 100 %.

Pokalbio būdas pagal šalį

Pokalbiai buvo vedami per tiesioginius pokalbius tiek fiziškai žmonių namuose, tiek nuotoliniu būdu atitinkama nacionaline kalba. Pokalbiai su nuotoliniu vaizdo ryšiu (internetas akis į akį arba CAVI, kompiuteriniai vaizdo pokalbiai, buvo atliekami tik Čekijoje, Danijoje, Maltoje ir Suomijoje).

ŠALYS	CAPI pokalbių skaičius	CAVI apklausų skaičius	Iš viso apklausų
BE Belgija	1,039		1,039
BG Bulgarija	1,024		1,024
CZ Čekija	751	263	1,014
DK Danija	832	174	1,006
DE Vokietija	1,531		1,531
EE Estija	1,008		1,008
IE Airija	1,005		1,005
EL Graikija	1,006		1,006
ES Ispanija	1,013		1,013
FR Prancūzija	1,001		1,001
HR Kroatija	1,020		1,020
IT Italija	1,027		1,027
CY Kipro Respublikos	504		504
LV Latvija	1,000		1,000
LT Lietuvos Prezidentas	1,011		1,011
LU Lietuva	507		507
HU Liuksemburga	1,029		1,029
MT Šveicarija	346	170	516
NL Malta	1,001		1,001
AT Nyderlandai	1,011		1,011
PL Austrija	1,004		1,004
PT Lenkija	1,002		1,002
RO Portugalija	1,044		1,044
SI Rumunija	1,017		1,017
SK Slovėnija	1,003		1,003
FI Slovakija	996	15	1,011
SE Suomija	1,022		1,022
Iš viso ES 27	25,754	622	26,376

CAPI: Kompiuterinis asmeninis pokalbis

CAVI: Kompiuterinis vaizdo interviu

Atsakymų dažnis

Kiekvienos šalies atveju atliekamas atsakančios imties ir visatos (t. y. visos šalies populiacijos) palyginimas. Svariai naudojami tam, kad atsakančių pavyzdį atitiktų visatą pagal lytį, amžių, regioną ir urbanizacijos laipsnį. Kalbant apie Europos įvėčius (t. y. ES vidurkį), koreguojami atskirų šalių svariai, juos didinant arba mažinant, kad būtų atsižvelgta į jų vyresnių nei 15 gyventojų skaičių, palyginti su ES 15+ gyventojų skaičiumi.

Atsakymų rodikliai apskaičiuojami bendrą užbaigtų pokalbių skaičių padalijant iš visų aplankytų adresų, išskyrus tuos, kurie neatitinka reikalavimų, bet įskaitant tuos, kurių tinkamumas nežinomas. EUROBAROMETER tyrimo 99.1 bangoje ES 27 šalių atsakymų rodikliai, apskaičiuoti Kantar Public, yra tokie:

ŠALYS		Atsakymų dažnis
BE	Belgija	43.9%
BG	Bulgarija	46.5%
CZ	Čekija	49.0%
DK	Danija	38.2%
DE	Vokietija	22.4%
EE	Estija	45.7%
IE	Airija	36.2%
EL	Graikija	30.2%
ES	Ispanija	33.4%
FR	Prancūzija	36.7%
HR	Kroatija	40.6%
IT	Italija	23.0%
CY	Kipro	47.7%
LV	Respublikos	44.4%
LT	Latvija	42.4%
LU	Prezidentas	26.0%
HU	Lietuva	59.5%
MT	Liuksemburga	80.1%
NL	Šveicarija	67.7%
AT	Malta	41.9%
PL	Nyderlandai	47.3%
PT	Austrija	44.4%
RO	Lenkija	53.8%
SI	Portugalija	39.5%
SK	Rumunija	54.5%
FI	Slovėnija	24.4%
SE	Slovakija	62.4%
	Suomija	
	Švedija	

Klaidų ribos

Skaitytojams primenama, kad tyrimo rezultatai yra įverčiai, kurių tikslumas, kai viskas yra vienoda, priklauso nuo imties dydžio ir pastebėto procentinio dydžio. Su maždaug 1000 apklausų pavyzdžiais, realūs procentiniai dydžiai skiriasi šiomis patikimumo ribomis:

Statistinės maržos dėl atrankos proceso

(95 % patikimumo lygis)

*įvairūs imties dydžiai yra eilutėse**įvairūs stebimi rezultatai yra stulpeliuose*

	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000 M.	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000 M.
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Europos Parlamento 2023 m. pavasario „Eurobarometro“ apklausos rezultatai ir toliau rodė piliečių prisirišimą prie demokratinių vertybių ir bendrą jų pasitenkinimą ES demokratija dėl tebesitęsiančių asmeninių ir ekonominių sunkumų. Be to, joje daugiausia dėmesio skiriama europiečių informuotumui apie Europos Sąjungos ir Europos Parlamento veiksmus ir jų požiūriui į juos, taip pat vertinama, kokią svarbą europiečiams teikia balsavimas Europos ir nacionaliniuose rinkimuose.

Šią apklausą KANTAR PUBLIC atliko 2023 m. kovo 2–26 d. visose 27 ES valstybėse narėse. Ji buvo vykdoma akis į akį, be to, Čekijoje, Danijoje, Suomijoje ir Maltoje buvo naudojami vaizdo pokalbiai (CAVI). Iš viso buvo surengtos 26.376 apklausos. ES rezultatai buvo įvertinti atsižvelgiant į kiekvienos šalies gyventojų skaičių.

Norėdami gauti daugiau informacijos apie visą apklausą, nuskaitykite QR kodą:

VIEŠOSIOS NUOMONĖS STEBĖSENOS SKYRIAUS PASKELBIMAS
KOMUNIKACIJOS GENERALINIS DIREKTORATAS
EUROPOS PARLAMENTAS

dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB043EP

KATALOGO NUMERIS: QA-CE-23–001-EN-N

ISBN: 978–92–848–0498–6

DOI: 10.2861/93879

© Europos Sąjunga, 2023 m.

Komentarai laisvėje

(Pierre Dieumegard)

„Eurobarometro“ dokumento originalas buvo prieinamas tik anglų kalba, išskyrus Europos Parlamento pranešimą spaudai, kuris buvo pateiktas įvairiomis oficialiosiomis kalbomis.

Savisveikinimo pareiškimai pranešime spaudai nepakeičia tikslios informacijos

Šis pranešimas spaudai, kuriame daugiausia kalbama apie pasitenkinimą savimi, buvo plačiai išplatintas. Praėjus savaitei po to, kai buvo paskelbta ataskaita, „Google“ paieškoje šia tema pasirodė apie dešimt straipsnių prancūzų kalba. Šiuose straipsniuose pakartojami komunikato sakiniai, kai kuriuose iš pranešimo buvo pateikta tekstinė informacija, tačiau nė vienoje iš jų nebuvo diagramų, rodančių nacionalinių požiūrių įvairovę. To galima tikėtis, nes grafikus anglų kalba buvo sunku išversti į kitas kalbas.

Dėl to pagrindinių laikraščių ar Europoje besispecializuojančių interneto svetainių skaitytojai negalėjo perskaityti šios „Eurobarometro“ apklausos rezultatų.

Būtų gera idėja ne cituoti tik teigiamus rezultatus.

Pareiškimas prasideda įvairiais teiginiais, kurie nėra klaidingi, bet yra tik tyrimo rezultatų dalis.

Jame teigiama, kad „jaunimas greičiausiai remis svarbesnį Europos Parlamento vaidmenį“; tai tiesa (QA5), tačiau vertėtų pridurti, kad jaunuoliai mažiau domisi Europos Parlamento rinkimais nei vidutiniškai (QA15) ir kad jie yra mažiau linkę balsuoti kituose rinkimuose (QA22).

Tekstas anglų kalba dažnai yra neaiškus ir nebuvo tinkamai pataisytas prieš jį paskelbiant.

Iš pradžių dvigubame puslapyje pateikiama 10 pagrindinių apklausos punktų. Bendras pavadinimas yra „10 klavišų TAKE AWAYS“, kuris nėra labai lengva suprasti ir išversti. Kiekvienas punktas turi pavadinimą, kuris ne visada yra paprastas.

Santraukos pradžioje kalbama apie pavasarį ir vyšnių žiedus Japonijoje, o žodis „permacrise“ iš naujausio žodyno Collins anglų kalba: jis mažai susijęs su pagrindine tema.

Išsamiai yra įvairių klaidų:

– dubliuojamosd pastraipos: originalo 98 puslapio paskutinė pastraipa (QA2 klausimas) ir originalo 108 puslapio paskutinė pastraipa (QA13 klausimas)

– klaidos grafinėje antraštėje: pradiname 25 puslapyje („% – moterų ir vyrų lygybė“) antrojo grafiko pavadinime per daug).

– 124 puslapis („3 kvintilis“).

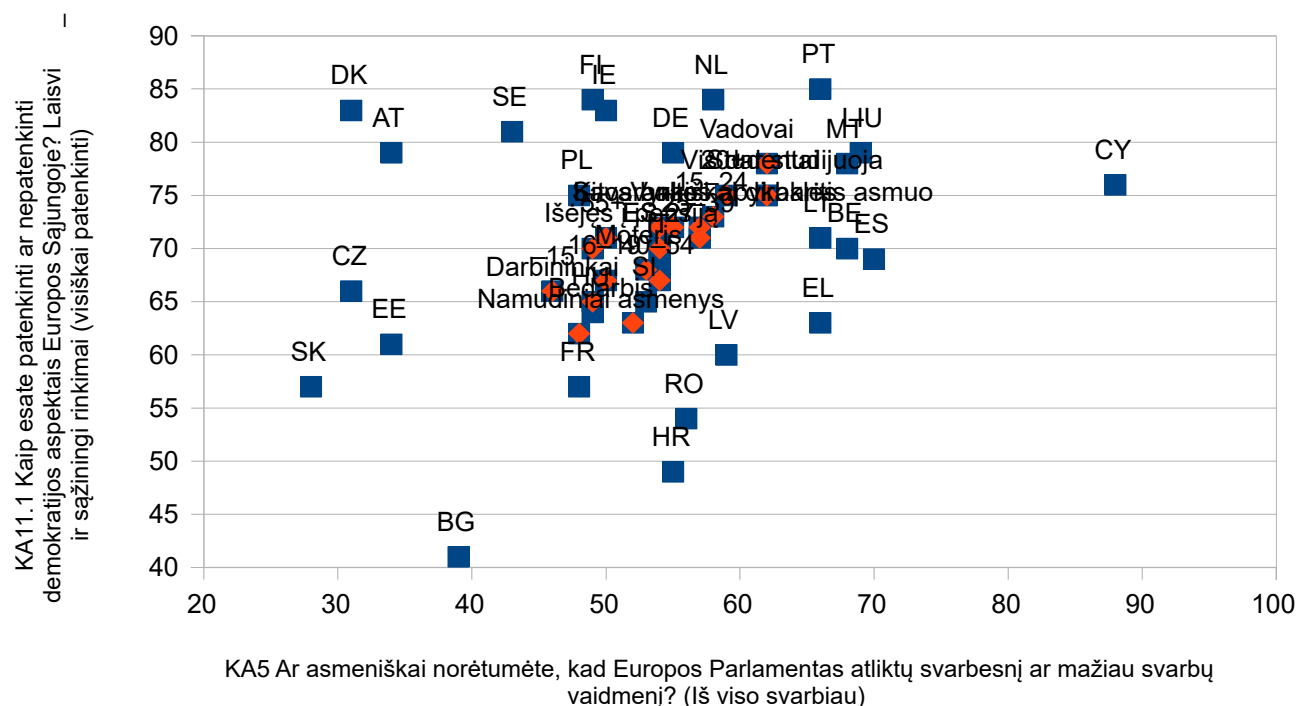
– 2puslapis 8, diagrama, skirta apklaustųjų emocinei būklei (QA10ab), pavadinta „Kurią iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas spręstų prioritetine tvarka? Pirmiausia? Ir tada? (ES 27) (%“), nors jis turėjo būti „Kai galvojate apie savo gyvenimą, kaip geriausiai apibūdintumėte savo dabartinę emocinę būklę?“. Nagrinėjamas QA7ab klausimo pavadinimas.

Panašiai, 145 puslapyje, diagrama apie rinkimų datas (QA14) vadinasi QA15 "Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės arba birželio mėn. Kaip manote, ar esate šiuose rinkimuose, ar ne? (% – ES 27)“, kada turėtų būti: „Kuo, jūsų nuomone, bus surengti kiti Europos Parlamento rinkimai čia (MŪSŲ ŠALYJE)?“.

– neteisinga nuoroda į puslapį, originalo 19 puslapis: „Daugiau informacijos žr. XX puslapyje pateiktoje lentelėje dėl paklaidos ribos, priklausančios nuo pokalbių skaičiaus.“ XX simbolis turėjo būti pakeistas nuoroda „218“, puslapyje su statistinių patikimumo ribų lentele.

Tai nėra labai rimta, tačiau tai rodo, kad ši ataskaita nebuvo tinkamai pataisyta prieš ją paskelbiant.

Nuomonių skirtumai tarp šalių yra daug didesni nei tarp socialinių grupių

Socialinės grupės (amžius, lytis, išsilavinimo lygis, profesijos) yra raudonos, šalys – mėlynos. Matome, kad Kipro gyventojų yra tris kartus daugiau (90 proc.) nei slovakų (30 proc.), kurie nori, kad Europos Parlamentas atliktų didesnę vaidmenį. Socialinėse grupėse vadybininkai ir mokiniai turi tik 30 % didesnę tikimybę nei tie, kurie baigė mokyklą iki 15 metų amžiaus.

Tai tik vienas pavyzdys, kurį galima rasti daugelyje klausimų šioje „Eurobarometro“ apklausoje ar kitame.

Išvada; įprastos nacionalinės politikos kategorijos ES lygmeniu nėra aktualios.

Moterys ir vyrai turi tas pačias nuomones, turtingieji ir vargšai mažai skiriasi, o tarp jaunų ir senų yra mažai skirtumų. Europos lygmeniu būtent tauta yra svarbi: Poliai turi visiškai kitokią nuomonę nei portugalai ar danai.

Pagrindinė šių nuomonių skirtumų priežastis, nors ir ne vienintelė, yra kalbos skirtumas. Šalyje žmonės kalbasi su kaimynais ir giminaičiais, žiūri tą pačią televiziją ir skaito tuos pačius laikraščius, nesvarbu, ar jie turtingi, ar neturtingi, jauni ar seni. Konsensusas gali skirtis nuo kaimyninės šalies konsensuso.

Šios „Eurobarometro“ ataskaitos pavadinimas – „Veikli demokratija“. Tai ambicingas pavadinimas: kad demokratija Europoje būtų įmanoma, turėtų būti įmanoma demokratinė diskusija. Europiečiai turi turėti galimybę dalytis ta pačia informacija, komentuoti ją, ją kritikuoti, skleisti, aiškinti kartu.

Kad Europoje būtų įmanoma tikra demokratija, mums reikia bendros kalbos. Geriausia bendra kalba, lengviausia išmokti, tiksliausia, teisingiausia, yra tarptautinė kalba esperanto.